

กษัตริย์ ๒๕๕๓

รายเดือน

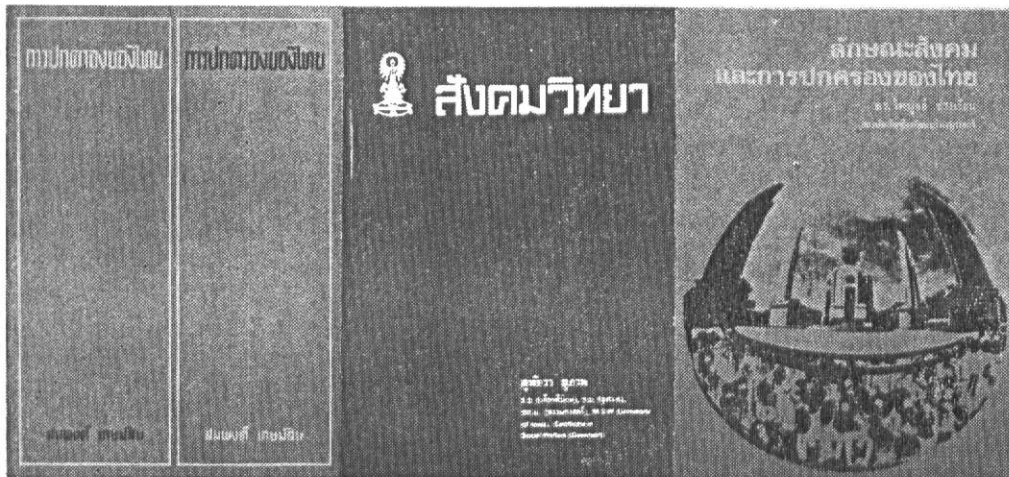
สังคมศาสตร์ปริทัศน์

Siamwong
๑๗

อ่าน สัมภาษณ์เลขาธิการ สปอ. คนใหม่

สังคม-การปกครอง เกี่ยวข้องกับทุกคน

การปกครองของไทย

สมพงษ์ เถษมสิน ศ.บ.บ., M.P.A. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (เกียรตินิยมดี), Cert. in Survey U.S. Gov't and Institutional Processes. (USC.), Cert. in Statistics and Technical Journalism. (ISC.)
ประกาศนียบัตรระยะสั้น และวิธีวิจัยสังคมศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ

ก่อนจะพูดถึงการปกครองของไทย หนังสือนี้
ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของไทยไว้ด้วย
นับตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของชาติไทย ลักษณะ
ภูมิศาสตร์ โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมไทย
ทำให้เห็นวิวัฒนาการการปกครองของไทย ได้ชัดเจน
รวมทั้งแนวความคิดในการปกครอง หลักการจัด
ระเบียบบริหารราชการของไทย การบริหารราชการ
แผ่นดิน และการปกครองท้องถิ่นอย่างละเอียด โดย
อธิบายเรียงตามลำดับหัวข้อเรื่อง ทำให้เข้าใจง่าย
เหมาะที่สุดสำหรับนิสิตนักศึกษา ครูอาจารย์ นักปก
ครอง และผู้สนใจเรียนรู้เรื่องการปกครองของไทย
เป็นอย่างดี

พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ ปกออบพลาสติกมัน
งามหรู หนา 202 หน้า
ราคา 38 บาท

สังคมวิทยา

สุภัทรา สุภาพ ร.บ. (เกียรตินิยม), ร.บ. (จุฬาร), ศ.บ.บ.
(ธรรมศาสตร์)
M.S.W. (University of Iowa), Certificate in Social Welfare
(Davenport)

ผู้อ่านจะได้รู้ถึงคุณลักษณะเนื้อหาและประวัติ
ความเป็นมาของสังคมวิทยา อันเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ
ที่มีอิทธิพลต่อสังคมมนุษย์ รวมทั้งวัฒนธรรม ระ
เบียบของสังคม ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับความแตก
ต่างระหว่างชนชั้นกับหญิง ชนชั้นวรรณะ สถาบัน
ครอบครัว การแต่งงาน และอื่น ๆ อีกมากมาย โดย
การอธิบายอย่างละเอียด กว้างขวาง สามารถเข้าใจ
ในเนื้อหาได้เป็นอย่างดี จากหนังสือนี้ จะช่วยให้
มองเห็นสภาพของสังคมที่เราเป็นหน่วยหนึ่งในสังคม
นั้นได้ชัดเจนลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ราคา 28 บาท

ไทยวัฒนาพานิช 599 ไมตรีจิต นครหลวง ฯ

โทร. 210111-2-3-4-5

ห้องแสดงหนังสือ หน้าสนามกีฬาแห่งชาติ

โทร. 54556-7-8

ภาคเหนือ ที่ หสน. สุวิวงศ์บุคเซนเตอร์ เชียงใหม่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ นจก. ส่งเสริมวิทยา ขอนแก่น

ลักษณะสังคมและ การปกครองของไทย

ดร. ไทบูลย์ ช่างเรือน Ph.D.

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักศึกษา และผู้สนใจ
ในการปกครองของไทย โดยกล่าวถึง ลักษณะ
ของสังคมโดยทั่วไป และสังคมไทย ตลอดจน
วิวัฒนาการทางการปกครองและสังคม เรื่องราว
เกี่ยวกับการพัฒนาการทางการเมืองของไทย ตั้งแต่
สมัย ร. 5 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค
ที่เกิดขึ้น การจัดการบริหารของรัฐบาลไทยทั้ง
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และการแก้ไขปัญหาคือ
การปกครองท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงรัฐ
บาล ระบบข้าราชการ ประชาชน และการปกครอง
ตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ การ
จัดการบริหาร ตามแบบของไทย โดยเฉพาะ
ด้านนักบริหารระดับสูง และการบริหารราชการส่วน
ภูมิภาค ตลอดจนการแก้ไขปัญหาคืออุปสรรคที่
เกิดขึ้นในกรณีต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ ปกออบพลาสติกมัน

งามหรู

ราคาเล่มละ 35 บาท

เป
ใน
อ
สม
ยัง

แผ่นดินพระนั่งเกล้าฯ

เป็นการรวบรวมหลักฐานที่กระจัดกระจายอยู่ในเอกสารทั้งฝ่ายไทยฝ่ายเทศ แล้วเรียบเรียงออกมาให้เห็นสภาพเหตุการณ์เป็นจริงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว อันยังไม่สู้กระจ่างชัดในหมู่ประชาชนคนไทย

เล่มละ ๕๐ บาท

วอลเตอร์ เอฟ. เวลลา แต่ง
นิง ทองโสภิต แปล

สำนักพิมพ์สมาคมสังคมนักข่าวแห่งประเทศไทย

จุฬา ซอย ๒ ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๕ โทร. ๕๗๖๒๒

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

ฉบับนิสิตนักศึกษา ๑๓ รายเดือน

เจ้าของ : นายป๋วย อึ๊งภากรณ์
 แทนสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
 กรรมการที่ปรึกษา : นายสุถักมณี ศิวรักษ์
 นายชอุทธร ชูทรงสวัสดิ์
 บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา: นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี

สำนักงาน : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สมาคม
 สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ถนนพญาไท
 จุฬาลงกรณ์ ๒ พระนคร โทร. ๕๖๖๒๒

กองบรรณาธิการ "สังคมศาสตร์ปริทัศน์"

วารเดือน

นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี	บรรณาธิการและเลขานุการคณะบรรณาธิการ
นายชวลิต บัญญาตฤณ	ผู้จัดการ
นายวีระสวัสดิ์ วงศ์พิพัฒน์	ผู้ช่วยฝ่ายบรรณาธิการ
นายสันติ เต็กสุขุม	ผู้ช่วยศิลป์
นายพิภพ ชงไชย	ผู้ช่วยฝ่ายเลขานุการ

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับนิสิตนักศึกษารายฉบับที่ ๑๑
 บรรณากร

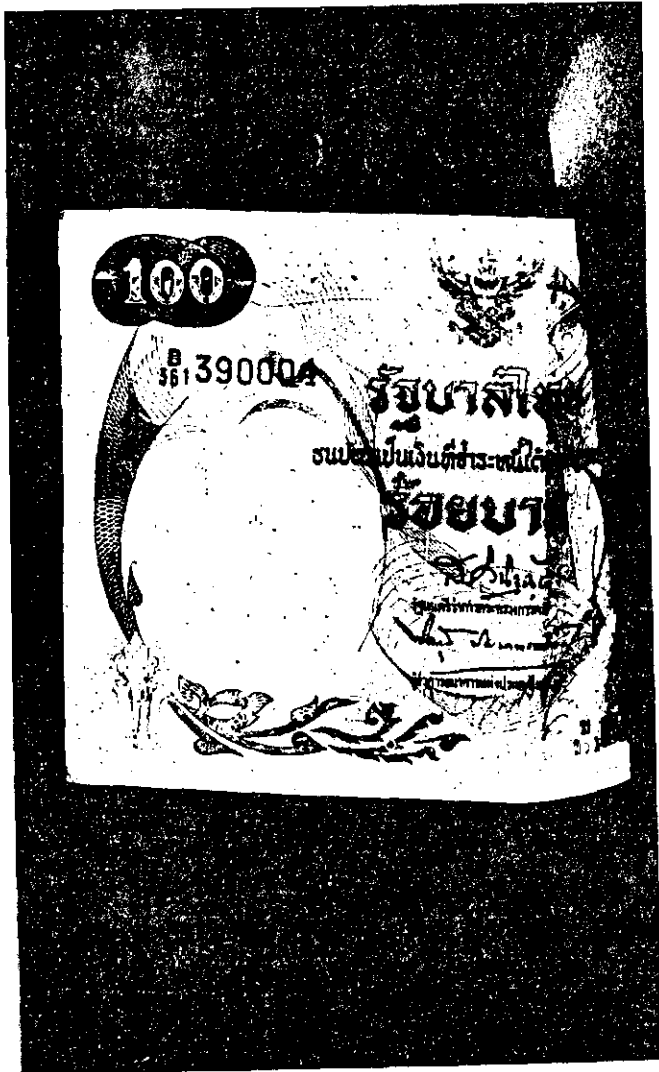
นายสุภาพ พัสอ่อง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 กองบรรณากร

นายธนศักดิ์ จริยโสภิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 นายวิชัย บำรุงฤทธิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 นายนิสิต จีโรโสภิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับตุลาคม ล้วน อาชญากรรม กับ สังคมไทย

เราจะพาท่านไปพบกับ ชีวิตในโลก สัมภาษณ์นัก
 ไทยและรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ จะมีสนทนาปัญหา
 'อาชญากรรมกับสังคมไทย' โดยนักสังคมวิทยา
 นักเศรษฐศาสตร์ สนทนากับผู้อำนวยการกองระบบ
 อาชญาวิทยา และ ผ.ก.ก. กองพิสูจน์หลักฐาน นอก
 จากนนายอกฤษ มงคลนาวิน ได้เขียน โทษประหาร
 ชีวิตจำเป็นหรือไม่ในสังคมไทย และนักเขียนในกอง
 บ.ก. จะศึกษาถึง ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ นอก
 จากเรื่องดังกล่าว ยังมีข้อเขียนล่าสุดของ นายปรีดี
 พนมยงค์ เรื่อง ข้อสังเกตเกี่ยวกับเอกภาพของชาติ
 กับประชาธิปไตย ซึ่งเป็นบทความใหม่ ยังไม่เคยลง
 ตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน ส่วนนายพันศักดิ์ วิญญรัตน์ ก็
 เขียน ไทยควรทำตัวอย่างไรภายหลังสงครามอินโด
 จีน และนายอังกูร กัลยาณพงศ์ ก็ได้ส่งกวีร้อยแก้ว
 เรื่อง ปรัชญาในปัญหาของมนุษย์ มาร่วมด้วย

ใบปลิว

ควัคคอร์รี่ป็น
ควัคคอร์รี่ป็น
ควัคคอร์รี่ป็น

ตอนนั้นเจ้าได้ถูกกล่าวหาว่า เป็นตัว
เชื้อโรคที่ระบาดอยู่กับคนในประเทศ
คือพัฒนา เหมือนกับเจ้าตัวห่า
ที่ระบาดอยู่เฉพาะประเทศที่สกปรก
ทำให้เจ้าของประเทศต้องคอยปิดข่าว
การแพร่เชื้อโรค และแก้ตัวกันจน
มวนวนวายไปหมด เมื่อเจ้าตัวห่ามัน
ระบาด ถ้ารัฐรวมชาติของมันเสีย
แล้ว ก็คงจะพอลดคลิดได้ เพราะถึง
อย่างไรเราก็คงไม่สามารถทำให้ประ
เทศหายสกปรก หรือพ้นจากสภาพ
คือพัฒนาไปได้ พวกเรากันรุ่นหลัง
ก็อาจจะต้องพลอยรับกรรมจากกระ
บาดของ โรคนี้กันไม่มากนักก็เพราะ
เมื่อเกิดโรคระบาดก็ต้องมีคนล้มตาย
กันบ้าง ผิดกันแต่ว่า เจ้าโรคห่ามันยัง
พอจะบอกรักกันได้เล็ก ๆ น้อย ๆ เพียง
ไม่กินของสกปรกและอดทนต่อความ
เข้ชวนไว้ให้ได้ แต่เจ้าโรคคอร์รี่ป็น
ถึงเราจะปฏิบัติตัวอย่างดีแล้ว มันก็
ยังอวดวิสังผลกระทบบกระเทือนมาให้
เราจนได้

บ่งถ้าได้อ่านเรื่องของโรคชนิดนี้ที่มอยู่ในเล่ม ถึงจะทำให้เรารู้จักมันดีขึ้นเท่าไร ก็คิดเหมือนจะยังมีคนคือ
การบอกรักกันมากขึ้นเท่านั้น มีหลายคนพยายามจะบอกว่า ยาที่จะใช้ป้องกันโรคน้อยยาคี่ที่สุดก็คือ ตัวสารระ
ชาป่น แต่แปลก เห็นบางคนพอได้รับยานี้เข้าไป โรคคอร์รี่ป็นก็ยังไม่ปะทุ บางคนก็ตายไปแล้ว โรคก็
ยังไม่หายปะทุ ลูกหลานเกิดมาทีหลังก็พลอยได้รับเชื้อไปด้วย

คุณหมอทั้งหลาย ถ้ายังหาทางออกไม่ได้ ก็ลองศึกษาเกี่ยวกับโรคนี้ภายในเล่มดู อาจจะพอมองเห็นทางที่
แจ่มใสบ้างกระมัง หรือจะต้องทำการรักษาแบบทั้งฆ่าเชื้อโรคและเผาคนเป็นโรคพร้อม ๆ กันไป ตามแบบที่เรา
เคยจัดการแก่คนเป็นโรคห่า และคนเป็นโรคฝีตามแบบโบราณที่ยังหาหาแก้ไม่ได้ ก็คงจะดีไม่น้อย

ยังงี้ ๆ ก็ลองช่วยกันคิดดู อ่านจบไปแล้ว พวกที่เคยบอกว่ารู้จักตัวคอร์รี่ป็นดี อาจจะต้องเปลี่ยนความคิด
แล้วเริ่มค้นหาการค้นคว้ากันใหม่หมดเลยก็ได้ แบบเผด็จการเก่าทั้งนั้นแหละ และอาจเผด็จการไปด้วยก็ได้
เชิญท่านพลัดไปค้นหา ตัวคอร์รี่ป็น ดูเอาเองเถิด ๑

กองบรรณาธิการ

ร.ผ.บ.ก.

บรรณาธิการยินดีรับจดหมายจากผู้อ่านเสมอ และจะนำตีพิมพ์ถ้าเห็นว่าดี ในกรณีที่เจ้าของแสดงความจำนงมิให้ลงพิมพ์ก็จะไม่ลงพิมพ์ ผู้ที่ประสงค์จะใช้นามปากกา ต้องแจ้งนามจริงให้บรรณาธิการทราบทุกครั้งไป บรรณาธิการสัญญาว่าจะไม่เปิดเผยนามจริงของท่านให้คนอื่นทราบ จดหมายที่ใช้นามแฝงโดยไม่บอกนามจริง จะไม่ได้รับการพิจารณาแต่อย่างใด ทั้งนี้ต้องขออนุญาตตัดทอนข้อความของท่านลงบ้าง เพื่อลดวงหน้ากระดาษ

ความสงบก่อนจะเกิดพายุใหญ่

ได้อ่าน สัจคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๕ แล้ว รู้สึกเศร้าสลดใจและเห็นอกเห็นใจชาวเวียดนามเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องประสบชะตากรรมเช่นนั้น และก็คิดว่าถ้าหากว่า ขออย่าให้สภาพการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินอันสงบสุขของไทยเลย ขณะที่เขียนอยู่นี้ก็ได้ยินเสียงเครื่องบินทิ้งระเบิดสหรัฐ ฯ แผลตเสียงคำรามดังกึกก้องสะเทือนเลื่อนลั่น จึงได้แต่ตั้งปัญหาถามตนเองว่า แผ่นดินไทย “สงบ.....สุข” จริงละหรือ หรือว่าเป็นเพียงความสงบสงัดที่มักจะมีมาก่อนพายุใหญ่เท่านั้น ถ้ากระนั้นเราจะมิวิตถางหรือมาตรการในการป้องกันล่วงหน้าไว้ประการใด.....อย่างไร.....หรือไม่ ผมเชื่อเหลือเกินว่า พวกเราชาวไทยได้วิตถางเรื่องนี้อยู่โดยทั่วกัน หากแต่ที่ยังไม่มีปฏิกิริยาโดยกว้างขวางนั้น ก็ด้วยลักษณะความเป็นคนไทยแบบไทยๆ นั่นเอง อนึ่งสภาพการณ์ทางบ้านเมืองก็ไม่เปิดโอกาสให้เราแสดงออกได้โดยเสรีมากนัก

เรารู้สึกสนใจ ที่ สัจคมศาสตร์ปริทัศน์ ได้กระทำหน้าที่อย่างสมภาคภูมิ ในอันที่จะพยายามเสนอข้อเท็จจริง และให้ความกระจ่างในเรื่องราวที่เรามีสิทธิ์ที่จะรู้จะเห็นบ้าง (อย่างนั้นมิใช่หรือ) มาสู่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลบทความต่างประเทศเป็นภาษาไทย ซึ่งคนอย่างเราๆ โหมเถลจะมีปัญญาอ่านได้อย่างเข้าใจ พอดีเรื่องนี้ ทำให้นึกถึงข้อเขียนของคุณพว พันธ์เมฆา “เรื่องปัญหาตำรวจวิชาการระดับอุดมศึกษาที่เป็นภาษาไทย” (ไทยรัฐ ฉบับ ๒๒ ก.ค. ๑๕) ที่เสนอให้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรชั้นปริญญาโทชั่วคราว จากการให้วิจัยทำวิทยานิพนธ์มาเป็นการเขียนหรือแปลตำราชั้นสูงเป็นภาษาไทยแทน และเห็นด้วยว่า น่าจะให้ประโยชน์มากกว่าผลการวิจัยบางอย่าง ซึ่งไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

โดยวิธีนี้เชื่อว่า จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนหนังสือตำราวิชาการ และจะช่วยแบ่งเบาอุปสรรคในการค้นคว้าของนิสิตนักศึกษาได้มาก ทั้งยังช่วยประหยัดเงิน ประหยัดเวลา และป้องกันการเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงอันอาจจะมิช้่นได้

ทองคำ หานฉัตร
ถนนราชดำเนิน ไครว

ไครคือผู้ก่อการร้าย

ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ผู้ก่อการร้ายในจังหวัดสงขลาไม่ถึง ๕๐ คน” ด้วยเหตุผลอันนี้สนามบินพานิชที่หาดใหญ่จึงถูกเปิดตามพิธีการแล้ว อะไรที่ทำให้พูดได้ว่า “ผู้ก่อการร้ายมีเพียง ๕๐ คน” นั่นคือคำปลอบใจเด็กแบเบาะ แล้วอะไรที่มี นาทวี สะเตา วิงพา (ที่ตั้งสนามบิน) และหาดใหญ่ (จุดสำคัญ) สถานที่เหล่านี้ผมเชื่อว่าท่านและชาวบ้านในบริเวณที่กล่าวมาทราบกันดี แล้วคำพูดนั้นกล่าวออกไปได้อย่างไรถึงไม่ละอายตัวเอง

แต่สิ่งที่ทำให้ผมเศร้าใจกับตัวเองคือ ชาวภาคใต้ในตงผู้ก่อการร้ายที่ไม่สามารถเลือกตัวเองได้

เพราะความอยากที่ไม่รู้เท่าถึงการ ชาวบ้าน (บางคน) เหล่านั้นได้นำเสียบขี้ (หมู... บัหรี... ข้าวสาร...) ไปขายให้กับผู้ก่อการฯ ในที่ลับตา เจ้าหน้าที่ (บางคน) หวังเพียงกำไรที่สูงลิบ ชาวบ้านบางรายไม่รู้เท่าถึงการ บางรายก็ตกอยู่ภาวะที่พูดอะไรไม่ออก ชาวบ้านที่ถูกจับได้ (บางราย) ถูกใส่กระสอบบนเครื่องบิน "ทิ้งทะเลไปแล้ว" (ปากคำของเจ้าหน้าที่)

ทองปน

ธ. ๑๕๗๕ สงขลา

แผนการเผาป่าในเวียดนาม

เข่ากั้นว่าเวียดนามเหนือ - เวียดนามตรงกับอเมริกาควรรวมไม่ได้สู้รบกับมนุษย์ธรรมดาๆ แต่สู้กับพระเจ้าที่เคี้ยวแหและ อเมริกาได้นำเอาวิทยาศาสตร์แผนใหม่มาใช้ ทำสงครามเอาชนะทุกวิถีทาง ไม่ว่าจะเป็นสงครามเคมี สงครามผงเคมี หรือสงครามเครื่องขบคักลูก อะไรรู้ก็ตามที่นักวิทยาศาสตร์อเมริกันจะคิดออกมาได้

เมื่อเร็วๆ นี้มีข่าวออกมาว่า อเมริกาพยายามที่จะลดขนาดให้เกิดพายุไฟพม่า เผาป่าเวียดนามเป็นการขจัดเวียดกง แผนการนี้พยายามค้นคว้าทดลองกันในช่วงปี ๑๙๖๖ - ๑๙๖๗ เริ่มต้นด้วยการเอาผงเคมีทั้งจากเครื่องบิน ทำให้ต้นไม้ในป่าตายแห้งไป แผนการนี้ชื่อว่า **แผนการรกลานสีชมพู** (Operation Pink Rge) พอทำให้ต้นไม้ในป่าตาย อเมริกาที่ทดลองคือโดยจะจุดไฟเผาป่าในเวียดนามมีการส่งนักวิทยาศาสตร์มากมาย โดยแฝงมากับองค์การ **เอไอดี** (AID) ซึ่งทำท่าว่าจะมาสำรวจป่าไม้สัก สว่างเป็นสินค้าขาออกให้เวียดนาม แต่ในขณะที่เดียวกันก็ทำการทดลองสร้างพายุไฟ แผนการนี้ชื่อว่า **แผนการป่าเชอร์วู้ด** (Operation Sherwood Forest) นักวิทยาศาสตร์ที่มักลี้ลับแต่ก็คักจากผู้นำนาญงวนป่าไม้มาแล้วทั้งนั้น อย่างไรก็ตาม แผนการพายุไฟพม่าประลัยกันกลับทดลองไม่ได้ผล เมื่อตอน

ทดลองที่กาลิฟอเนียก็ไหม้ป่าราบไปคืออยู่หรงอก แต่มาถึงป่าเวียดนามกลับไม่ขี้กไหม้ จุดเท่าไรก็มีแต่ควันแต่ไม่มีไฟ ผลที่สวนนักวิทยาศาสตร์อเมริกันก็พบว่าป่าเวียดนามนั้นไม่เหมือนป่ากาลิฟอเนีย ป่าเวียดนามผ่นคกน้อยๆ อากาศชื้นและ ดังนั้นจึงไม่ค่อยคิดไฟ ไม่เหมือนป่ากาลิฟอเนียซึ่งอากาศแห้งผ่นคกน้อย ถ้าจะเผาป่าใช้ไม้ซี้คักกันเด็ขี้กก็ยังได้รวมความแล้วอเมริกันเลขต้องเลิกแผนการป่าเชอร์วู้ด

มีคนวิจารณ์ว่าอเมริกันประหลาดจริงๆ ทั้งข้อแผนการว่าป่าเชอร์วู้ด ทำขี้กจะไม่รู้ประวัติศาสตร์อังกฤษขี้กนั้นแหละ ป่าเชอร์วู้ดนี้เป็นชื่อป่าของโรมันขี้ดแล้วโรมันขี้ดก็เป็นโจรประเภทวีรบุรุษของกนจนเสียด้วย แก่เล่นเอาเกิดเจ้าล่อก้นายอำเภอเมืองน้อคคิงแฮมเป็นเวลานาน นายอำเภอจับผู้ร้ายไม่ได้สักที รวมความแล้วผู้ร้ายโรมันขี้ดเป็นพระเอกแต่ นายอำเภอกลับเป็นผู้ร้าย ไปตามความเข้าใจของคนทั่วๆ ไป คนตั้งชื่อแผนการป่าเชอร์วู้ดเผาป่าเวียดนามคงจะไม่สะกิดใจตัวเองก็เลยตั้งชื่อให้ตนเป็นพวกผู้ร้ายไปเสียดับ

นอกจากแผนการเนรมิตไฟเผาป่าดังกล่าวแล้วอเมริกาก็มีแผนการรบด้วยวิธีเวียดผ่นอีกด้วย เมื่อหลายปีมาแล้ว ดร. กอร์คอน แมคโดนาล นักภูมิ - ฟิลิซของกระทรวงกลาโหมอเมริกัน เสนอแผนการไว้หลายอันในการที่จะเอาชนะเวียดกง คือ

๑) บังจรวคขี้กไปในอากาศ ทำปฏิบัติการบางอย่างทำให้อุณหภูมิเหนือพื้นดินเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาล คือทำให้ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนหิมะตกก็ได้ อุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงๆ จะคักคักลงเวียดกงไปได้โดยที่อเมริกาไม่ต้องรบคัก

๒) เอาระเบิดผ่นคักมหาสมุทร พอระเบิดก็เกิดผ่นดินไหว แล้วก็จะเกิดคลื่นมหาโถมเข้ากวาดผ่นเวียดนามเหนือ ทำให้น้ำท่วมคนตายหมด

๓) บังจรวคขี้กไปทำให้เกิดช่องว่างมหาโถมในกลุ่มไอโซนเหนือผ่นดิน เมื่อหมกไอโซนก็ไม่มีออกซิเจน มนุษย์ สัตว์ และพืชก็ตายหมด

แผนการใหญ่ ๆ ทั้งสามนั้นอเมริกายังไม่ได้ตกลงที่จะเอามาใช้ อเมริกาหันไปใช้การเรียกฝนมาวะหน้าลาว - เขมร - เวียดนามแทน แผนการเรียกฝนนี้มีชื่อเป็นการคืนว่า แผนการปราบฮาย Operation Pop Eye) เริ่มทำมาตั้งแต่ปี ๑๙๖๓ ทางกองทัพอากาศและ CIA ส่งเครื่องบินขึ้นไปปล่อยสารเคมีเช่นซิลเวอร์ไอโอไดด์ หรือน้ำแข็งแห้ง เป็นการเรียกเมฆให้มารวมกลุ่มกันแล้วตกเป็นฝน แผนการนี้อเมริกาทรงหวังจะทำให้เวียดนามเหนือและเวียดกงได้รับควมลำบากในการขนย้ายกำลังคนและกำลังอาวุธรวมความแล้วเวียดนามเหนือ เวียดกงกำลังสู้รบกับวิทยาศาสตร์แผนใหม่ซึ่งดู เหมือนเป็นอิทธิฤทธิ์ในการเนรมิตอะไรต่อมิอะไรของเวทคาในนิยายโบราณ

ชาญวิทย์ เกษครศิริ
New York, USA.

คอลัมน์ที่ควรมี

ผมชื่อ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ อ่านเป็นบางเล่มในสมัยบรรณาธิการเก่า แต่ตั้งแต่เล่ม ภัยเหลืองเป็นต้นมา ผมก็ซื้ออ่านเป็นประจำ เพราะรู้สึกว่ามันอ่านกว่าเก่าเยอะ และเป็นกันเองกับผู้อ่านระดับชาวบ้านมากกว่าเก่า แบบสอบถามผมกำลังกรอกส่งมาแล้ว เผอิญหายไปเสียก่อนไม่ทราบว่าจะเอาไปทิ้งไว้ที่ไหนผมต้องขอโทษด้วย อย่างไรก็ตาม ผมจำได้เลา ๆ เรื่องคอลัมน์ที่จะปรับปรุงนั้น วิเคราะห์ข่าวต่างประเทศ กับวิเคราะห์เศรษฐกิจควรมี เพราะให้ประโยชน์แก่คนที่อ่านหนังสือพิมพ์ต่างประเทศไม่ได้ อย่างผม น.ส.พ. รายวันภาษาไทยนั้นไม่ได้ให้ความรู้อะไรให้อ่านเลย ผมจึงเห็นว่าควรมีเป็นอย่างยิ่ง

พิสุทธ์ สุภาบุรุษย์
ยวนนาวา นครหลวงฯ

ชี้แจง

เกี่ยวกับเรื่อง "เด็กผมแดง" ที่ผมเขียนในสังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับเดือน สิงหาคมนั้น ในตอนที่ท้าย ซึ่งแนะนำผู้เขียน ผมเห็นว่าคลาดเคลื่อนอยู่ จึงเวียนขแจ้งมาดังนี้

ผมกำลังเป็นนักศึกษาปีที่สุดท้ายของวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่ โครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับการร่วมงานกับมูลนิธิเฟิร์ด เอส. บัค นั้น เป็นไปในแบบสมัครเล่น มิใช่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำ

อนันต์ วิริยะพินิจ
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อันเนื่องมาจากเรื่องเก่า

ด้วยอ่าน "ปฏิกริยา" ฉบับวันที่ ๘ สค. ๒๕๑๕ โดยเฉพาะเรื่อง อันเนื่องมาจากเรื่องเก่าเมื่อ ๒๕๔๘ แล้วสงสัยนัก เป็นประเด็นที่ข้าพเจ้า (ผู้เกิดภายหลังเหตุการณ์) อยากทราบข้อเท็จจริง จากผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องคุณปริทัศน์เอามาก ๆ และยังเป็นประเด็นที่สงสัยมานานแล้วด้วย ถ้ามีใครสักคนมีใจบริสุทธิ์พอ ทั้งใกล้ชิดกับเหตุการณ์ มีหลักฐานแน่ชัด (จากภายใน) และร่วมสมัยคุณปริทัศน์ด้วยแล้ว ได้โปรดมีปฏิกริยาต่อคุณปริทัศน์ ดวงแก้วบ้างก็จะเป็นวิทยาทานยิ่ง เพื่อจะมีได้เป็นบุญหากกลุ่มเครือแก่อนุชนรุ่นหลัง โดยขอให้แน่ชัดเข้มแข็งหมดข้อสงสัยกันไปที ข้าพเจ้าซึ่งเป็นคนภายหลังเหตุการณ์ อ่าน (ฟัง) มาจากแหล่งไม่มีหลักฐานแน่นอน จึงได้แต่ทำตัวเป็นกลางเสมอมา ไม่เข้าข้างฝ่ายใด หรือจะเป็นเพราะข้าพเจ้ายังเขลาอยู่มาก

จะด้วยเหตุใดก็ตาม บรรณาธิการ อย่างเพิ่งหนีไปประเด็นอื่น บางทีอาจจะมิผู้ที่วิทยาทานพอ กลั้วที่จะชี้แจงข้อปฏิกริยาของคุณปริทัศน์ได้อย่างชัดเจน ทั้งจะได้พิสูจน์ว่าคุณปริทัศน์ท่านก็มีสำนุชชัญ ฆนาควมิใช่ข่มุราชหมาแห่งอยู่มากมาย แต่เขาเหล่านั้นยังขบข้อง

นิยมในคุณปรีดีอยู่เสมอมา ทั้งให้สาสมที่คุณรัตน์
ดวงแก้วและผู้อ่านอีกมากรอคอยด้วยความกระวน
กระวาย หรือท่าน บรรณาธิการ เห็นว่าของคุณสุพจน์
คำนตระกูลและของคุณเรรัตน์ ดวงแก้ว หักล้างกันไป
ในตัวแล้ว ถ้าเช่นนั้นก็ไม่แคบเกินไปหรือ แค่นี้เพียง
ข้ออ้างที่ว่า เพื่อสงวนเนื้อหาเท่านั้น

สุพจน์ ฉัตรคำ

ถนนไมตรีจิต นครหลวง ฯ

เรื่องนั้นผมไม่ได้ติ ในข้อเท็จจริง เพียงแต่ต้องการยุติ
เรื่องนั้นจะสืบเนื่องมาจากตัวบุคคลเท่านั้น ซึ่งก็คงไม่
จบสิ้นลงได้ง่าย ผมจึงขอยุติที่จะใช้หน้ากระดาษเพื่อ
การนี้ จะได้ให้ประโยชน์แก่เรื่องอื่น ซึ่งใกล้ตัวและมี
ผลต่อส่วนรวมมากกว่า ส่วนในเรื่องข้อเท็จจริงเกี่ยวแก่
ประวัติศาสตร์ยุคนี้ ผมจะเก็บรวบรวมไว้ก่อนถ้าหาก
จะมีผู้ส่งมาให้พิจารณา บางทีอาจจะรวบรวมเป็นเรื่อง
ใหญ่เกี่ยวกับกรณีสวรรคตทำออกมาทีเดียวเลย

บ.ก.

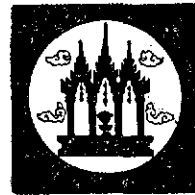
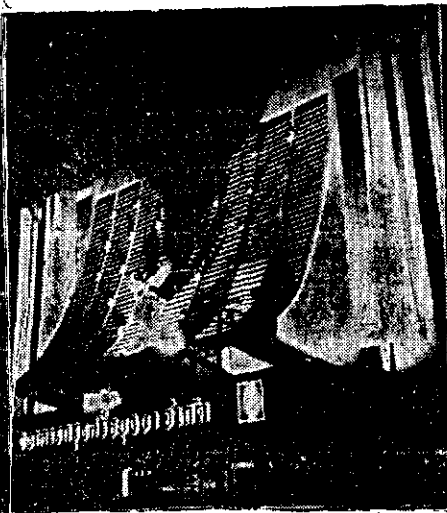
**"The streets of our
country are in turmoil.
The Universities are filled with
students rebelling and rioting.
Communists are seeking
to destroy our country.
Russia is threatening us
with her might.
And the republic is in danger.
Yes-danger
from within and without.
We need law and order!
...Without law and order
our nation can not
survive..."**

Adolph Hitler - 1932

คามอนนในบ้านเมืองของเรากำลังปั่นป่วน
มหาวิทยาลัยเต็มไปด้วยนักศึกษ กิซบดและจลาจล
คอมมิวนิสต์กำลังหาทางทำลายประเทศของเรา
รัสเซียกำลังคุกคามเราด้วยแสนยานุภาพ
สาธารณรัฐกำลังคกอยู่ในอันตราย
ใช่...อันตราย ทั้งจากภายในและภายนอก
เราต้องการกฎหมายและความสงบเรียบร้อย
ถ้าปราศจากกฎหมายและความสงบเรียบร้อยแล้ว
ประเทศชาติก็ไปไม่รอด
อค็อฟ อิตเตอร์, ๑๙๓๒

**ฝากเงิน
อัญมณีและของมีค่า
200 บาท
ปลอดภัยตลอดปี
ที่ตู้ นิรภัย**

**“ธนาคารแห่งความนิยม
ของปวงชน”**

**ธนาคาร
กรุงศรีอยุธยา
จำกัด**

เฉลิมฉลอง พระนคร โทร 58011

คอร์รัปชัน : เหลือบแผ่นดิน

ประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลายเช่นประเทศไทย มักเป็นประเทศเจ้าปัญหา เหมือนคนไข้โรค นับตั้งแต่ปัญหาความยากจน ปัญหาการศึกษา ปัญหาทางการเมือง ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ และปัญหาที่ร้ายแรงซึ่งมีอยู่ในทุกสังคมด้อยพัฒนาอีกประการหนึ่งก็คือปัญหาการคอร์รัปชัน

ปรกติในสังคมที่พัฒนาแล้ว กลไกต่างๆ ของสังคมที่มีความสมดุล จะเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาคือในตัวของมันเอง โดยมีมนุษย์เป็นผู้บริหารกลไกในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นผู้สร้างปัญหา มนุษย์จึงต้องเป็นผู้แก้ปัญหาคือตัวเอง

การคอร์รัปชันเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทยมานาน แต่ปัญหานี้ยังไม่เคยได้รับการพิจารณาแก้ไขกันอย่างจริงจังสักที ทำไมเราจึงปล่อยให้เรื้อรังอยู่เช่นนี้ได้โดยมิได้คิดแก้ไข

เมื่อพิจารณาปัญหาการคอร์รัปชันในทางสังคมวิทยา เราจะเห็นว่าคอร์รัปชันเป็นตัวทำลายศีลธรรม จรรยา ทาลายระบบคุณค่าและคุณธรรมของสังคม ให้สูญเสียบ้างโดยสิ้นเชิง แต่คนที่คอร์รัปชันในสังคมไทยส่วนใหญ่ กลับได้รับการยกย่องให้มีความดีมีเกียรติในสังคม ทั้งๆ ที่เรารู้ดีว่าคนเหล่านั้นร่ำรวยขึ้นมาโดยการทุจริต สังคมของเราปล่อยให้คอร์รัปชันเกิดขึ้นจนถือเป็นเรื่องธรรมดา คนในสังคมจึงเกิดความชินชา ช้ายังให้ความร่วมมือเสียอีกด้วย ยิ่งกว่านั้นถ้ามีโอกาส เขาก็คอร์รัปชันเสียเอง ดังจะสังเกตเห็นตัวอย่างว่า ไม่มีบัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันชั้นสูงของชาติสักกี่คน ที่จะปฏิเสธอย่างมั่นคงว่า ถ้าเขาเข้าทำงานรับราชการแล้ว เขาจะไม่คอร์รัปชัน ส่วนมากที่เราได้ยินมักจะเป็นว่า “ก็คนอื่นเขาก็ทำ ถ้าเราไม่กินบ้างเราจะอยู่กับเขาได้อย่างไร” หรือ “ก็ไอ้ตัวใหญ่มันกินกันเป็นล้าน ๆ แล้วเราจะเอาบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ จะเป็นไรไป” อย่างนี้เรามักได้ยินเสมอ จนกลายเป็นการขัดเขี่ยคดเคล้าอันชั่วร้ายนี้ให้แก่เขาโดยถือเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ดังมีคำกล่าวทำนองว่า “ถ้าเราไม่กินแล้ว เราจะอยู่กับเขาอย่างไร” เป็นต้น

เมื่อมองในปัญหาการคอร์รัปชันในแง่การเมือง ไม่ต้องเสียเวลาวิเคราะห์เลย เราพูดได้ทันที ใครจะเถียงว่า ในวงการเมืองระดับผู้บริหารประเทศไม่เคยมีการคอร์รัปชันขนาดใหญ่โตมหึมา ยิ่งกว่านั้นตั้งแต่เรามีรัฐบาลหรือคณะปฏิวัติมาหลายสิบชุด มีรัฐบาลชุดใดหรือคณะปฏิวัติคณะใดบ้างที่กล้าบอกกับประชาชนอย่างจริงจังใจว่าคณะของตนไม่มีการคอร์รัปชัน มีคณะปฏิวัติชุดใดบ้างที่ได้อำนาจจากประชาชนแล้วจะบอกประชาชนว่าตัวเองไม่ได้กอบโกยผลประโยชน์ประชาชน ยิ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมาโดยตลอดแล้ว ประชาชนไทย ๓๕ ล้านคน จะหันมาถ่มน้ำลายใส่คอคอผู้คอร์รัปชันเหล่านั้นได้สักกี่คน

ใครจะเถียงว่าปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งพีกตัวเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วถึง ๑๗ จังหวัดแล้วในขณะนั้นนั้น ไม่ได้เกิดจากปัญหาพื้นฐานคือการคอร์รัปชัน และการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหาชาติจะต้องเสียบประมาณสักเท่าใดต่อบัณฑิตและนักศึกษารุ่นใหม่เพื่อปราบปรามการก่อการร้ายเหล่านั้น โดยที่มิได้หันมามองผู้ก่อการกำเริบของรัฐบาลเองว่าชั่วร้ายแค่ไหน ใครจะปฏิเสธว่าหน่วยราชการของรัฐบาลใดไม่มีการคอร์รัปชัน ไม่มีการกินเศษกินเลย โดยเฉพาะหน่วยงานบางหน่วยที่ต้องรับใช้ประชาชนอย่างใกล้ชิด เช่น กรมการปกครอง กรมตำรวจ หรือกรมศุลกากร เป็นต้น ยิ่งกว่านั้นปัญหาการก่อการร้าย ยังเป็นช่องทางให้พวกหลงอำนาจนำมากล่าวอ้างว่า สถานการณ์บ้านเมืองไม่เรียบร้อย เพื่อที่จะอยู่ในอำนาจต่อไปอีก ซึ่งก็หมายความว่าสถาบันทางการเมืองและวิถีทางการเมืองของไทย ก็ยังคงย่ำอยู่ในวัฏจักรของระบบเผด็จการและความเห็นแก่ตัวตลอดไป

เมื่อมองปัญหาการคอร์รัปชันในแง่ของเศรษฐศาสตร์แล้ว เรายังไม่สามารถคำนวณตัวเลขค่าแห่งความสุข เสียทางเศรษฐกิจว่ามีค่ามหาศาลเพียงใด เพราะไม่มีใครวัดอัตราการคอร์รัปชันซึ่งมากมายจนเหลือนับนี้ได้อีก ประการหนึ่ง จะมีใครบ้างที่คอร์รัปชันแล้วใจพอที่จะทิ้งร่องรอยไว้ให้คนอื่นเห็น ดังนั้นถ้าเราคิดถึง cost และ benefit ของการคอร์รัปชันแล้ว เราจะวาดมโนภาพเห็นการสูญเสียซึ่งเกิดจากการคอร์รัปชันในวงกรต่าง ๆ หนึ่ง ๆ จำนวนมหาศาล เมื่อคิดถึง benefit อะไรบ้างที่เราพอจะเห็นว่าเป็น benefit แก่ประชาชน อันเกิดจากการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่บางคน ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับราชการ (เมื่อได้รับการหยอดน้ำมัน) นั้น ใครเป็นคนได้รับ ก็พวกพ่อค่านายทุนต่างหากที่ได้รับเพราะเขาเสียค่า “หยอดน้ำมัน” ไปเท่าใด เขาก็ไปได้ เบี้ยเอาแก่ประชาชนผู้บริโภครักทอดหนึ่ง แล้วประชาชนจะได้ผลประโยชน์อะไรจากการคอร์รัปชัน ถ้าจะว่าการคอร์รัปชันทำให้ข้าราชการ (ที่คอร์รัปชัน) มีการอยู่ดีกินดีขึ้น (เพื่อที่จะใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยหรูหรา) หรือว่า โอกาสในการคอร์รัปชันจะเป็นแรงจูงใจข้าราชการผู้มีอคติ (ในทัศนะของรัฐ) แต่ชั่วร้ายในความเป็นจริงมารับราชการมากขึ้นโดยปล่อยให้ประชาชนส่วนใหญ่ยากจนลง การพัฒนาประเทศก็ทำกับไม่ได้ผล การก่อการร้ายก็ถึงทั่วมากขึ้นทุกที การคอร์รัปชันจึงมีแต่จะทำให้ประเทศชาติล้มจมฉิบหายแต่สถานเดียว เมื่อเรายอมรับสภาพของปัญหาว่ามันร้ายแรงอยู่ตลอดเวลาถึงขนาดทำให้บ้านเมืองล่มจมฉิบหายได้แล้ว โฉนดเล่าเราจึงเฉยอยู่ การที่เราจะรอให้คนที่คอร์รัปชันเลิกกระทำการเช่นนั้นเสียเอง เราย่อมจะตายเสียเปล่าโดยไม่มีประโยชน์อะไร

แล้วการปฏิบัติเล่า ไหนว่าทำเพื่อความอยู่รอดของชาติและประชาชน การแก้ปัญหาก็โดยวิธีนี้ไม่มีทางสำเร็จ ได้หรอก เพราะคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่มีรากฐานหยั่งรากลึกลงเกินกว่าที่จะใช้คนสองสามคนมาแก้ไขได้ สาเหตุของปัญหาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ซับซ้อนนับตั้งแต่รากฐานของตัวระบบ ค่านิยม ระเบียบกฎเกณฑ์ กฎหมาย และตลอดถึงตัวบุคคลที่ทำงานในระบบ การปฏิบัติที่ทำเพียงเพื่อรวบรวมอำนาจเข้ามาอยู่ในมือของคนเพียงกลุ่มเดียว จะแก้ปัญหาก็เป็นโรคร้ายแรงและหยั่งรากลึกลงไปทั่วทุกตารางนิ้วบนผืนแผ่นดินไทยนี้ได้อย่างไร อย่างไรก็ตาม เราก็ยังอยากเห็นว่าการปฏิบัติที่เกิดขึ้นแล้วนั้นคงจะมีประโยชน์อยู่บ้าง ถ้าจะลงมือแก้ปัญหานี้อย่างจริงจัง ถมความเป็นอิสระชั่วคราวลงเสีย คำนึงถึงแต่ผลประโยชน์คือส่วนรวมเป็นใหญ่

สำหรับนิสิตนักศึกษาเอง ถ้าท่านคิดว่าควรจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับปัญหาของสังคมและความล่มจมฉิบหายของชาติบ้านเมือง ท่านก็ควรเพียรพยายามที่จะรณรงค์เพื่อเศรษฐกิจไทยและถ้าท่านคิดว่ามันเป็นหน้าที่ของท่านและการกระทำของท่านนั้นคุ้มค่าเหนื่อยแล้ว โฉนดท่านไม่คิดบ้างว่าควรจะมีการรณรงค์เพื่อต่อต้านการคอร์รัปชันขึ้นบ้างเล่า ท่านเคยได้ยินข่าวของนักศึกษาแห่งประเทศไทยนี้ซึ่งประสบความสำเร็จในการแฉโยกคอร์รัปชันในประเทศของเขาเมื่อ ๑-๒ ปีก่อนนี้บ้างไหม แล้วทำไมเล่านักศึกษาไทยจะทำเช่นนั้นบ้างไม่ได้ ถ้าเป็นการกระทำเพื่อความอยู่รอดของชาติ ©

สัมภาษณ์ นายสุนทร หงษ์ลดารมภ์

เลขาธิการ ส.ป.อ. คนใหม่

นายสุนทร หงษ์ลดารมภ์ เคยเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันได้รับแต่งตั้งขึ้นเป็นเลขาธิการองค์การ ส.ป.อ. การสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้สื่อข่าวของเรา ได้ขอเข้าสัมภาษณ์ ณ สถานทูตไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๐.๔๐ น. ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ ๕๕ นาที

ปริทัศน์ - ท่านทูตมีความเห็นว่าองค์การ ส.ป.อ. ในฐานะที่เป็นองค์การเพื่อการป้องกันทางการทหารมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้มีความสำเร็จหรือไม่สำเร็จอย่างไร หรือว่าไม่ได้ทำอะไรเลย

เลขาธิการ - เอ้อ.....! ผมรู้สึกว่าการสนธิสัญญา ส.ป.อ. นี้ ถึงแม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์หลักไปในทางทหารและเพื่อป้องกันการรุกรานทางทหารโดยแท้ แต่ความจริงองค์การนี้ก็มิมีบทบาทในทางอื่นที่เป็นประโยชน์ในระยะไกล คือความมั่นคงปลอดภัยของประเทศที่เป็นสมาชิก และประเทศที่อยู่ภายใต้ความคุ้มครอง หรือที่เราเรียกว่า Protocol States เราคงจะจำเหตุการณ์ได้ว่าเมื่อครั้งที่มีการคุกคาม เช่นในกรณีลาวเหนือได้บุกเข้ามาใกล้ประเทศไทย ท่านประธานาธิบดีเคนเนดี ได้ดำเนินการส่งทหารนาวิกโยธินเข้าไปทันที ซึ่งแสดงให้เห็นโดยแจ่มชัดว่า เมื่อมีความจำเป็น มีการคุกคามโดยเปิดเผยและน่ากลัว อันตราย รัฐบาลสหรัฐ ฯ ก็ได้ดำเนินการทางทหารต่อต้านทันที หลังจากนั้นก็ไม่มีการรุกรานท่านองนั้นอีก รัฐบาลสหรัฐ ฯ ใครจะเป็นประธานาธิบดีก็ตาม ก็ได้ยืนยันอย่างแน่ชัด ทั้งในที่สาธารณะและในที่ ๆ มีการประชุมกันเป็นการภายใน ว่าเขาจะปฏิบัติตามเจตนารมณ์และตามบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้แน่นอน คำยืนยันเช่นนี้ ท่าน

ประธานาธิบดีนิกสันก็ รัฐมนตรีกลาโหมลอร์ดก็ รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ
รอเจอร์ก็ ตลอดจนกระทรวงประธานาธิบดีแอกนิว ซึ่งเคยมาเยี่ยมประเทศไทยสอง
สามครั้ง ในระยะ ๒-๓ ปีที่แล้วมา ก็ได้ยืนยันต่อผู้นำของเรา คือท่านนายกรัฐมนตรี
หรือที่เราเรียกกันในปัจจุบันว่า หัวหน้าคณะปฏิวัติว่า ประเทศอเมริกายังจะยึดมั่นใน
บทบาทยุติและเจตนารมณ์ของสนธิสัญญา โดยไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อประเทศซึ่งมีอำนาจ
ที่สุดในขณะนี้ พันธมิตรของไทยตลอดมา ได้ยืนยันเช่นนี้ ผมก็คิดว่าสนธิสัญญาก็ยังมี
ประโยชน์ในเรื่องที่จะต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์ หรือการรุกรานทางทหารอย่าง
เบ็ดเสร็จ

ปรีทัศน์ - การประชุม ส.ป.อ. ที่ออสเตรเลียเมื่อเร็วๆ นี้ นายโรมิวโลรัฐมนตรีต่างประเทศ
ฟิลิปปินส์ได้เสนอให้เปลี่ยนแปลง ส.ป.อ. เสียใหม่ หากเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ก็ขอให้
ยกเลิกเสีย ท่านมีความเห็นอย่างไร

เลขาธิการ - ผมคิดว่าการทำนายโรมิวโลพูดเช่นนั้น คล้าย ๆ กับว่ามากไปนิดหนึ่ง ความเป็นจริง
สนธิสัญญานี้มีประโยชน์ตามที่ผมได้เรียนแล้ว และถ้าเราอ่านบทบาทยุติของสนธิสัญญา
นี้โดยละเอียด เราจะเห็นได้ว่าจุดประสงค์ของสนธิสัญญาหรือองค์การนี้ มีจุดที่สำคัญก็
คือการโต้ตอบและป้องกันการก่อวินาศกรรม การบ่อนทำลาย ซึ่งเป็นการคุกคามต่อ
ความมั่นคงของดินแดนในประเทศนั้น ๆ เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถึงแม้จะ
ไม่มีการรุกรานทางทหาร เพราะเรายังคาดไม่ถึงและเรายังมองไม่เห็นในอนาคตว่าจะ
เกิดขึ้น อย่างน้อยที่สุดบทบาทหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การนี้ได้กระทำไปแล้วก็ ผม
หวังว่าคงจะได้กระทำต่อไปเพิ่มขึ้น ในฐานะที่ผมจะรับตำแหน่งเลขาธิการนี้ ผมจะ
พยายามชักชวนให้ดำเนินการต่อไปให้มากขึ้น ส่วนทางที่จะป้องกันและต่อต้านการคุกคาม
การแทรกซึมบ่อนทำลาย ซึ่งผมเห็นว่าเป็นการคุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยของดินแดน
ในแถบนั้นไม่น้อยไปกว่าการรุกรานทางทหาร

ปรีทัศน์ - ท่านมีความเห็นหรือแปลความหมายของ “แถลงการณ์ รัสต์-ถนัด” ว่ามีความหมาย
อย่างไร โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ว่าประธานาธิบดีนิกสันพยายามโฆษณาลัทธิ
นิกสันของเขา “แถลงการณ์ รัสต์-ถนัด” ขัดกับลัทธินิกสันหรือไม่

เลขาธิการ – เอ้อ...! ผมว่าไม่ชัดเจน! นี่เป็นความเห็นของผมถือว่าลัทธิกันสนั้นตามเจตนารมณ์ในทางปฏิบัติประเทศไทยได้ดำเนินการอยู่แล้ว เราควรจะเข้าใจความแตกต่างของท่าทีของไทยกับท่าทีของเวียดนามได้ และประเทศอื่น ๆ เพราะเราคิดว่าสภาพการณ์ในเมืองไทยนี่นะ ชั่ว ๆ ดี ๆ มันก็แตกต่างกับสภาพการณ์ของบางประเทศในแถบนั้น เรายังมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีพระเจ้าอยู่หัวที่ทุกๆ คนยอมรับนับถือและเคารพสักการะ มีพุทธศาสนา ซึ่งชาวไทยประมาณ ๙๕% นับถือ และมีภาษาเดียวกัน ถึงแม้ว่าเราจะพูดภาษาเหนือ ภาษาใต้ แตกต่างกันบางคำ แต่มันก็เป็นภาษาไทยอยู่นั่นเอง ความรู้สึกเหล่านี้ผมนึกว่าไทยนั้นมีดีกว่าชาติหลายชาติในแถบนั้น อีกประการหนึ่ง ผมคิดว่ากำลังคนของเราก็คือ กำลังใจของเราก็คือ มีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเราก็ไม่เคยคิดเลยว่าจะพยายามขอให้ทหารอเมริกันที่ เราเรียกว่า Combat Troops เข้ามาช่วยเรารบแบบเดียวกับที่เขาไปช่วยรบในประเทศบางประเทศ เราไม่เคยคิดเลย และนโยบายนี้เป็นนโยบายซึ่งเราได้ประกาศให้โลกทราบและประกาศให้อเมริกาทราบมานานแล้ว และผมเห็นว่านโยบายนี้เป็นนโยบายที่ถูกต้องและยังคงดีอยู่เพราะฉะนั้นมันจึงตรงกับเจตนารมณ์ของลัทธิกันสนอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงระหว่างอดันต์กับรัสต์ ก็เป็นของดี หมายความว่าในกรณีซึ่งมีการรุกรานองค์การ ส.ป.อ. จะพึงต้องต่อต้าน ข้อตกลงนั้นก็ให้โอกาสที่อเมริกาจะดำเนินการได้โดยลำพัง ไม่ต้องขอความเห็นทั้งหมดจากสมาชิกขององค์การ ส.ป.อ. ซึ่งผมเห็นว่าเงื่อนไขเป็นประโยชน์ต่อไทยอย่างมาก เงื่อนไขนี้ผู้นำรัฐบาลสหรัฐ ฯ ก็ยืนยันตลอดมา

ริทส์ – เมื่ออนาคตของการเมืองในสหรัฐ ฯ เป็นเรื่องของความไม่แน่นอน ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอนาคตของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกัน

เลขาธิการ – หากประธานาธิบดีกันสนได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีอีกครั้งหนึ่ง ก็คงจะเป็นประธานาธิบดีอีกต่อไปอีก ๔ ปี ในกรณีเช่นนั้นก็หมายความว่านโยบายระหว่างประเทศ คงไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมาก และความรู้สึกของผมเองนั้น ท่าทีของสหรัฐ ฯ ต่อไทย ต่อไปในระยะ ๔ ปี ก็คงเป็นไปตามเดิม นโยบายนี้ผมเห็นว่ามีความประโยชน์ต่อประเทศไทยพอสมควร แต่ทีนี้หลังจากนั้นแล้ว ผมเองก็ไม่อยากจะทำนายว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร เพราะการที่จะทำนายถึงขนาดนั้น ยังไม่เป็นการสมควร อย่างไรก็ตามผมคิดว่า สมมุติว่าหลังจาก ๔ ปีหน้านั้น คือหลังจากประธานาธิบดีกันสนได้พ้นจากตำแหน่งนั้นไปแล้ว

พรรคเดโมแครตจะมาเป็นใหญ่ และสมาชิกจะเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐ ฯ นโยบายต่างประเทศของสหรัฐ ฯ ก็คงจะเปลี่ยนแปลงบ้างเป็นของธรรมดา แต่ว่าในการที่สหรัฐ ฯ โดยใครจะเป็นประธานาธิบดีก็ตาม จะพยายามหกด้าวเข้ามา แล้วก็พยายามไม่เกี่ยวข้องกับโลกภายนอก ผมคิดว่าประธานาธิบดีคนไหนก็ตาม จะเป็นเดโมแครตหรือรีพับลิกัน เมื่อได้มาเข้ารับหน้าที่แล้ว ได้มาเห็นเหตุการณ์ เห็นแฟ้มลับสุดยอดของรัฐบาลแล้ว จะไปคัดสินใจโดยไม่มีความรับผิดชอบ มันก็ทำไม่ได้ แล้วคุณจะสังเกตได้ว่า ก่อนมีการเลือกตั้ง ก็จะมีการหาเสียง พูดว่าอย่างนั้น อย่างนี้ เพื่อจะได้มีเสียงคะแนนนิยม เช่นเดียวกับที่ประธานาธิบดีจอห์นสันเคยทำมาแล้ว แต่หลังจากที่ได้เข้ามาเป็นประธานาธิบดีแล้วก็ปรากฏว่า การกระทำของจอห์นสันเองผิดแผกไปจากคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้ลงคะแนนเสียงให้กับแก เพราะได้มาเห็นข้อเท็จจริง และได้มาเห็นแฟ้มลับ เมื่อเป็นเช่นนั้นผมคิดว่า ๔ ปี ต่อไปหลังจากที่นิกสันออกจากตำแหน่งแล้ว ผมไม่เชื่อเลยว่า อเมริกาใครจะมาเป็นประธานาธิบดีก็ตาม จะพยายามหกด้าวลงไม่พยายามเกี่ยวข้องกับโลกภายนอก ผมเชื่อว่า การกระทำเช่นนั้นไม่ใช่ในนโยบายที่เป็นไปได้ เพราะว่าอย่างไรก็ตามที่ ความจำเป็นและความต้องการในทางเศรษฐกิจของอเมริกาเอง จะบังคับให้อเมริกาต้องเกี่ยวข้องกับโลกภายนอกอยู่นั่นเองโดยไม่มีปัญหา

ปริทัศน์ - การเปลี่ยนแปลงทางนโยบายนั้นอาจจะไม่จำเป็น ว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางพื้นฐานของนโยบาย นั่นคือสหรัฐ ฯ เป็นประเทศโดดเดี่ยวโดยสมบูรณ์ ซึ่งคงเป็นไปได้ แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นอาจจะมาในลักษณะของระดับความสนใจ และระดับของความสำเร็จที่สหรัฐ ฯ จะให้กับภูมิภาคต่างๆ ของโลก ยกตัวอย่างเช่นสหรัฐ ฯ นั้น ต้องการน้ำมันมากขึ้นจากต่างประเทศ ประเทศในตะวันออกกลางเป็นแหล่งน้ำมันที่รัฐ ฯ ก็นั่งอยู่แล้ว และอเมริกาเองก็ได้ลงทุนอย่างมหาศาลในอุตสาหกรรมน้ำมันดิบในประเทศเหล่านั้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้อาจจะมีขึ้น ปัญหาที่มีอยู่ในขณะที่เรามีนโยบายยุทธศาสตร์รบนอกบ้านเช่นนี้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายบางประการของสหรัฐ ฯ เราพร้อมหรือที่จะดำเนินนโยบายเช่นนั้นต่อไป จะเอาเงินมาจากไหน ภาษีจะหามาได้อย่างไร

เลขาธิการ - คุณถามมาอย่างนี้ก็ดีแล้ว คุณบอกว่าผมเคยเป็นรัฐมนตรีเศรษฐกิจมา แต่ผมก็เป็นรัฐมนตรีคลังมาก่อนเป็นรัฐมนตรีเศรษฐกิจเสียอีก นี่ไม่ได้หมายความว่าอะไรหรอก ผมพอมีความรู้และมีประสบการณ์อยู่บ้างแล้ว อย่างที่ผมเรียนแล้ว คือผมคิดว่า สหรัฐจะไม่หดตัวหรืออยู่โตคนเดียวโดยสมบูรณ์ แต่หากจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในรายละเอียดทางนโยบาย ผมคิดว่าคงจะกระทบกระเทือนถึงไทยบ้าง แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า ไทยเราได้พึ่งอเมริกาเสียอย่างมากมายจนเราไม่สามารถจะทำอะไรของเราเองได้เอง ความช่วยเหลือที่อเมริกาให้เป็น Maginal helps ที่เราก้าวหน้ามาได้เกิดมาจากการลงทุนของเราเอง จากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งจุดมุ่งหมายของเราคือการพัฒนาเศรษฐกิจ เราใช้เงิน ๖๐% ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายบางประการของสหรัฐฯ ผมคิดว่าไทยเราไม่ถึงกับจะลำบากหรือครบ การที่เราจะปรับตัวเราเองได้ การขึ้นภาษีอากรนั้นเมื่อเกือบ ๒ ปี มาแล้ว เมื่อรัฐบาลจะไปขึ้นภาษีที่เดียว ๒๐๐-๓๐๐ รายการ หากผมเป็นรัฐมนตรีคลัง ผมจะพูดได้ว่าผมจะไม่ทำอย่างนั้นแน่ เมื่อผมเป็นรัฐมนตรีคลังอยู่ ๖ ปี ขึ้นภาษีตั้งหลายครั้ง ไม่เห็นมีเหตุการณ์รุนแรงถึงขนาดนั้น เพราะผมขึ้นทีละน้อย ผมเลือกขึ้น ทั้งนี้เป็นข้อเท็จจริงเมื่อผมพ้นจากหน้าที่รัฐมนตรีคลังมาแล้วก็มีการจะขึ้นภาษีครั้งใหญ่ รัฐบาลไม่ได้ขึ้นภาษีเลย ไปกลัวเสียเองมากกว่า ถ้าจะขึ้นภาษีบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ และทำให้ประชาชนเข้าใจอย่างที่ผมได้เคยทำมาแล้ว เมื่อยังเป็นรัฐมนตรีคลังผมขึ้นภาษีน้ำมันตั้ง ๓-๔ บาท ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์เหมือนกันแต่ผมไม่ได้ขึ้นทีเดียวตั้ง ๒๐๐ กว่ารายการ ทั้งภาษีน้ำมันด้วย มันเป็นเรื่องของวิธีการต่างหากวิธีการหาเงินมาบำรุงประเทศเราจะขึ้นทีเดียวคุมคามดีหรือจะทำทีละเล็กละ น้อยแล้วแต่จะเลือก เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ถึงแม้ในขณะนี้ก็ตาม ฐานะของประเทศไทยยังไม่ถึงกับจะเรียกได้เป็นว่าประเทศที่เจริญแล้ว กำลังทางเศรษฐกิจของเราก็มีพอสมควร ถ้าเราปรับปรุงวิธีจัดเก็บภาษีของเรา หรือการที่จะออกภาษีใหม่ให้มันไม่กระทบกระเทือน หรือรุนแรงจนเกินไป ผมว่ายังมีวิธีที่จะเก็บภาษีเพิ่มขึ้นได้ครับ

ปรีทัศน์ - ถึงแม้ว่าจะต้องหากาสิโนเพิ่มงบประมาณทหารทันที ๓๐๐-๖๐๐ ล้านบาทในระยะ ๒ปี

เลขาธิการ - ผมก็เชื่อว่าหาได้ครับ! ขึ้นอยู่กับการปรับปรุงเป็นการภายในของเรา

ปริทัศน์ - ตามประวัติศาสตร์การทูตไทย ไทยรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เป็นไปได้ไหม
ว่าไทยจะใช้วิถีทางการทูตทางตกลงทางการทูตกับกลุ่มการเมืองที่มีอำนาจในประเทศ
เพื่อนบ้านปัจจุบันนโยบายของไทยจะติดต่อกับประเทศนั้น ๆ โดยวางรากฐาน
ของนโยบายอยู่บนความกลัวของเราต่ออุดมการณ์และการดำเนินนโยบายทางการทหาร
คือใช้การต่อสู้ทางการทหารเป็นหลัก....

เลขานุการ - ผมคิดว่านโยบายทั้งสองอย่างนี้ต้องพยายามใช้ ผมมีความเห็นเช่นนั้นเหมือนกันครับ จะ
ใช้วิธีไหนเมื่อไหร่ก็แล้วแต่เหตุการณ์ ในระยะขณะนี้ผมคิดว่านโยบายทางการทูตอาจจะ
ไม่ค่อยเกิดผล ไม่ได้หมายความว่านโยบายทางการทูตเราไม่ควรจะใช้และผมคิดว่าใน
รัฐบาลปัจจุบัน หรือผู้นำในปัจจุบัน ก็เขาคิดเหมือนกันนะ แต่อาจจะยังไม่ได้เริ่มใช้อย่าง
จริงจัง ๆ จัง ๆ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าเหตุการณ์ยังไม่อำนวย

คุณจะต้องเข้าใจในประวัติศาสตร์ของเราเอง จอมพล ป. พิบูลสงครามซึ่งเป็นทหาร
๑๐๐% เมื่อถึงคราวจำเป็นจอมพล ป. ก็ต้องใช้วิถีทางการทูตใช้ใหม่ละ เมื่อรู้แน่ว่าอังกฤษ
ช่วยเราไม่ได้แน่ เมื่อเหตุการณ์มันแน่ชัดเช่นนั้นแล้ว จอมพล ป. ก็ต้องกลับมาใช้วิถี
ทางการทูตทันทีที่ จอมพล ป. เป็นทหาร ๑๐๐% ผมคิดว่าใครจะมาเป็นผู้นำของไทย
ก็ตาม เมื่อถึงคราวจำเป็นและเหตุการณ์บังคับแล้ว เราจะใช้วิธีนี้ไม่ได้ จะดันทุรังไปก็ไม่
มีประโยชน์ มันจะต้องเปลี่ยนแปลงไปอยู่นั่นเอง ผมจึงคิดว่า ใครที่จะมารับผิดชอบชตา
ชีวิตของประเทศ จะต้องคิดว่า ประเทศนั้นจะอยู่ต่อไปอีกกี่ร้อยชั้วคน มันไม่ใช่เรื่องของ
คุณหรือของผมในขณะนี้ มันเป็นเรื่องของลูกหลานไทยเราคือไปอีกกี่สิบชั้วคนแล้วครับ
เราจะต้องคิดถึงความปลอดภัยของพวกนี้เป็นสำคัญ ไม่ใช่เรื่องที่เราจะอยู่หรือไม่อยู่ใน
ขณะที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ผมจึงเชื่อเหลือเกินว่า ใครจะเป็นผู้นำของไทย ไม่ว่าจะเป็
นทหาร ๑๐๐% หรือไม่ เมื่อถึงความจำเป็นเข้าแล้ว ก็จะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์
ให้ทันกับเหตุการณ์ ถ้าสมมุติว่าจอมพล ป. เป็นทหาร ๑๐๐% แล้วดันทุรังไป เราก็คงไม่
รอดมาแล้วในสมัยญี่ปุ่นขึ้น

ผมคิดว่าพวกเราบางทีก็ควรจะวิตก เวลานี้เราใช้วิธีทหาร ใช้การต่อต้าน แต่ว่า
เหตุการณ์นั้นเราคิดว่าเราไม่มีทางเลือก เมื่อถึงคราวจำเป็นเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป มัน
ก็อาจจะต้องเปลี่ยนแปลงไปเหมือนกันนะ ใครที่รับผิดชอบอยู่ในขณะนั้น ผมคิดว่าเขาจะ
ต้องคิดและควรคิด

ปรีทัศน์ (หัวเราะ) - เอ.... แต่บางทีอยากคิด แต่คิดไม่ค่อยจะออกล่ะครับ

เลขาธิการ (หัวเราะ) - เราคิดเมื่อไรเล่าว่าจอมพล ป. จะเปลี่ยนแปลงในระยะนั้น โอ๊ย! คุณเอ๊ย เราคิดกันว่า ๑๕๐% จอมพล ป. จะต้องสู้รบกับญี่ปุ่นจนถึงคนไทยคนสุดท้าย ขณะนั้นผมเป็นหัวหน้ากองอยู่กรมโฆษณาการอยู่

ปรีทัศน์ - ขอเปลี่ยนเรื่องสักนิดครับ ในระยะนี้ความสนใจของโลกมุ่งไปที่ญี่ปุ่นมากขึ้น และคำถามมักจะเป็นคำถามว่าบทบาทของญี่ปุ่นในเอเชียอาคเนย์นั้นจะมาในรูปแบบใด ท่านเองในฐานะที่จะเป็นเลขาธิการ ส.ป.อ. มีความคิดว่าองค์การนี้หรือประเทศไทยเองควรเปิดความสัมพันธ์ทางการทหารหรือความสัมพันธ์ทางการทูตบางประการ ซึ่งจะทำให้ญี่ปุ่นมีส่วนร่วมในสถานการณ์ของเอเชียอาคเนย์

เลขาธิการ - คำตอบของผมง่ายนิดเดียว เราจะทำหรือไม่ทำก็ตาม ญี่ปุ่นก็จะมีบทบาทมากในแถบนั้นอย่างไม่มีปัญหา ทำไม่ถึงจะต้องเป็นอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่ไม่ต้องมีการเริ่มจากเราเองด้วยซ้ำ ก็ว่าญี่ปุ่นอยู่ในฐานะที่จะต้องใช้ประโยชน์ในดินแดนแถบนั้นอยู่แล้ว และไทยก็เป็นตลาดที่ค่อนข้างดีสำหรับญี่ปุ่นมานาน และจะเป็นตลาดที่ดีต่อไป ทั้งนี้เพราะเรามีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในอัตราที่ดีพอสมควร ผมมีความเห็นส่วนตัวอีกว่า ญี่ปุ่นนั้นถึงแม้ว่าจะเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล แต่จิตใจของเขาเปลี่ยนไม่ทัน

ปรีทัศน์ - ขยายความหน่อยครับ

เลขาธิการ - ผมหมายความว่า ในการที่ญี่ปุ่นจะไปร่วมกับประเทศอื่น ๆ นั้น มันควรจะต้องร่วมกันในรูปแบบที่เกื้อกูลมากกว่าที่แล้ว ๆ มา ในทางปฏิบัติที่ญี่ปุ่นไม่ได้มีจิตที่จะเกื้อกูลในแถบนั้น เช่นไทย มากเพียงพอ ผมพูดอย่างง่าย ๆ ว่า จะเอามากกว่าที่จะให้ นี่เป็นลักษณะของญี่ปุ่นมานานแล้ว และผมคิดว่าลักษณะนี้ยังไม่เปลี่ยนแปลงเท่าไร ความเป็นจริงนั้น ญี่ปุ่นอยู่ในฐานะที่จะให้ได้มากกว่า และไม่เอามากเหมือนที่แล้ว ๆ มา ผมเชื่อว่าญี่ปุ่นเปลี่ยนไปบ้างแล้ว เมื่อเร็ว ๆ นี้ญี่ปุ่นได้ให้กับประเทศไทย ๒๐,๐๐๐ ล้านกว่าบาทโดยมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ ผมว่าญี่ปุ่นคงเกิดความรู้สึกแล้วว่า ตัวเองนั้นมีคนเข่าว่ามาก

แต่ว่าการที่ญี่ปุ่นจะมีบทบาทในทางความมั่นคงหรือในทางการทหารนั้น ผมเองยังไม่อยาก
จะพูดถึงเพราะรู้สึกว่าคุณญี่ปุ่นเองก็ยังมีอยู่ ผมเองเชื่อว่าเป็นความฉลาดของเขาที่เขาคิดว่า
ทราบดีที่ความปลอดภัยทางทหารเขามีอยู่แล้วจากร่มนิวเคลียร์ของสหรัฐ ผมเป็นญี่ปุ่นเอง
จะไปคิดแต่อิทธิพลทางการทหารหรือมีกำลังทางทหารมากขึ้นทำไม แต่ว่าถ้าต่อไปสหรัฐ
เองทำน้อยลงในเรื่องนี้ ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องธรรมดาที่ญี่ปุ่นจะต้องมีบทบาทมากขึ้นอย่าง
แน่นอน ผลประโยชน์ของญี่ปุ่นในแถบนั้นมีมากจนถึงขนาดที่ญี่ปุ่นเองไม่สามารถที่จะละ
ทิ้งได้

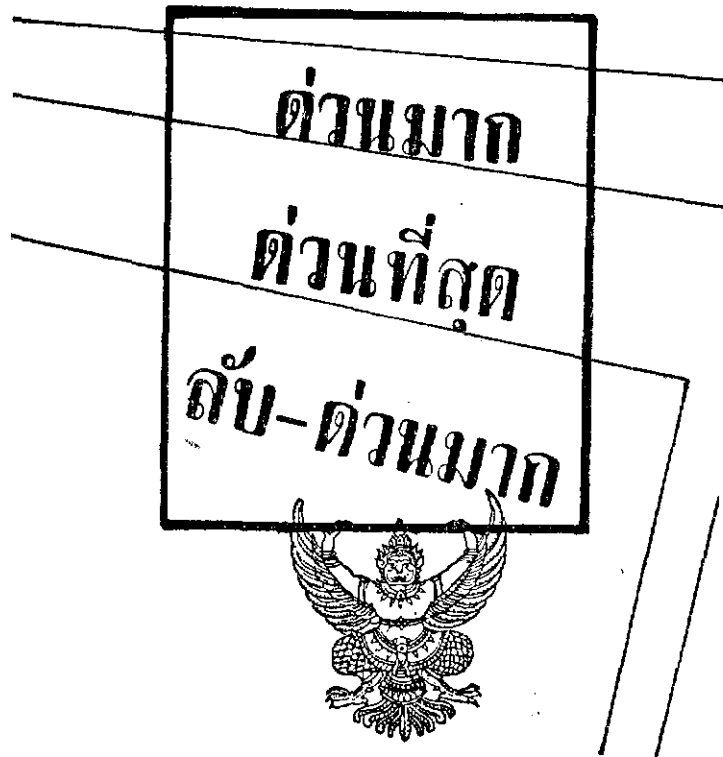
ปรัทัศน์ - เวลาจะหมดเสียแล้ว ขอถามความเห็นของท่านเกี่ยวกับลักษณะของการทูตของจีน
เมื่อเร็วๆ นี้ ในการตอบโต้สหรัฐฯ และรัสเซีย เมื่อสหรัฐฯ ทำการปิดล้อมอ่าวและตั้ง
ระเบิดเมืองฮานอยสักหน่อยครับ ลักษณะการทูตของจีนนั้นแสดงให้เห็นอย่างแน่ชัด
ว่า ผลประโยชน์ของเขามาก่อนพันธมิตร เราจะมองเงินจากการโฆษณาชวนเชื่อของ
เขาหรือว่าเราจะมองเงินจากการทูตที่แท้จริงของเขาครับ

เลขาธิการ - วิธีทางการทูตของจีนที่คนกล่าวถึงนี้ เป็นวิธีการทูตที่น่าสนใจ เราเองไม่ควรจะไม่รับรู้ไม่
สนใจ ผมคิดว่าเป็นท่าทีที่เราควรสนใจและควรติดตามต่อไป และผมก็หวังว่าจะเป็น
การเริ่มของท่าทีที่จะผ่อนคลายและเป็นมิตรต่อประเทศในแถบนั้นมากขึ้น และตามที่ท่าน
จอมพลถนอมได้ประกาศไว้แล้วว่า นโยบายของไทยต้องการเป็นมิตรกับทุกคนที่จะยินดี
เป็นมิตรต่อเรา เพราะฉะนั้นหากจีนแดงมีจิตใจเปลี่ยนแปลงไป แทนที่จะเป็นศัตรูกับคน
อื่นหรือใช้กำลังทหารเข้าคุกคามหรือเข้าดำเนินการ จะเปลี่ยนท่าทีมาเป็นมิตรต่อประเทศ
อื่น ๆ ผมคิดว่าท่าทีนั้นไทยเองก็ยินดีที่จะรับ และจะตอบสนองอยู่แล้ว ถ้าเราแน่ใจว่าเขา
จะเป็นมิตรกับเรา ผมคิดเหลือเกินว่า ผู้นำของไทยไม่ว่าจะเป็นทหารหรือพลเรือนก็ตาม
เขายินดีที่จะตอบสนองทันที

ปรัทัศน์ - ถึงขนาดที่จะล้มเลิก ส.ป.อ. หากสามารถจะมีความตกลงกับจีนได้เที่ยวหรือครับ!

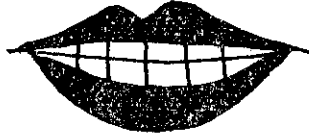
เลขาธิการ - ก็ได้ซิคุณ! จะเป็นอะไรไปเล่า ส.ป.อ. ถึงแม้จะไม่ล้มเลิกก็อาจจะเปลี่ยนเข้มได้ ดูตัวอย่าง
เอไอที (AIT)* เป็นต้น ☺

*AIT = Asian Institute of Technology

กรมตำรวจ
กรุงเทพฯ ๑๐๐๐๐

บัญชาการป้องกัน
เกริกศักดิ์ กองศิลป์

ขอบข่ายของพุทธวิจัย

ก่อนอื่นผู้เขียนขอตั้งประเด็นคำถามขึ้นก่อนว่า ท่านรู้หรือไม่ว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร ท่านผู้อ่านอาจร้องอยู่ในใจว่า บัณฑิต เด็กนักเรียนเล็กๆ ยังตอบได้เลย ก็อริยสัจสี่ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ยังไงล่ะ เด็กนักเรียนเมื่อตอบคั้งนี้แล้วคุณครูคงจะให้คะแนนเต็ม โดยที่ครูบางคนก็ไม่ได้สอบทานว่า เด็กท่องจำแบบนกแก้ว หรือว่ามีความเข้าใจลึกซึ้งเพียงใด

สำหรับความหมายของ อริยสัจสี่ ในบทความนี้ผู้เขียนจะไม่สาธยายในทำนองสอนพุทธศาสนา แต่จะเป็นการประยุกต์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาคอร์ปชั่นในระบบข้าราชการไทย หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะเป็นการสนทนาธรรมในขั้นก้าวหน้า (advanced)

อริยสัจสี่

เมื่อนิสิตนักศึกษาเรียนหนังสือไปมาก ๆ ครูบาอาจารย์ก็จะสอนเทคนิคในการวิจัย (ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาการใด) ว่า (๑) จะต้องชี้ให้ได้ก่อนว่า อะไรคือตัวปัญหาและธรรมชาติหรืออุปลักษณะของตัวปัญหานั้นเป็นอย่างไร (๒) สาเหตุหรือตัวการที่ทำให้เกิดปัญหานั้น ๆ มีอะไรบ้าง

(๓) จะแก้ไขสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างไร (๔) จะป้องกันอย่างถาวรไม่ให้สาเหตุเหล่านี้เกิดขึ้นมาได้อีกในอนาคตได้อย่างไร

เมื่อฟังครูบาอาจารย์ โดยเฉพาะผู้ผ่านการศึกษามาจากต่างประเทศสอนคั้งนี้แล้วก็รู้สึกประทับใจ ยิ่งไปอ่านตำราภาษาอังกฤษก็ยิ่งประทับใจมากขึ้น แต่ความจริงแล้วหลักการสี่ข้อข้างต้นก็คือ อริยสัจสี่ในคำสอนของพุทธศาสนา หากแต่เด็กนักเรียนมักจะไปติดศัพท์บาลีว่า ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จนไม่อาจขยายความได้ว่า แต่ละคำดังกล่าวนี้มีความหมายแท้จริงคืออะไรและกินความแค่ไหน

ทุกข์

ที่ว่า “ทุกข์” ไม่ได้หมายความว่าความเจ็บปวดเพียงแบบภาษาประจำวันที่คนไทยใช้ อันหมายถึงสิ่งที่ตรงข้ามกับความสุข หากแต่หมายถึง สภาพและสภาวะอันเป็นจริงของชีวิตที่มี “เกิด” “คงอยู่” และ “ดับไป” ซึ่งพฤติกรรมอันเป็นปฏิกริยาลูกโซ่นี้เอง เรียกว่า “ทุกข์”

ในทางพุทธศาสนา มักจะหยิบยกเอา “ชีวิต” ขึ้นมาเป็นตัวกลางของการวิเคราะห์ แต่บทความนี้กำลังใช้ “ปัญหาคอร์ปชั่น” เป็นศูนย์กลาง คำว่าทุกข์ เมื่อนำมาประยุกต์แล้วก็ต้องอธิบายว่า พฤติกรรมคอร์ปชั่นนั้นเป็นนามธรรม คือเป็นตัวปัญหาที่มี “รูป” (อ่าน รูป-ปะ) แม้ว่าจะจับต้องไม่ได้ มองไม่เห็น ล้มรสไม่ได้ ไม่มีเสียง และไม่มกกลิ่น แต่มันมีอยู่ คงอยู่

หากแต่สภาพของมันเป็นพฤติกรรมปฏิกริยาถูกใช้
มีเกิดขึ้น—คงอยู่—แล้วก็ดับไป แล้วก็เกิดขึ้น—คง
อยู่—ดับไป หมุนเวียนเช่นนี้เรื่อยไปเป็นวัฏฏ
ดังนั้น พฤติกรรมคอร์ปชั่นเมื่อปีที่แล้วกับปีนี้ จึง
ไม่ใช่พฤติกรรมอันเดียวกัน และอาจจะเป็น
พฤติกรรมที่ต่อเนื่องเกี่ยวข้องกันหรือไม่ก็ได้ ถ้า
ความต่อเนื่องเกี่ยวข้องกันมีมาก ก็จะทำให้ดู
เหมือนหนึ่งว่า คอร์ปชั่นนั้นเป็นสิ่งคงที่ และ
เกิดขึ้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น ‘คอร์ปชั่น’ จึงไม่ได้เป็นสิ่งที่ทน
ทานถาวรอะไร ถ้าวิเคราะห์ให้เข้าใจโดยด่อง
แท้ถึงสภาพและสภาวะของปัญหา และแก้ไขให้
ถูกต้อง คอร์ปชั่นก็จะเป็นเงื่อนไขปัญหาที่แก้ไข
และควบคุมได้ เช่นเดียวกับที่เราสามารถเปิด
ปิดสวิตช์ไฟฟ้าทีเดียว

สมมุติ

ในทางพุทธศาสนานั้นว่า สิ่งทั้งหลายจะ
เกิดขึ้นมาจากความว่างเปล่าไม่ได้ ทุกสิ่งทุก
อย่างต้องมีสาเหตุ หรือตัวต้นเหตุเป็นแดนเกิด
และเหตุจะต้องมีมากกว่าหนึ่งเหตุด้วย คือมีสาเหตุ
เหตุเดียวผลก็ไม่เกิด

คอร์ปชั่นก็เหมือนกัน จะเกิดขึ้นมาได้ก็ต้อง
มีเหตุหลายประการเป็นแดนเกิด เช่น เหตุภายใน
ใน เหตุภายนอก เหตุไกล เหตุใกล้ ขอย้ำว่า
เหตุจะต้องมีมากกว่าหนึ่ง ถ้ามีเพียงหนึ่งเหตุการ
คอร์ปชั่นก็ไม่เกิด เช่น นาย ก. ต้องการตัดสินใจ

บนเจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานไม่ยอมรับสินบน
พฤติกรรมคอร์ปชั่นก็ไม่เกิด เหตุจึงต้องมีมาก
กว่าหนึ่งสาเหตุมาประกอบกัน และเหตุเหล่านี้
(ตัว variables) จะต้องเกิดในลักษณะและจังหวะ
ที่พอดีพอดีกันด้วย ตัวอย่างเช่น นาย ก. ลัก
ลอบนำทองเข้าประเทศถูกนาย ข. ซึ่งเป็นนาย
ตำรวจจับได้ นาย ก. จึงตัดสินใจสินบนนาย ข. หนึ่ง
หมื่นบาท เพื่อนาย ข. ทำเฉยเสีย และปล่อยให้
นาย ก. ลักลอบนำทองเข้าประเทศ เช่นนี้เหตุ
หรือตัวผันแปร (variables) พอแยกแยะได้ก็คือ
(๑) นาย ก. มีการกระทำที่เป็นการละเมิดและผิด
กฎหมายบ้านเมือง (๒) นาย ข. จับได้ (๓) นาย
ข. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไป
ตามกฎหมาย (๔) นาย ก. มีเงินสดหนึ่งหมื่น
บาท (๕) นาย ก. เสนอให้เงินสดหนึ่งหมื่นนั้น
ต่อ นาย ข. (๖) โดยมีเงื่อนไขว่า นาย ข. ต้องละ
เลยไม่กระทำการตามหน้าที่ คือปล่อยให้นาย ก.
ทำผิดกฎหมายได้ (๗) นาย ข. ไม่มีอำนาจโดย
ชอบธรรมที่จะทำเช่นนั้นได้ (๘) นาย ข. รับ
เงินหนึ่งหมื่นบาทนั้น (๙) ในการรับเงิน นาย ก.
ต้องมีเจตนา “ทุจริต” คือ รู้อยู่แก่ใจว่าพฤติกรรม
ดังกล่าวเป็นการมิชอบ

จะเห็นได้ว่าเพียงยกตัวอย่างมาตัวอย่างเดียว
ข้างต้น พฤติกรรมคอร์ปชั่น จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีตัว
ผันแปรหรือตัวการที่เป็นเหตุถึง ๙ ตัว และตัว
เหตุเหล่านี้จะต้องเกิดขึ้นในลักษณะและจังหวะที่
พอดีกันเป็นขบวนการลูกโซ่

การจำแนกเหตุหรือตัวต้นแปร (variables) แห่งคอร์ปชั่น

คงได้กล่าวมาแล้วว่าเหตุแห่งการคอร์ปชั่นจะต้องมีมากกว่าหนึ่งและอาจแยกแยะไปได้ในหลายลักษณะ เช่น เหตุภายใน (input or within-put) เหตุภายนอก (external input) คำว่าภายในและภายนอกนั้นหมายถึงภายในระบบข้าราชการและภายนอกของระบบข้าราชการ เพราะศัพท์ “คอร์ปชั่น” นี้ใช้กับระบบข้าราชการเท่านั้น

โดยอาศัยเทคนิคการวิจัยของพุทธศาสนาสามารถกล่าวได้ว่าปฏิกิริยาคอร์ปชั่น จะเกิดได้ต่อเมื่อมีการประชุมพร้อมกันของเหตุ ๔ ประเภทที่เรียกว่า อุบัติเหตุ ดังนี้

(๑) จะต้องมียุทธ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นเหตุหรือตัวต้นแปร (variables) ที่จำเป็นประเภทแรก

ในทางพุทธศาสนาระบุว่า ธรรมชาติของคนจะสามารถมองเห็นสิ่งใดได้ ก็ต้องมีประสาทตาใช้การได้ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ในทำนองเดียวกัน ระบบข้าราชการก็ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอาการปกติ และมีประสาททั้งห้าและสุขภาพจิตดี

ในประเด็นนี้เมื่อหันไปดูประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๙ ก็ได้ระบุถึงการคอร์ปชั่นให้มีความหมายครอบคลุมถึงเฉพาะ (ก) เจ้าหน้าที่

งาน (ข) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ (ค) สมาชิกสภาจังหวัด และ (ง) สมาชิกสภาเทศบาล

ดังนั้นในกรณีนำเสนอสงสัยว่าจะเป็นการคอร์ปชั่น จึงต้องพิจารณาก่อนว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ ถ้าบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นอดีตเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น อดีตรัฐมนตรี หรือมีความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมาก เช่น เป็นพ่อตารัฐมนตรี ก็ยังนับว่าไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิกิริยาคอร์ปชั่นจะไม่เกิดขึ้น จะเกิดขึ้นได้ก็เพียงการฉ้อโกง และการหลอกลวง ซึ่งอาจทำให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดและทำให้เสื่อมเสียต่อวงราชการได้มาก

(๒) จะต้องมีการกระทำผิดไปจาก “เจตนารมณ์ของรัฐ” เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นเหตุ

การกระทำคอร์ปชั่นมีลักษณะสำคัญประการหนึ่ง คือผิดกฎหมาย กฎหมายก็คือเจตนารมณ์ของรัฐนั่นเอง แต่กฎหมายไม่ได้หมายความว่าเฉพาะพระราชบัญญัติต่าง ๆ เท่านั้น แต่กฎหมายในที่นี้หมายถึงอะไรก็ได้ที่เป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของเจ้าของอำนาจอธิปไตยของรัฐ

รายละเอียดของเรื่องนี้ จะต้องพิจารณาเป็นไปตามรูปแบบการปกครองของแต่ละประเทศ สุดแต่ว่าประเทศนั้นมีแนวโน้มไปในทางเป็นประชาธิปไตย หรือเผด็จการ ถ้าเป็นเสรีประชาธิปไตย เจ้าของอำนาจอธิปไตยหรือผู้กำหนดนโยบายของรัฐ (ในทางทฤษฎี) ก็คือวงชนของรัฐ การแสดงออกของเจตนารมณ์ของรัฐก็ได้แก่การ

ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง และประชามติ เป็นต้น ส่วนประเทศที่เป็นเผด็จการไม่ว่าจะแฝงชื่อ ว่า “ประชาธิปไตย แบบผู้นำ” หรืออะไรก็ตาม ลักษณะของการกำหนดเจตนารมณ์ของรัฐนั้น ประชาชนทั่วไปไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง รัฐบาลซึ่งประกอบด้วยคนไม่กี่คน และได้อำนาจมาโดยประชาชนไม่ได้มอบหมายเป็นผู้กำหนดนโยบายหรือแสดงเจตนารมณ์ของรัฐ

การใช้ให้เห็นรูปแบบการปกครองที่ต่างกัน อย่างตรงกันข้าม โดยที่ละเว้นไม่แจกแจงถึงรูปแบบการปกครองอื่นๆ อันเป็นส่วนผสมของประชาธิปไตยและเผด็จการ ก็เพราะต้องการชี้ให้เห็นว่าการเมืองก็เหมือนกับเกมกีฬา (ทฤษฎี Games Theory) เราจะต้องตกลงกันก่อนว่าการปกครองประเทศไทยนั้นจะใช้กฎ หรือกติกาอะไร เมื่อปฏิวัติ ๒๔๗๕ คณะราษฎรก็ได้ยัดเจตนารมณ์ของรัฐว่าต้องการเป็นเสรีประชาธิปไตย แต่ในพฤติกรรมทางประวัติศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า ความเป็นเสรีประชาธิปไตยของไทย มีลักษณะเป็นเพียงความ “ฝันหวาน” (day-dream) ตลอดมา ในที่สุดคำว่าเสรีประชาธิปไตย ก็ค่อย ๆ เลือนหายไป และเกิดคำว่า “ประชาธิปไตยแบบไทย” ขึ้นมาแทนที่ ซึ่งศัพท์ที่น่าจะเป็นคำที่ถูกต้องที่น่าจะใช้เรียกการปกครองของไทยตั้งแต่ ๒๔๗๕ มาจนถึงปัจจุบัน เพราะเหตุที่ว่า คำว่า “ประชาธิปไตยแบบ

ไทย” นี้ อาจตีความหมายอย่างไรก็ได้และอาจตีความหมายตรงข้ามกับคำว่า “เสรีประชาธิปไตย” ก็ยังได้

รวมความแล้วเจ้าของอำนาจธิปไตยในการปกครองของประเทศไทยไม่ใช่ของปวงชนชาวไทย ดังที่รัฐธรรมนูญหลายฉบับระบุไว้ และอำนาจธิปไตยก็ไม่เคยเป็นของปวงชนชาวไทยด้วย นี่เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ถ้าไม่เช่นนั้นก็จะไม่อาจเข้าใจเรื่องคอร์รัปชันได้

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้กำหนดนโยบาย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สนองนโยบาย หรือผู้บริหารนโยบาย (สุดท้ายจะเลือกใช้ศัพท์คำไหน) หมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้กินเงินเดือนจากงบประมาณแผ่นดินของรัฐ และปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามลำดับชั้นและสายการบังคับบัญชา เพื่อสนองเจตนารมณ์ของผู้กำหนดนโยบายของรัฐในกรณีของประเทศไทย ผู้กำหนดนโยบายก็คือคณะปฏิวัติ และผู้สนองนโยบายก็คือ “ข้าราชการ” ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สนองนโยบายของคณะปฏิวัติ

ความหมายของคำว่า “ข้าราชการ” ขอให้ทำความเข้าใจให้ถูกต้องกับสภาพที่เป็นจริงคือ ไม่ได้หมายถึง ข้าผู้รับใช้พระเจ้าแผ่นดิน ดังความหมายของคำ และก็ได้ไม่ได้หมายถึง “ผู้รับใช้ประชาชน” เพราะประชาชนไม่ได้เป็น

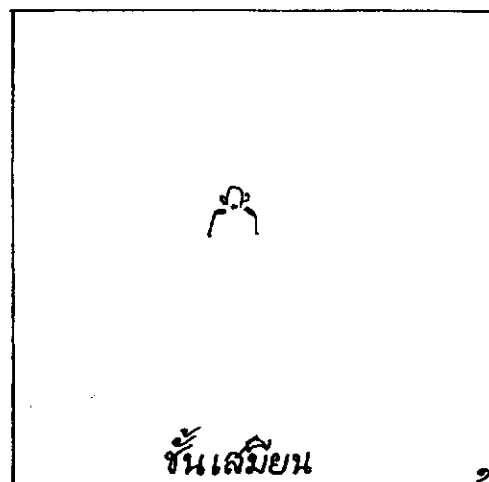
เจ้าของและผู้แสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตย ที่ย้ายนี้ เพราะนักวิชาการจำนวนมากไม่น้อยที่ “ฝันหวาน” และไม่ยอมรับสภาพอันเป็นอยู่จริงของปัญหา ถ้าไม่ยอมรับว่าประเทศไทยไม่ใช่เป็นเสรีประชาธิปไตย หากแต่เป็นการปกครองโดยระบอบปฏีวัติแล้ว การวิเคราะห์ห้วงจี้ก็จะเป็นเพียงผกษัโรยหน้า หาได้เสริมสร้างสติปัญญาหรือนำมาปรับปรุงประเทศไทยให้พัฒนาก้าวหน้าได้ไม่

บางท่านอาจจะสงสัยและมีคำถามว่า ถ้าเช่นนั้นบุคคลในคณะปฏิวัติจะมีโอกาสกระทำผิดฐานคอร์รัปชันได้หรือไม่ และอย่างไร

คำตอบก็คือ บุคคลในคณะปฏิวัติอาจมีโอกาทำผิดฐานคอร์รัปชันได้

ส่วนที่ว่า “อย่างไร” นั้น ขออธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบดังนี้

สมมติว่า นาย ก. เป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติ ก็ไม่ได้หมายความว่า นาย ก. มีบทบาทเป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติเท่านั้น หากแต่เมื่อวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีบทบาท (Roles Theory) ก็พบว่า นาย ก. ยังมีบทบาทอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น เป็นข้าราชการประจำมียศเป็นจอมพล นาย ก. มีบทบาทเป็นบิดา เพราะมีลูกสาวและลูกชายหลายคน นาย ก. มีบทบาทเป็นสามี เพราะมีภรรยา ฯลฯ ในชีวิตประจำวันแต่ละวัน นาย ก. ได้แสดงบทบาทต่าง ๆ เหล่านี้ เข้าคืนขึ้นมาก็แสดงบทบาทในครอบครัวจนกว่าจะเดินทาง

ไปถึงที่ทำงาน . เมื่อถึงกองบัญชาการคณะปฏิวัติ และเข้าประชุมนโยบายคณะปฏิวัติ นาย ก. ก็มีบทบาทเป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติ ช่วงเวลานี้ การกระทำของนาย ก. เป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐหรือความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่ได้มาโดยการปฏิวัติเพื่อกำหนดและวางนโยบายของรัฐ

สมมติว่า การประชุมคณะปฏิวัตินั้นตกลงกันในมติที่จะส่งการขึ้นภาษีขาเข้าแร่รถยนต์ที่ส่งมาจากต่างประเทศ เป็นจำนวน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ คำสั่งที่นาย ก. ลงนามในขณะนั้นก็เป็นคำสั่งของนาย ก. ในบทบาทของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ครั้นต่อมา นาย ก. ในบทบาทของ “ข้าราชการ” คือ หัวหน้าของผู้สนองนโยบายตามเจตนารมณ์ของคณะปฏิวัติ ก็ได้ออกคำสั่งไปยังกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ และออกแถลงการณ์ประกาศให้ประชาชนทราบ

สมมุติว่า เมื่อนาย ก. ออกจากห้องประชุมแล้ว แต่ยังไม่ออกคำสั่งไปยังกระทรวงทบวงกรม หรือแถลงการณ์ให้ประชาชนทราบ แต่ได้ถ่วงเวลาไว้ ๑ ชั่วโมง และนาย ก. ในฐานะ “ข้าราชการ” ผู้รู้ความลับอันเป็นเจตนารมณ์ของคณะปฏิวัติได้โทรศัพท์ถึงลูกชาย และลูกเขยให้ออกไปติดต่อกับบริษัทตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ และยื่นใบสั่งรถยนต์จำนวน ๑๐๐๐ คัน เพื่อหวังผลกำไร เมื่ออัตราการเพิ่มภาษีประกาศออกไป เช่นนี้ นาย ก. ในบทบาทของข้าราชการประจำ มีการกระทำอันเข้าข่ายเป็นคอร์รัปชัน

คอร์รัปชันเป็นเรื่องของระบบจริงหรือไม่

ข้าราชการจำนวนไม่น้อยที่บ่นทั้งในที่ลับและเปิดเผยว่าตนเองไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับการคอร์รัปชันใด ๆ เลย แต่จะทำอย่างไรได้ในเมื่อคอร์รัปชันเป็นเรื่องของ “ระบบ” พฤติกรรมที่เรียกว่าคอร์รัปชันประเภทนี้ในวงราชการบางแห่งเรียกว่า “ของตามน้ำ” โดยขออธิบายด้วยตัวอย่างสมมุติดังต่อไปนี้

นาย ก. เป็นปลัดอำเภอตรี ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร ซึ่งมีกรรมการอื่น ๆ อีก ๔ นาย รวมทั้งหมดเป็น ๕ นายด้วยกัน ปรากฏว่าเมื่อเสร็จสิ้นงานในหน้าที่ดังกล่าวในปีนั้นแล้ว นาย ข. ซึ่งเป็นประธานกรรมการได้นำเงินสตางค์หนึ่งหมื่นบาทมาให้ นาย ก. และอธิบายว่า เงินนี้เป็นส่วนแบ่ง

ของนาย ก. จากเงินจำนวนมากที่ได้จากการติดสินบนของผู้ไม่ต้องการถูกเกณฑ์ทหาร นาย ก. ซึ่งเป็นบุคคลที่มีการศึกษาดีทราบทันทีว่า ถ้าตนรับเงินดังกล่าว ก็จะเป็นการกระทำคอร์รัปชัน แต่ถ้าไม่รับก็จะกลายเป็น “แกะดำ” ในระบบข้าราชการไทย พร้อมกันนาย ข. ก็อาจอธิบายให้นาย ก. ฟังด้วยว่าการกระทำการรวบรวมเงินคราวนี้เป็นความริเริ่มและสั่งการมาจาก “เบื้องบน” แต่เป็นคำสั่งที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งนาย ข. ก็ได้สนองเจตนารมณ์ของเบื้องบนโดยได้แบ่งรายได้ให้สลิปเปอร์เซนต์ส่งไปพินอปปิตาต่อ “เบื้องบน” แล้ว

คำว่า เบื้องบน หมายถึงผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ซึ่งเป็นหัวหน้าหรือระดับหัวหน้าของ “ข้าราชการ” และเป็นผู้ตีความคำสั่งและนโยบายของผู้กำหนดนโยบาย คือคณะปฏิวัติ ดังนั้นคำสั่งของผู้บังคับบัญชาก็เป็นเรื่องที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องยึดถือปฏิบัติ หากไม่ก็จะมีผลทางวินัย

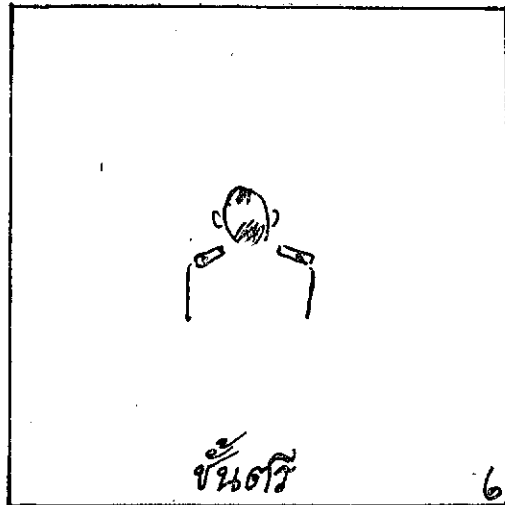
คำว่า คำสั่ง ถ้าจะพิจารณาในหลักการที่เคร่งครัดก็ต้องหมายถึงคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ในทางปฏิบัติแล้ว คำสั่งด้วยวาจา และคำสั่งประเภทแฝงเลศนัย ย่อมมีอิทธิพลให้ปรากฏอยู่มาก และคำกล่าวบอกล่าของนาย ข. ต่อ นาย ก. ดังตัวอย่างสมมุติข้างต้น ก็อาจจัดอยู่ในคำสั่งประเภทการบอกล่าอย่างมีเลศนัย และ

สมมุติว่า นาย ก. เชื่อตามที่นาย ข. บอกที่ว่ามี “ผู้ใหญ่” อยู่เบื้องหลัง และนาย ก. เห็นว่าการรับเงินหนึ่งหมื่นบาทนั้นเป็นเรื่องที่ตนจะต้องทำตามคำสั่ง ไม่เช่นนั้นก็จะต้องมีความผิด ฉะนั้น นาย ก. มีความบริสุทธิ์ใจร้อยเปอร์เซ็นต์ ก็ขาดเจตนาทุจริต ซึ่งทำให้การกระทำของนาย ก. ไม่เป็นคอร์รัปชัน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องของ “ระบบ” แต่จะเป็นระบบอะไรก็ให้คิดกันเอาเอง และหากสมมุติว่านาย ก. ฉวยโอกาสรับเงินก้อนนั้น โดยโกหกตนเองว่าเป็นเรื่องของระบบ ทั้งๆ ที่ตนเองรู้อยู่แก่ใจว่า “เป็นการมิชอบ” เช่นนี้การกระทำของนาย ก. ก็เป็นการคอร์รัปชัน ซึ่งน่าจะเรียกว่าเป็น คอร์รัปชันประเภทของตามน้ำ ได้กระมัง

(๓) จะต้องมีผู้ตัดสินใจสนับสนุนหรือผู้สนับสนุนคอร์รัปชันเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

คงได้วิเคราะห์มาแล้วว่าแต่ละบุคคลมีหลายบทบาท และข้าราชการแต่ละบุคคลก็มีหลายบทบาท บทบาทที่เป็นทางการ (formal) และบทบาทที่ไม่เป็นทางการ (informal) ดังนั้นข้าราชการนอกจากจะมีโอกาสเป็นตัวการคอร์รัปชันแล้วยังมีโอกาสเป็นผู้ตัดสินใจสนับสนุนหรือผู้สนับสนุนคอร์รัปชันได้อีกด้วย

ต่อประเด็นที่ว่า ทำไมตัวแปรประเภทผู้ตัดสินใจสนับสนุนหรือผู้สนับสนุนคอร์รัปชัน จึงเป็นส่วนผสมส่วนที่จำเป็นประเภทหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ ก็เพราะว่าไม่ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีเจตนาคอร์รั

ชัน และพยายามกระทำการคอร์รัปชันเพียงใด ถ้าไม่มีผู้ตัดสินใจสนับสนุน (ซึ่งอาจจะเห็นว่าเป็นข้าราชการเองก็ได้) ทั้งนี้เพราะเรากำลังพูดถึงในแง่ของบทบาทหรือ Roles Theory) เสียแล้ว ข้าราชการก็ไม่รู้จะไปคอร์รัปชันกับใคร

ขอย้ำว่าผู้ตัดสินใจสนับสนุนหรือผู้สนับสนุนคอร์รัปชันในที่นี้มีความหมายเจาะจงในเรื่องบทบาท ดังนั้นตัวแปร (variables) ประเภทนี้จึงอาจไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องของตัวบุคคลโดยเฉพาะก็ได้ หากแต่เป็นพฤติกรรม หรือธรรมเนียมที่บิบบัณฑ์ของสังคมต่อระบบข้าราชการไทย ดังจะยกตัวอย่างมาวิเคราะห์เป็น ๓ ประเด็นด้วยกันคือ ความบิบบัณฑ์ด้านค่าครองชีพ (ทั้งในและนอกระบบข้าราชการไทย) ทักษะคติของสังคม (ทั้งในและนอกระบบข้าราชการ) ต่อพฤติกรรมคอร์รัปชัน และความบิบบัณฑ์ด้านการเมือง (ทั้งภายในและภายนอกนอกระบบข้าราชการ)

ความบั่นค้ำด้านค่าครองชีพของข้าราชการไทย

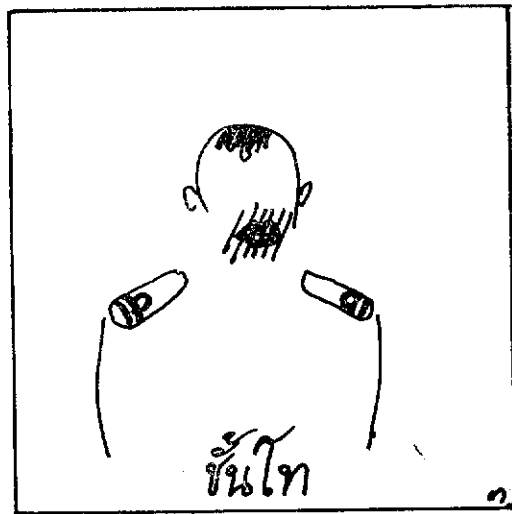
ประเด็นแรกนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ (economic variables) คืออิทธิพลของความบั่นค้ำด้านค่าครองชีพ ซึ่งทำให้ข้าราชการจำนวนไม่น้อยกลายเป็นนักคอร์รัปชัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเภท “ของตามน้ำ” ดังได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น

ในประเทศสหรัฐอเมริกา และบางประเทศอื่น ๆ ที่มีการกระทำคอร์รัปชันกันอย่างปกปิดมากกว่าและฉาวโฉ่น้อยกว่าของประเทศไทย ไม่ได้หมายความว่า ข้าราชการอเมริกันไม่มีนิสัยคอร์รัปชัน และข้าราชการไทยชอบคอร์รัปชัน แต่สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ ความขาดดุลยระหว่างรายได้จากเงินเดือนกับรายจ่ายประจำเดือน ซึ่งเป็นปัญหาที่ข้าราชการไทยต้องพบว่ามีอยู่มากกว่าของข้าราชการอเมริกันในระดับเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนแห่งรายได้ และรายจ่ายของข้าราชการไทย เราพบว่า เงินเดือนของข้าราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการชั้นผู้น้อยอยู่ในอัตราที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับอัตราค่าครองชีพที่เติบโตสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น ข้าราชการชั้นตรีเงินเดือน ๑,๐๕๐ บาท สมมุติว่าข้าราชการชั้นตรีผู้นี้มีภริยา ๑ คน และประกอบอาชีพแม่บ้าน คือไม่มีรายได้พิเศษ และสมมุติว่าครอบครัวนี้ไม่มีทุนสำรองหรือทรัพย์สินมรดก

ใด ๆ เลย ปัญหาเฉพาะหน้าที่จะต้องประสบก็คือ ที่พักอาศัย ถ้าเป็นข้าราชการประจำอยู่ต่างจังหวัด ปัญหานี้ก็อาจจะหมดไป แต่ข้าราชการเป็นจำนวนมากอยู่ในส่วนกลาง ทางราชการไม่มีบ้านพักให้ครบถ้วน จะมีก็แต่ทางฝ่ายตำรวจประจำโรงพัก และนายทหารตามกรมทหารต่างๆ ส่วนอาคารสงเคราะห์ก็ดูจะมีพฤติกรรมในทางสงเคราะห์คนรวย และมีอำนาจมากกว่าจะมุ่งแก้ปัญหาให้แก่สังคม และถึงแม้ว่าทางราชการจะจ่ายค่าเช่าบ้านให้แก่ข้าราชการต่างจังหวัดที่ย้ายเข้าประจำการในกรุงเทพฯ อัตราค่าเช่าบ้านก็จ่ายในเกณฑ์ต่ำมาก คือเพียงสองสามร้อยบาท ซึ่งความจริงแล้วการหาเช่าบ้านในลักษณะที่เหมาะสมที่มนุษย์จะพึงอยู่ได้ แม้จะเพียงห้องเช่ารูกูค่าเช่าก็คงไม่พ้นราคาสูงกว่าสี่ห้าร้อยขึ้นไป คือประมาณเท่ากับหรือสูงกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนของข้าราชการชั้นผู้น้อย ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงว่าห้องสัปรังเคที่เข้านี้ยังไม่มีเฟอร์นิเจอร์ใด ๆ เลย และข้าราชการครอบครัวนี้จะต้องจ่ายค่าน้ำค่าไฟเอง ส่วนเรื่องโทรศัพท์ ไม่ต้องพูดถึงเพราะการจะติดโทรศัพท์ ได้ก็ต้องเสียแป๊ะเจี๊ยะหรือค่าเช่าในราคา ๕,๐๐๐ ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ก็ต้องติดสินบนตนเอง นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาการขนส่ง เฉพาะค่าโดยสารรถเมล์เดือนหนึ่งก็หลายสิบบาท สภาพอันแออัดยัดเยียดในรถประจำทางก็เป็นภัยอย่าง

ร้ายต่อทั้งสุขภาพทางร่างกายและสุขภาพจิต ครั้นจะไปซื้อรถยนต์ใหม่เอี่ยมก็เงินเดือนเท่านั้นไม่พอผ่อนส่งแน่ ๆ จะไปซื้อรถเก่า ๆ ก็คงสู้ค่าซ่อมไม่ไหว เพียงแต่เสียค่าน้ำมันและค่าบำรุงรักษาประจำเดือนก็ไม่มีเงินเหลือจะซื้ออาหารกินแล้ว ครั้นจะขี่จักรยานไปทำงานก็ไกลจากที่ทำงานมาก นอกจากนั้นก็ยังเป็นภาระเสียเกียรติอีกด้วย เป็นข้าราชการไทยนี้ลำบากมากอย่างหนึ่งก็ตรงที่ต้องคอยรักษาเกียรติไว้ ครั้นหันไปดูรอบ ๆ ตัวก็ให้แปลกใจที่พบว่าข้าราชการส่วนมากสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างสบาย มีบ้านสวย ๆ มีรถยนต์รุ่นใหม่ มีของใช้ฟุ่มเฟือย ครั้นพิจารณาไตร่ตรองและสืบสวนดูจึงพบว่า อันรายได้ของราชการไทยนั้นมีสองระบบซ้อนกันอยู่ กล่าวคือ ข้าราชการส่วนมากมีรายได้ประจำสองทางได้แก่

หากแต่เป็น “ผลพลอยได้” หรือ ผลประโยชน์ (ในรูปใด ๆ ก็ตาม) ที่ได้จากการงานและตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้น ซึ่งถ้าวิเคราะห์ตามเทคนิคด้านนิติศาสตร์แล้ว รายได้พิเศษนี้ก็คือรายได้หรือผลประโยชน์อันเกิดจากพฤติกรรมคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเป็นครูรัปชันส่วนตัวหรือคอร์รัปชันในรูปของระบบ ก็ตาม

เป็นอันว่า รายได้หรือผลประโยชน์พิเศษนี้เองที่ทำให้ข้าราชการหลายท่านยังสามารถคงปฏิบัติกรงานอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อนเรื่องค่าครองชีพ

รายได้พิเศษของข้าราชการแต่ละประเภทแต่ละกรมกองก็มีอัตรารายได้ไม่เท่ากัน บางคนมีรายได้หลายทาง บางคนได้เป็นปี บางคนได้เป็นเดือน บางคนได้เป็นครั้งคราว การรับรายได้พิเศษก็ไม่ใช่ว่าเรื่องปิดบังอำพรางอะไรกัน แต่กระทำกันอย่างเปิดเผย และมักจะมีการแบ่งสรรปันส่วนรายได้นี้ในกลุ่มข้าราชการด้วยกัน

(ก) รายได้จากอัตราเงินเดือนตามตารางเงินเดือนที่เป็นไปตามประกาศของ ก.พ. (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) หรือของหน่วยงานนั้น เช่น อัตราเงินเดือนของทหาร ตำรวจ ตุลาการ รัฐบาลท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นไปตามตารางเงินเดือนของ ก.พ. แต่ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก

(ข) “ รายได้พิเศษ ” ได้แก่รายได้ของข้าราชการที่ได้มาจากวิถีทางอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เงินเดือน เงินเพิ่ม เบี้ยประชุม เบี้ยเลี้ยง หรือเงินหลวงที่จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินในรูปอื่น ๆ

เรื่องราวได้พิเศษนี้ผู้เขียนไม่เคยเป็นข้าราชการ จึงไม่เคยได้รับ แต่ก็รู้พอสมควร หากแต่ไม่ ยากสาธยายมากไปกว่านี้ เพราะรู้สึกเห็นใจว่า ข้าราชการส่วนมากแท้จริงแล้วเป็นคนดี มีเจตนา ดีและมีความขยันขันแข็งในการปฏิบัติภารกิจ ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม การที่หลายท่านรับรายได้พิเศษก็เพราะภาวะบีบคั้น (หรือที่เรียกว่า feedback และทางพุทธศาสนาเรียกว่า กรรมวิบาก ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องของ “ผู้กำหนดนโยบายของรัฐ” นอกจากนี้ยังเป็นผลมาจาก ค่านิยม (ภาษาอังกฤษว่า value และทางพุทธศาสนาเรียกว่า กรรม) และทัศนคติ (พุทธศาสนาเรียกว่า กรรมนิมิต อารมณ์) ของสังคมส่วนรวมที่ดูออกจะมีแนวโน้มของพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนคอร์รัปชัน มากกว่าคัดค้าน

ทัศนคติของสังคมไทยที่มีต่อพฤติกรรมคอร์รัปชัน

เหตุหรือตัวผันแปรอีกประการหนึ่งนั้นเป็น ผลสะท้อนมาจาก ระบบสังคม (Social System) โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้แก่ทัศนคติของสังคมไทย ส่วนรวมที่มีต่อพฤติกรรมคอร์รัปชัน ซึ่งเรื่องนี้ก็ อาจเขียนเป็นบทความขนาดยาวได้เป็นเอกเทศ ในที่นี้จะเพียงแต่เสนอประเด็นปัญหาสมมุติและการวิจารณ์ ซึ่งเป็นแนวทางอธิบายแนวโน้ม อย่างหนึ่งของสังคมไทยในปัจจุบัน ดังนี้

สมมติว่า นาย ก. มีลูกสาวหนึ่งคนอายุ ๑๘ ปี มีรูปร่างสวยงามน่ารักมาก และมีหนุ่มโสดสอง นายส่งผู้ใหญ่มาสู่ขอพร้อม ๆ กันและลูกสาวของ นาย ก. ได้ขอให้ นาย ก. เป็นผู้ตัดสินใจ สมมุติ ว่าหนุ่มสองนายมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ นาย ก. จะยกลูกสาวให้ใคร

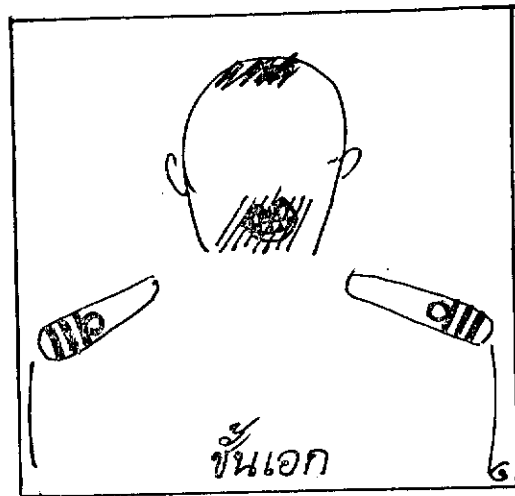
หนุ่มคนที่ ๑ จบการศึกษาชั้นอนุปริญญา สนใจความก้าวหน้าพัฒนาของสังคม และมีชื่อเสียงในความเป็นคนรักอุดมการณ์และอุดมคติเป็นชีวิตจิตใจ ไม่ยอมรับสินบนใด ๆ ปฏิบัติงานราชการด้วยความซื่อสัตย์และขยันขันแข็ง มีรายได้เดือนละ ๖๐๐ บาท ซึ่งแต่ละเดือนหนุ่มคนนี้จะต้องประหยัดค่าใช้จ่ายจกักจำเข้า เขาคงให้ไหน รดเมลไปทำงานและอาศัยอยู่ในห้องเช่าเล็ก ๆ

หนุ่มคนที่ ๒ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีอาชีพรับราชการในตำแหน่งเสมียน พนักงาน อัตราเงินเดือน ๔๕๐ บาท เขาเริ่มต้นทำงานโดยไม่มีทรัพย์สินอะไรเลย แต่เมื่อทำงานมา ๕ ปี รายได้พิเศษจากการงานของเขา ทำให้เขามีเงินสดฝากธนาคาร ๓ หมื่นบาท มีรถกลางเก่ากลางใหม่ ๑ คัน มีบ้านหลังขนาด ย่อม ๑ หลัง และเครื่องอำนวยความสะดวกสบายพอสมควรแต่ไม่ถึงกับฟุ่มเฟือย รวมความแล้ว ผลจากการทำงาน ๕ ปี ในอัตราเงินเดือน ๔๕๐ บาท ยังผลให้เขาสามารถสะสมอดออมได้รวมทั้ง ทรัพย์สินและเงินสดประมาณ ๘ หมื่นบาท และ

เขายังคุยให้นาย ก. ฟังอีกด้วยว่า ภายใน ๒ ปี เขาก็จะมีเงินซื้อที่ดิน ๑ แปลงและปลูกบ้านหลังใหม่ ๑ หลัง ส่วนบ้านหลังเก่าก็จะให้ผู้อื่นเช่าเพื่อหารายได้ต่อไป

วิจารณ์

จากตัวอย่างสมมุติข้างต้น นาย ก. ผู้กำลังทำการสอบคัดเลือกลูกเขย ก็ต้องคำนึงถึงความเป็นอยู่ในอนาคตของครอบครัวของลูกสาวของตน การที่หนุ่มคนแรกมีอุดมการณ์และยึดมั่นปฏิบัติภารกิจงานแบบ “เดรตรง” เป็นพฤติกรรมที่นาย ก. อาจตีความหมายได้ว่า หนุ่มคนนี้จะรักหน้าไม่ถ่วงหลังตลอดไป และเงินเดือนคงจะชักหน้าไม่ถึงหลังตลอดไป นั่นประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่ง หนุ่มคนนี้ก็คงจะไม่มีเพื่อนฝูง เพราะเมื่อเขาไม่สามารถช่วยให้ตัวเองอยู่กินสบายได้เสียแล้ว เขาก็คงจะไม่สามารถช่วยเหลือเพื่อนฝูงผู้เดือดร้อนมาพึ่งพาอาศัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเงิน ดังนั้นหนุ่มคนนี้ก็ดูท่าทางน่าจะเป็นผู้บ้าเพี้ยนอยู่แบบตาฤๅษี และประการที่สาม หนุ่มคนนี้อาจจะ “ขวานผ่าซาก” ไปเหยียบเอาเส้นของผู้หลักผู้ใหญ่ทำให้ตนเองต้องเดือดร้อน แม้ว่าหนุ่มคนนี้จะรักอุดมการณ์อันสูงส่งและยอมทนต่อความเดือดร้อนใด ๆ ก็ขออย่าได้เอาลูกสาวของนาย ก. ไปเดือดร้อนด้วยเลย ประการที่สี่ นาย ก. อาจจะคิดเห็นว่า หนุ่มคนแรกนี้ดูจะมีอุดมการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับสถาน

การณ์ที่เป็นอยู่จริงของสังคม โดยที่นาย ก. มองไปรอบ ๆ คนแล้วพบว่า พฤติกรรมหารายได้พิเศษนั้นเป็น “ความจำเป็น” และเป็นพฤติกรรมที่ “เป็นที่ยอมรับกันในทางพฤตินัย” การยึดถืออย่างเคร่งครัดต่อนิตินัย และคำสั่งที่เป็นตัวหนังสือแต่อย่างเดียวนั้นไม่เป็นการถูกต้อง แต่ควรพิจารณาถึงขนบประเพณีปฏิบัติ ธรรมเนียม และคำสั่งประเภทมีเสคนัย หรือ “ปากว่าตาขยิบ” ของผู้ใหญ่ด้วย

รวมความแล้ว นาย ก. ก็คงจะหมายเหตุต่อท้ายในความเห็นของตนว่า หนุ่มคนแรกเป็นคนมีอุดมการณ์ที่น่าสนใจและมีการศึกษาดี แต่ “ขาดประสบการณ์ของชีวิตและความรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมเท่าที่ควร” ถ้าตนยกลูกสาวให้แต่งงานด้วย ชีวิตในปีแรก ๆ ก็อาจจะเต็มไปด้วยความผันหวนด้วยพลังแห่งความหึงหวั่น แต่โดยที่หนุ่มคนนี้ก็กินอุดมคติมากเกินไป ความขาดแคลนในเครื่องอุปโภคและ

วิโรภก็จะเกิดขึ้นทำให้ครอบครัวต้องอดอยาก
คือตรอน มีชีวิตมีความสุขในครอบครัวก็จะหมดไป

สำหรับหนุ่มคนที่ ๒ นาย ก. อาจพิจารณา
เห็นว่าแม้ว่าจะด้อยกว่าคนแรกในเรื่องการศึกษา
แต่ก็เป็นทีพอใจของนาย ก. เพราะหนุ่มคนนี้รู้
จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่กำลังเป็นไปจริง ๆ
ของสังคม หนุ่มคนนี้มีอัตราเงินเดือนเพียงเดือน
ละ ๔๕๐ บาทหรือรวมเงินที่ได้รับปีหนึ่งก็ ๕,๖๐๐
บาท ทำงานมา ๕ ปี ก็ได้รับเงินรวมกันจำนวน
เพียง ๒๘,๐๐๐ บาท แต่หนุ่มคนนั้นนอกจากจะ
อยู่ดีกินดีแล้วยังสามารถออมได้ทั้งทรัพย์สิน
และเงินสดถึง ๘ หมื่นบาท นาย ก. ก็รู้้อยู่แ
ใจว่า หนุ่มคนนี้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับสิ่งที่
เรียกว่า “คอร์รัปชัน” ครั้นเมื่อสอบถามหนุ่ม
คนนี้ดู คำอธิบายที่อาจได้รับก็อาจจะเป็นว่า
อันพฤติกรรมที่เรียกว่า “คอร์รัปชัน” นั้นมีอยู่
สองลักษณะ คือ

(ก) *คอร์รัปชันที่กระทำไปเพื่อเป็นการ
ป้องกันตนเอง คือมีลักษณะเป็น Defensive*

การคอร์รัปชันในลักษณะนี้มักถือกันว่าเป็น
เรื่องของ “ระบบ” ที่ผู้ใหญ่สั่งการลงมา คำ
ว่า “คอร์รัปชัน” ในความหมายนี้มักจะถือกันว่า
เป็นความหมายทาง “นิคินัย” แต่มักจะไม่ถือ
เป็นคอร์รัปชันในทาง “พุดินัย” ถ้าหากพิจารณา
ได้ว่า “คำสั่ง” ของผู้ใหญ่ไม่น่าจะจำกัอยู่
เฉพาะคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น ทั้งนี้

สุดแต่ “การตีความ” และธรรมเนียมของแต่ละ
กลุ่มบุคคล อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมนี้ก็มีผู้ใหญ่
หนุนหลังอยู่ และถ้าหนุ่มคนที่สองซึ่งเป็นข้าราชการ
การชั้นผู้น้อยไม่กระทำตามก็อาจจะเดือดร้อนถูก
กลั่นแกล้งไล่ออกจากงานได้ เหตุนี้คนจึงต้องปก
บป้องอาชีพของตนโดยที่ตนเองก็ “ไม่มีเจตนา
ทุจริต” ต่อการกิจการงานในหน้าที่

(ข) *คอร์รัปชันที่กระทำไปโดยมีลักษณะ
ริตไถ คือเป็น Offensive*

การคอร์รัปชันประเภทนี้เป็นเรื่อง “ริตไถ”
โดยที่ตนเองเป็นผู้ริเริ่มหรือกระทำไปโดยไม่มีผู้
ใดมาบีบบังคับ ชูเชื้อ เช่นนี้ปัญหาที่ว่าการกระ
ทำของบุคคลผู้ริตไถมีเจตนาคอร์รัปชันหรือไม่ก็
หมดไป คือคน ๆ นั้นมีเจตนาทุจริตโดยครบถ้วน
หนุ่มคนที่สองก็จะสาบดสาบานให้นาย ก. พังว่า
คนไม่เข้าข่ายบุคคลสันดานหยาบช้าพวกนี้เลย
เพราะตนเองตกบาตรทำบุญสุนทาน และมีน้ำ
ใจโอบอ้อมอารี มีเมตตากรุณาต่อสัตว์ผู้ตกทุกข์
ได้ยากเสมอ

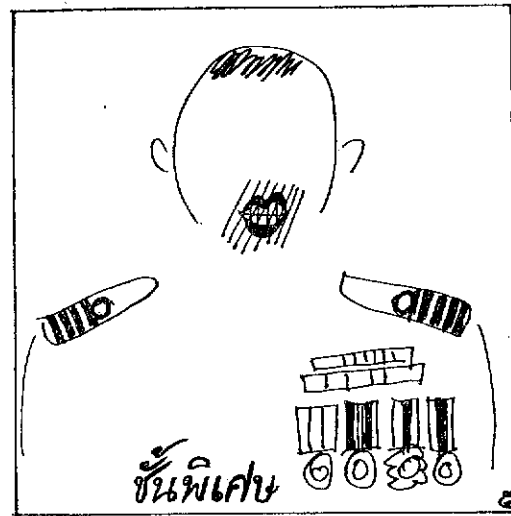
สมมติว่า นาย ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ส
งที่หนุ่มคนที่สองกล่าวอ้างมีน้ำหนักมากน่าเชื่อถือ
นาย ก. ก็อาจจะให้คะแนนต่อใบสมัครของหนุ่ม
คนที่สอง ดังนี้ คือ หนุ่มคนนี้เป็นคนมีไหวพริบรู้
จักปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพที่หมุนเวียนเปลี่ยน
ไปของสังคม หนุ่มคนนี้ก็คงจะเป็นที่รักใคร่ของผู้
ใหญ่เพราะเข้าผู้ใหญ่เก่ง หนุ่มคนนี้ก็คงจะมีเพื่อน

ฝูงมากต่อไปก็คงจะไม่ตกทุกข์ได้ยาก หนุ่มคนนี้ รู้จักดอคอม เพราะดำเป็นหนุ่มคนอื่นที่มีรายได้ พิเศษเช่นนี้ก็จะเอาไปเที่ยวล้ามะเลเทเมา หมด แต่หนุ่มคนนี้รู้จักสร้างหลักฐานไว้รองรับ ความจำเป็นของชีวิตครอบครัว ได้แก่ บ้านที่อยู่ อาศัย เพอร์นิเจอร์ และของใช้อันจำเป็นอื่น ๆ

พิจารณาเพียงเท่านั้น นาย ก. ซึ่งมีความ ห่วงใยต่อสวัสดิภาพของลูกสาวและหลานเหลนที่ จะเกิดคลานตามกันมาในอนาคตก็คงตัดสินใจยก ลูกสาวให้กับหนุ่มคนที่สอง โดยคิดเสียว่าคอร์ปชั่น ก็เหมือนกับพยาธิหรือตัวตืดในกระเพาะคน ถ้า ไม่มีอยู่เลยคน ๆ นั้นก็ตาย (เรื่องนี้นายแพทย์รับ รองว่าเป็นความจริง) แต่ดำมีมากเกินไปก็เป็น โรคฟุงโร ดังนั้นคอร์ปชั่นจึงเป็นปรากฏการณ์ ธรรมชาติของสังคมมนุษย์ที่ยังหนาอยู่ด้วยกิเลส คือ โลภะ โทสะ และโมหะ สังคมที่ไม่มีคอร์ปชั่น เลยโดยเด็ดขาดก็คงจะมีแต่สังคมของพระอรหันต์ คือทุกคนต้องบรรลุเป็นพระพุทธรเจ้าหมด คิดตั้ง นี้แล้ว นาย ก. ก็คงจะปลงตกยกลูกสาวให้แก่ หนุ่มคนที่สองไป

ความบีบคั้นทางการเมือง

สาเหตุหรือตัวฉันทแปรประเภทนี้ ได้แก่ ผล สะท้อนจากระบบการเมือง (political system) กล่าวคืออำนาจอธิปไตยไม่ได้เป็นของปวงชน หากแต่เป็นของคณะปฏิวัติตั้งได้อธิบายมาแต่ต้น แต่เพื่อความเป็นธรรมในการวิเคราะห์ก็ต้องคำ

นี้ถึงว่าประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก และเป็น ประเทศที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ในด้านผลผลิต ทางอุตสาหกรรม นั่นเป็นความบีบคั้นด้านเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน ระบบการเมือง ไทยก็ตกอยู่ภายใต้ความบีบคั้นของการเมืองระ หว่างประเทศ กล่าวคือประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ได้พยายามแผ่อิทธิพลของตนเข้ามาในเอเชีย อาคเนย์ และความจริงของสถานการณ์ก็มีอยู่ว่า ถ้าสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นถอนตัวออกไป (สหรัฐ อเมริกามีอิทธิพลเหนือประเทศไทยด้านการเมือง ญี่ปุ่นมีอิทธิพลด้านเศรษฐกิจ) ประเทศไทยก็ ต้องหันไปพึ่งประเทศมหาอำนาจอื่น เช่น รัสเซีย หรือ จีนแผ่นดินใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ขอใ หยอมรับกันอย่างเต็มที่เถิดว่าประเทศของเรานั้น อ่อนแอทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านการเมือง ถ้าคน ไทย และผู้กุมบังเหียนทางการเมืองตระหนักถึง

ประเด็นปัญหานี้ก็จะได้รับแรงเสริมสร้างประเทศชาติให้สามารถช่วยตัวเองได้ในอนาคต แต่ถ้าหากมีวาทณ์คิดว่าประเทศไทยนั้นกำลังเจริญรุ่งเรืองและแข็งแกร่งก็จะมีผลให้อาการแห่งความอ่อนแอของชาติมีอัตราสูงมากขึ้น

ที่กล่าวมาก็เป็นความบีบคั้นทางการเมืองจากระบบการเมือง แต่ยังมีการเมืองอีกประเภทหนึ่งคือ การเมืองในระบบข้าราชการ (Bureaucratic Politics) ซึ่งมีความแตกต่างจากระบบการเมืองที่ตรงที่ว่า ระบบการเมืองคือรูปแบบของขบวนการในการแสดงออกซึ่งความเป็นเจ้าของและเจตนารมณ์ของอำนาจอธิปไตยของรัฐ ส่วนการเมืองในระบบข้าราชการก็คือระเบียบ ระบบแบบแผน กรรมวิธีและความยืดหยุ่นในการแปลหรือตีความหมายแห่งเจตนารมณ์ของรัฐเพื่อผลในการปฏิบัติสนองเจตนารมณ์ของอำนาจอธิปไตยให้ถูกต้อง

แต่โดยที่การตีความเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้และความสามารถตลอดจนกรรมหรือค่านิยมของข้าราชการแต่ละบุคคล และทัศนคติ หรือคติของประชาชน นักวิชาการแต่ละท่าน ซึ่งเป็นผู้ประเมินค่าเหตุการณ์ ดังนั้นพฤติกรรมสนองตอบของข้าราชการต่อกฎหรือระเบียบอันเดียวกันอาจจะแตกต่างกันไปได้ ทั้ง ๆ ที่ข้าราชการแต่ละคนก็อาจจะมีความบริสุทธิ์ ดังนั้นโอกาสที่จะถูกกล่าวหาว่าคอร์รัปชันก็มีมาก และ

อีกประการหนึ่งการตัดสินใจว่าความดีความของใครผิดหรือถูกก็เป็นเรื่องที่ทำไต่ยากเพราะในระบบข้าราชการไทยนั้น นอกจากจะมีคำสั่งประเภทลายลักษณ์อักษรทั้ง *เปิดเผย* *ปกปิด* *ลับ* และ *ลับเฉพาะ* แล้ว ก็ยังมีคำสั่งประเภท *แฝง* *เลศนัย* หรือ *ปากว่าตาขยิบ* คงได้อธิบายมาแล้วแต่ต้นอีกด้วย

(๔) *จะต้องมีความเสียหายต่อผลประโยชน์ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย*

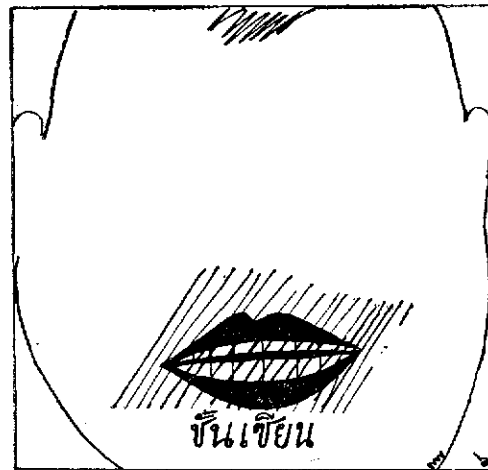
ในพุทธศาสนาได้สาธิตปัญหาว่า สิ่งทีเรียกว่า “ปฏิกริยาการเห็น” จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีตัวผันแปรหรือเหตุ ๔ จำพวกคือ บุคคลคนนั้นต้องมี “ความตั้งใจ” ที่จะมองสิ่งที่จะดูมอง บุคคลคนนั้นจะต้องมีดวงตาที่ใช้การได้ จะต้องมิวิตดุหรือสิ่งของที่จะดูมองและจะต้องมีสื่อตัวนำได้แก่ช่องว่างในอากาศ(คลื่นแสง)เมื่อนำแนววิเคราะห์ดังนั้นมาวิเคราะห์ปัญหาคอร์รัปชัน ก็พบว่าได้วิเคราะห์ที่ตัวผันแปรไปแล้ว ๓ จำพวกคือ (ก) บทบาทของคณะปฏิวัติก็คือการแสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตยหรือ เจตนารมณ์ของรัฐ (ข) บทบาทของข้าราชการก็เป็นเสมือนสภาพของอวัยวะประสาทตาที่จะต้องทำหน้าที่เพียงเพื่อสนองเจตนารมณ์ของอำนาจอธิปไตย ไม่ได้เป็นผู้สร้างเจตนารมณ์ขึ้นมาเอง (ค) บทบาทของตัวบุคคลผู้สนับสนุนคอร์รัปชัน (ซึ่งอาจเป็นข้าราชการเองก็ได้) อันนี้ก็เหมือนสื่อหรือตัวนำ

ของคอร์ปชั่น แต่องค์ประกอบของสาเหตุ^๓ กลุ่มนี้ยังไม่อาจทำให้ปฏิกิริยาคอร์ปชั่นเกิดขึ้นได้ คอร์ปชั่นจะเกิดต่อเมื่อมีสาเหตุกลุ่มที่ ๔ มาประกอบด้วยคือ (ง) ความเสียหายต่อผลประโยชน์ของรัฐ อันนี้แหละคือสิ่งที่เรียกว่า ตัวถูกคอร์ปชั่น

ตัวอย่าง เช่น ในการตรวจควบคุมการก่อสร้างตึกของที่ทำการรัฐบาล สมมติว่าทางราชการกำหนดให้ใช้เหล็ก ๘ หุน แต่เอกชนผู้ชนะประมูลการก่อสร้างได้ใช้เหล็ก ๖ หุน โดยได้คิดสินบน นาย ก. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ควบคุมการก่อสร้างเป็นเงิน ๑ หมื่นบาท เช่นนี้เจตนารมณ์ของรัฐ ก็คือให้สร้างอาคารด้วยเหล็ก ๘ หุน นาย ก. เป็นเสมือนกลไกของรัฐผู้สนองเจตนารมณ์ของอำนาจอธิปไตยส่วนเอกชนผู้คิดสินบนก็เป็นเสมือน สื่อ (ผู้สนับสนุน) คอร์ปชั่นและการที่นาย ก. ได้เงิน ๑ หมื่นบาทก็เป็นการขายแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ของรัฐ คือทำให้คุณภาพของตึกทำการรัฐบาลหลังนั้นลดลงจากเหล็ก ๘ หุนเหลือเพียง ๖ หุน ซึ่งอาจจะเป็นผลให้ตึกพังทลายลงเร็วกว่าที่ทางสถาปนิกคำนวณเอาไว้ นับเป็นอันตรายต่อชีวิตของข้าราชการและทรัพย์สินอย่างอื่นของทางราชการ เช่นนี้เรียกว่าเหล็กที่หายไป ๒ หุนถูกคอร์ปชั่น ดังนั้นจึงมีคำกล่าวเสมอ ๆ ว่า กิน (คอร์ปชั่น) กัน แม้กระทั่งเหล็ก อิฐ หิน ปูน ฯลฯ

นิโรธ

นิโรธเมื่อนำมาประยุกต์เพื่อวิเคราะห์ที่คอร์ปชั่นก็ได้แก่ แนวทางต่าง ๆ ในการที่จะแก้ไขสาเหตุแห่งคอร์ปชั่น

ตั้งได้กล่าวมาแล้วว่า คอร์ปชั่นนั้นไม่ได้เกิดขึ้นมาได้ง่าย ๆ หากแต่ต้องอาศัยตัวผันแปรถึง ๔ จำพวกมาผสมผสานในจังหวะเวลาและโอกาสที่พอดีกัน ดังนั้นการแก้ไขไม่ให้คอร์ปชั่นเกิดขึ้นก็คือการขจัดหรือป้องกันไม่ให้มีความสมมูลย์ของเหตุหรือตัวผันแปรทั้งสี่เกิดขึ้น

โดยที่การแก้ปัญหาคอร์ปชั่นเป็นเรื่องยากและละเอียดอ่อน ข้อเสนอแนะโดยเฉพาะเจาะจงจึงกระทำไม่ได้นอกเสียจากว่าจะได้มีการศึกษาข้อมูลและตีกรอบปัญหาเป็นแต่ละหน่วยงานไปในที่นี้จะเสนอเพียงแนวคิดกว้าง ๆ ถึงแนวทางที่อาจจะทำให้องค์ประกอบหรือส่วนผสมของสาเหตุหรือตัวผันแปร ๔ จำพวกของคอร์ปชั่นขาดมูลย์ไปได้ดังนี้

(๑) การแก้ไขเจตนารมณ์ของรัฐ

เทคนิคในการแก้ไขปัญหาคอร์ปชั่นประการหนึ่งก็คือ กระทำให้คำสั่งหรือการแสดงออก

ของเจตนาารมณ์ของรัฐเป็นไปโดยชัดเจน และให้
ลิมเล็กคำสั่งประเภทแฝงเล็กน้อย กรรมวิธีที่
ทำได้ คือ ให้คณะปฏิวัติซึ่งเป็นเจ้าของและผู้แสดง
ออกของอำนาจอธิปไตย ออกกฎหมายรับรอง
อย่างเป็นทางการต่อพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงใน
ระบบข้าราชการไทย เช่น อัตราการทวายได้
พิเศษของข้าราชการแต่ละกรมกอง ด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มียู่จริง และเป็น
ปรากฏการณ์ที่ไม่อาจกำจัดให้หมดไปได้ เพราะ
อัตราเงินเดือนของทางราชการนั้นขัดกับสภาพ
ค่าครองชีพ (มีสภาพเป็น unrealistic) เป็น
อย่างยิ่ง

ถ้าจะให้อธิบายในเชิงวิชาการก็ขอเสนอให้
ระบบข้าราชการไทยใช้ Rank System (ซึ่งใช้
อยู่แล้ว) ควบคู่ไปกับ Functional System
กล่าวคือให้คงรูปของตารางเงินเดือนและตำแหน่ง
ซึ่งเป็นที่อยู่ในปัจจุบันไว้ประการหนึ่ง และ
ขณะเดียวกันก็ให้จัดตารางรายได้พิเศษเพิ่มตาม
ตำแหน่งและความรับผิดชอบของเฉพาะงานแต่
ละหน้าที่ แต่ละลักษณะ ในแต่ละกรมกองให้
สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริง และอัตรา
เงินเพิ่มพิเศษไม่จำเป็นต้องได้เท่ากันในหน่วย
งานที่มีลักษณะงานต่างกัน รายได้พิเศษนี้ให้
เป็นรายได้ชั่วคราวรายเท่าที่ข้าราชการผู้นั้นยัง
ดำรงตำแหน่งนั้นอยู่ ซึ่งความจริงพฤติกรรม
เหล่านี้มีอยู่และเป็นไปอยู่แล้ว เพียงแต่ออก

กฎหมายมารับรองสภาพเพื่อผลประโยชน์ในการ
รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์วิจัยกันอย่างเปิดเผย
ได้ อันจะเป็นลู่ทางแก้ปัญหาดาวรออย่างอื่นต่อไป
และอีกประการหนึ่งเมื่อได้แก้ไขคอร์ปชั่นในรูป
ของ “ระบบ” ให้เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย
เสียแล้ว คำว่า “ระบบคอร์ปชั่น” ก็จะหมดไป
การแก้ไขพฤติกรรมคอร์ปชั่นอันเป็นการกระทำ
ส่วนตัวของข้าราชการก็จะง่ายยิ่งขึ้น

(๒) การแก้ไข “ค่านิยม” ของตัว บุคคลในระบบข้าราชการไทย

โดยทั่วไปแล้วข้าราชการไทยจัดว่ามีค่านิยม
ที่ดี คือมีน้ำใจในการรับใช้และปฏิบัติภารกิจของ
ชาติ หากแต่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับคอร์ปชั่นก็
เพราะความผลักดันด้านการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคม ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของ
ข้าราชการจึงไม่ใช่การจัดโครงการฝึกอบรมหรือ
ล้างสมองข้าราชการ หากแต่ว่าทำอย่างไรจึงจะ
ปรับเทาความตึงเครียดของความบีบคั้นต่าง ๆ ของ
ข้าราชการลง

การแก้ไขเจตนาารมณ์ของรัฐในข้อเสนอแนะ
ประการแรกจะต้องควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหา
อย่างอื่น เช่น ทางราชการจะต้องจัดสร้างอพาร์ต
เมนต์ขนาดใหญ่ขึ้นสำหรับข้าราชการโดยส่วน
รัฐโดยไม่ต้องแบ่งแยกว่าเป็นข้าราชการกระ
ทรวงทบวงกรมใด ก็ให้มีสิทธิเช่าอยู่ได้ทราบเท่า
ที่ข้าราชการผู้นั้นยังดำรงตำแหน่งอยู่ และทาง

ราชการจะต้องเข้มงวดไม่ให้มีการให้เช่าช่วงหรือ
กระทำการหารายได้ทำนองคอร์ปชั่นเกิดขึ้น ซึ่ง
หนทางที่ดีที่สุดก็คือการก่อสร้างขนานใหญ่ให้
เกินพอแก่ความต้องการของข้าราชการ

สถานที่จัดสร้างอพาร์ทเมนต์ขนาดใหญ่นี้
ควรอยู่นอกเมืองหลวงและจัดให้มี Mass Transit
รับส่งข้าราชการเป็นประจำทุกวัน

ข้อเสนอของบทความนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่เรียก
ว่า Unrealistic แต่เป็นการสนองตรงต่อสภาพ
ที่เป็นจริงตามความจำเป็นของข้าราชการ ทาง
ราชการ และการพัฒนาของสังคมด้วย

ข้อเสนอแนะข้างต้นดูเสมือนหนึ่งว่าจะเป็นการ
เพิ่มรายจ่ายในงบประมาณแผ่นดินและอัตรา
ภาษี แต่ความจริงแล้ว ถ้าทางรัฐบาลกระทำการ
วางแผนโดยรอบคอบและระดมทุนตลอดจนชัก
ชวนกลุ่มธุรกิจเอกชนให้ลงทุนจัดศูนย์การค้า
และ Mass Transit ดังกล่าวตลอดจนอัตราราคา
เพิ่มสูงขึ้นของที่ดินที่จะพัฒนาขึ้นก็จะเป็นความ
ชัดเจนที่จะนำรายได้มาให้รัฐอย่างคุ้มค่า ผลประ
โยชน์ก็จะได้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งข้าราชการ
ธุรกิจ ประชาชน และรัฐ

(๓) การแก้ไขทัศนคติหรือค่านิยมของ สังคม

การจะแก้ไขทัศนคติของสังคมได้ก็ต้องทำให้
สังคมมีความเข้าใจเสียก่อนว่าคอร์ปชั่นคืออะไร
มีผลดีผลเสียอย่างไร และสาเหตุของคอร์ปชั่นคือ

อะไร การที่จะเรียกว่า “ความเข้าใจของสังคม”
ไม่ได้หมายถึงการปล่อยข่าวลือ การวิพากษ์ข่าว
หรือการบอกเล่าของสื่อมวลชนหรือรัฐบาลเท่า
นั้น แต่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนัก
ศึกษา จะต้องรู้จัก “คิด” และมีความสามารถ
“คิดอย่างมีเหตุมีผล” ด้วย เรื่องนี้ขอเสนอแนะ
ให้มีการรณรงค์ขนานใหญ่เพื่อสร้างความสำนึก
ของประชาชน โดยขอให้เริ่มต้นกันในกลุ่มนิสิต
นักศึกษาก่อน

(๔) การปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ

ในขณะเดียวกันที่กระทำการแก้ไขเหตุ หรือ
ตัวมันแปรต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ก็ควรจะได้มี
การปกป้องผลประโยชน์ของรัฐโดยการเพิ่มอัตรา
โทษคอร์ปชั่นในต้วบทกฎหมายให้รุนแรงยิ่งขึ้น

โดยหลักการแห่งอาชญาวิทยาแล้วบุคคลใด
บุคคลหนึ่งจะก่ออาชญากรรมขึ้นก็มีสาเหตุหลาย
ประการ เช่น บุคคลคนนั้นมีสันดานเป็นผู้ร้าย
มากน้อยเพียงใด โอกาสที่จะก่ออาชญากรรมแล้ว
หนีลอยนวลไปได้ และถ้าหากถูกจับได้ โทษที่
จะได้รับมีอัตราส่วนคุ้มกับความเสียหายมากน้อย
เพียงใด ฯลฯ การลงโทษอย่างรุนแรงจึงเป็น
มาตรการสำคัญประการหนึ่งที่จะกำหราบให้ข้าราชการ
ที่ไม่มีสันดานร้ายจริง ๆ หลีกเลียงไม่กระ
ทำคอร์ปชั่น แต่ทั้งนี้จะต้องจัดแก้อาณาการณ
อันบีบคั้นทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
ดังกล่าวให้ลดน้อยลงด้วย

โดยเหตุที่คอร์ปชั่นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในระบบข้าราชการเท่านั้น แต่ไม่เกิดขึ้นได้เลยในระบบการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม เพราะถึงแม้จะมีพฤติกรรมทำนองคล้ายกันแต่ก็ไม่เรียกว่าคอร์ปชั่น ดังนั้นการแก้ไขอีกแนวทางหนึ่งก็คือการแยกข้าราชการประจำออกจากการเมืองโดยเด็ดขาด กล่าวคือให้ข้าราชการประเภทที่เกี่ยวข้องกับนโยบายขาดจากความเป็นข้าราชการประจำและให้เปลี่ยนตำแหน่งจากข้าราชการประจำเป็นข้าราชการการเมือง

ทั้งนี้การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ข้างต้นขึ้นอยู่กับว่า ประชาชน นิสิตนักศึกษา นักวิชาการ จะยอมรับต่อสภาพเหตุการณ์ที่เป็นอยู่จริงมากน้อยเพียงใดในประเด็นที่ว่า ประเทศไทยไม่ได้ปกครองโดยระบอบเสรีประชาธิปไตย และอำนาจอธิปไตยก็ไม่เคยเป็นของปวงชน หากแต่เป็นของคณะปฏิวัติ ซึ่งบทความเรื่องนี้ไม่ได้วิเคราะห์และจะไม่วิเคราะห์ว่ามีผลดีผลเสียอย่างไร หากแต่ชี้ให้เห็นถึงสภาพเป็นจริงของตัวปัญหา และลู่ทางที่อาจนำไปปฏิบัติได้จริงเท่านั้น แต่ถ้าหากท่านจะยืนยันว่าประเทศไทยจะต้องมีการปกครองเสรีประชาธิปไตยให้ได้ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตามก็นับว่าทัศนคติของท่านต่างจากของผู้เขียนบทความเรื่องนี้ เพราะผู้เขียนมีความเห็นว่ารูปแบบการปกครองเป็นเพียงอุปกรณ์หรือเครื่องมือ กรรมวิธี

ที่จะนำไปสู่เป้าหมายเท่านั้น ส่วนความปรารถนาที่แท้จริงของชาติไม่ใช่เสรีประชาธิปไตย ประชาธิปไตยแบบไทย คอมมิวนิสต์ หรือเผด็จการ หากแต่อยู่ที่ความกินดีอยู่ดีและความก้าวหน้าพัฒนาของสังคมส่วนรวมของชาติ

มรรค

มรรคในที่นี้เป็นการป้องกันอย่างถาวรไม่ให้สาเหตุแห่งการคอร์ปชั่นเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การทำให้ระบบราชการไทยให้เป็นระบบสมบูรณแบบที่มีกรรมวิธีและพฤติกรรมในการปฏิบัติอยู่บนหลักสมเหตุสมผล (rationalism)

แม้ว่าชาวพุทธจะเชื่อและอาจวิเคราะห์ตามทฤษฎีได้ว่า มรรค ผล นิพพาน มีอยู่จริง แต่ก็ต้องรำลึกในคำสอนของพุทธศาสนาที่ว่ามนุษย์นั้นมียูติง ๔ จำพวก เปรียบได้กับ บัวเหนือน้ำ บัวปรี่น้ำ บัวในน้ำ และบัวในดิน ซึ่งคำสอนนี้คนไทยมีความเคยชินจนมักจะมองข้ามไป แต่นักวิชาการฝรั่งเอาไปเขียนเป็นทฤษฎีสังคมศาสตร์สมัยใหม่จนกลายเป็นนักคิดก้าวหน้าไปก็มีมาก ดังนั้นการจะหวังให้บทความนี้เสนอแนวทางสำเร็จรูปที่จะแก้ไขให้ระบบราชการกลายเป็นระบบสมบูรณแบบร้อยเปอร์เซ็นต์จึงเป็นไปได้

แต่ถ้าจะให้เสนอแนะจริงๆ ก็ขอออกความเห็น ว่าถ้าระบบราชการกลายเป็นระบบสมบูรณ

แบบไปเมื่อใด ก็หมายความว่าบุคคลผู้ประกอบ เป็นข้าราชการจะต้องบรรลุเป็นพระอรหันต์กัน หมด ที่ว่าบรรลุเป็นพระอรหันต์ในทางพุทธ ศาสนาไม่ได้หมายความว่าลึกลับหนีหน้าไปจาก สังคมอย่างที่หลายท่านเข้าใจ แต่หมายถึงบุคคล ที่มีขบวนการตัดสินใจที่อยู่บนรากฐานของเหตุผล (rationalism) บุคคลเช่นนี้จะต้องมีความเป็น อัจฉริยะและมีปัญหาอันเล็กสามารถรู้เท่าทันเหตุ การณ์ ปัญหา คัดหา แนวทางแก้ไข และมีความ สามารถกำหนดวัตถุประสงค์อันได้แก่โลกะ โทสะ โมหะ ซึ่งเป็นสาเหตุแท้จริงของคอร์ปชั่นได้อย่าง สมบูรณ์อีกด้วย

บทสรุป

บทความเรื่องนี้เป็นเพียงการสาธิตถึงการ ประยุกต์พุทธปรัชญา เพื่อวิเคราะห์ปัญหาคอร์ป ชัน เพราะเห็นว่าท่านผู้อ่านคนไทยมีพื้นความรู้ ทางพุทธศาสนาอยู่แล้ว แต่ถ้าหากภาษาที่ใช้จะ มีลักษณะแตกต่างไปจากหนังสือพุทธศาสนา หลายเล่ม เช่นคำว่า กรรม ก็มาเรียกใหม่ว่าเป็น ค่านิยม (values) และ เหตุ ว่าเป็นตัวผันแปร (variable) ทั้งนี้เพราะความหมายของคำว่า

กรรมเหมือนกับคำว่า ค่านิยม และ เหตุ เหมือนกับตัวผันแปร จริง ๆ ผู้เขียนมิได้โมเม เอาเอง

แนววิเคราะห์ต่าง ๆ ก็เช่นกัน ผู้เขียนได้ใช้ ภาษาอังกฤษกำกับเช่น input, output, feed- back, ไม่ได้หมายความว่าผู้เขียนไปเอาแนวคิด ตะวันตกมาเขียนแล้วอ้างว่าเป็นพุทธปรัชญาตรง กันข้ามผู้เขียนเชื่อว่าคำราชาทางสังคมศาสตร์ของ ฝรั่งเศสหลายเล่ม ได้ลอกแนวคิดของพุทธปรัชญาไป ประยุกต์แล้วนิสิตนักศึกษาไทยหลายท่านก็ไปนั่ง หลังซดหลังแข็งท่องจำภาษาอังกฤษมา เมื่อกลับ มาเมืองไทยก็มาสร้างศัพท์ขึ้นใหม่หาตระหนักไม่ ว่า ศัพท์และแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่แล้วใน พุทธปรัชญาตัวเอง แต่คุณลุง คุณปู่ คุณย่า พุด กันโดยอ้างภาษาบาลี ส่วนคุณลูกคุณหลานอ้าง ภาษาอังกฤษ ก็เลยสนทนากันไม่รู้เรื่อง นี่เป็น โศกนาฏกรรมที่เป็นอยู่จริง ๆ ในสังคมไทย ๑

เกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ กำลังศึกษาปริญญาโททางรัฐ ศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยคาลิฟอร์เนียลอสแอนเจลิส เคย เขียนเรื่อง “ความช่วยเหลือทางวิชาการของสหรัฐฯ ต่อประเทศไทย” ลงในปริทัศน์ฉบับ “การวิจัยหรือ การจารกรรม”

ชาวบ้าน

หนังสือที่ค้าง ท่านเคยอ่านหรือยัง เพราะคนหนุ่มเหมือนคนหนุ่ม สังคมศาสตร์ปริทัศน์ เป็นผู้ทำ ฉบับใหม่วางตลาดแล้ว ผู้สนใจจะติดต่อเป็นสมาชิกปีละ ๕๐ บาท ได้ที่สุรพันธ์ ชั้นเจริญ สมาคมเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พริณ ฉัตรวินิชกุล

ข่าวคราวการคอร์รัปชันในมหาวิทยาลัยปรากฏขึ้นเสมอ ๆ เป็นลำดับมา ตั้งแต่การเดินขบวนครั้งใหญ่ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓ สืบเนื่องมาจากข้อเคลือบแคลงใจต่อการบริหารการเงิน ของมหาวิทยาลัย อันอาจทำให้เชื่อได้ว่ามีการทุจริตหลายประการ ข้อเสนอนั้นเป็นเงื่อนไขที่รุนแรงคือการขอให้สั่งพักราชการผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่อยู่ในตำแหน่งสำคัญ ๓ ท่าน คือรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร เลขาธิการ และคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ก่อนหน้าเหตุการณ์ครั้งนั้น ได้เคยมีการเดินขบวนมาแล้วครั้งหนึ่งของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ในสถาบันแห่งนี้ด้วยกัน เกี่ยวกับคณบดีคนเดิมซึ่งถูกให้พ้นตำแหน่งไป (ศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข พงศทัต) การเดินขบวนครั้งนั้น เป้าประเด็นใหญ่คงมุ่งหวังความเป็นธรรมของคณบดีของตนเสียส่วนใหญ่ แต่เบื้องหลังที่คณบดีถูกให้ออกนั้น นัยว่ามีส่วนรู้เห็นมากเกินไปเกี่ยวกับการใช้จ่ายการเงินผิดประเภทของมหาวิทยาลัย ในการซื้อที่ดินชายฝั่งทะเลเพื่อการศึกษาวิจัยของแผนกสมุทรศาสตร์ แต่เหตุการณ์ก็เงียบสงบลง (อาจเป็นเพราะว่าการเดินขบวนไม่ใหญ่พอ และเดินไปไม่ถึงทำเนียบนายกรัฐมนตรี ความสำคัญจึงลดลง) หลังจากปี ๒๕๑๓ ในสถาบันอื่นๆ เริ่มมีข่าวประปรายออกมาบ้าง เช่น ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีที่ประธานสภานิสิต

(ต้นปี ๒๕๑๕ คือ นายสุเทพ ลักนาวีเชียร) และประธานสภากาแฟ (นายไพบุลย์ ไชยสมพงษ์พันธ์) ถูกไล่ออกจากการเป็นนิสิต และถูกสั่งพักการเรียน ๑ ปี (ภายหลังได้ลาออก) ตามลำดับโทษที่ถูกไล่ออกนั้นเกิดจากข้อกล่าวหาว่า ได้ทำการยุยงให้นิสิตภาคสมทบเดินขบวน ภายหลังมีข่าวเบื้องหลังว่า เป็นเพราะทั้งสองคนรู้ถึงการคอร์รัปชันหลายประการขององค์การนักศึกษา และของอาจารย์ผู้ปกครองในมหาวิทยาลัยด้วยเช่นกรณีเกี่ยวกับเงินรายได้จากการขายหมวกให้แก่ นิสิตชั้นปีที่ ๑ ซึ่งไม่มีการแจ้งรายการรับจ่าย ฯลฯ หากเพียงเพราะกรณีเดินขบวนอย่างเดียว ไม่น่ามีโทษถึงถูกไล่ออก เพราะต่อมาได้มีการวางแผนใช้รถของมหาวิทยาลัยขนนิสิตชั้นปีที่ ๑ ไปเดินขบวนประท้วงหน้าโรงพิมพ์ไทยรัฐ ก็ไม่ปรากฏว่ากลุ่มผู้กระทำจะได้รับโทษประการใด ช่วงระยะเวลาห่างกันไม่นาน หนังสือพิมพ์ที่จัดทำโดยนิสิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เขียนโจมตีและเปิดเผยแพร่รายละเอียดการคอร์รัปชันของคณบดีคณะสังคมศาสตร์ (ศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ศศิธร) ตั้งแต่การบรรจุอาจารย์ในคณะกรรมการใช้ยานพาหนะของราชการในกิจการส่วนตัว ฯลฯ จากนั้น จุฬาก็กลับเป็นข่าวอีกครั้งหนึ่งเรื่องการลงมติอนุมัติให้เพิ่มเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนของคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งถือว่าเป็นการลงมติอนุมัติเงินให้แก่ตัวเอง สุดท้ายเหตุการณ์ในมหาวิ

ยาลัวยรามค่าแห่งที่กำลังมีคณะกรรมการสอบสวนกันอยู่เวลานี้ ก็เกิดจากปัญหาการคอร์ปชั่น ซึ่งยังไม่แน่ว่าเหตุการณ์ในทำนองเดียวกันนี้ จะเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยแห่งอื่นอีกหรือไม่ เพียงไร

จากข่าวต่างๆ ที่เกิดขึ้น การคอร์ปชั่นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาถึงที่สุดแล้ว พบว่าได้มีการบกพร่องในการจ่ายเงินจริง อดีตรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ศาสตราจารย์สุภชัย วานิชวัฒนา ได้ถูกอัยการยื่นฟ้องต่อศาลในข้อหาหลายประการ (คดียังไม่สิ้นสุด) แต่อดีตเลขาธิการ ศาสตราจารย์ ดร. สุขุม ศรีชัยวัฒน์ และ ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แผลมฉาน หัสตินทร์ ได้พ้นข้อหาและกลับเข้ารับราชการตั้งเดิม ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หลังจากนิสิตทั้ง ๒ คน ออกไปแล้ว ก็ไม่มีผู้ใดสนใจติดตามรายละเอียดกันอีก (อาจจะถูกกล่าวได้ก็ตามกันออกมาอีกซึ่งก็มีตัวอย่างแล้ว หรืออาจกล่าวข้อหาเป็นคอมมิวนิสต์ หรือมือที่สามก็ได้) ที่เชียงใหม่ คงไม่มีมูลความจริง? เพราะปัจจุบัน ดร. นิพนธ์ ศศิธร ก็ยังคงอยู่ในตำแหน่ง และมีข่าวว่าจะได้เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เร็วๆ นี้ ส่วนที่รามค่าแห่งการสอบสวนยังไม่สิ้นสุด ยากที่จะคาดหมายผลล่วงหน้าได้ ประมวลจากเหตุการณ์ดังที่ได้ยกตัวอย่างมานี้ น่าที่จะมีการพิจารณากันอย่างลึกซึ้งว่า การคอร์ปชั่นในมหาวิทยาลัยนั้นมีจริงหรือไม่ ถ้ามี การคอร์ป

ชันนั้นจะปรากฏในลักษณะใด และวิธีการที่จะจำกัดให้การคอร์ปชั่นเป็นไปได้น้อยที่สุดนั้น ควรมีมาตรการอย่างไร

การคอร์ปชั่นในมหาวิทยาลัยมีจริงหรือไม่

คำว่า *คอร์ปชั่น* มีความหมายกว้างขวาง มีผู้เคยกล่าวไว้ว่า ถ้าถึงเวลาสอนหนังสือ อาจารย์ไม่เข้าสอน แต่นำเวลาที่ควรจะใช้สอนนั้นไปทำงานด้านอื่นเสีย เช่น ออกไปทำงานส่วนตัวที่บริษัทกลับมาสอนไม่ทัน ก็ถือได้แล้วว่าอาจารย์คอร์ปชั่นได้ ถ้าจะใช้คำจำกัดความนี้ ในมหาวิทยาลัยก็เห็นจะมีการคอร์ปชั่นกันทุกที่ แต่สำหรับบทความนี้ ขอติกรอบการคอร์ปชั่นไว้เพียงในประเด็นทางปัญหาเกี่ยวกับการใช้จ่ายทางการเงินว่าเงินนั้นได้ถูกใช้ไปตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ ถ้าหากมีการใช้จ่ายเงินผิดจากวัตถุประสงค์ที่ผู้ให้ได้ให้เงินมาแล้ว และ/หรือ การใช้จ่ายเงินนั้นได้ใช้จ่ายไปโดยไม่มีหลักฐานยืนยัน ก็จะได้ถือว่าเป็นการคอร์ปชั่น

พิจารณาจากขอบเขตนี้ ในแง่ของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เงินของมหาวิทยาลัยนั้นแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ

๑. เงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา เงินจำนวนนี้ต้องมีผู้ทำบัญชีรับจ่าย พร้อมด้วยหลักฐานเสนอให้แก่กระทรวงเจ้าสังกัด คือ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี มีกรมบัญชีกลาง

เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี และมีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินคอยตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอีกชั้นหนึ่ง เงินส่วนนี้ยากที่จะมีการบิณฑพั้ว นำไปใช้จ่ายนอกรัตนกรอยไม่ได้ โดยเฉพาะการพิจารณางบประมาณของไทย การอนุมัติงบประมาณแบบรายการ (Item Budgeting System) ทางเดียวที่อาจจะได้รายได้พิเศษ คือรายได้จากส่วนลดที่บริษัทให้ในการสั่งซื้อวัสดุเป็นจำนวนมาก ๆ หรือในคราวที่จะมีการประมูลก่อสร้างสถานที่เรียนเป็นครั้งคราวไป

๒. เงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบางแห่งมีผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เช่น การให้เช่าที่ดินของมหาวิทยาลัยเพื่อการพาณิชย์หรือที่อยู่อาศัย เงินได้จากการบริจาค หรือการสหบททุนในวาระพิเศษ ฯลฯ เงินส่วนนี้ถ้าหากการจัดระบบบริหารภายในมหาวิทยาลัยไม่รัดกุมเพียงพอ ก็อาจเบ็ดช่องว่างให้มีการใช้จ่ายเงินผิดประเภทหรือวัตถุประสงค์ได้ง่าย ซึ่งผู้บริหารอาจกระทำโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจได้ง่าย ดังตัวอย่างที่ปรากฏมาแล้วในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกเหนือจากส่วนของมหาวิทยาลัยแล้ว คือการเงินในส่วนของสโมสรนิสิตนักศึกษา ซึ่งมักจะมีเสียงลือกันอยู่เสมอว่า เป็นที่ชุมนุมของการคอร์รัปชันอย่างมหาศาล แต่ส่วนใหญ่ก็มักซบซิบกันโดยไว้หลักฐาน บางแห่งมีหลักฐานก็มักจะเฉยเสีย เพราะเห็นแก่หน้าเพื่อน

ฝูง หลายส่วนก็ถือเสียว่า “ข้างมันปะไร เงินไม่ใช่ของเราคนเดียว” หรือ “ดีถึงเวลาเราบ้าง จะได้เอากับเขาบ้าง” เสียงเหล่านี้มีมากเหลือเกิน บางทีไม่เป็นความจริง ก็เป็นเครื่องบั่นทอนกำลังใจของผู้รับผิดชอบทางการเงินจนไม่คิดอยากทำอะไรสำหรับคนหมู่มากอีก อย่างไรก็ตามก็ไม่ใช่ว่า เสียงเหล่านี้จะฉีกกันโดยไว้ความจริงเสียทีเดียว ระบบการทำงานที่ไม่รัดกุมและขาดการตรวจสอบ ขาดการถ่วงดุลย์ที่มีประสิทธิภาพล้วนเป็นเครื่องส่งเสริมให้เกิดการผิดพลาดของผู้ที่รับผิดชอบการเงินได้เสมอ และเงินของสโมสรนักศึกษา ก็มักเป็นเงินจำนวนมากพอที่จะทำหายนิโครมของผู้ทำงานได้ง่าย จากงบประมาณปี ๒๕๑๔ ที่ผ่านมา จะเห็นว่า สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีงบประมาณค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๗๘๓,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นสามพันบาท) องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีรายได้ที่จัดสรรเป็นงบประมาณไม่ต่ำกว่า ๕๓๖,๐๐๐ (ห้าแสนสามหมื่นหกพันบาท) จากเงินงบประมาณเหล่านี้ บัญชีการใช้จ่ายเงินบางแห่งก็เรียบร้อย บางแห่งก็ยังขาดรายการใบสำคัญการเงินอยู่เป็นจำนวนมาก เท่าที่ผู้เขียนเคยพบเห็นแห่งหนึ่ง คำนวณคร่าว ๆ เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า ๓๔,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสี่พันบาท) นอกเหนือจากตัวเลขเหล่านี้ ซึ่งพอที่จะทำให้เกิด

ความสงสัยถึงความสุจริตในการใช้จ่ายเงินของ
สโมสรมักศึกษาแล้ว หากจะมีการสอบถามตาม
ร้านอาหารหรือร้านเหล้าย่านมหาวิทยาลัยแล้ว
เราจะพบว่า มีกรรมการผู้แทนนักศึกษามากคน
มีค่าใช้จ่ายและการเป็นหนี้สินอยู่กับร้านค้าเหล่านี้น
มากจนน่าตกใจ บุคคลในอาชีพข้างตัดเสื้อ
โรงพิมพ์ ร้านถ่ายรูป จะเป็นอีกประเภทหนึ่ง
ซึ่งถ้ากล่าวพอที่จะเปิดใจให้สัมภาษณ์กันแล้ว บท
ความนี้คงจะสามารถให้ข้อมูลที่ละเอียดขึ้น

การคอร์ปชั่นจะปรากฏในลักษณะใด

คงได้จำแนกให้เห็นชัดแล้วในข้อต้น สำหรับในระดับมหาวิทยาลัยนั้น เงินในส่วนผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย อาจจะได้รับการโยกย้ายใช้ผิดประเภทได้ ที่เคยปรากฏมาจากการสอบสวนกรณีคอร์ปชั่นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่างคือ การซื้อที่ดินจัดสรร ใช้เงินของมหาวิทยาลัยซื้อที่ดินของส่วนตัวในราคาแพงกว่าธรรมดาหรือกว่าซื้อที่ดินในแถบที่กำลังเสนอให้มีการซื้อไว้เพื่อใช้สำหรับการวิจัยศึกษา เมื่อได้เงินอนุมัติมาแล้ว ก็จัดการซื้อต่อจากตัวเองในราคาพิเศษอีกเช่นกัน ฯลฯ สำหรับรายละเอียดในระดับมหาวิทยาลัย ผู้เขียนมีข้อมูลน้อย จึงไม่ขอล่าาวถึง โดยจะเน้นเรื่องของสโมสรมักศึกษาเป็นประเด็นสำคัญ

การคอร์ปชั่นของสโมสรมักศึกษา พอจะแบ่งเงินออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่จัดสรรไปตามงบประมาณ และส่วนที่นอกเหนือจากงบประมาณ

ส่วนที่จัดสรรตามงบประมาณ

เป็นส่วนที่ค่อนข้างยาก เพราะการเบิกจ่ายแต่ละงวดนั้น จะต้องผ่านเป็นลำดับขั้น จากผู้เบิกไปถึงท้าวฤทธิสโมสรม นายกสโมสรม และอาจารย์ผู้ดูแลเกี่ยวกับการเงิน การใช้จ่ายแต่ละครั้งจะต้องมีใบสำคัญ เช่นใบเสร็จรับเงินยืนยันการใช้จ่ายเงิน แต่ถึงแม้การควบคุมจะเป็นไปรัดกุมเช่นนั้น ทางที่หุจจริตก็ยังสามารถเป็นไปได้ตามช่วงระยะเวลา คือ

๑. ตอนเสนอของงบประมาณ ปกติท้าวฤทธิสโมสรม การพิจารณาอนุมัติเงินงบประมาณเป็นไปอย่างละเอียด บางสโมสรมมีการแบ่งเปอร์เซ็นต์ค่าใช้จ่ายโดยตั้งเพดาน (ceiling) ขึ้นสูงสำหรับกิจกรรมแต่ละประเภทไว้ก่อน มี catalog ของวัสดุพร้อมทั้งราคาไว้พร้อม จึงยากที่จะมีการทุจริตในชั้นเสนอขอ และถ้าเสนอมากไปก็ถูกตัดงบได้ง่าย แต่ส่วนใหญ่ก็มักจะเสนอขอเกินไว้ ๒ เท่าเสมอ กิจกรรมทางด้านเสริมหลักสูตรและการสังคมนาเคราะห์คงตบตาได้ลำบาก ส่วนทางด้านกีฬาพอจะมีทางอยู่บ้าง โดยเฉพาะกีฬาประเภทที่มีทั้ง ทีม เดี่ยว และคู่ สมมติเช่นบึงบองประเภททีม ๓ คน เดี่ยวอีก ๓ คน คู่อีก ๒ คู่ ๔ คน ถ้านับนักกีฬาทั้งหมดก็เป็น ๑๐ คน แต่นักกีฬาจริงอาจมีเพียง ๔ คนเพราะเดี่ยว ๓ คน ก็อาจเล่นประเภทคู่และทีมได้เหมือนกัน วัสดุที่ต้องใช้จาก ๑๐ คนก็เหลือ ๔ คน ที่เหลืออีก ๖ คนก็อาจนำไปใช้ในกิจการอื่นได้

๒. ในขณะที่พิจารณางบประมาณ ถ้าหากว่าผู้เสนอของงบประมาณมีเพื่อนอยู่ในคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ อาจจะเพราะเคยทำงานในตำแหน่งเดียวกันมาก่อน หรือเรียนอยู่คณะเดียวกันโอกาสที่จะได้งบประมาณตามที่ต้องการก็มากขึ้น ถ้าคณะกรรมการอคติกับงานของหน่วยใดไว้ก่อนแล้วก็อาจถูกกลั่นแกล้งตัดงบประมาณได้เหมือนกัน ในขณะที่พิจารณางบประมาณถ้าใครหาพวกได้มาก ก็มีโอกาสดำเนินงบประมาณมาก

๓. เมื่องบประมาณจัดสรรเสร็จแล้ว ในขณะที่ใช้จ่ายก็มีทางตกลงกับเจ้าของร้านขายของเรื่องตัวเลขใบเสร็จรับเงินได้ และส่วนลดต่างๆ จากการซื้อของ สำหรับสโมสรมที่มีฝ่ายพัสดุควบคุมเข้มแข็ง โอกาสก็เป็นไปได้ยากขึ้น

ช่วงระยะเวลาทั้ง ๓ นั้น แม้จะมีทางที่จะทุจริตได้ แต่ก็เป็นจำนวนเล็กน้อย ส่วนใหญ่ปรากฏอยู่เสมอว่า ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการงานต้องควักกระเป๋าตัวเอง สำหรับค่ารถ และการเลี้ยงดูผู้ร่วมงานหรือนักกีฬาในทีมด้วยซ้ำ สำหรับค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่เป็นไปตามรายการการจัดสรร การคอร์รัปชันจึงแทบจะไม่มี

ส่วนที่นอกเหนือจากงบประมาณ

มักเป็นงานพิเศษ และเป็นงานที่ไม่สามารถมีรายการให้ตรวจสอบทางบัญชีได้ง่าย ๆ เช่นงานเกี่ยวกับการเชียร์ การทำหนังสืออนุสรณ์งานเกี่ยวกับการเลี้ยงรับน้องใหม่ ๆ ล ฯ เงินที่จะ

รวีโหล่นั้นมีทางเป็นไปได้มาก และมักเป็นเงินก้อนโต การเชียร์ในวันฟุตบอลประเพณีระหว่างจุฬา-ธรรมศาสตร์นั้น ค่าใช้จ่ายที่ทางคณะกรรมการจัดงานคือสมาคมนิสิตเก่าของทั้งสองมหาวิทยาลัยจ่ายไปในชวบนพาเหรดและการแปรอักษรเมื่อปี ๒๕๑๔ ได้มหาวิทยาลัยละ ๖ หมื่นบาท รายได้จากการขายเสื้อเชียร์ของแต่ละมหาวิทยาลัยอีกไม่ต่ำกว่า ๔ หมื่นบาท รายการเหล่านี้ล้วนแต่ไม่สามารถตรวจสอบได้ และทางคณะผู้จัดงานก็ไม่เคยเรียกตรวจสอบบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นงบบที่นำมาเลย โดยมีเงื่อนไขเพียงว่า “ต้องมีโฆหาร” ถ้าได้ประธานเชียร์ที่ซื่อสัตย์การคอร์ปชั่นก็เป็นไปได้ยาก แต่กับกิจกรรมที่ใหญ่โตและมีเงินมากมายเช่นนั้น ระบบงานที่ยืดหยุ่นได้มาก ให้ผลทั้งทางประสิทธิภาพและความรวดเร็วของงาน แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ผลทางการรวีโหลของเงินอย่างมหาศาล เหตุการณ์ที่ตามหลังมาเกือบทุกปี คือทางสโมสรและทางมหาวิทยาลัยต้องรับเรื่องราวการร้องทุกข์จากห้างร้านต่าง ๆ โดยเฉพาะร้านตัดเสื้ออยู่เสมอ ที่ไม่เกิดเป็นคดีฟ้องร้องกันก็เพราะการ “รักษาน้ำ” ของสโมสรและมหาวิทยาลัยเท่านั้น การทำหนังสืออนุสรณ์ก็เช่นกันเป็นงบบที่ควบคุมได้ยาก ส่วนใหญ่ให้เป็น “งบบเหมา” ไปเลย คุณภาพหนังสือเมื่อออกมาแล้ว จะคุ้มกับเงินหรือไม่ เป็นสิ่งที่ประเมินได้ยากนอกจากนี้ เงินจากการค่าจ้างความโฆษณา

ยังไม่สามารถควบคุมได้ ปรากฏอยู่เสมอว่า มีการทำหนังสือเป็นส่วนพิเศษสำหรับสอดใส่เฉพาะหน้าที่มีแจ้งความของร้านค้าต่าง ๆ ไว้เก็บเงินโดยตรงเท่านั้น สำหรับเล่มที่แจกแก่นักศึกษาหรือเสนอรายได้ต่อสโมสร อาจมีใบแจ้งความเพียงนิดเดียวก็มี บางแห่งทำหนังสือแล้วขาดทุนต้องจัดงานเลี้ยงหาเงินมาช่วยเหลือ (ซึ่งบางทีก็ขาดทุนอีก) การเอางานพิมพ์เข้าโรงพิมพ์ก็เช่นเดียวกัน โรงพิมพ์ส่วนมากจะให้เปอร์เซ็นต์กับผู้หางานเข้าโรงพิมพ์เป็นประจำตั้งแต่ ๑๐-๑๕% อยู่แล้ว ผู้ทำหนังสือก็จะได้รายได้พิเศษนี้ ชำรายบางแห่ง เมื่อทำหนังสือเสร็จ ก็ยังช่วยทำให้บัญชีของโรงพิมพ์นั้นเพิ่มรายการ “หนังสือ” ขึ้นอีกรายการหนึ่งด้วย งานเลี้ยงแต่ละงานก็เหมือนกัน ก้าวงดนตรี ค่าอาหารสรวลพัค เงินเหล่านี้มักเป็นส่วนที่เหลวไหล ทุ่มเพื่อยไร้สาระ และเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดการคอร์ปชั่นในหมู่นิสิตนักศึกษาได้มากที่สุด

วิธีจำกัดการคอร์ปชั่นในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปได้น้อยที่สุด

การแก้ไขปัญหาการคอร์ปชั่นก็เหมือนกับปัญหาการหนีภาษีอากรของประชาชน ในที่สุดแล้วนักทฤษฎีมักโยนการแก้ไขให้ปัญหากับ “คุณธรรมความซื่อสัตย์” เป็นประการแรก ถ้าทุกคนหวังเพียงแต่จะกอบโกยเพื่อส่วนตัวแล้ว แม้จะสร้างระบบที่แสนดีอย่างไร ก็คงไม่สามารถควบคุม

คุมคนไว้ได้ อย่างไรก็ดี ระบบก็เป็นสิ่งที่ละเอียดเสียไม่ได้ ระบบที่ดีเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คนเพาะความซื่อสัตย์ได้เหมือนกัน ความรักกุ่ม การตรวจสอบที่ละเอียดรอบคอบ จะทำให้คนทำงานมีความระมัดระวังไม่บกพร่องในหน้าที่ และสิ่งสำคัญกว่าอะไรอื่น ควรมีการพิจารณาถึงรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นประโยชน์ หรือใช้ทิ้งๆ ขว้างๆ เหล่านั้นเสียที

เมื่อกล่าวถึงระบบ ที่ควรพิจารณาเริ่มแรกคือระบบเดิมที่เป็นอยู่นั้น ว่ามีช่องว่างอย่างไร ระบบที่เป็นอยู่ในมหาวิทยาลัยและสโมสรนักศึกษาทุกแห่ง เป็นระบบการตรวจสอบภายในของฝ่ายบริหารด้วยตนเอง ขณะเดียวกันการอนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายก็เป็นไปในรูปแบบที่ฝ่ายบริหารอนุมัติให้ฝ่ายบริหารด้วยตนเอง ความลึกลับและความสามมารถที่จะยืนยันความบริสุทธิ์ของตัวเอง เวลาเกิดการกล่าวหาขึ้น จึงเป็นไปได้อย่างยากและก่อให้เกิดการเคลือบแคลงสงสัยไม่รู้จบ เช่นกรณีคองรีปชั่นจุฬาเมื่อ ศาสตราจารย์ ดร. สุขุม ศรีธัญรัตน์ กับศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แผลมจานเทพหัสดินทร์ พ้นจากข้อกล่าวหาในกรณีคองรีปชั่น จากการสอบสวนของคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อการสอบสวนสิ้นสุดลงและนายกรัฐมนตรีได้วินิจฉัยแล้ว ทุกอย่างน่าจะแสดงผลแจ้งชัด ยอมรับการตัดสินด้วยดี (โดยเฉพาะนิสิต เพราะเป็นผู้เดินขบวนไปขอให้

นายกรัฐมนตรีให้ความยุติธรรมเอง) แต่เมื่อผลปรากฏมา นิสิตทั้งหลายก็ซุบซิบกันพริ้มไปหมดต่างหวาดระแวงและไม่เชื่อว่าอาจารย์ทั้ง ๒ จะบริสุทธิ์จริง และหาว่าเป็นพรรคพวกเดียวกัน (คือเป็นข้าราชการฝ่ายบริหารด้วยกัน) หาว่าอาจารย์ “เส้นแข็ง” นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่น่ากระอักกระอ่วนไม่น้อย แต่ถ้าเหตุการณ์เดียวกันนี้เมื่อฝ่ายราชการมีการตั้งหาว่าคองรีปชั่น หรือทุจริตต่อหน้าที่ในประการอื่นใดก็ดี แทนที่จะมอบให้คณะกรรมการของฝ่ายบริหารด้วยตนเองพิจารณา ควรจะมอบหน้าที่การสอบสวนนั้นกับองค์กรอื่น เช่น ให้เป็นหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีคณะกรรมการพิเศษที่แต่งตั้งจากบุคคลหลายวงการ โดยเฉพาะมีฝ่ายของสภาผู้แทนอยู่ด้วยหรือมีคณะกรรมการตรวจสอบการร้องทุกข์ (Office of Ombudsman) เป็นผู้พิจารณา ผลของการสอบสวนสามารถที่จะเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้ได้ ผู้ถูกกล่าวหาเมื่อบริสุทธิ์จริงก็จะสบายใจ และบุคคลทั่วไปก็จะหายกลางแคลงได้สนิท งานสโมสรศึกษาก็เช่นกัน ตำแหน่งทุกตำแหน่งที่มีอยู่ปัจจุบัน ตั้งแต่นายกสโมสรถึงนายทะเบียน พัสตุและประธานชมรมทุกชมรมรวมกันเข้าแล้วคือฝ่ายบริหาร การที่ฝ่ายบริหารจะพิจารณางบประมาณให้กันเองแล้วยังควบคุมกันเอง หนทางที่จะร่วมมือกันคองรีปชั่นจึงเป็นไปได้ง่าย โดยเฉพาะในบางมหาวิทยาลัยที่การ

เลือกตั้งตำแหน่งสำคัญ ๆ เป็นการเลือกตั้งทีม ยังต้องมีสภาซึ่งทำหน้าที่ตัวแทนของนิสิตนักศึกษา คอยควบคุมอีกทีหนึ่ง ตัวอย่างการอนุมัติงบประมาณของฝ่ายบริหารด้วยกันเอง จนเกิดเป็นเรื่องอื้อฉาวโจษจันไปในทางไม่บริสุทธิ์ คือการพิจารณาจ่ายเงินพิเศษแก่บุคคลในคณะกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัย อันได้แก่อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี เลขาธิการเป็นต้นนั้น โดยเหตุผลแล้วเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่จะมีการพิจารณาเงินตอบแทนสำหรับผู้บริหารกันอย่างยุติธรรมเพราะอาจารย์ที่ต้องรับหน้าที่ทางบริหารนั้นมีความจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายมากกว่าอาจารย์ที่มีหน้าที่สอนเพียงประการเดียว ทั้งยังไม่มีเวลาให้ไปทำงานพิเศษหรือสอนพิเศษที่อื่นอีกด้วยแต่การพิจารณาครั้งนั้น มีข้อที่บุคคลภายนอกมีอคติได้อย่างมาก คือที่ประชุมคณบดียกมีอนุมัติเงินให้กับตัวเอง แล้วจะให้อาจารย์ชั้นผู้น้อยเข้าใจความหมายที่ถูกต้องได้อย่างไร ในกรณีและเหตุผลเดียวกัน ถ้าข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่ฝ่ายบริหารโดยอธิการบดีเสนออนุมัติต่อสภาของมหาวิทยาลัย (ซึ่งเป็นคนละความหมายกับสภามหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ปัจจุบันสภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยฝ่ายบริหารกับผู้ทรงคุณวุฒิรับเชิญจากภายนอกอีกไม่ก็คน แต่สภาในความหมายนี้คือสภาที่มีตัวแทนจากทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย

ตั้งแต่กลุ่มอาจารย์ กลุ่มเจ้าหน้าที่พนักงาน กลุ่มนิสิตเก่า ฯลฯ) ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและพิจารณางบประมาณ ถ้าหลักการนี้เป็นความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ก็ยากที่จะมีคนตำหนิได้ ส่วนของสโมสรนักศึกษาที่เช่นกัน การมีสภานิสิตหรือสภานักศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งที่เข้ามาแก้ปัญหาการอนุมัติและการควบคุมงบประมาณได้รัดกุมและถูกต้องตามแบบแผนยิ่งขึ้น การมีระบบเช่นนี้ จะทำให้เกิดการเรียนรู้การทำงานตามลำดับขั้น และมีการแก้ปัญหากันเองจนถึงที่สุด ไม่ใช่มีอะไรก็เดินไปหานายกรัฐมนตรี อะอะก็โรเนียวหนังสือแจกพิมพ์ เพื่อเป็นข่าวเกรียวกราว แล้วก็เงียบหายไป ซึ่งไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง การพึ่งระบบจะสร้างความมั่นใจ เพราะระบบเป็นสถาบัน เชื่อถือได้มากกว่าตัวบุคคล การวิ่งหาตัวบุคคลในวงการบริหารระดับสูงเพื่อแก้ปัญหา นั้น ถ้าได้คนดีก็ดีไป ถ้าได้คนที่เคยเลวมาพอ ๆ กันจะเชื่อถือกันได้นานสักเพียงไหน แต่ระบบจะดี มีประสิทธิภาพเพียงไร ก็ขึ้นกับสมาชิกที่รวมอยู่ในสังคมของระบบนั้น ว่าให้ความเอาใจใส่เพียงไรกับงานของส่วนรวม การปฏิบัติงานของผู้แทนและฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยหรือสโมสร ถ้าสมาชิกโดยส่วนรวมขาดความสนใจแล้ว ก็ไร้ประโยชน์ใดทั้งสิ้น

*อ่าน พิรุณ ฉัตรวนิชกุล การบริหารงานสโมสรนิสิต หนังสืออุทาสวาท ฉบับเลือกตั้งปี ๒๕๑๓ หรือ อุตุสารวรรณศิลป์ ศ.จ.ม. ฉบับเกษรนิพนธ์ ๒๕๑๔

การคอร์ปชั่นในมหาวิทยาลัยนั้น เป็นสิ่งที่มีประจักษ์ตาอาศัยอยู่ การควบคุมทางการใช้จ่ายเงินนั้น สามารถสร้างระบบที่รัดกุมให้ขอบเขตการคอร์ปชั่นเป็นไปน้อยที่สุดได้ไม่ยาก ถึงอย่างไรการทุจริตทางการเงินก็ยังคงเป็นสิ่งที่พอกภัยกันได้เพราะเงินทองเป็นของนอกกาย แต่การทุจริตที่ร้ายแรงกว่าการคอร์ปชั่นทางการเงิน คือการคอร์ปชั่นเวลาทั้งของผู้สอนและผู้เรียน คอร์ปชั่นระดับความรู้ตามใบปริญญา คอร์ปชั่นในการเขียนตำราอย่างสุกเอาเผากิน ซึ่งเป็นการทรยศ

ต่อวิชาชีพและหลอกลวงวงการวิชาการ ยันอาจส่งผลร้ายต่อสังคมส่วนรวมในระยะยาว กลับเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องกำจัด ให้สิ้นซากมากกว่าการคอร์ปชั่นทางการเงินด้วยซ้ำ และเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณากันในลำดับต่อไป ๑

พินิจ ฉัตรวนิชกุล สำเร็จการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีงานเขียนและเคยเป็นร่วมคณะบรรณาธิการบนนิตยสารศึกษามาก่อนปัจจุบันประจำกองบรรณาธิการ หนังสือ “วรรณกรรมเพื่อชีวิต”

สำนักพิมพ์ สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

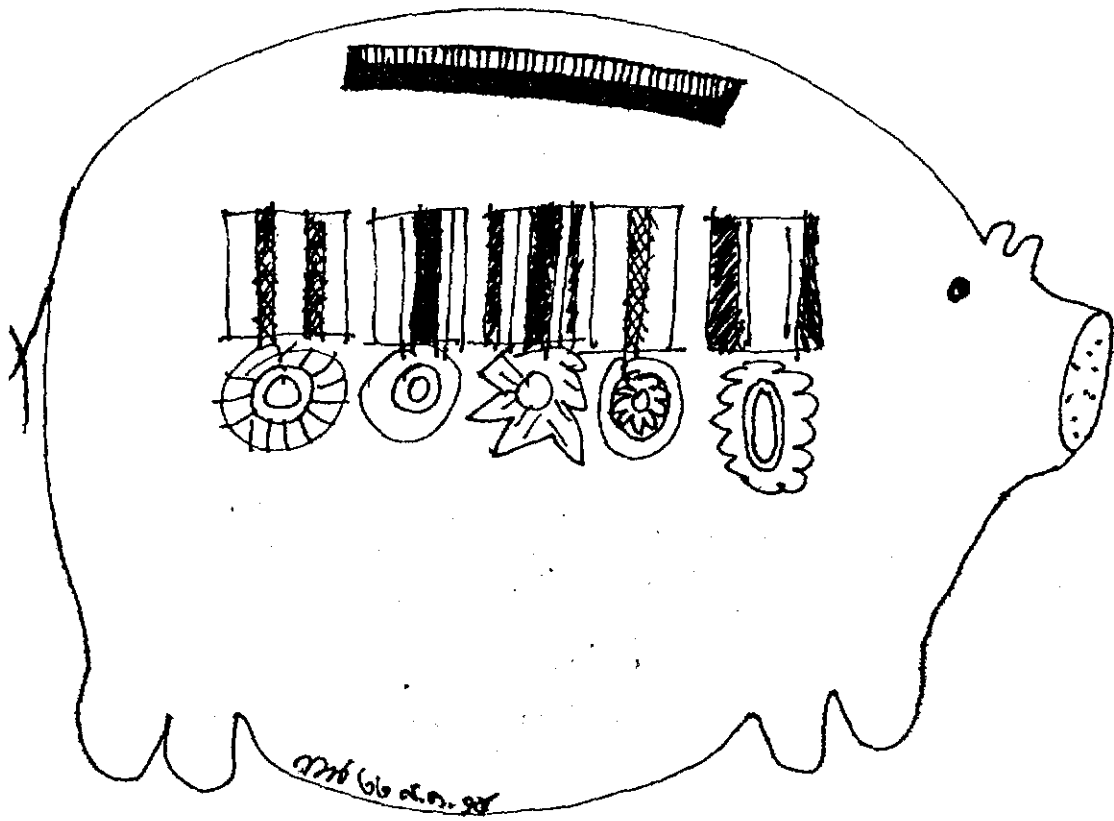
จุฬา ซอย ๒ ถนนพญาไท นครหลวงฯ ๔ โทร. ๔๖๖๒๒

หนังสือที่ออกพิมพ์ขึ้นใหม่

ประวัติศาสตร์อีสาน ๒ เล่ม	เคิม วิภาธรพจนกิจ	๕๐/-
ประวัติศาสตร์อาเซียน	น.ร.ว. จีรวัฒน์ อัครพันธ์ แปล	๑๐/-
แผ่นดินพระนั่งเกล้า	พ.ธ. นิธ ทองโสภิต แปล	๕๐/-
แรงงานไทย กับ อุตสาหกรรม	นิคม จันทวิฑูร	๒๕/-
ชุดประเพณีไทย ๔ เล่ม	พระยาอนุนานราชธน	๑๕๐/-
พจนานุกรมภูมิศาสตร์	หนู วัลลพธร และวัฒนา หินสันติศาสตร์	๕๐/-
โสกราตีส	ส. ศิวรักษ์ แปล	๑๐/-
สมุทรปราการ	เจดิม สุขเกษม	๑๕/-

กำลังออกพิมพ์

รัฐประหาร พ.ศ. ๒๔๕๐	สุชิน คันติถ
ประวัติศาสตร์จีน	ส. ศิวรักษ์ แปล

กฎหมาย กบการ นัอราบฏรบังหลาว ในสัคมไทย

วิบูลย์ อิงลากุล

การฉ้อราษฎร์บังหลวงดูเหมือนจะเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรงและเป็นปรากฏการณ์อันน่าสยทกลัวในประเทศด้อยพัฒนาอย่างมาก นับเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของสังคมด้อยพัฒนา จนมีคำกล่าวที่ว่า “การฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นของธรรมดา” จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่ารัฐบาลหลายรัฐบาลถูกโค่นล้มไปก็เพราะบุคคลในคณะรัฐบาลฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นสาเหตุใหญ่ เช่น ใจดินเตียมถูกโค่นล้ม หรือ ชูการ์โนถูกรัฐประหาร เป็นต้น การฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมด้อยพัฒนาไม่ว่ายุคใดสมัยใด ยิ่งในสมัยปัจจุบันปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงจะเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่และน่าวิตกไม่น้อย มีท่านผู้ทรงคุณวุฒิเคยวิเคราะห์ถึงมูลฐานของปัญหาผู้ก่อการร้ายหรือปัญหานานัปการในทุกวันนี้ว่า สาเหตุใหญ่มาจากข้าราชการฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหานี้ นับว่าเป็นอันตรายต่อความอยู่รอดและเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของชาติอย่างยิ่ง เพราะปราบโคตีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้สำเร็จ ผลก็จะกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของประชาชาติและการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และที่เลวร้ายกว่านั้น ยังเป็นการลดมาตรฐานคุณธรรมของคนรุ่นใหม่ ทำให้คนรุ่นใหม่เฉื่อยชาต่อปัญหานี้ อันอาจทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจ แม้ในหมู่

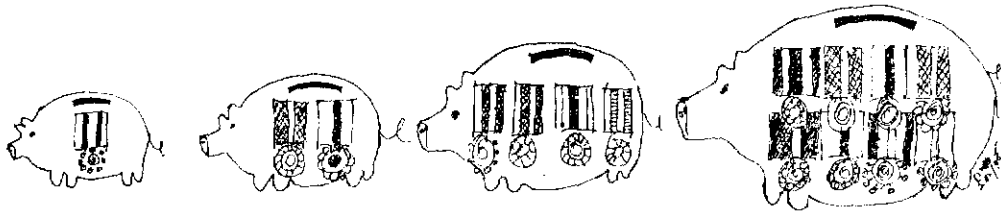
ข้าราชการไม่น้อยก็มีค่านิยมที่ว่า “มีโอกาสแล้วไม่โกงก็โง่”

การฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้นนอกจากจะเป็นปัญหาสังคมที่อันตรายดังกล่าวแล้ว ยังเป็นปัญหาที่กลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ในเมื่อ *สภาวิจัยแห่งชาติ* เคยทำวิจัยเอาไว้เมื่อหลายปีมาแล้ว แต่จนบัดนี้ผลของการนั้นก็ยังไม่เคยปรากฏออกมาสู่มวลชนเลย

ความหมายของการฉ้อราษฎร์บังหลวง

การฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้มีลักษณะความผิดหรือเป็นอาชญากรรมที่ต่างจากความผิดประเภทอื่น ๆ กล่าวคือเป็นปัญหายุ่งยากไม่น้อยที่จะพิจารณาว่าการกระทำอย่างใดจึงจะเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง อย่างเช่นในกรณีเกิดเพลิงไหม้ ตำรวจดับเพลิงได้ช่วยเหลือประชาชนตามหน้าที่ เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้ว มีประชาชนให้เงินสมนาคุณที่ได้ช่วยเหลือเช่นนั้น หากตำรวจดับเพลิงรับเงินสมนาคุณนั้นไว้จะมีความผิดฐานฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ได้มีท่านผู้ทรงคุณวุฒิตั้งข้อสังเกตว่า คำว่า “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” ในภาษาไทยนั้นมีความหมายแคบ ทั้งนี้เพราะการฉ้อราษฎร์บังหลวงหมายถึงการยกยอกทรัพย์สินของรัฐและสาธารณะเท่านั้นและบางท่านก็ว่าหมายรวมถึงการกินสินบน^๑ สำหรับคำว่า

๑. ชานินทร์ กรีวิเชียร “กฏหมายกับการฉ้อราษฎร์บังหลวง” อนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นายโดน รัตโนคม (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ๒๕๑๐)

“corruption” ในภาษาอังกฤษนั้นเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมาก ในทัศนะผู้เขียน ผู้เขียนเห็นว่าคำ “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” นี้ น่าจะมีความหมายตรงกับคำว่า “corruption” ในภาษาอังกฤษ และดูเราจะเรียกการฉ้อราษฎร์บังหลวงว่าเป็นการคอร์รัปชั่นทับศัพท์เสียมากกว่า

คำว่า “corruption” ตามความหมายใน Black Law Dictionary ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาหลีกเลี่ยงข้อห้ามของกฎหมาย หรือเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นการกระทำที่ต่ำช้าผิดศีลธรรม หรือไม่ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายเพื่อช่วยเหลือบุคคลอื่นโดยมีเหตุจูงใจบางอย่าง อันเป็นการขัดต่อตำแหน่งหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ยังหมายถึงการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลที่ประชาชนไว้วางใจ กระทำผิดโดยการรับ หรือยอมจะรับประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น”^๒

อย่างไรก็ดี ปัญหาที่ว่า การกระทำบางอย่าง จะเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือไม่ คือการให้

ตำแหน่งหน้าที่แก่คนที่รู้จักสนิทสนม หรือที่เรียกการกระทำเช่นนั้นว่า “เล่นพรรคเล่นพวก” ในวงราชการบางหน่วยงาน หากมีผู้บังคับบัญชาจบจากสถาบันการศึกษาใดแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดจะจบการศึกษาจากสถาบันนั้น ๆ ด้วยเช่นนี้ การกระทำเยี่ยงนี้นับเป็นการเอารัดเอาเปรียบและไม่เป็นธรรมแก่ความรู้ความสามารถของส่วนรวม ผู้ใต้ประโยชน์ย่อมนิยม แต่ผู้เสียประโยชน์ย่อมไม่ชอบและประเดามการกระทำเช่นนี้ว่าเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง”

ในบทความนี้ผู้เขียนใคร่ที่จะกล่าวถึงการฉ้อราษฎร์บังหลวงในวงราชการเท่านั้น ทั้งนี้เพราะปัญหานี้นับว่ามีความสำคัญและเป็นปัญหาที่น่าวิตกต่อความอยู่รอดของประเทศชาติและคนไทยทุกคน สำหรับการฉ้อราษฎร์บังหลวงในการเลือกตั้ง ผู้เขียนขอเว้นที่จะกล่าวถึง เพราะว่าการฉ้อราษฎร์บังหลวงการเลือกตั้งเป็นปัญหาใหญ่ที่น่าจะมีการวิเคราะห์ออกมาในรายละเอียดและแม้ว่าการฉ้อราษฎร์บังหลวงการเลือกตั้งจะเป็น

๒ จาก Black Law Dictionary พิมพ์ครั้งที่ ๔ West Publishing Company

๓ จากบทความของธานินทร์ ภิรมย์วิเชียร อังแก้ว

อุปสรรคต่อการพัฒนาระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็ตาม

กฎหมายปราบการฉ้อราษฎร์บังหลวงของไทย

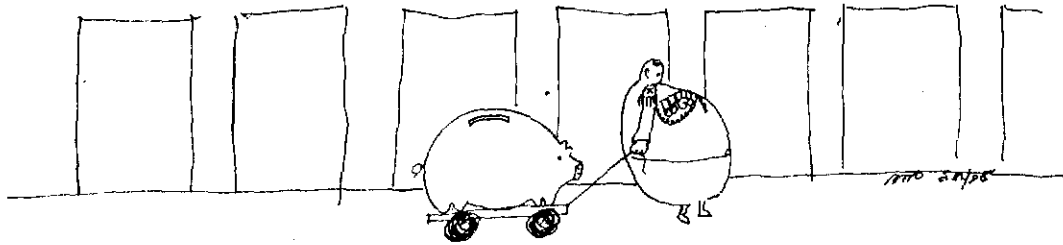
ประเทศไทยมีมาตรการคุมความประพฤติหรือพฤติกรรมของข้าราชการไว้หลายรูปหลายลักษณะ การมีมาตรการควบคุมเช่นนี้จุดมุ่งหมายก็เพื่อรักษาความเป็นระเบียบและเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ เช่นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายในลักษณะนี้บัญญัติถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่อันมีลักษณะเป็นวินัยของข้าราชการมากกว่าที่จะเป็นบทกำหนดความผิดฐานเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมี *ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙* บัญญัติถึงการกระทำผิดต่ออำนาจหน้าที่ ซึ่งนับเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่งไว้ การที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงการกระทำผิดของข้าราชการเช่นนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณแห่งตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการ ให้ข้าราชการรักษาหน้าที่โดยเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์สุจริต การบริหารพัฒนาประเทศชาติจะดำเนินไปด้วยดีสร้างความผาสุกและความก้าวหน้าแก่ประชาชาติทั้งหมดได้นั้น ก็ต้องอาศัยข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์สุจริตดังกล่าว

ในบทความนี้ผู้เขียนขอกล่าวถึงกฎหมายปราบการฉ้อราษฎร์บังหลวงเฉพาะประมวลกฎ

หมายอาญาเท่านั้น เพราะประมวลกฎหมายอาญาได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและการยุติธรรม และความผิดต่อเจ้าพนักงาน เหตุที่จะกล่าวถึงแต่ประมวลกฎหมายอาญานี้ก็เพราะว่ากฎหมายนี้เป็นกฎหมายหลักที่มุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนและคุ้มครองผลประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนกฎหมายอื่น ๆ เช่น *พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน* นั้น มิใช่กฎหมายหลักเหมือนประมวลกฎหมายอาญา และคงได้กล่าวแล้วว่ากฎหมายดังกล่าวมีลักษณะเป็นวินัยของข้าราชการมากกว่า

การกระทำผิดฐานฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้นมักจะเป็นอาชญากรรมที่เกิดจากการร่วมมือกันของบุคคลหลายฝ่าย คือมีผู้รับและผู้ให้ซึ่งถือเป็นการตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังอาจมีผู้เห็นเหตุการณ์ กล่าวคืออาจจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ทางใดทางหนึ่งจากการกระทำผิดนั้น ซึ่งตามกฎหมายอาญาดูว่าเป็นผู้สนับสนุนได้

๑. ในส่วนของผู้ให้ ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติความผิดของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ แก่ข้าราชการใน *มาตรา ๑๔๓* *มาตรา ๑๔๔* และ *มาตรา ๑๖๗* ผู้ที่จะเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตราดังกล่าวเป็นเรื่องของการเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเอง หรือผู้อื่นเป็นการตอบ

แทนในการที่จะจูงใจหรือจูงใจข้าราชการให้
กระทำ หรือไม่กระทำในหน้าที่อันเป็นการ
ทุจริต^๔ หรือเป็นการให้หรือขอให้หรือรับว่าจะ
ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ข้าราชการ
เพื่อมิให้กระทำการในอำนาจหน้าที่อันเป็นการ
ทุจริต^๕ สำหรับโทษในความผิดของผู้ให้ซึ่งเป็น
ผู้ส่งเสริมการฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้ตามประมวล
กฎหมายอาญาในสามมาตราดังกล่าว มีโทษ
จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับในมาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๔
ส่วนในมาตรา ๑๖๗ นั้นมีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ด
ปีและปรับไม่เกินหมื่นสี่พันบาท

๒ ในส่วนของผู้รับ ประมวลกฎหมายอาญา
ในส่วนที่บัญญัติถึงความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการและต่อภารกิจของรัฐนั้นมีบัญญัติอยู่ใน
มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๐๐
ถึงมาตรา ๒๐๕ ตามลำดับ ความผิดในส่วนนี้
ได้บัญญัติถึงความผิดของข้าราชการที่เบียดบัง

ทรัพย์สิน ใช้จ่ายตำแหน่งหน้าที่ซึ่งมีขึ้นใจผู้อื่นให้มอบ
ให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือเรียก
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อกระทำการหรือ
ไม่กระทำการในตำแหน่งหน้าที่ หรือข้าราชการ
ที่มีหน้าที่ในการซื้อหรือจัดการทรัพย์สิน แล้ว
ยกยอกทรัพย์สินนั้น หรือผู้มีหน้าที่จ่ายเงินจ่าย
เงินเกินความจริงหรือข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยว
กับภาษีอากร กระทำผิดโดยทุจริต เป็นคณ
สำหรับโทษที่จะลงแก่ข้าราชการที่กระทำผิดต่อ
ตำแหน่งข้าราชการนี้มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ต่ำ
สุดหกเดือนถึงสูงสุดยี่สิบปีหรือหรือจำคุกตลอด
ชีวิตหรือปรับหนึ่งพันบาทถึงสี่หมื่นบาทหรือมี
โทษประหารชีวิต

นอกจากความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ดังกล่าวหากข้าราชการกระทำความผิดอื่นใดที่
เข้าองค์ประกอบความผิดนั้น ๆ แล้ว อาจต้องรับ
โทษตามความผิดนั้น ๆ ได้เช่น ริดเอาทรัพย์สิน
ยกยอก หรือลักทรัพย์ เป็นต้น

๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๓
๕ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๖๗

ข้อวิจารณ์กฎหมายปราบการฉ้อราษฎร์ บังหลวง

ผู้เขียนมีความเห็นว่า ตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือการยุติธรรม และความผิดต่อเจ้าพนักงานฐานเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงดังกล่าว มีความรัดกุมและเหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่มีข้อน่าคิดเกี่ยวกับโทษในความผิดดังกล่าว^๖ ซึ่งรุนแรงเกินไป ผู้เขียนเองก็ไม่ทราบเจตนารมณ์ที่ประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้กำหนดโทษไว้รุนแรงเช่นนั้น ไม่ทราบว่าจุดมุ่งหมายที่กำหนดโทษไว้นั้นจะเป็นเพื่อทดแทนความผิดของผู้กระทำหรือเป็นการข่มขู่ให้มีการกระทำเช่นนั้น หรือเพื่อการใดแน่ การที่กฎหมายกำหนดโทษไว้รุนแรงคือถึงจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตนี้ ผู้เขียนเห็นว่ามิใช่ทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ แต่เป็นการ “เขียนเสือให้วัวกลัว” มากกว่าที่จะเป็นบทกำหนดโทษที่สามารถปฏิบัติได้ นอกจากนี้การกำหนดโทษไว้รุนแรงเช่นนั้น ศาลจะต้องใช้ความระมัดระวังในการพิจารณาอย่างมาก หากไม่มีพยานหลักฐานพร้อมจริงๆ แล้ว จะทำให้ศาลยกฟ้องปล่อยตัวจำเลยไปได้ อันเป็นการขาดความแน่นอนในการลงโทษ ซึ่งย่อมส่งผลให้มีการไม่เกรงกลัวกฎหมาย เพราะไม่มีใครถูกลงโทษ

ในปัญหาการลงโทษนี้มีบางท่านว่าการกำหนดโทษไว้รุนแรงเช่นนั้นเหมาะสมแล้ว เพราะผู้จะกระทำผิดจะได้เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ ทำให้เกิดการยับยั้งชั่งใจ ในปัญหานี้ผู้เขียนก็เห็นด้วย แต่ว่าการกำหนดโทษไว้รุนแรงนั้นเป็นการแก้ปัญหามันในระยะสั้นเท่านั้น ในระยะยาวแล้วคนจะเคยชินกับโทษและจะมีการกระทำผิดได้ ปัญหาที่คงไม่สิ้นสุด นอกจากนี้ในการฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้ผู้กระทำส่วนใหญ่มิใช่จะมีสันดานเป็นอาชญากร ก็หาไม่ หลายคนอาจทำไปเพราะมีเหตุจูงใจบางอย่าง หรือมีความจำเป็นหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้กระทำผิดบางคนอาจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถแต่ที่ได้กระทำผิดลงไปอาจเป็นเพราะกิเลสหรือหลงผิดไป ซึ่งหากไปลงโทษบุคคลเช่นนั้นก็จะเป็นการคิดโอกาสมิให้บุคคลเหล่านั้นกลับตัวเป็นคนดี หรือถ้ามีการรุนแรงเช่นนั้นจริงๆ แล้ว ข้าราชการไทยก็คงจะขาดแคลนแน่ ๆ ในสภาพปัจจุบันนี้ ยิ่งกว่านั้นผู้กระทำผิดบางคนอาจจะกลับกลายเป็นคนดีมาช่วยบริหารพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้ด้วย เพราะฉะนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าควรลงโทษในความผิดฐานฉ้อราษฎร์บังหลวงในประมวลกฎหมายอาญาน่าจะมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นการมากปรับปรุงแก้ไขให้โอกาสผู้กระทำผิดได้เป็น

๖ กล่าวคือโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและการยุติธรรมในมาตรา ๑๕๗ ถึงมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๒๐๑ ถึงมาตรา ๒๐๒ นั้น ได้มีการแก้ไขและยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ การแก้ไขครั้งนั้นได้มีการเพิ่มการลงโทษให้รุนแรงคือจำคุกตลอดชีวิตและประหารชีวิต

คนคิดว่า กล่าวคือมิใช่กำหนดโทษไว้รุนแรงถึง
จำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตเช่นที่เป็นอยู่

เราคงจะตระหนักแล้วว่า การฉ้อราษฎร์บัง
หลวงของข้าราชการนั้นมีมากมายคาดคิดเห็นเท่าใดแต่
สถิติการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับ การฉ้อราษฎร์บัง
หลวงมีน้อย มีเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้ว่าที่คดี
ฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นจำนวนมาก มิได้ขึ้นอยู่กับศาล
อาจเป็นเพราะ^๑

๑. ประชาชนยินยอมให้สินบนแก่ข้าราชการ
การ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการฉ้อราษฎร์บังหลวง
นั่นเอง

๒. ประชาชนผู้เสียหายไม่กล้าร้องทุกข์
หรือแจ้งความ ซึ่งอาจเกิดจากความเห็นอกเห็น
ใจหรือเกรงกลัวอิทธิพลอื่น ๆ

๓. พยานไม่กล้าแสดงตัว ซึ่งทำให้ไม่มี
พยานหลักฐานที่แน่นอนในการลงโทษ และ
ดำเนินคดี

๔. ผู้ฉ้อราษฎร์บังหลวงกลบเกลื่อนหลัก
ฐานแก่ทำให้พยานหลักฐานไม่ค่อยมีเลยฟ้อง
เป็นคดีไม่ได้

การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันของข้าราชการ

ถ้าจะวิเคราะห์บ่อเกิดของการฉ้อราษฎร์บัง
หลวงแล้วหลายท่านอาจจะคิดว่าเกิดจากปัญหา
ทางเศรษฐกิจ ข้อนี้มีข้ออ้างที่มีน้ำหนักเท่าที่

ควรเพราะจะเห็นได้ว่าข้าราชการบางคนที่มีราย
ฐานะทางเศรษฐกิจก็ยังมีฉ้อราษฎร์บังหลวง ข้าราชการ
ที่ยากจนหลายคนเสียอีกที่บำเพ็ญตนนำ
เคารพแม้จะมีปัญหาทางเศรษฐกิจก็ตาม หลาย
คนอาจคิดว่าถ้าถึงนั้นก็คงจะเกิดมาจากความโง่เขลา
เบาปัญญา ข้อนี้ก็เช่นกันดูไม่มีน้ำหนักพอที่จะ
สนับสนุนข้ออ้างได้ เพราะแม้แต่คนฉลาดเฉลียว
ก็อาจฉ้อราษฎร์บังหลวงได้ ฉ้อราษฎร์บังหลวง ถ้า
ถึงปัญหานี้เกิดจากสิ่งใด คำตอบก็คือสิทธิเอา
อย่างและสิ่งล่อใจอีกหลายต่อหลายอย่างที่เบียด
เกิด เพราะผู้ฉ้อราษฎร์บังหลวงกำเรบใจเพราะ
แม้คนจะโง่เขลาอย่างไรก็ยังมีคนยกย่องสรรเสริญ
ว่ามั่งมี มีอำนาจวาสนา เพราะฉะนั้นการแก้ไข
ปัญหาฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้ น่าจะมีแนวทางดังต่อไปนี้

๑. เสริมความเป็นอยู่ของข้าราชการให้
ดีขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ยากจน รายได้
ต่อหัว (Capita income) เฉลี่ยแล้วคนหนึ่งๆ
แค่สองพันกว่าบาทต่อปี ซึ่งนับว่ายังอยู่ในระดับ
ต่ำมาก ยิ่งในหมู่ข้าราชการซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ
ชั้นผู้น้อยด้วยแล้วนับว่าเงินเดือนที่ได้รับ
เป็นเพียงเงินยังชีพเท่านั้น เมื่อข้าราชการยาก
จนก็ทำให้ข้าราชการพยายามหารายได้มาเรื่อยๆ

๑ จากหนังสือ "ศุลกากร" เล่ม ๒ ปีที่ ๑๕ (มี.ค. - เม.ย ๑๑) หน้า ๑๕๗

๒ บทความของธานินทร์ ทรวิชัย อังแล้ว

ไม่ว่าจะไม่สุจริตก็ตาม เพราะฉะนั้นทางแก้การ
ฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้ทางหนึ่งก็คือการเพิ่มรายได้
ให้แก่ข้าราชการ มีปัญหาว่าจะเอาเงินมาจาก
ไหน ข้อนี้มิใช่จะได้มาโดยการเพิ่มภาษีเท่านั้น
เพราะภาระจะตกอยู่ที่ประชาชน ทางที่จะทำได้
อื่นๆ ก็อาจจะมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ
ให้สัมฤทธิ์ผล ชะจัดแหล่งช่วยโยให้ข้าราชการพุ่งเพื่อ
พุ่มเฟือย นอกจากนี้ โครงการส่งเสริมสวัสดิการ
ของข้าราชการ เช่น การอาคารสงเคราะห์ การ
รักษาพยาบาลหรือการศึกษาแก่ครอบครัวก็น่าจะ
เป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำให้ดีขึ้นได้

๒. แกไขความบกพร่องของระบบราชการ
ระบบราชการบริหารของไทยนั้นส่งเสริมให้
ข้าราชการใช้ดุลยพินิจมากมายจนพุ่มเฟือยเกินไป
การใช้ดุลยพินิจนี้อาจทำให้ข้าราชการเกิดความ
ลำเอียงประกอบกับมีกิเลสหนาด้วยแล้วย่อมก่อ
เหตุการฉ้อราษฎร์บังหลวงยิ่งนัก ลักษณะระบบ
ราชการของไทยมีลักษณะข้าราชการเป็นนายของ
ประชาชนมากไป นอกจากนี้ระเบียบราชการของ
ไทยมีเรื่องปลีกย่อยมากมายทำให้เกิดความลำบาก
แก่ประชาชนมากไป เพื่อตัดความรำคาญประชา
ชนผู้มาติดต่อกับราชการก็เลย “หยอดน้ำมัน”
เป็นคำ “น้ำร้อนน้ำชา” เพื่อแลกกับความ
สะดวก เพราะฉะนั้นจึงสมควรพิจารณาแก้ไข
ระบบราชการได้แล้ว

๓. มติมหาชนไม่ยกย่องแต่ตั้งข้อรังเกียจ ผู้ฉ้อราษฎร์บังหลวง

จุดมุ่งหมายที่บุคคลทำการฉ้อราษฎร์บังหลวง
นั้นก็เพื่อความร่ำรวย อำนาจ อภิสัทธิตี ความ
เหนือผู้ร่ำรวยมีอำนาจวาสนานั้นเป็นค่านิยมอย่าง
หนึ่งของคนไทยจำนวนไม่น้อยเป็นเวลานานมา
แล้ว จนมีคำพังเพยที่ว่า “มีเงินทองเขานับเป็น
น้องเป็นพี่” โดยมีได้ค่านึงว่าที่เขาร่ำรวยมี
อำนาจวาสนานั้นเขาฉ้อราษฎร์บังหลวงมาหรือ
ไม่ ในอังกฤษนั้นประชาชนเขารังเกียจมากหาก
มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง และเมื่อผู้ใดฉ้อราษฎร์
บังหลวงก็จะเป็นมลทินแก่ตัวเองและวงศ์ญาติ
ญาติของตน ซึ่งนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงแก่
ครอบครัวและญาติมิตรในที่สุด ในประเทศไทย
น่าจะถือค่านิยมเช่นนั้นบ้าง หากประชาชนไทย
ตั้งข้อรังเกียจไม่เคารพยกย่องผู้ฉ้อราษฎร์บังหลวง
และขณะเดียวกันช่วยกันขจัดเหลือบแผ่นดินโดย
ไม่คิดว่า “ธุระไม่ใช่” แล้ว การฉ้อราษฎร์บัง
หลวงก็จะหมดไปจากแผ่นดินไทยอย่างแน่นอน

๔. อบรมกุลบุตรกุลธิดาให้เห็นความสำคัญ ของการทำงานอย่างมีอุดมคติ

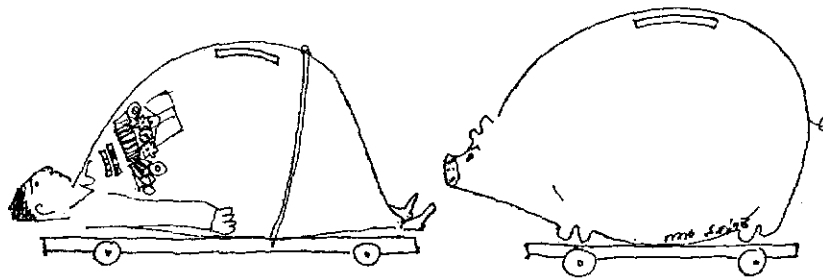
ในโลกวัตถุธรรมทุกวันนี้ คนเรากำลังหวัง
พึงสิ่งสะดวกสบายเพื่อความอยู่รอดของตนเองโดย
มิคำนึงถึงความยากลำบากของผู้อื่น หรือตระหนัก
ถึงการอยู่ร่วมสังคมเดียวกันที่ต้องเอื้อเฟื้อเกื้อหนุน
กัน ถ้าจะพูดถึงอุดมคติแล้วคนไทยจำนวนไม่

น้อยที่คิดว่าเป็นเรื่องของความเพ้อฝัน คนกิน
อุดมคติเป็นคนโง่ ความคิดเช่นนั้นมิใช่เกิดจาก
การขาดการศึกษาแต่อย่างเดียว เพราะแม้แต่ใน
มหาวิทยาลัยเองยังมีนิสิตนักศึกษาจำนวนไม่น้อย
ที่มีความคิดเช่นนั้น การแก้ปัญหานี้ย่อมทำได้
โดยการปลุกฝังเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีอุดม
คติในการทำงาน และสร้างสภาพแวดล้อมให้
เยาวชนเกิดความสำนึกต่อปัญหาของประเทศชาติ
มิใช่สร้างภาพพจน์ผิด ๆ ให้แก่ประชาชน เช่น
“งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข” ดังที่
รัฐบาลในอดีตเคยทำมาแล้ว

ผู้เขียนขออย่าว่าการฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้เป็น
ปัญหาสังคมที่มีความเลวร้าย และเป็นอันตรายต่อ
ความผาสุกของประชาชนอย่างยิ่ง เพราะปัญหา

นี้ เป็นมูลเหตุที่ทำให้ประชาชนเกิดความเสื่อม
ทรามทางศีลธรรม ทำให้เป็นตัวอย่างแก่อนุชน
รุ่นหลัง ถ้าหากว่าผู้บริหารไม่สามารถจัดปัญหา
เหล่านี้ให้หมดไป ก็คงหวังได้ว่าประเทศชาติ
เราคงย่ำเท้าอยู่แค่นี้ ไม่ต้องก้าวหน้าต่อไปในทาง
ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ในการจัดการ
ฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้นเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติตาม
หน้าที่จะต้องจัดการอย่างเด็ดขาด และหมั่น
ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการให้สม่ำเสมอ
เสมอ ๑

วิบูลย์ อิงคาสง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตร์
จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีงาน
เขียนและเข้าร่วมในคณะบรรณกรสังคมศาสตร์
ปริทัศน์ ฉบับนิสิตและนักศึกษามาก่อน

อีกไม่นานเกินรอ

คอยอ่าน

สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับ “กามารมณและสังคมไทย”

ท่านจะค้นคใจไปกับเรา อ่านเรื่องหลากหลาย ทั้งในแง่ของสังคมวิทยา จิตวิทยา วรรณคดี ปรัชญา ศาสนา
ประวัติศาสตร์ และกามารมณในตัวของมันเอง ท่านจะพบกับทัศนะอันตรงไปตรงมา กว้างไกล ใจกว้าง
สุภาพ แต่ต้องแอบอ่านอย่างเบ็ดเตล็ด เช่น พระลงขี้กับกามารมณ, ควรมีโสเภณีโดยถูกต้องตามกฎหมาย
หรือไม่, การทำแท้งกับปัญหาสังคมไทย ความรักเสรี รักร่วมเพศในสังคมไทย กามารมณในมหาวิทยาลัย
วิเคราะห์ความวิปริตทางเพศของชนแดน ถึงเป็นชายก็มอดม้วยลงด้วยหญิง และอีกมาก... ฯลฯ

ท่านจะไม่คอยดอกหรือ อ่านเศรษฐกิจก็แล้ว อ่านการเมืองก็แล้ว คอยอ่าน ‘กามารมณ’ ของเราคูบัง ๑

คู่คน

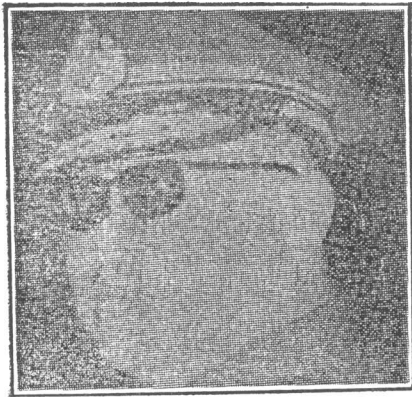
เราอาจพูดกันรู้เรื่องเท่าที่พูด
แต่ความหมายจริงแท้และลึกซึ้งไปกว่านั้น
เราไม่เข้าใจกันเลย
เราอาจอยู่ร่วมยุคสมัยเดียวกัน
ร่วมรับความรู้สึกและรู้รสหลากหลายคล้ายกัน
แต่เราก็ยังปักบึงและซ่อนเร้นอยู่มากมายเหมือนกัน

เราพูดว่า เราใจกว้าง
นั่นหมายความว่าในแง่กลับกันมากกว่า
เราเป็นนักตีความหมาย นักนิยาม และนักจำกัดความตัวเอง
เราอยู่แต่ใจทุกคน
ปักบึงอะไรกันไว้มากมายนักหรือ
เราจึงต้องมาเสียเวลาอยู่กับการทำความเข้าใจผู้คน
เรามักจะมองเห็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นแต่ละวันเป็นเรื่องธรรมดา
แล้วพยายามสร้างความเย็นอยู่ของตัวในอีกลักษณะหนึ่ง
ซึ่งเข้าใจว่าสูงส่งและแปลกจากมนุษย์ธรรมดา

ทุกวันนี้ภูมิอากาศอาจทำให้คนเป็นบ้าได้ตลอดเวลา
ความบ้าอาจเป็นความสุขที่สุด
เมื่อเรารู้สึกเช่นนั้น เราจึงพยายามทำอะไรให้บ้า

เราเสียเวลาพูดคุยกันวันละมากมาย
เสียเวลาแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
เสียเวลาหวาดระแวงผู้เป็นอมิตร
เราขบคิดกันถึงสิ่งเหล่านี้บ้างหรือไม่

วิชา คณูหัท

**พลเอก ประภาส จารุเสถียร
รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ**

ต้องถามว่า ท่านเห็นอย่างไรที่ พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร รองเลขาธิการคณะปฏิวัติ เสนอให้หม่องคังการหรือสำนักงานปราบคอร์รัปชัน เพื่อที่จะแก้ปัญหาคาทุจริตและการคอร์รัปชัน

พลเอกประภาสตอบว่า “กลไกอันใหม่สำหรับจุดประสงค์นี้ยังไม่จำเป็น ในขณะที่เรามีเครื่องมือนี้อยู่แล้วที่จะแก้ปัญหาคอร์รัปชัน การตั้งหน่วยงานขนใหม่อีก จะเป็นการทำให้งานซ้อนงาน ซึ่งขณะนี้เรากำลังต้องการกำจัดสิ่งนั้นอยู่”

(จาก THE NATION :
Tuesday August 8, 1972)

**พันโท ณรงค์ กิตติขจร
รองเลขาธิการคณะปฏิวัติ**

“ข้าราชการที่คอร์รัปชัน จะต้องถูกริบทรัพย์สินตามกฎหมายที่ผสมเสนอต่อคณะปฏิวัติ ได้บรรจุมารับการริบทรัพย์สินเอาไว้ด้วย แต่ทรัพย์สินนั้นจะต้อง เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยการคอร์รัปชัน และถ้าเป็นไปได้ รัฐบาลควรจะออกกฎระเบียบให้คนที่เข้ารับราชการแสดงบัญชีมูลค่าของทรัพย์สินไว้ด้วย เพื่อว่าเมื่อเขาเกษียณมาที่หลังแล้ว จะเป็นการง่ายที่จะตรวจว่าเขาคอร์รัปชันหรือไม่”

(จาก THE NATION :
Monday August 7, 1972)

**สัมภาษณ์บุคคลจากวงการต่างๆ
คอร์รัปชันในเมืองไทย**

โกศล โขติวณิษฐ์

กรรมกรสามล้อท่าพระจันทร์

การคอร์รัปชันในวงการบริหารบาลนั้นมีแน่ หนึ่งคือพิมพ์ก็ลงกันอยู่ทุกวัน เคี้ยวกินเชือน เคี้ยวกินบ้ำ อ้ายนั้นมันไม่เท่าไรหรอก เพราะผมไม่เห็นเลยเคี้ยวอะไร แต่อ้ายที่มาโดกันซึ่งๆหน้า เคี้ยว ๕ บาท เคี้ยว ๑๐ บาทนี่ชิมันหนัก จอตคิดที่นึกคิดที่น้อยก็จะเอาเรื่องกันแล้ว ไม่เห็นใจคนทำมาหากินเลย

ถ้าผมเป็นใหญ่ผมคิดว่าผมไม่โกงแน่ ๆ เงินร้อยล้านพันล้าน โกงแล้วจะเอาไปเก็บไว้ที่ไหนกัน ตายไปบาทหนึ่งก็เอาไปไม่ได้ ผมขับสามล้อแบบวันหนึ่งได้กำไร ๑๐ บาท ๒๐ บาท ผมก็พอใจแล้ว มันลำบากหน่อยก็จริงแต่ผมก็ภูมิใจ วันไหนโชคดีผมหาเงินได้มากหน่อยผมก็แะก๊กับเพื่อน ๆ สามล้อด้วยกัน ผมก็มีความสุขดีไม่แพ้อ้ายพวกมหาเศรษฐีอ้ายพวกโกงบ้านโกงเมืองนั่น คุณเชื่อผมเถิดอ้ายพวกนั้นมันไม่มีวันมีความสุขหรอก นั่งสวดมนต์ไหว้พระทุกวันสร้างวัดสร้างพระใหญ่โตแค่นั้น มันก็ไม่ลืมหรอกตัวของเราเองหรอกได้ที่ไหน วันก่อนผมทอนตั้งผิดให้ผู้โดยสารขาดไป ๓ บาทแค่นั้นผมก็นอนไม่หลับไป ๒ คืนแล้ว

โฮ้ย! พวกคุณเป็นนักศึกษาก็ต้องเป็นตัวแทนให้ผมสิ พวกผมจะไปทำอะไรได้ ใครจะมาฟัง พูดมากไปก็หาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เป็น

ผู้ก่อการร้าย พอแล้วครับ พอผมได้พูดแล้วผมมักจะพูดไม่ยอมหยุด พูดมากกว่านี้ผมถูกจับแน่ ผมไปรับผู้โดยสารดีกว่าครับ สวัสดี

หม่อม วงศ์ถม

คนเสิร์ฟอาหารในธรรมศาสตร์

ผมไม่ค่อยรู้หรอกครับว่าใครเขาโกงกิน หรือทำอะไรกัน นาน ๆ ผมถึงอ่าน น.ส.พ. สักที ผมเคยได้ยินแต่พี่ ๆ คุณกันว่า คนใหญ่คนโตคนนั้น โกงคนนี้ โกง ผมก็คิดว่ามันน่าจะจริงเหมือนกัน เพราะบางคนไม่เห็นได้ว่ารวยมาก่อน พอเป็นใหญ่เป็นโตก็มีรถคันละหลายๆแสนนั่งกันหลายๆคัน คุยอย่างพ่อของผมปู่ของผมทวดของผมที่ทำนาอยู่ที่อุบลราชธานี แต่เดิมมีนาอยู่ ๕๐๐ กว่าไร่ ยิ่งทำนาก็ลดลง เคี้ยวนี้พ่อของผมไม่เหลือนาแม้แต่ไร่เดียว ต้องเช่าเขาทำ ทำนาเสร็จขายข้าวได้แต่ละปีก็จ่ายค่าเช่าค่าดอกเบียดหมด น่อง ๆ ผมยังต้องอด ๆ ยาก ๆ ผมถึงต้องมาทำงานที่นี่ ผมจึงว่าคนเราถ้าไม่ โกงก็คงไม่รวย คนที่รวยทุกคน โกงเขามาทั้งนั้น โกงจากชาวนาบ้างชาวบ้านบ้าง โกงจากเพื่อนบ้าง ผมพูดอย่างนี้ เพราะตระกูลผมเป็นตัวอย่างเป็นคนซื่อ เลยต้องอด ๆ ยาก ๆ

เชิธรักษ์ ลาภปรารณา

นักศึกษาคณะบัญชีปีที่ ๓ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การคอร์รัปชันในวงราชการมีมานานแล้ว และจะยังคงมีอยู่ต่อไป อย่าพูดถึงการคอร์รัปชัน

เป็นเงินร้อยล้านพันล้านเลย เอากันแค่ตาม
อำเภอหรือบนท้องถนนเราจะเห็นตำรวจไต่เงิน
แท็กซี่ เก็บค่าผ่านทางจากรถบรรทุก คุณไปคูได้
เลยตามด่านตรวจรถต่างๆ เต็มวันมันกลายเป็น
ธรรมเนียมไปแล้ว คุณถามคนขับรถบรรทุกหรือ
เจ้าของรถบรรทุกคูได้ ก่อนออกจากคันของเขา
จะเอาเงินใส่ซองเตรียมไว้เสร็จ ผ่านด่านหนึ่ง
คนขับก็ยื่นให้ตำรวจของหนึ่ง แล้วก็ไปไต่ บน
อำเภอถ้าคุณไม่จ่ายค่าน้ำร้อนน้ำชา เขาไม่มีวัน
ทำงานให้คุณหรอกทั้ง ๆ ที่คุณได้จ่ายภาษีเลี้ยงดู
เขาแล้ว

ทางแก้ทางหนึ่ง คือการขึ้นเงินเดือนข้าราชการ
การให้เหมาะกับสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ
หรือควบคุมราคาค่าครองชีพให้อยู่ในระดับ
ต่ำไว้ นี้อาจจะช่วยได้บ้าง สำหรับคนที่ไม่มี
สัณฐานโกงอยู่แล้วคงไม่มีทางแก้ พวกนี้จับได้
ต้องเอาตัวมาเดินประจานรอบเมืองทุกวัน และ
ริบทรัพย์สินมรดกให้หมด

สำหรับคนที่เข้ารับตำแหน่งสำคัญๆ ทางกา
รเมืองหรือกรมกองต่างๆ เช่นตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไป
น่าจะมีการสำรวจหลักทรัพย์สิน ทรัพย์สินส่วนตัว
ทั้งหมด แล้วบันทึกไว้ในประวัติส่วนตัวของผู้
นั้น ภายหลังหากว่ารวยขึ้นอย่างผิดปกติ หรือ
ไปโกงกินที่ไหนมากก็ตรวจสอบได้ง่าย

อนชว สรวราคม

เรียน Engineer อยู่ Marin College California U.S.A.
ระหว่างนี้มาเยี่ยมบ้าน

คอร์ปชั่นนี้ที่ไหน ๆ ก็มี ในอเมริกาก็มีการ
คอร์ปชั่นอยู่มาก แต่เขาคอร์ปชั่นกันที่เป็นก้อน
โตๆ ไม่กินเล็กกินน้อยแบบในบ้านเรา เขา
แล้วกลบไม่เหมือนบ้านเรา ปล่อยทิ้งไว้เหมือน
ฉาวโฉ่ทั่วเมือง เช่นกินเขื่อน กินสะพาน เรา
โกงกันแม้แต่เรื่องคอขาดบาดตายของชาติ อย่าง
เช่น การชดเชยคอคคระก็มีข่าวๆ ออกมาว่า มี
การเสนอย้ายจุดที่ชดให้ไปชดในจุดที่ตัวเป็นเจ้าของ
ที่ในแถบนั้น เราโกงกันถึงขนาดนี้ ผมจึง
ว่าอย่าพูดถึงวิธีแก้กันเสียดีกว่ามันไม่มีประโยชน์

ทางแก้ในระยะยาว ผมว่าจะต้องให้การ
ศึกษาช่วย โดยการอบรมคนรุ่นใหม่ให้รักศักดิ์
ศรี ให้เขาหยิ่งในเกียรติของความเป็นคน แม้
จะยากจนก็ตาม และข้อสำคัญต้องชี้ให้เห็น
ว่า เหนือผลประโยชน์อื่นใดคือผลประโยชน์ของ
ส่วนรวมหรือประเทศชาติ

นางน้อ วงศ์ชา

แม่ค้าเงาะพาหุรัด

เรื่องโกงเค้าก็โกงกันทุกคนแหละค่ะ ไม่โกง
เค้าจะเอาเงินที่ไหนมาซื้อรถเก๋งคันโต ๆ ยาว ๆ
ซี พวกนี้สำมะคัญนัก ชื่อของโลสองโลบาทหนึ่ง
ห้าสิบตังค์ก็จะต่อ บางคนนะก็มีผู้หญิงข้าง ๆ บ้าน
นี่แหละ เติมน้ำไม่มีอะไรหรอก พอผิวทำงาน
กระทรวงได้ดิบได้ดีหน่อยก็ทำชุกพอ ทำไม่ดีขึ้นจะ
ไม่รู้ รีดไต่เอาจากพ่อค้าใหญ่ ๆ อยู่ทุกวัน เย็น ๆ
ก็มีพ่อค้ามากินข้าวที่บ้านด้วย เขาตกลงอะไรกัน

ดิฉันไม่ทราบหรอกค่ะ ดิฉันทราบแต่ว่าเขารวย
ขึ้นทุกวัน ๆ แบบนี้ไม่ทราบเขาเรียกกันว่า
คอร์ปชั่นหรือเปล่า

พวกคุณน่าจะแก้ได้นี้ เคนขบวนซี รัฐบาล
กลัวจะตายไป พวกจุฬาฯ ยังเดินเลย

พวกโกงบ้านโกงเมืองนี่นะ น่าจะจับตอก
เล็บ บีบขมับแบบสมัยก่อนให้เซ็ด

ว่าก็ว่าเถอะ พวกตำรวจตามโรงพักนี่นะก็
ชอบชมเหงรังแก เตี้ย ๆ ก็มาไล่จับ ไม่รู้ว่า
ปรับแล้วเข้ากระเป่าหรือเปล่า พวกดิฉันชายอยู่
ติ ๆ ก็ทว่า กิดขวางทางจรรยา (.....แม่มัน)
ก็พวกดิฉันจะเอาเงินที่ไหนไปแข่งตีแข่งวันละ
ที่ชายอยู่นี้ก็จะไม่พอกินอยู่แล้ว ที่พวกมีรดแกง
กันโต ๆ มาจอบรับเด็กนักเรียนตอนเช้ากับตอน
เย็นเต็มหน้าสถานีตำรวจมันก็ไม่ว่า

มันคอร์ปชั่นกันทั้งนั้นแหละ สิบบาทยี่สิบ
บาทมันก็เอา

ดิฉันก็รู้แค่นั้นแหละอ้ายพวกใหญ่ ๆ โต ๆ เขา
จะคอร์ปชั่นกันหรือเปล่า คอร์ปชั่นกันยังไง ดิ
ฉันไม่ทราบหรอกค่ะ นาน ๆ เห็นหนังสือพิมพ์
เขาลงกันที ก็คงจริงมีง

สิริรัชต์กัน เลิศเจริญ

นายช่างซ่อมเครื่องบินประจำท่าอากาศยานดอนเมือง
คอร์ปชั่นเป็นการเอาตัวเอาเปรียบประชาชน
อย่างน่าเกลียดที่สุด เพราะเงินภาษีอากร แทน
ที่จะใช้ไปในทางทำนุบำรุงบ้านเมือง เพื่อประ
โยชน์สุขของปวงชน กลับไปเข้ากระเป๋าของคน ๆ
เดียว

ปัญหาที่ผมว่าพุดยาก มันคล้ายกับว่าเป็น
วิถีชีวิตไปแล้ว หมายถึงเป็นที่รู้จักกัน คือถ้าเรา
จะติดต่อกับราชการ เช่นขอตั้งโรงงานหรืออะไร
สักอย่าง ก็ต้องเสียเงินผ่านด้านต่าง ๆ คือ ผ่าน
อธิบดีกรมอุตสาหกรรม ผ่านนายกเทศมนตรี
(เขตที่จะตั้ง) ผ่านนายแพทย์ประจำเทศบาล
อย่างนี้เป็นต้น ถ้าเราไม่จ่ายเงินเราก็ตั้งโรงงาน
ไม่ได้ พ่อค้าก็ต้องยอม

ทางแก้ในระยะสั้น น่าจะมีการตั้งหน่วย
งานขึ้นใหม่โดยประชาชนเป็นผู้เลือก ให้หน่วย
นี้มีหน้าที่และอำนาจเช็คการทำงานของทุกกรม
กอง ถ้าในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนกันมา

ในระยะยาว ต้องแก้ด้วยการให้การศึกษา
โดยสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมา ต้องฝึกกันตั้งแต่ชั้น
อนุบาลขึ้นมากันเลย วิธีนี้ญี่ปุ่นและจีนทำสำเร็จ
มาแล้ว

สำหรับมาตรการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ผมว่า
ไม่ได้ผลหรอกครับ ก็รู้ ๆ เห็น ๆ กันอยู่ ว่าคน
ปราบหรือคนที่คิดปราบนั้นก็โกง แล้วจะไป
ปราบอะไรกันได้ ถ้าผู้นำเราศึกษาวิธีเหมือนกับ
สิงคโปร์ก็น่าจะแก้ได้

ของเราพอลูกน้องโกงผู้ใหญ่ก็ไม่ยอมร่วมรับ
ผิดชอบด้วย บางทีกลับเข้าข้างลูกน้องเสียอีก

ที่พูดมาผมก็พูดไปอย่างนั้นแหละจะแก้กัน
จริง ๆ ผมว่าไม่มีทางหรอกครับ

กมล กมลตระกูล สัมภาษณ์

วันนี้ วันนั้น และ คำสาบาน

..... แล้วคนหนึ่งในพวกเรา ก็ก้าวออกไปกล่าวนำปฏิญาณด้วยน้ำเสียงอันแจ่มใส

เราจะเป็นพลเมืองดี จะใช้วิชาความรู้ที่ร่ำเรียนมาให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ฯ ล ฯ
ฉันทเลือบมองไปรอบ ๆ ด้วยอย่างไม่สบายใจ

พวกเขาารู้ตัวว่ากำลังทำอะไรหรือเปล่านั้น ช่างพูดได้เต็มปากเต็มคำดีจริง

ใครก็ไม่รู้เคยบอกว่า การสาบานเป็นเครื่องมืออย่างเอกของการโกหก

อย่าให้ฉันทสาบานเลย เขาเป็นว่าฉันทจะพยายามทำอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ก็แล้วกัน

เพราะฉันทไม่ยอกทวนสาบาน

แล้วเราก็ต่างแยกย้ายกันไปตามทาง

บางคนไปอยู่ในไร่ บางคนไปอยู่ในทะเล

บางคนไปสร้างเขื่อน บางคนไปเมืองนอก

และหลายคนไปบ้านนอก หรือเข้าไปอยู่ในป่า

ส่วนฉันทมีว่แค่หมกอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ กับงานอันเปล่าเปลี่ยว

นาน ๆ ก็มีคนเอาข่าวคราวกระท่อนกระแท่นของพวกเขามาเล่าให้ฉันทฟัง

ไม่มีใครรวยเท่าคนที่อยู่ในป่าเลย เขามีเงินที่เป็นเงินเป็นทอง ในขณะที่คนอื่นมีแต่มือเปล่า

แก็กรู้ไม่ใช่หรือ ไม้ในป่ามันก็ทองเวลาดี ๆ นี้เอง ผิดกันตรงที่มีนงอกได้เท่านั้น

ส่วนที่อยู่ในสัมปทานเขาก็ทำกันไปตามปกติ เกินจากนั้นก็แบ่งคนละครึ่งกับเจ้าแก่โรงเลื่อย

ไม้ทั้งป่านะแวนะ ลองหลับตานึกดู ผู้สื่อข่าวของฉันท้า

แล้วยังค่าจ้างคนงานซึ่งไม่มีตัวตนเป็นรายเดือนอีกเท่ากับแก่ทำงานไปครึ่งปี
เพื่อนที่อยู่โนป่าของฉันทกลายเป็นคนใจกว้าง
ใครก็ตามที่แวะไปเยี่ยมต่างประทับใจในการต้อนรับอย่างไม้อั่นของเขาหัวหน้า
และคำสรรเสริญความมีน้ำใจก็ซจรขยายไป
แต่มีอยู่คนหนึ่งใจบ้คับขมิ้มยอมทำอย่างที่คนอื่นเขาทำกัน
เลยไม่มีใครคบ เพื่อน ๆ แฉกหัวออกจากบ้านที่เขายู่ร่วมกัน
และนายก็ชิงน้ำหน้าไม่ยอมให้ถือพ้ออนุญาตสิทธิ์นั้นอีก
แต่ใช้ให้ไล่จับมนุษย์สิ้นไว้ไม้คอกที่แอบเผาด่านและลักตัดไม้ไปคามชายฝอย
ซึ่งแม้ไม่ปรารถนาจะทำ แต่หน้าที่ก็บังคับ
เพื่อนผู้ใจเขลาของฉันทถูกลอบยิงหลายหน
บ้างก็ว่าคนโซเหล่านั้โกรธที่เขาไม่เห็นใจ
บ้างก็ว่าเสียเจ้าของโรงเลื่อยรำคาญความดีของเขาเลยส่งมีดปืนมาส่งสอน
ผองเพื่อนพากันยืมหัวสนน้ำหน้าไอ้คนบ้คับขมิ้มนั้น
อนิจจา เพื่อนผู้ใจเขลาของฉันท
ใครนะช่างสอนนั้กว่าทำดีแล้วได้ดี
ไอ้คนนั้ถ้าไม่ใจบ้คับขมิ้มก็ต่อแหล่ที่สุดในโลก
ควาสาบานของเพื่อนทุกคนวันนั้ยังก้องอยู่ในหูฉันท
ในขณะที่ฉันทบ้ปากสนิทนั้ฟังพวกเขา

ธเนศ ดองประเสริฐ

ตัวอย่างกรณีคอร์รัปชันในส่วนราชการต่าง ๆ

ตัวอย่างการคอร์รัปชันในกรมชลประทาน

คงจะยังจำกันได้ว่าเมื่อต้นปี ๒๕๑๓ มีคดีคอร์รัปชันรายใหญ่ในกรมชลประทานเกี่ยวกับการซื้อปูนซีเมนต์ กรมชลประทานได้หาทางช่วยเหลือบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด เอาเงินของทางราชการไปหมุนใช้ก่อน โดยวิธีส่งซื้อปูนซีเมนต์แล้วจ่ายเงินให้บริษัทไปก่อน โดยยังไม่ได้รับปูนซีเมนต์ แล้วทยอยส่งปูนซีเมนต์คืนภายหลัง ใช้ระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือนหรือมากกว่า นอกจากนั้นพฤติการณ์ที่กระทำยังได้ให้ความช่วยเหลือบริษัทโดยอคติอธิบดีกรมชลประทาน (ม.ล. ชูชาติ กำภู) ได้ส่งไว้ให้ซื้อปูนซีเมนต์ของบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด โดยอ้างคุณภาพที่นายช่างกรมชลประทานวิเคราะห์แล้วว่าเป็น ปูนที่ดีกว่าบริษัทอื่น นอกจากนี้กรมชลประทานยังได้พยายามช่วยเหลือโดยแยกใบสั่งซื้อให้มีจำนวน ๕๐๐ ตัน เป็นอย่างสูง ให้อยู่ในอำนาจของกรมชลประทานอนุมัติการสั่งซื้อเองได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวง ทำให้เกิดความสะดวกแก่ทางกรมชลประทานเองที่จะซื้อปูนซีเมนต์ของบริษัทนี้ได้โดยสะดวกแต่แห่งเดียว

วิธีการที่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจสั่งการของกรมชลประทานได้รับผลประโยชน์มี

ส่วนได้ส่วนเสียอยู่กับบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด โดยการมีหุ้นและเป็นกรรมการในบริษัทฯ เป็นที่ปรึกษาของบริษัทซึ่งสรุปข้อเสียหาย ความรับผิดชอบและเจตนา ตลอดจนการกระทำที่แสดงออกเพื่อช่วยเหลือบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

๑. ในด้านการผิดระเบียบ

๑.๑ ใช้ผลการทดลองปูนซีเมนต์ตราพระยานครของกรมชลประทานเป็นข้ออ้างเพื่อซื้อปูนซีเมนต์ได้โดยวิธีพิเศษเป็นการหลีกเลี่ยงการซื้อโดยวิธีประกวดราคา โดยอ้างว่ามีคุณภาพดีกว่าปูนตราช้างของบริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัดทั้ง ๆ ที่ปูนสองตรานี้เป็นปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ชนิดเดียวกัน

๑.๒ หลีกเลี่ยงตัดอำนาจกระทรวงฯ ในการซื้อปูนซีเมนต์จากบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด โดยการแยกใบสั่งซื้อออกเป็นจำนวนเงินที่อยู่ในอำนาจของอธิบดีสั่งการอนุมัติได้ โดยไม่ต้องเสนอกระทรวงอนุมัติ เช่นจะซื้อปูนซีเมนต์จำนวน ๘,๐๐๐ ตัน ก็จะแยกใบสั่งซื้อออกเป็น ๑๖ ใบ ๆ ละ ๕๐๐ ตัน ซึ่งแต่ละใบจะตกอยู่ในอำนาจของกรมฯ อนุมัติได้คือไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท การ

ปฏิบัติงานโดยหลีกเลี่ยงระเบียบเช่นนี้ นอกจากจะเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตและทำให้รัฐต้องซื้อของแพง ก็ยังไม่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการอันอาจจะนำมาเป็นข้ออ้างได้เลย เป็นการกระทำที่ผิดวินัยข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

๒. ในด้านการทำหลักฐานเท็จ

๒.๑ การซื้อปูนซีเมนต์ภายในประเทศได้ทำหลักฐานเท็จเพื่อช่วยให้บริษัทได้เบิกเงินไปเป็นประโยชน์ก่อนการส่งปูนซีเมนต์ โดยกรรมการได้ลงนามตรวจรับรองไว้ในใบนำส่งก่อน เพื่อใช้ตั้งฎีกาเบิกจ่ายเงินให้บริษัทก่อนหน้าการส่งปูนซีเมนต์ให้เป็นเวลานาน บางครั้งถึง ๑ ปีก็มี

๒.๒ ในการซื้อปูนต่างประเทศ จากบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด ชนส่งโดยเรืออยู่หน้าเข่าที่เทอนมารินเนอร์ และเรือมินทลีจำนวน ๒๔,๐๐๐ ตันนี้ เนื่องจากได้มีมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ไม้อนุมัติให้บริษัทที่มีสิทธิส่งปูนต่างประเทศสั่งซื้อปูนให้กรมชลประทานและถ้ากรมชลประทานมีความจำเป็นต้องซื้อปูนจากต่างประเทศก็ให้กรมชลประทานซื้อเองหรือโดยวิธีประกวดราคา แต่กรมชลประทานไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าว กลับตกลงซื้อปูนต่างประเทศจากบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด แต่เพื่อปกปิดการซื้อปูนต่างประเทศจากบริษัท เจ้า

หน้าที่ของกรมชลประทานจึงทำเอกสารใบเบิกใบสั่งซื้อ และใบตรวจรับเป็นปูนตราพญานาค ซึ่งเป็นปูนที่บริษัทฯ ผลิตเองขึ้นบังหน้า แล้วรับปูนต่างประเทศจากบริษัทแทน ทั้ง ๆ ที่ทราบอยู่แล้วว่าบริษัทฯ ไม่มีปูนให้

๒.๓ เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานและผู้มีหน้าที่ตรวจรับของตามใบสั่งซื้อได้ทำเอกสารเท็จ ได้ตรวจรับปูนซีเมนต์แล้วลวงหน้า ก่อนที่ปูนต่างประเทศจะมาถึง ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทได้นำเอกสารดังกล่าวนี้ใช้ประกอบการเบิกเงินจากกรมชลประทานไปก่อน

เกี่ยวกับการทำเอกสารเท็จนี้เป็นการผิดวินัยข้าราชการพลเรือนอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดทางอาญาคือด้วย

๓. ช่วยเหลือให้บริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ได้ประโยชน์ แต่รัฐได้รับความเสียหาย

๓.๑ ปูนซีเมนต์ต่างประเทศที่บริษัทส่งให้กรมชลประทานแทนปูนตราพญานาคเป็นปูนเสียและเสื่อมคุณภาพ ปูนต่างประเทศทั้งหมดที่บริษัทส่งให้กรมชลประทาน ๒๔,๐๐๐ ตันนี้ ๑,๔๒๘ ตันเป็นปูนเสีย คือแข็งตัวแล้วในถุงทั้งถุงใช้ไม่ได้ ส่วนปูนที่เหลือออกนั้นเป็นปูนเสื่อมคุณภาพและทางกรมชลประทานต้องเสียเงินค่าขนส่งเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๑๓ ล้านบาทเศษ

๓.๒ กรมชลประทานต้องเสียค่าขนส่งปูนต่าง
ประเทศเพิ่มขึ้นเพราะไปขนเองจากเรือทำให้
ต้องเสียค่าขนส่งเพิ่มขึ้นอีกคันละ ๔๐ ล้านบาท
(เพิ่มจากค่าขนส่งตามปกติที่กรมชลประทานซื้อ
ปูนซีเมนต์ตราพญานาคจากบริษัทชลประทาน
ซีเมนต์)

๓.๓ จากหลักฐานปรากฏว่ากรมชลประทาน
พยายามสร้างสถานการณ์ว่ามีความจำเป็นต้องใช้
ปูนซีเมนต์ควมอีกด้วย ซึ่งตามข้อเท็จจริงนายช่าง
ชลประทานยืนยันไม่มีความจำเป็นด่วนแต่อย่าง
ใด และเมื่อปูนซีเมนต์มาถึงประเทศไทย อธิบดี
ก็ส่งอนุมัติให้รับปูนซีเมนต์ที่บริษัทฯ ส่งมาขาย
โดยให้ไปรับเองจากเรือซึ่งนอกจากจะต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มขึ้นแล้ว ยังได้ปูนซี
เมนต์เสีย เพราะปูนต่างประเทศเหล่านี้ถ้าบริ
ษัทฯ รับไว้เองเพื่อขายในท้องตลาด ย่อมขายไม่
ได้นั่น

คดีนี้ขณะนั้นกำลังอยู่ในระหว่างการสอบสวน
คดี. ได้สั่งเจ้าหน้าที่ ๔ คนเข้าตรวจสอบบัญชี
เป็นเวลาพิเศษแล้ว เอกสารที่ต้องตรวจ ๑๐ ตู้
เหล็กขนาดใหญ่ มีเอกสารตู้ละ ๔๐ แพ้มี ๗ ละ
๑๐๐๐ แผ่น เป็นอย่างน้อย ขณะนี้กำลังสอบสวน
หลักปฏิบัติในการซื้อปูนซีเมนต์มาสร้างเขื่อนทั้ง
หมด ๙ เขื่อนด้วยกัน อีกไม่ช้าจะสามารถจับกุม
เจ้าหน้าที่กรมชลประทานมาดำเนินคดีได้

ตัวอย่างการคอร์รัปชันในเทศบาล

อดีตเทศบาลนครกรุงเทพฯ หรือปัจจุบันเทศ
บาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นแหล่งที่มีการ
คอร์รัปชันที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย
ข้าราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคอร์รัปชันในเทศ
บาลช่วงระยะเวลาเดือนมีนาคม—เมษายน
๒๕๑๕ พอจะสรุปมากุได้เป็นตัวอย่างดังนี้

ทุจริตฝ่ายโยธาเทศบาล (สยามรัฐ ๓ มี.ค.
๑๕) นายแสง ศรีมาเสริม ประธานกรรมการ
ปราบคอร์รัปชันในเทศบาลเปิดเผยว่า ฝ่ายการ
โยธาเทศบาลนครหลวงฯ มีพฤติการณ์หลายอย่าง
ส่อไปในทางทุจริตค่อนหาที่ เช่น สมยอมกับผู้รับ
เหมาก่อสร้างคำนวณราคาปานกลาง สำนับการ
ประมุขไว้สูง และในการก่อสร้างได้เข้าไปมีส่วน
ในการรับเปอร์เซ็นต์พิเศษจากการซื้อวัสดุ
เป็นต้น

เทศบาลกวาดล้างทุจริตขนาดใหญ่ พนักงาน
งานชิงลาออก (สยามรัฐ ๙ มี.ค. ๑๕)

“ขณะนี้พนักงานฝ่ายการโยธาเทศบาลนคร
หลวง กำลังวุ่นวายอย่างหนักเพราะทำการทุจริต
ทับถมมาหลายปี เพิ่งถูกรื้อฟื้น รายงานข่าว
กล่าวว่า ขณะนี้คณะกรรมการปราบคอร์รัปชันใน
เทศบาลได้ส่งลงโทษพนักงาน ระดับสูงคนหนึ่ง
แล้ว และจะได้สอบสวนเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ต่อ
ไป ปรากฏว่าพนักงานบางคนได้ชิงลาออกไป
เสียก่อนแล้วหลายคน

พบทุจริตในเทศบาล เงินโรงจําหน่ายร่วม
ล้าน (สยามรัฐ ๓๐ มี.ค. ๑๕)

“รายงานข่าวกล่าวว่า นายแสวง ศรีมา
เสริม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นสอบสวนพนักงาน
งานโรงจําหน่ายซื้อทุกคน และจะได้มอบหลัก
ฐานแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่เพื่อจับกุมดำเนิน
คดีต่อไป”

จับอดีตผู้อำนวยการโรงปุ๋ย ทุจริตยกยอก
เงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สยามรัฐ ๒๖ เม.ย. ๑๕)
“เทศบาลนครหลวงได้แจ้งจับนายพนม เทพ
หัสทิน ณ อุทยาน กับเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ทาง
โรงปุ๋ยอีก ๒ คน ฐานยกยอกเงินโรงปุ๋ย ๔ แสน
บาท”

เผย ๑๓ รายการใหญ่ “เทศบาลคอร์รัป
ชัน” พบหัวนครหลวง (พิมพ์ไทย ๒๗ มี.ค.
๑๕) “เผยรายละเอียดกรรมการสอบพบมีกลิ่น
คอร์รัปชันครั้งมีไหวพริบ เพิ่มอีก ๑๓ ราย นาย
แสวง ศรีมาเสริม เบ็ดเผยว่า ที่รู้แน่ชัดแล้วขณะ
นี้ ๓ รายคือ การก่อสร้างถนนสายอังรีนงค์ การ
ก่อสร้างถนนประชาชาษฎร์ ๒ กับการก่อสร้าง
โรงเรียนเทศบาลวัดทองใน บางนาฯ ฯลฯ

กรณีทุจริตต่อ “เคอเกรมองค์” สยามรัฐ
๒๐ ส.ค. ๑๕

พันโท ณรงค์ กิตติขจร แดงแดง ‘สยามรัฐ’
ว่ากรณีทุจริตรายใหญ่ในอดีตเกี่ยวกับวางท่อ
ประปา “เคอเกรมองค์” ในสมัยจอมพลสฤษดิ์

ขณะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีการให้สินบน
กันถึง ๑๕ ล้านบาท รวมทั้งมีการรวบไถลเป็น
จำนวนเงินนับร้อยล้านบาท ซึ่งเคยอื้อฉาวกันมา
ครั้งหนึ่งนั้น ขณะนี้ยังไม่มีการร้องเรียนมา หาก
มีผู้ร้องและถือว่าเป็นผู้ได้รับความเสียหายใน
โครงการวางท่อประปา “เคอเกรมองค์” คนก็
จะดำเนินการสอบสวนไปยังหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
ถ้ามีการพาดพิงถึงผู้ใดก็จะทำการสอบสวน
ตามระเบียบทุกคน

ตัวอย่างคอร์รัปชันในบริษัทสหสามัคคีค้า สัตว์

พบทุจริตครั้งมีไหวพริบในโรงหมู ๔๓ ล้าน
บาท เทศมนตรีนักปราบคอร์รัปชันแสวง ศรีมา
เสริม สอบพบตัวการทุจริตทำกันมานานตั้งแต่ยุค
เสียกั๊ยังมีอำนาจและต่อเนื่องมาจนถึงขณะนี้

การทุจริตคอร์รัปชันภายในบริษัทสหสามัคคี
ค้าสัตว์ซึ่งอื้อฉาวมาตลอดระยะเวลาที่บริหารงาน
โดยพรรคประชาธิปัตย์และต่อเนื่องมาจนถึงยุคปฏิ
วัติ ๑๗ พฤศจิกายน ๑๔ ได้กลืนกลายเป็นลำดับ
เมื่อนายแสวง ศรีมาเสริม เทศมนตรีได้เข้าไปเป็น
ประธานบริหารบริษัทตั้งแต่ต้นปีนี้ นายแสวงได้
ดำเนินการสืบสวน โดยอาศัยการลงทุนปลอมตัว
บ้าง ส่งสายลับเข้าไปสังเกตการณ์บ้าง ในที่สุดก็
มีคำสั่งให้นางดาว จันทร์โท หัวหน้าฝ่ายบัญชี
และการเงินซึ่งมีอิทธิพลสูงสุดในบริษัท บรรดา

คนงานส่วนแต่เกรงกลัว เพราะนางดาวรมีพวก
คอยช่วยเหลือที่สำคัญคือ “เสียจิว” หรือนาย
ประเวศ ไควรรณสุด พ้นจากหน้าที่ไป ในวัน
เดียวกับที่ให้นางดาวรมีพ้นจากหน้าที่ และพนักงาน
ไม่มีกำหนดนั้น “เสียจิว” ได้ขึงยื่นใบลาออก
แบบมีพินิจทันควัน นายแสงจึงไม่อนุมัติ อ้างว่า
ต้องสอบสวนก่อน

ต่อมานายแสงได้สั่งพนักงานลูกน้องของนาง
ดาวซึ่งทำงานอยู่ในฝ่ายการเงินและบัญชี ลูก
น้องของนางดาวแต่ละคนที่ถูกสั่งพนักงานครั้งนี้
ล้วนตำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญระดับหัวหน้า
แผนกทั้งสิ้น นายแสงได้เร่งรีบทำการสอบสวน
ต่อไปเป็นการด่วน โดยสอบพยานจากปากคำ
บุคคลผู้เกี่ยวข้องและรู้เรื่องดีหลายคน ทหาเอกสาร
หลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงการทุจริตด้านการเงิน
อื่นๆ จนเกือบครบ

รายงานข่าวแจ้งมาอีกว่า ได้มีการสอบสวน
ถึงสถานการณ์ต่างๆ ของบริษัทหลายแห่งหลายมุม
ซึ่งนายแสงได้รายงานไปว่า ปัจจุบันบริษัทสห
สามัคคีค้าสัตว์ไม่อาจดำเนินการเพื่อกำไรได้
เพราะคั้งนโยบายเอาไว้ว่า ต้องการรับจ้างฆ่าหมู
อย่างเดียว ไม่ขอทำการค้า จึงเป็นเหตุให้บริษัท
ตกอยู่ในสภาพขาดทุนมาเป็นเวลานานหลายปี
ขายจ่ายท่วมรายได้เพราะมีคั้งงานมากเกือบ ๕๐๐
คน หมูข้ามเขตและหมูเดือนก็ทำให้มีพ่อค้ำนำ

หมูมาฆ่าน้อยลง ที่สำคัญที่สุดคือมีบุคคลกลุ่มหนึ่ง
ซึ่งทำงานในระดับสูงของบริษัทแอบแฝงเกาะ
บริษัทกินด้วยพฤติกรรมทุจริตมานานแล้ว

ข่าวล่าสุดแจ้งมาว่า ขณะนี้ได้มีการตรวจพบ
แล้วว่ามีการทุจริตด้านการเงินของบริษัท สหสาม
ัคคีค้าสัตว์ แล้ว ๔๓ ล้านบาท การทุจริตกระทำ
กันเป็นทีมนานตั้งแต่สมัยนายชำนาญ ยุวบูรณ์
อดีตนายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหารและคั้งตัว “เสีย
จิว” เข้ามาจัดการจนร่ำรวยทองอิทธิพลสูงสุด
ครั้นมาถึงสมัยที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
จากประชาชนและพรรคประชาธิปัตย์ได้เข้ารับ
บริหารงานเทศบาลรวมทั้งบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์
ซึ่งเทศบาลถือหุ้นใหญ่ การทุจริตก็ได้ดำเนินต่อ
ไปโดยบุคคลกลุ่มเดิม แม้เมื่อมีการปฏิวัติและ
นายแสงเข้ารับบริหาร กลุ่มบุคคลนี้ก็ยังไม่พยายาม
ทุจริต

พฤติกรรมต่างๆ ไปที่บุคคลเหล่านี้ทุจริตคือ
คั้งงบประมาณเข้าช้อนกับงานเดิม เป็นเหตุให้
บริษัทต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกหลายเท่าตัว แต่งานได้
เท่าเดิม รายได้ก็เท่าเดิม แต่ผลประโยชน์
หลายอย่างของบริษัท ถูกเบียดบังไปเข้ากระเป๋า
ส่วนตัวของคนบางคน เป็นต้น

(ข่าว หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์)

กองบรรณาธิการนิสิตนักศึกษา รวบรวมเท่าที่ปรากฏใน
เอกสารซึ่งเบ็ดเตล็ดและข่าวในหนังสือพิมพ์ต่างๆ

ที่ ทนต. 01/12096

ศาลาเทศบาลนครหลวง

18 สิงหาคม 2515

เรื่อง ขอความร่วมมือในการแถลงข่าว

เรียน บรรณาธิการหนังสือพิมพ์

เนื่องจากเคยปรากฏว่า มีสื่อมวลชนเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าในทำนองว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ให้ข่าวทั้งที่โดยข้อเท็จจริงแล้ว ข้าพเจ้ามิได้เป็นผู้ให้ข่าวนั้น เช่น หนังสือพิมพ์ เคนนิวีส์ ฉบับประจำวันเสาร์ที่ 19 สิงหาคม 2515 โกลดพิมพ์ข่าวเรื่อง บริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ซึ่งข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการของบริษัทอยู่ ซึ่งในหัวข้อข่าวกล่าวว่า "พบทุจริตกินโรงหมู 43 ล้าน เสนอคณะปฏิวัติทำเนียบการ ทุจริตกินมานานตั้งแต่สมัยนายชานานู ยวบูรณ์ และ เสี้ย กิ่ง ให้ คณะปฏิวัติ ใช้อำนาจสั่งลงโทษ" และลงภาพของข้าพเจ้าอยู่ในกรอบเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้พบ

เห็นอาจจะเข้าใจผิดได้ง่ายว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ให้ข่าวนี้ แม้ว่าในเนื้อหาตลอดทั้งเรื่อง จะไม่ปรากฏว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ให้ข่าว และมีข้อความอื่นเป็นการสนับสนุนข้าพเจ้าอยู่ก็ตาม แต่ผลสะท้อน ในบางกรณี อาจเกิดขึ้นในมุมมองกลับก็ได้ เพราะเรื่องนี้ไม่เกี่ยวข้องกับนายชานานู ยวบูรณ์ หรือ เสี้ย กิ่ง แต่ประการใด

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอวิงวอนสื่อมวลชนทั้งหลาย ที่จะเสนอข่าวเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบอยู่ ถ้าจะเสนอข่าวที่ได้มาจากแหล่งอื่นอันมิใช่ข้าพเจ้า ก็ขอโปรดอย่าได้เสนอไปในทำนอง จะทำให้ผู้พบเห็น อาจเข้าใจผิดได้ง่ายว่า "ข้าพเจ้าเป็นผู้ให้ข่าว" ถ้าหากเป็นเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงอันควรเปิดเผยได้ ข้าพเจ้าก็มิได้ให้ข่าวแก่บรรดาสื่อมวลชนโดยมิเคยมีบัญชีอำพรางเลย ขอได้โปรดให้ความเห็นใจแก่ข้าพเจ้าด้วย.

ขอแสดงความนับถือ
นายณดวง ศรีมาเสวิม
เทศมนตรี เทศบาลนครหลวง

เสียงจากความเงิบ

รวมเรื่องสั้นและบทหรือละครของ สุชาติ สวัสดิ์ศรี

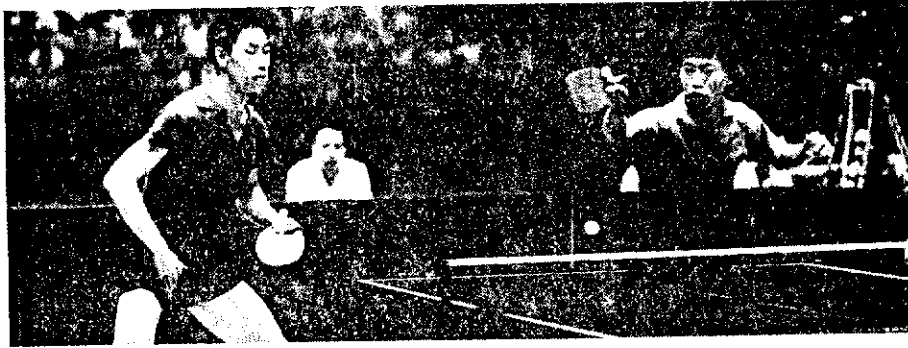
สำนักพิมพ์ หนังสื

ของกลุ่มหนุ่มสาวชาวมหา
วิทยาลัย ขอเสนอผลงานถ่า
ดับปฐมฤกษ์ โดยรวมงาน
เชิงสร้างสรรค์ ของ สุชาติ
สวัสดิ์ศรี ออกพิมพ์เป็นเล่ม
ท่านเคยอ่านเรื่องสั้นและ
บทหรือละครของเขาบ้าง
หรือยัง

ท่านจะติดต่องาน
ได้ที่ นายพิรุณ ฉัตรวิมลชกุล
สำนักงาน "วรรณกรรมเพื่อ
ชีวิต" ๑๕๐/๑ ถนนเจริญ
เมือง ปทุมวัน นครหลวง ฯ
๕ ในราคาเล่มละ ๖ บาท
(วางจำหน่าย ๑ บาท)
หรือ จะติดต่อด้านกอง
บรรณาธิการ สังคมศาสตร์
ปริทัศน์ ก็ย่อมได้ [วางตลาด
ภายในเดือนกันยายน]

บั้งปองไทยไปปักกิ่ง :

มองในทัศนะหนังสือพิมพ์ “นิวส์วอร์ลด์”

ข่าวซึ่งกำลังเป็นที่น่าสนใจ และหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งในนครหลวงฯ กล่าวว่าเป็น “ความแปรผันของไทยต่ออเมริกัน” ได้แก่ข่าวที่เกี่ยวกับการตัดสินใจของรัฐบาลไทยที่จะส่งทีมบั้งปองไปปักกิ่ง โดยมีนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในฐานะ ‘เฮนรี คิสซิงเจอร์’ ของไทยร่วมเดินทางไปด้วย

การเดินทางไปปักกิ่ง ของนายคิสซิงเจอร์ตัวจริงเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๕ ได้กระตุ้นให้ประเทศต่างๆ ในเอเชียซึ่งเป็นพันธมิตรกับอเมริกันหาทางเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่นซึ่งต้องเผชิญหน้ากับจีนในด้านผลประโยชน์ทางการค้าและการเมือง ได้เริ่มหาทางปรองดองกับจีนในทันที นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของญี่ปุ่น นายคาคุอิ ทานากะ ก็มีแผนการที่จะเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน

ไม่มีประเทศพันธมิตรใดในเอเชียจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายในอินโดจีนของอเมริกันมากเท่าประเทศไทย ประเทศไทยยอมอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้ามาใช้ดินแดนเป็นฐานทัพทำสงครามเวียดนาม จากฐานบิน ๗ แห่งในไทย

เครื่องบินอเมริกันได้บินไปทิ้งระเบิดทั้งในเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้รวมทั้งลาวและกัมพูชา ในปัจจุบันสหรัฐได้ลดกำลังพลของตนในเวียดนามใต้ลง แต่ก็กลับเสริมกำลังทางอากาศในไทยประมาณ ๔๕,๐๐๐ คน สำหรับเครื่องบินทิ้งระเบิด บี-๕๒ และแฟนทอม ซึ่งออกปฏิบัติการทั่วสนามรบ ดังนั้นประเทศไทยในปัจจุบันจึงเป็นฐานสำคัญในการรุกรานทางอากาศ ทดแทนกำลังทางภาคพื้นดินของอเมริกาในเวียดนาม

การอนุญาตให้สหรัฐฯ ตั้งฐานทัพนี้ ประเทศไทยย่อมเสี่ยงต่อการที่จะถูกแก้แค้นโดยประเทศฝ่ายคอมมิวนิสต์ สิ่งนี้ทำให้ไทยวิตกมาก โดยเฉพาะบวกรับกับความกลัวว่าสหรัฐฯ จะถอนตัวออกไปจากภูมิภาคนี้ ไทยได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ดังนั้นการที่อยู่ๆ จะไปเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับปักกิ่ง จึงเป็นเรื่องน่าแปลกใจอย่างยิ่งสำหรับคนบางคน แต่ที่แล้ວวมาในประวัติศาสตร์ ไทยก็มักจะปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงได้เสมอมา

ตลอดระยะเวลาศตวรรษที่ ๑๘ จนกระทั่งศตวรรษที่ ๒๐ ประเทศไทย (ก่อนปี ๑๙๓๐ รั

จักกนในชื่อว่าสยาม) พยายามที่จะเข้ากับฝรั่ง
เทศ อังกฤษ และญี่ปุ่น ความสถานการณ์ที่จะ
ประกันความมีอิสระในทางการเมือง พระเจ้า
แผ่นดินไทยเรียนภาษาอังกฤษ (ดังเช่น แอน
นากับพระเจ้ากรุงสยาม) และสามารถอยู่รอดมา
ได้โดยคงฐานสมบูรณ์ธรรมาธิราชตลอดระยะเวลา
ในยุคล่าอาณานิคม ประเทศไทยเข้าร่วมสัมพันธ
มิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อญี่ปุ่นบุกครั้งแรก
ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประเทศไทยก็อยู่ฝ่าย
สนับสนุนญี่ปุ่น เพราะหวังว่าจะได้เมืองขึ้นจาก
ฝรั่งเศสในอินโดจีนกลับคืนมา และเพื่อหลีกเลี่ยง
การนองเลือดประเทศไทยก็ยอมเป็นทางผ่านให้
แก่ญี่ปุ่นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๒

ในฐานะที่เป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ประเทศไทยได้ประกาศสงครามกับสหรัฐ ฯ เมื่อเดือน
มกราคม ๑๙๔๒ แต่คนไทยในวอชิงตันกลับปฏิเสธที่จะออกคำประกาศนี้ และได้ตั้งขบวนการ
เสรีไทยขึ้นเพื่อต่อต้านฝ่ายอักษะ การกระทำครั้ง
นี้ทำให้ประเทศไทยได้รับการผ่อนผันภายหลัง
สงคราม

ความสัมพันธ์ครั้งพิเศษระหว่างไทยกับอเมริ
กันได้เริ่มต้นขึ้นใหม่ในปี ๑๙๕๔ เพราะประเทศไทย
กลายเป็นคอมมิวนิสต์เวียดนามทางภาคตะวันออกเฉียง
และคอมมิวนิสต์จีนทางภาคเหนือ ประเทศไทย
ได้เข้าร่วมในองค์การ ส.ป.อ. และกลายเป็นกระ
บอกเสียงสำคัญในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ทาง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออเมริกันเริ่มให้ความช่วยเหลือ
ทางด้านเศรษฐกิจและอาวุธยุทโธปกรณ์สมัยใหม่
แต่คณะรัฐบาลก็ยังคงเป็นแบบอำนาจนิยม โดย
คณะทหารซึ่งมีจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นผู้นำ
และได้ยุบสภาลงเมื่อปลายปีที่แล้ว

ในฐานะที่เป็นพันธมิตรกับอเมริกา ประเทศไทยได้ส่งทหารเข้าร่วมรบในสมรภูมิเวียดนามใต้ และขยายฐานทัพอากาศภายในประเทศ
ผลจากการใช้นโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่าง
แข็งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้ทำให้
ผู้ก่อการร้ายเริ่มขยายตัวขึ้นทั้งทางภาคเหนือและ
แถบชายแดนภาคใต้

เจ้าหน้าที่ของไทยกล่าวหาว่าจีนได้ให้การ
สนับสนุนผู้ก่อการร้ายโดยสนับสนุนเครื่องมือ
เครื่องมือผ่านทางลาวเข้ามา นักการทูตของไทย
หลายคนลงความเห็นว่าเป็นผู้ก่อการร้ายนั้นเกิดจาก
ฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจนแถบชนบท ใน
หลาย ๆ กรณีไทยน่าจะเห็นว่าการเดินทางไป
เล่นบิงโปครั้งนี้จะประสบความสำเร็จโดยคิดว่า
จะทำให้บรรดาผู้ก่อการร้ายจะอ่อนกำลังลง

ทางวอชิงตันกล่าวว่า ได้รับรู้ความเคลื่อนไหว
ของไทยนี้ล่วงหน้าแล้วและทราบดีที่สหรัฐฯ
ยังมีฐานบินทั้ง ๗ แห่งตั้งอยู่ในประเทศไทย ก็
คงยังไม่มีใครในวอชิงตันบ่นกันนัก อย่างไรก็ตาม
รัฐบาลของประธานาธิบดีนิกสันย่อมจะต้องกังวล
อยู่ไม่น้อยกับสิ่งที่บ่งให้เห็นว่าความพยายามของ
ไทยที่จะเจริญสัมพันธไมตรีกับจีนอาจหมายถึง
การขอรับรองให้สหรัฐลดบทบาทของตนในภูมิภาค
แถบนี้ลงด้วย

แต่ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์แห่งไหน ผู้สังเกตการณ์ส่วนใหญ่เชื่อว่าอย่างน้อยที่สุดในอนาคตประเทศไทยคงจะรู้สึกตะขิดตะขวงต่อการค้าขาย บนความสัมพันธ์อันดีกับวอชิงตัน เพื่อปูพื้นฐานให้แก่ความสัมพันธ์ซึ่งยังไม่แน่นอนที่จะมีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

กองบรรณาธิการ เก็บความจาก The New York Times ฉบับวันอาทิตย์ ๑๑ สิงหาคม ๑๙๗๒

จดหมายจากภูเขา

บนภูเขาสุเทพ

ที่จริงแล้ววันเวลาเป็นเพียงบทพิสูจน์ที่เชื่องช้าเท่านั้นสำหรับคนหนุ่มสาวอย่างเธอและฉัน เธอคงจำได้ว่าฉันจากเธอมาอยู่ทางภาคเหนือเสียเกือบสี่ปีเต็ม จากภาคใต้บ้านเดิมของฉันมาถึงภาคเหนือระยะทางไม่ใช่่น้อยเลย ที่นั่นกับที่นี่ มีสิ่งแตกต่างกันมากมายเหลือเกิน โดยเฉพาะวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชากร คนภาคเหนือเรียบร้อยนโยนและค่อนข้างซื่อ ผิดกับคนบ้านฉันที่ค่อนข้างแข็งและจริงจัง

จดหมายฉบับก่อนเธอบอกให้ฉันเล่าเรื่องปัญหาชนกลุ่มน้อยและปัญหาการจลาจลราชภัวร์บังหลวงทางเหนือให้ฟัง ก็นับว่าโชคดีของฉันที่ออกจะเป็นคนชอบเที่ยวอยู่เสมอ ไม่ค่อยได้อยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง และจากการชอบเที่ยวนี้เอง ฉันจึงได้พบได้เห็นสิ่งที่เธออยากรู้และไม่ค่อยที่เดียว โดยเฉพาะเรื่องปัญหาอันเกิดจากชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยเราขณะนี้ และที่ๆ ฉันชอบไปก็มักจะเป็นเขตกชายแดน เธอก็ทราบที่อยู่แล้วว่า ภาคเหนือนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าและภูเขา และคงเนื่องจากฉันและเพื่อน ๆ

อีกสองสามคนชอบเที่ยวแบบนี่เอง ใคร ๆ หลายคนจึงชอบกระเช้าเล่นอยู่เสมอว่า พวกฉันเป็นคน
ภูเขา

ฉันอยากจะเริ่มต้นตรงพื้นฐานและประวัติของชนกลุ่มน้อยเหล่านี้เสียก่อน แต่ก็กลัวเธอจะว่าฉัน
ตูดภูมิรัฐของเธอ ดังนั้นฉันจึงคิดว่า จะขอเริ่มตรงที่ฉันได้พบได้เห็นมาเลย ทั้งนี้เพราะเห็นว่ามัน
เป็นเรื่องร่วมสมัยดี และเธออาจนำไปเผยแพร่ให้เพื่อนฝูงเหล่านี้ที่วิชาการของเธอฟังได้อีกทอดหนึ่ง
เธอคงรู้จักแม่สะเรียงจากหนังสือภูมิศาสตร์ อยู่ข้างที่นั่นแหละที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของฉัน ฉันเคยไปที่
นั่นสองสามครั้งและเป็นการไปอย่างตั้งใจ “ที่จ๊ะจ๊ะไรจริง ๆ และฉันก็ได้เห็นปัญหาต่าง ๆ นานาแอบ
ซ่อนอยู่ในตำบลเล็ก ๆ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจากตัวอำเภอไปประมาณสี่สิบกิโลเมตรก็จะถึงชาย
แดนไทยกับพม่า ชาวบ้านเรียกแม่น้ำ “สามแสบ” ตรงนี้แหละคือตัวปัญหาที่ฉันติดใจสงสัยอยู่ทุกวัน
นี้ที่แม่สามแสบ มีหน่วย “ตระเวนชายแดน” ของไทยประจำอยู่เสมอ โดยมีแม่น้ำสาละวินขวางอยู่
ข้างหน้า และฝั่งตรงข้ามก็คือประเทศพม่า ในเขตนี้ถ้าเธอไปก็จะเห็นว่ามีคนกระเหรี่ยง (อาจอิสระ
หรือมิอิสระก็แล้วแต่) อยู่กันทั่วไปเป็นหมู่บ้านใหญ่ ๆ เลยกทีเดียว เมื่อฉันไปก็ได้มีโอกาสเข้าไปนอน
ค้างอยู่ในหมู่บ้านเหล่านี้หลายคืน ซึ่งเขาก็ต้อนรับอย่างดี

ที่นั่นทั้งก็คือพวกกระเหรี่ยงเหล่านี้มีอาวุธพร้อมพอสมควรทีเดียว ฉันไม่อยากเรียกว่ากองทัพ
หรอกเพราะในประเทศเราไทยเลยจะมีกองทัพต่างชาติเข้ามาอยู่ได้ (ถ้าไม่นับพวกจีนฮ่อหรือ K.M.T.
๕๓ ซึ่งฉันจะพูดถึงเล็กน้อยในตอนหลัง) นอกจากจะมีสัญญากันโดยถูกต้อง ดังนั้นฉันจึงขอเรียกอาวุธ
ที่พวกนั้นมีอยู่ในความควบคุมว่ามีไว้เพื่อป้องกันตัวก็แล้วกัน อาวุธเหล่านี้ที่ฉันเห็นและจำได้ก็เห็นจะ
มีปืน เอ็ม. ๑๖ เสตน และเครื่องยิงจรวดแบบเอ็ม ๗๕ ซึ่งฉันคิดว่าพวกเขาก็คงใช้ป้องกันใจผู้ร้าย
เพื่อความสงบสุขของกลุ่มชนพวกเขาอยู่ได้หรอก

เธอคงแปลกใจขึ้นนะว่าพวกกระเหรี่ยงเหล่านี้ยังชีพอยู่ด้วยการทำอะไรกัน โดยเฉพาะอาวุธเหล่านี้
นั้นเขาได้มาจากไหน ฉันเองก็แปลกใจเอามาก ๆ ในตอนแรก แต่ก็มาคลี่คลายเอาได้บ้างเล็กน้อย
ในตอนหลัง และประเด็นนี้เองที่เข้าอยู่ในข่ายที่เธออยากรู้มาก ๆ ก็คือ พวกนี้มีส่วนอยู่กับการคอร์รัปชัน
ของข้าราชการหัวเมืองชายแดนแถบภาคเหนือ จากการบอกเล่าของคนในแถบนั้น (รวมทั้งพวกกระ
เหรี่ยงเอง) เขาว่ากันว่า วัว ควาย และแร่พลูออไรต์ (อาจมีเพชรพลอยบ้าง) รวมทั้งไม้สักเดือน
หลักจากฝั่งพม่าเข้าไทยแทบไม่ขาดสาย ซึ่งเรื่องนี้เคยมีคนที่ใช้นามปากกาว่า *ไทยน้อย* เขียนลง
หนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งเมื่อไม่นานมานี้เอง และเธอก็คงได้เห็นข่าวหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ้าง ใน
เรื่องผู้กองอำเภอแม่สะเรียงพัวพันในคดีไม้สักสิบเจ็ดล้าน หรือล้านฉันทึ่ม ๆ เสียแล้ว ซึ่งย่อมชี้ให้
คนเห็นทั่วประเทศว่า กรณีเช่นนี้ย่อมมีมูลความจริงอยู่

เออ-ฉันลืมบอกเธอไปเรื่องหนึ่ง คือจำนวนของชาวกระเหรี่ยงที่อยู่ในไทย (โดยเฉพาะแถบชายแดนภาคเหนือ) มีไม่น้อยกว่า ๖,๕๐๐ คน ซึ่งไม่เป็นตัวเลขที่แน่นอนนัก เพราะฉันก็ไม่ใช่พวกสถิติของหลวงท่าน แต่ก็คิดว่าจากที่ฉันได้เห็นมาก็คงไม่เกินความจริงไปนัก และกระเหรี่ยง (ประมาณ ๖,๐๐๐ คน) นี้ก็กระจัดกระจายอยู่แถวสามแลบ สบเมย (ซึ่งอยู่ห่างจากสามแลบราวหกสิโล) ผ่างยาวเลยไปถึงแถวกิ่งอำเภอแม่ฮ้อย เธอลองคิดดูแล้วกันพวกกระเหรี่ยงพวกนี้มาจากไหนถ้าไม่ใช่จากพม่า ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยอยู่ และกระเหรี่ยงอิสระพวกนี้เองเป็นหนามยอกอกรัฐบาลพม่าเสมอมา เพราะพวกนี้ไม่ชอบขึ้นกับรัฐบาลกลาง แดมมีประธานาธิบดีของตัวเองเสร็จ ดูเหมือนจะชื่อ *มว มว ซัน* และตอนที่ฉันไปนั้นได้ทราบว่ ท่านประธานาธิบดีผู้นี้กำลังพักอยู่ที่นครหลวงกรุงเทพฯ จะจริงไม่จริงฉันก็ไม่ทราบได้ พวกกระเหรี่ยงเขาเล่าให้ฟัง เธอลองคิดดูก็แล้วกัน กระเหรี่ยงอิสระคือ หนามยอกอกพม่าแต่อาศัยอยู่ในไทย พม่าจะคิดอย่างไร ดูกระไรอยู่นะ ฉันคิด ๆ แล้วเปรียบเทียบกับทางภาคใต้บ้านฉันดู ก็ให้นักห้วน ๆ ว่า มาเลเซียเขาจะมีพฤติกรรมแบบนี้บ้างหรือเปล่านั้นไม่รู้ ถ้ามีก็คงสนุกดี

เท่าที่ฉันเห็นและทราบมา พวกนี้เองที่ไปดอนวัว-ควายและสินค้าต่าง ๆ (ไม้สัก-แร่) มาจากฝั่งพม่ามาขายในไทยโดยข้ามทางแถว ๆ แม่สามแลบนี้เป็นส่วนใหญ่ เมื่อฉันไปถึงที่นั่นมีวัวควายอยู่เต็มทุ่งที่ราบแม่สามแลบ เมื่อถามเขาก็บอกว่า “มาจากพม่า” รอสักครู่ก็เห็นภาพสวย ๆ แถวสามแลบคือ เห็นเรือหางยาวดำหนึ่งอยู่กลางแม่น้ำสาละวิน ที่แปลกก็คือข้างกราบเรือนั้นมีวัวผูกไว้ข้างละตัวโดยวายนำมาตามเรือลำนั้น และกำลังล่องมาฝั่งไทย นี่ก็คือตัวอย่างหนึ่งของการระบายของเดือนระหว่างประเทศที่ฉันเห็นมา และเท่าที่ฉันได้ทราบ วัวเหล่านั้นเมื่อขึ้นฝั่งไทย จะมี “ค่านเดือน” ตัวละประมาณ ๒๐ บาท เทียวหนึ่งก็มีประมาณ ๘๐๐ ตัวและพวกชนสินค้าเหล่านี้ก็คือพวกกระเหรี่ยงที่ข้ามไปมาระหว่างพม่า-ไทยอยู่เสมอเอง นี่คืออาชีพส่วนหนึ่งของพวกกระเหรี่ยง และเธอลองลองดูสิว่า วัวเหล่านั้นจะต้องผ่านค่านเดือนไปสักกี่ค่าน และ “นายค่าน” คือใครบ้างถ้าไม่ใช่คนไทยในเครื่องแบบของคนไทยเรา ก็ถือว่าช่วยกันทำช่วยกันกินเถิด

ฉันคิดว่าพวกสินค้าชนิดอื่นอันได้แก่เพชรพลอย แร่ฟลูออไรต์ ไม้สัก ก็มีทำนองการเข้าแบบเดียวกันนี้แหละ ไม้งันไหนเลยจะมีไม้สักเดือนมูลค่าหลาย ๆ ล้านวางเกลื่อนอยู่เต็มทุ่งเต็มป่าแม่สะเรียงเล่า

เธอพอมองเห็นปัญหาแล้วใช่ไหมว่าข้าราชการเหล่านี้แหละบั่นทอนสัมพันธภาพระหว่างไทย – พม่า
ไปในทางร้าย เพราะมีพวกกระเทยเป็นคัวเหตุ อีกอย่างหนึ่งที่ฉันเห็น คือวราของหน่วยราชการ
ต่าง ๆ วิ่งกันเคลื่อน เช่นพวก ร.พ.ช. น.พ.ก. ของ ก.ร.ป. กลาง ส่วนใหญ่เป็นรบบรรทุก ว่าง ๆ
เขาจะใช้ไปบรรทุกสินค้า คำเล่นบ้างหรือ จนบัดนี้ฉันยังไม่ทราบชัดเลยว่า อาวุธที่พวกกระเทยมี
อยู่นั้นได้มาจากไหน และพวกนี้จะมีเงินร่ำรวยมาโดยทางใด นอกจากการค้าขายระหว่างประเทศ เธอไม่
แปลกใจบ้างเลยหรือที่ฉันว่าขณะที่ฉันไปเที่ยวแม่สะเรียงนั้น ท่านประธานาธิบดี *มา มา* ชั้น กำลังพัก
อยู่ที่กรุงเทพฯ ฉันก็ชักงง ๆ เหมือนกันเรื่องการเมือง เธอก็รู้อยู่แล้วว่าฉันไม่สันตติเอาเสียเลย ถ้าเรื่อง
บู้ก็พอว่า แต่ฉันก็เพียงคิดตื้น ๆ ว่า เมื่อพวกกระเทยกลุ่มนี้ มีทั้งส่วนเป็นภัยต่อไทยเรา ในการ
ชนของเดือนและสร้างปัญหาคอร์รัปชัน และเป็นภัยทางการเมืองต่อพม่าแล้ว โฉนพวกเขาโดยเฉพาะ
ตัวเอ้ ๆ จึงอยู่ในไทยได้อย่างสุขสบาย เธอช่วยฉันคิดหน่อย

ที่จริงเรื่องกว้าง ๆ ที่ฉันไปเห็นที่แม่สะเรียงมานั้นยังมีมากกว่านี้อีก ยิ่งรายละเอียดด้วยแล้วยังมี
อีกมาก แต่ฉันจะเล่าเธอเพียงแค่นี้ก่อน เพราะรู้สึกว่ามันก็เย็นเยือกมากพอควรแล้ว ปัญหาที่เล่ามาเธอ
พอมองเห็นได้บ้างแล้วว่า ปัญหาคอร์รัปชันนั้นกำลังระบอบไปทั่ว แม้แต่ชายแดนเล็ก ๆ เช่นที่แม่
สะเรียงและคงเข้าใจได้ว่าปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร อย่างไร

ต่อจากแม่สะเรียงฉันมีโอกาสไปที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ที่นี้เป็นเพียงทางผ่านเท่านั้นฉัน
จึงไม่รู้อะไรมากนัก เพียงแต่ทราบว่ากำลังเป็นเขต ผ.ก.ค. แห่งหนึ่ง ไม่ทราบว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไรบ้าง
ฉันรีบลงมาเชียงใหม่เสียก่อน เพื่อเตรียมตัวไปต่อทางฝาง – แม่จัน และไปทูลเกล้าถึงอำเภอ
แม่ฮ้อย (เธออย่าคิดว่าฉันไปอย่างสบายนะ บางช่วงฉันต้องใช้เวลาเดินถึง ๒ – ๓ วันที่เที่ยวที่กิ่ง
อำเภอแม่ฮ้อยฉันก็เดินต่อไปจนถึงท่าเรือ ลงเรือต่อไปจนถึงท่าทอน เดินไปอีกนิดเดียวมีหมู่บ้านอยู่
เรื่อย ๆ และฉันได้ยึดเอาหมู่บ้านหนึ่งเป็นหลักคือ “เมืองงาม” รอบ ๆ เป็นเนินเขาสูง มีชาวเขาอยู่
ถึง ๖ เผ่า ฉันก็จำไม่ค่อยได้แต่ที่รู้ ๆ ก็มี ยาง ลีซอ เย้า โดยเฉพาะยางกับลีซอมีมากและพวกนี้ร่ำรวย
เสียด้วย

ลืมบอกเธอไปอย่างหนึ่งว่าอาชีพของชาวเขาแถบนี้คือทำชา และรู้สึกว่าจะเป็นแหล่งชาที่ใหญ่ที่สุด
ในประเทศไทยด้วย ส่วนจะมีอาชีพปลูกฝิ่น เหมือนแถวอินทนนท์หรือ เป่ล่านั้นฉันก็ไม่ทราบได้
เพราะตอนที่ไปนั้นไม่ใช่หน้าฝิ่น ห่างจากเมืองงามไปใช้เวลาเดินสัก ๔ – ๕ ชั่วโมง จะมีอีกคอกหนึ่ง
ที่พวกลีซออาศัยอยู่ เขาเรียกคอกสามเส้า บนคอกมีโรงเรียนของพระธรรมจาริกอยู่แห่งหนึ่ง มีนักเรียน

สี่ห้าสิบคน มีครูคนเดียวเป็นเนรและคุณวุฒิประถม ๓ ตอนที่ฉันไปรู้สึกว่ามีสามเนร ท่านขาดอุปกรณ์การสอนและบ้จจ่ายในการศึกษาหลาย ๆ อย่างทีเดียว ฉันยังคิดจะไปช่วยท่านสอนสักพักหนึ่ง ก็กำลังรอโอกาสอยู่นี้แหละ ก็แปลกใจอยู่ว่ากรมประชาสงเคราะห์ท่านได้มองบ้างหรือเปล้ากับโรงเรียนในอาณัติเหล่านี้

จากเมืองงามฉันเดินทางต่อไปแม่สลอง ที่นี้ฉันต้องมีใบผ่านท่านจากนายท่านเดือนด้วย เพราะฉันกำลังเข้าอยู่ในเขตศึครองของ *จีนฮ้อ* หรือ K.M.T. ๔๓ โดยนายท่านท่านอธิบายไว้ในใบนั้นว่าเป็น น.ศ. มาท่องเที่ยว เมื่อฉันเข้าไปในหมู่บ้านเหล่านี้ก็มีความวุ่นวายนิดหน่อย และหาหัวหน้าชั้นรองของเขาไม่พบ หัวหน้าใหญ่ที่นี้คือ *นายพลต่วน* หรือ *ตวน* แต่ในที่สุดก็เรียกบ๊วยดี เธอคงทราบดีว่าพวกนี้ เข้ามาในไทยอย่างไร และทำไมจึงสามารถตั้งหลักแหล่งอยู่ในเมืองไทยได้อย่างสบาย ว่ากันว่าพวกนี้ช่วยรัฐบาลของเรามากในเรื่องปราบ ผ.ค.ค. เพราะพวกนี้เป็นอริอย่างแรงกับ “ค่ายแดง” บนผืนแผ่นดินใหญ่ของจีน และขอเธออย่างได้สงสัยเลยว่า K.M.T. ๔๓ นั้นยังเป็นกองทัพอยู่หรือเปล้า เพราะฉันเคยเห็นการเดินทัพของพวกนี้มากับตาเมื่อคราวไปเยี่ยมนายอำเภอ (อำเภอกันตารที่สุดของแม่ฮ่องสอน) แต่เธอควรจะสงสัยว่า อาวุธของเขามาจากไหนและมีความเป็นอยู่เลี้ยงชีพกันอย่างไร ฉันคิดว่าเธอควรรหาข้อมูลมาด้วยว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าอาวุธ การคอร์รัปชั่น และการปลุกผีในไทยอย่างไร ทั้งยังน่าจะหาทางให้รัฐบาลท่านชี้แจงให้แจ่มชัดเสียที่ว่าเมื่อเห็นแล้วว่าพวกนี้อยู่ในฐานะเป็นกองทัพ ทำไมจึงสามารถอยู่ในประเทศได้ในฐานะผู้ลี้ภัย เมื่อตอนฉันไปพักอยู่ที่นั่น ฉันไปพักที่หมู่บ้านไม้ใหญ่โตนก็มีคนอยู่กันเพียงร้อยกว่าครัวเรือน ได้รับคำบอกเล่าว่าส่วนใหญ่อยู่บนภูเขาหลังหมู่บ้าน และบ้านพักของ *นายพลต่วน* ก็อยู่ที่นั่น หมู่บ้านนี้เป็นเพียงด่านหน้าเท่านั้น

ที่นำที่ที่สุดก็คือ ในหมู่บ้านป่าชาวเขานี้มี โรงเรียนอยู่แห่งหนึ่ง และนักเรียนที่นั่นแต่งตัวทันสมัยเสียจนฉันอายเมื่อวันไปถึง เพราะไม่มีกว่าในป่าในเขาจะมีอย่างนั้นอยู่ ภายหลังเมื่อฉันรู้ ความสงสัยจึงหายไปบ้าง นักเรียนเหล่านี้มาจากเชียงใหม่ ตากและกรุงเทพฯ เป็นลูกคนจีนทั้งนั้น เธอคงอยากทราบว่าเขารเรียนอะไรกัน เขาเรียนภาษาจีน ทั้งคู่เหมือนจะเป็นโรงเรียนแบบทหารด้วย เพราะมีการลงสนามซ้อมวิ่ง – เดินเป็นประจำ และจากคำบอกเล่า ฉันได้ทราบต่อไปอีกว่าถ้าใครเรียนดีจะมีการส่งไปเรียนต่อที่ไต้หวัน ก็ไม่ทราบได้ว่าเมื่อกลับมา เขาจะเข้าประจำการที่ไหนหรือไม่กลับมาเลยก็ไม่ทราบได้

ปัญหาชนกลุ่มน้อยที่กำลังเป็นเสี้ยนหนามประเทศเราอยู่ ส่วนจะเกี่ยวกับเรื่องคอร์รัปชันน้อยมาก แต่ไหนนั้นใครขอให้เธอใช้ความคิดกว้าง ๆ ตู้อีกทีหนึ่ง และคิดว่าเธอคงไม่ผ่านปัญหานี้ไปเลยนะ ถ้าเธอไม่มีส่วนได้เสียในกิจการใดกิจการหนึ่ง และปัญหาสั้น ๆ ที่ฉันจะตั้งต่อไปนี้ขอให้เธอช่วยตอบชี้แจง ในจดหมายฉบับหน้าด้วยว่า เธอเข้าใจอย่างไร

๑. กระเหรี่ยง ๖,๐๐๐ กว่าคนที่แม่สะเรียงมีส่วนให้เกิดคอร์รัปชันในไทยและยังผลให้ไทยผิดใจกับพม่าได้หรือไม่
๒. K.M.T. ๓๘ ซึ่งเป็นกองทัพเดือนมีสิทธิอยู่ในไทยฐานะอะไร ทั้ง ๆ ที่รู้กันอยู่ว่าพวกนี้เป็นกองคาราวานผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

ฉันขอบแก่นั้นะ อย่าลืมส่งข่าวเรื่องบ้านเมืองเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเมืองของคณะบริหารคณะนี้ให้ฉันทราบบ้าง กรุณาและปากกำลังทำให้ฉันเป็นคนป่าตาเดือนเข้าทุกที ๆ แล้ว๑

สดาพร ศรีสัตย์

ศึกษาศึกษาม
แหล่งหนังสือทางวิทยุวรรณกรรมส่งเสริมความคิด
หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษและวารสารนานาชาติ

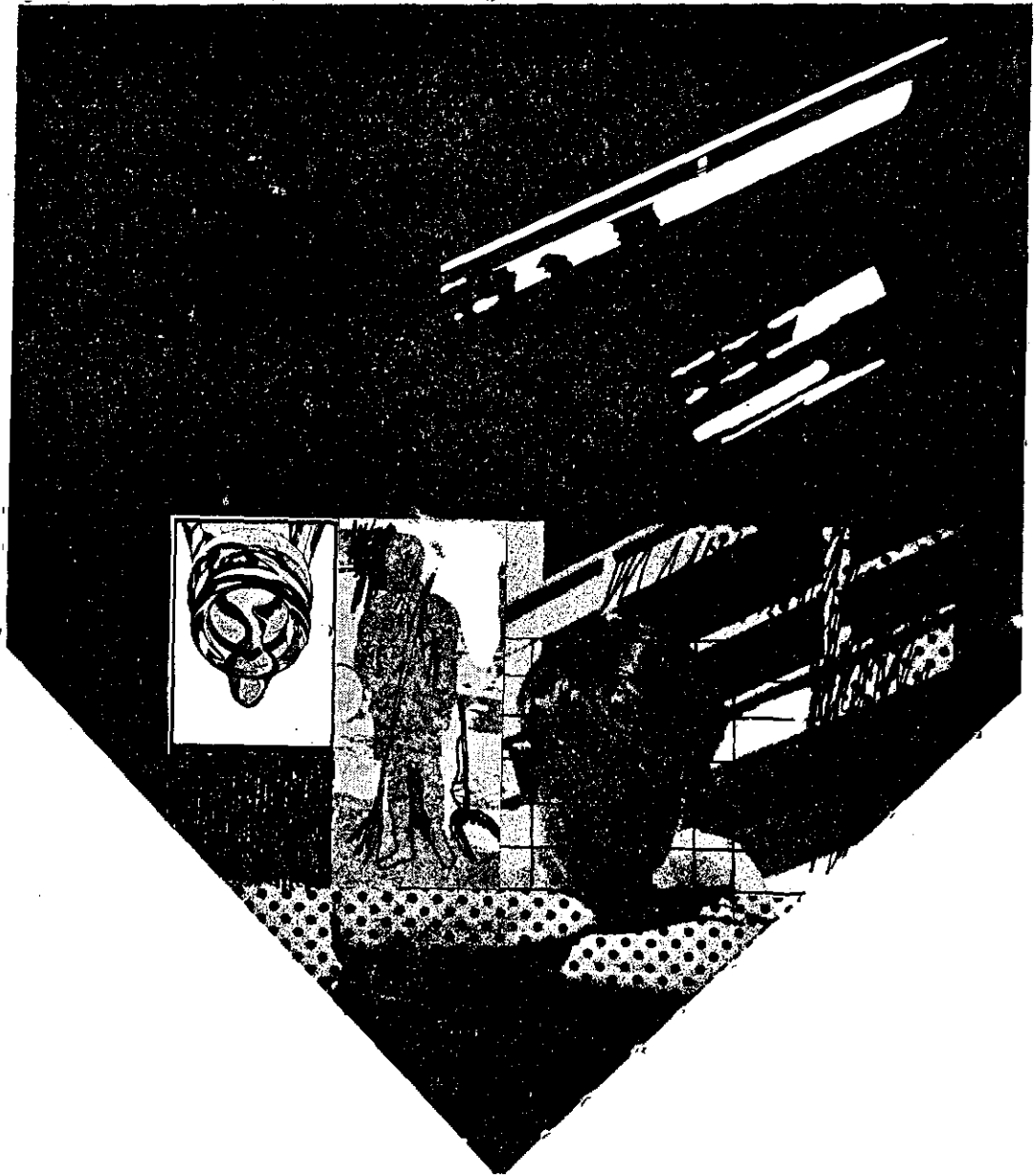
หนังสือของสำนักพิมพ์ หัพิมพ์จำหน่ายแล้วมี

๑. ฟันความหลัง (๔ เล่มชุด)	เสฐียรโกเศศ	๔๕ บาท
๒. เทวศวันออกคชวันตก	น.จ. ลับพันพรเสนา โสณกุล	๓๘ บาท
๓. ห้าเดือนกลางซากอิฐปูนที่อยู่ชยา	น. ณ ปากน้ำ	๓๓ บาท
๔. ห้าปีจากปริทัศน์	ส. ศิวรักษ์	๔๕ บาท
๕. รวมปาฐกถา	ศิเรก ชัยนาม	๓๒ บาท
๖. สารนา-ปรัชญาชีวิต	รวี ภาวิไล แปล	๔๐ บาท
๗. ถิ่นน้ำภูกระดัง	อังกูร กัลยาณพงศ์	๓๒ บาท
๘. พี่กับ	ลาว คำหอม	๓๒ บาท
๙. สภาพิธีสาน	ตุลจันทร์ แปล	๓๘ บาท
๑๐. กวีนิพนธ์	อังกูร กัลยาณพงศ์	๓๘ บาท
๑๑. โหม่อสาน	รัตนา แปล	๓๒ บาท
๑๒. จาการ์ตายามสนธยา	เอนก ภิทยพยฒม แปล	๓๘ บาท
๑๓. รวมนิทาน	นาคะประทีป	๓๕ บาท
๑๔. คั่นคิดดิน	ส. ศิวรักษ์ (ออกถ้าสุด) ราคาประมาณ ๓๐-๔๐ บาท	

สั่งซื้อได้ที่ ผู้จัดการศึกษาศึกษาม ๑๗๑๕ ถนนพระราม ๔ สามย่าน นครหลวง ๕ โทร. ๕๑๑๖๓๑

ไพร่ฟ้าหน้าใส

ว่าปางมหานครตองหงษ์เพื่อง
พระเสื่อเมืองทรงเมืองเร้นหน้
กรุงเทพมหานคร
เกิดมีชื่อใหม่คู่ไทยแดน
เสียดายนามพระราชทานอันวิจิตร
ไม่มีใครคิดหวงแทน
เปลี่ยนชื่อเซชเซชเรียกแทน
ตามแผนพัฒนามหานคร
เมื่อนั้นชาติไทยก็ก้าวหน้า
ไพร่ฟ้าสุขไสโมสร
ไม่ต้องกลัวผู้ทนราชฎ
ยามเดือดร้อนไปเสื่อเป็นเคาจะนัง
ประชานี่สุขทุกหย่อมย่าน
พจนานหีบขนความหวัง
เสียงไซครางวัดสิวันครั้ง
ผลอพลึงว่ารอยตกหอยไป
เลวก็แดนสัตตนักศึกษา
ไว้ผสมขาวประป่าไ้อ้นน้ำไม้
สมัยนั้นคนใหญ่คนโต
ต้องโง้วผสมเกริ่นเต็บนกระบาส
ชาวไทยทุกวันนี้มีความสุข
ในยุคปฏิวัติรัฐประหาร
ขอให้อยู่คู่ไทยไปนานนาน
เผด็จการเหมาสมสังคมนไทย
วีระ สิริราชววัฒน

ไสโครภ

ธงชัย สุรการ

สี่ทุ่มหรือห้าทุ่ม ถ้าเช่นนั้นฉันก็ยืนคอยอยู่ที่นี้เกือบก่อนสองชั่วโมง ถนนเป็นมันเรียบจากน้ำฝนที่พร่ำลงมาก่อนหน้านั้น แสงนีออนสะท้อนพราวเลือนอยู่ตรงนั้น ที่ฉันเห็น ถึงกระนั้นฉันก็ไม่ได้ยินกบเขียดร้องอย่างที่ใครเคยเขียนพรรณาหลังฝนตก ที่นี้ไม่มีตงหญ้าธวัชน้ำเล็กเล็กพอให้มันซุกซ่อนได้ แต่ละองน้ำที่ตกค้างยังส่งกระแสความเย็นเยือกมาต้องความรู้สึกบนผิวหนัง ขณะที่ฉันเองรู้สึกสิ้นหวังและกำลังหมดหวังเอาเสียแล้ว

นี่ไม่ใช่เหตุเจตนาที่ฉันต้องมายืนรอคอยฉันไม่ตั้งใจที่จะมาทรมานตัวเอง ฉันต้องบอกแก่ตัวเองว่า มันเป็นอุบัติเหตุ เพราะฉันเองก็ไม่ได้คาดคิดมาก่อน และที่สำคัญคือฉันไม่มีทางเลือก จริ่งที่เดียว ฉันไม่มีทางเลือก หากจะมีทางออกอยู่ทางเดียว ก็กลับไปสู่ทางเดิมที่ฉันเองก็ไม่รู้และไม่เข้าใจ ออกจะเป็นการตัดสินใจที่น่าหวาดกลัวที่ฉันจะกลับไป อย่างน้อยสัญชาตญาณในสามัญสำนึกก็หลอกให้ฉันต้องคิดเช่นนั้น

ถึงอย่างไรฉันก็ได้ตัดสินใจในบัดนี้แล้วที่จะไป ฉันมองไม่เห็นสาระอันใดที่ฉันจะต้องมาทรมานกับเรื่องเหลวไหล มีแต่ความหวังลมลมแล้งแล้งคอยประดังชีวิตที่มีลมหายใจ เป็นเพียงเกมหลอกหลอกที่สร้างขึ้นเพื่อฆ่าเวลาระหว่างการรอคอยเท่านั้น และเมื่อถึงคราวที่ฉันได้เข้าไปร่วมเกมนั้นฉันจึงรู้ว่ามันเป็นเกมที่สกปรก หากใครพลาดพลั้งก็ต้องอยู่ใต้สันตินเขา ฉันไม่

พอใจที่จะร่วมเล่นเกมนี้ แต่ที่นี้ก็ไม่มีเกมอื่นให้ฉันเลือกเล่นได้ ฉันจึงตัดสินใจที่จะไป มันเป็นทางออกทางเดียวอย่างที่คนจนตรอกทุกคนคิด

ที่แล้วมาฉันถูกหลอกให้ยืนสูงเพียงเพื่อเหยียบหัวหมา เท่านั้นดูเหมือนเป็นเรื่องน่าปลื้มแล้ว พวกคนรุ่นเก่าพยายามชี้ให้เห็นคุณภาพความดีความงาม ขณะที่ความจริงเดินเหยียบย่ำสวนทางมา มันด่มน้ำลายรดหน้าฉันอย่างเจ็บแสบ เป็นเรื่องที่ฉันจะขอโทษกรรมไม่ได้ ที่พวกนั้นพยายามหลอหลอมให้ฉันกลายเป็นคนอ่อนแอ ขณะที่การเล่นเกมที่นี้ต้องการคนแข็งแรงเหมือนกับที่เพื่อนฉันเคยพูดสัพพยอกในวงสนทนา “คุณเป็นหนึ่งในอสูรจินบับลันที่แข็งแรงที่สุดนะ” การที่ฉันจะคิดฆ่าใครสักคนให้ตายจึงไม่น่าที่ฉันจะต้องครุ่นคิดคำนึงอะไรมาก

แต่ก็ชั่วว่างเปล่าวิ่งผ่านหน้าฉันไปสองสามคัน บัดนี้ข้างบนถนนเป็นระออง โชเฟอร์ในรถมองมาที่ฉันในแววตาคำถาม เมื่อเห็นฉันยืนนิ่งเฉย เขาก็เลยผ่านฉันไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม เขาก็ยังมีความหวังอยู่เบื้องหน้า ใครใคร่ก็มี ความหวังอยู่เบื้องหน้า แต่มันก็เป็นเรื่องซ้ำซากที่ฉันเบื่อ ฉันล้วงมือลงไปใ้ในกระเป๋ากางเกง ตะแคงกับเศษเหรียญสองอัน

ฉันถูกจำกัดขอบเขตให้ไปได้แค่ รถเมล์เท่านั้น ฉันเริ่มลังเลต่อคำกล่าวที่สุกสุดว่า ทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกใช้ชีวิตได้ คงจะเป็น คนโง่พูด

ปลอบใจตัวเอง บางท้องถิ่นการฆ่าตัวตายถือเป็นการผิดกฎหมาย เป็นเรื่องที่น่าขมขื่น ที่เกิดมาอย่างไม่มีตัวตน แต่พวกนั้นคงจะตายกับความรู้สึกที่ด้าน

เมื่อตอนหัวค่ำฉันมีเศษเหรียญเหลืออยู่สามอัน แต่ฉันได้จ่ายให้เด็กชายหนังสือพิมพ์ไปอันหนึ่ง ฉันไม่ได้ตั้งใจที่จะซื้อหนังสือพิมพ์ ฉันพอจะหาอ่านตามร้านกาแฟได้ไม่ยาก ฉันไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่านได้ทุกวัน แต่เมื่อฉันสบหน้าตาเด็กคนนั้น ฉันก็ไม่รู้สึกอึดอัดที่จะควักเศษเหรียญที่มีให้ไป และจวบคั้งนี้ฉันก็ยังไม่ได้เปิดมันออกอ่าน เมื่อแรกฉันคิดว่าไม่จำเป็นที่จะไปสนใจกับมันอีกแล้ว เพราะฉันกำลังจะไป ฉันจึงจดจ่ออยู่กับการรอคอยรถเมล์ รถเมล์ที่จะพาฉันไปสู่ปลายทาง ฉันจะได้พักผ่อนและนอนหลับอย่างสบาย ฉันจึงไม่ครุ่นคิดอะไรรนอกเหนือไปจากนี้

แต่รถเมล์ที่ฉันคอยยังไม่มา

ฉันเริ่มรู้สึกงุ่นง่าน การเสียเวลาในการรอคอยกำลังทำให้ฉันหัวเสีย แม้แต่การคัดปลดเปลื้องความทุกข์ก็หนีไม่พ้นความทวนทวาย ฉันนึกถึงเกมเล่นหลอกหลอกของคนที่นี่ หากฉันเพียงแต่คิดว่ามันเป็นเกมสนุกสนานที่เล่นเพื่อฆ่าเวลาเท่านั้น ฉันก็คงสบายใจได้ แต่ฉันก็ปลงไม่ได้หรอกว่า จะต้องมาเสียเวลากับเกมเหลวไหลนั้นได้อย่างไร เกมเล่นสกปรกที่เต็มไปด้วยเล่ห์เหลี่ยม

เกมที่คนเล่นคอยฆ่ากันลับหลัง นี่ไม่ใช่เรื่องที่ฉันถนัด ฉันออกจะโชคร้ายที่ถูกสอนมาให้อ่อนแอเกินไป ไม่เป็นไร คนอย่างฉันกำลังสูญพันธุ์อยู่แล้ว มันเป็นหลักเกณฑ์ธรรมดารวมคณา ไม่ต้องมีปราชญ์เทวดาที่ไหนมาบอก ฉันก็เรียนรู้ได้

ฉันมองไปรอบรอบข้างอีกครั้งแล้วไปสุดที่ถนนยาวเหยียด เพื่อจะมีความหวังขึ้นมาบ้าง ฉันคิด ฉันไม่อยากจะงอนหน้ามองท้องฟ้า นับวันดาวเดือนจะลอะเลือน ทางข้างเผือกอยู่ตรงไหนนะ ฉันหาไม่เจอ ทุกสิ่งยังคงทอดความเงียบและเงียบ ฉันขยับแขนหยิบหนังสือพิมพ์ที่หนีบอยู่คล้ออก หนึ่ง-สอง-สาม-สี่-ห้า

จีนแดงต้อนรับนักสันจิตซิด ราชภู่ถูกผูกคอต คูกคามหนัก บขส. รดร่วมชดกันขึ้นราคา ค่าโดยสาร หนุ่มฉุดลูกสาวคบตียิงพ่อตบ หนักหนุ่มรวมขึ้นใจสาวยับ

สหรัฐาส่งฝูงบินดล่มฉนวนเหนือ-ศึกหนัก ไกลันครวัด

รถ มลียังไม่มา

วันนี้ที่ศาลาไคเซ็คชนม์ พล อ. ปอ เป็นประธานเปิดการประชุมทสนุช พล ท. บอ เป็นประธานจัดงาน บริษัทบางซ้อน ซ่อนตัวมานาน เบ็ดตัวตุมเห็นจะสลายตัวเพราะนักศึกษารเขียนจดหมายร้องเรียนไปถึง "หัวหน้าคณะปฏิวัติ" อาจารย์เอาเครื่องมือทางราชการไปใช้ฟรี เขาว่ากันว่านักศึกษาน่ะไม่ยุ่งหรอก เป็นแต่มีคนคอย

ยู.เทย์นะซี จริงโหมกรับท่านอธิบดีการบดียอ นาง ลาวฮอ ผีกังงานที่สหรัฐฯ เสร็จเรียบร้อยแล้วจะบิน กลับเมืองไทยเดือนหน้า แผลงภู่ทัวโพนสนใจคิด ต่อได้ทีโรงแวม เผานายตอวันนี้ วัตมะกอก เกิด วนนี้ นายฮอ. นายอช. นางซอ สุชี สุชี

เรียนคุณชอที่นับถือ-ผมติดตามอ่านคอลัมน์ ของคุณเป็นประจำ คุณตอบได้มันเข้าใจดี ขอ ชมว่าคุณทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยแท้ เอาละ ผมขอลถาม ๑) คุณเห็นว่าประเทศไทย เป็นประเทศอุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรม ถ้า เป็นเกษตรกรรมแล้วทำไมสินค้าประเภทอุตสาหกรรมที่บ่นกันนักหนาว่าฟุ่มเฟือย ยังสั่งเข้ามา ขายหรือซื้อเข้ามาให้หนักแผ่นดินทำไม ที่สำคัญ ทำให้ไทยขาดดุลการค้า สินค้าที่สั่งเข้ามาผมว่า ลดลงหรือจำกัดลงน้อยจะเข้าที่ดี เพราะประเทศไทยตอนนี้ทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น ๒) คุณมีความ คิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการซื้อรถประจำตำแหน่ง มาให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หนึ่งอย่างสบายคนเดียว คุณคิดว่าฟุ่มเฟือยไหม เพื่อว่าเปลี่ยนมาเป็น รถยนต์แบบรถเมล์คันใหญ่ ซึ่งนั่งทีเดียวได้หลาย คนเข้าที่ดีกว่า และที่สำคัญจะเป็นตัวอย่างที่ดี ของประชาชนที่ไม่อยากซื้อรถส่วนตัวมานั่งให้ มาก ทางคิดขจัดจราชวังจะได้ลดน้อยลง ผมขอ เรียนถามและเสนอความคิดเห็นแบบเขยเขยมา เพียงแค่นี้ คุณจะว่าอะไร-นับถือ นายมอ

เสียงแกรกแกรกดูมาบนท้องถนน เจามีต นั้นกำลังเดินมาที่ฉันยืน บนไหล่สะพานบู้งก็ มือ ที่กำตามไม้กวาดขี้ดไปมา เขามองมาที่ฉันหน่อย หนึ่งขณะที่ฉันเงยหน้า แล้วเขาก็ก้มหน้าทำงาน ของเขาต่อไป เขายังอยู่ไกลจากที่ฉันยืน

รถเมล์ยังไม่มา

เวียนคุณพี่-คุณพี่คะ ขณะ นั้นนั่งกำลังมีบู้ดู ทา น้องมองไม่เห็นใครเป็นที่พึ่งอีก นอกจากพี่ คนเดียวที่จะช่วยน้องได้ หวังว่าพี่คงกรุณาให้ ความสว่างแก่น้องนะคะ

เมื่อปลายปีนี้น้องรู้จักผู้ชายคนหนึ่ง สมมุติ ชื่อ ก. นะคะ น้องและ ก. รู้จักกันโดยบังเอิญ เขาตามตื้อน้องบ่อยบ่อย จนน้องต้องให้ความรัก เขาไป ด้วยความใกล้ชิดกันน้องก็ได้ตกเป็นของ เขาโดยที่น้องก็เต็มใจ และเขาก็บอกว่าเขาจะให้ พ่อแม่มาสู่ขอ

แต่พอมาระหว่างกลางปี น้องก็ลืมใจมาก น้องก็เลยหนีเขาไปทำงานต่างจังหวัด แต่ด้วยความคิดถึงเขามากน้องก็ได้กลับมาภายในสอง เดือน แต่น้องกลับมาน้องก็ไม่ได้พบเขา เพื่อน เขาบอกว่าไปทำงานที่อื่น น้องก็ได้เขียน จม. ติดต่อกับเขา จม. ที่เขาตอบมาน้องแสบจะดีใจที่ เขายังไม่ลืมน้อง และเขาก็กลับมาหาน้อง น้อง ไปหาเขาก็แกล้งทำเป็นเมิน น้องเสียใจมากก็ เลยกลับบ้าน

จากนั้นเขาก็ตามร่อน้องใหญ่เลย และเขาดามน้องว่ามีแฟนใหม่หรือยัง น้องบอกว่ายัง

เขาให้น้องรอกอีกสองปี น้องยังโกรธเขาไม่หายที่เขาทำเป็นเมิน น้องก็นัดผู้ชายร่วมงานอีกคนคิดว่าจะไปเที่ยว พอเขาเข้ามา เขาก็พบน้องยืนคุยกันอยู่ เขาก็เลยออกไป....

ฉันรู้สึกว่เสียงดูพื้นถนนดังอยู่ใกล้ที่ฉันยืนฉันเงยหน้า ชายคนกวาดขยะอยู่ห่างจากฉันไม่กี่ก้าว เขาชำเลืองมองฉัน แล้วเขาก็หยุดทำงานดูเหมือนเขาต้องการพักสักครู่ เขาล้วงมือลงไปใ้กระเป๋าสีเสื้อผ้าหนาสีน้ำตาลหม่น กวักบุหรี่ยับย่นออกมาจุกตูด ตรงนี้ ฉันมองเห็นเขาได้ชัดเจนวัยของเขาผ่านไปอายุฉันไปครึ่งรอบ หน้าตาเขาหยาบกร้านและเครียด แววดำอ่อนโยนตามนิสัยเจียมตัว สิ่งแวดล้อมคงมีบุคลิกเขาเป็นเช่นนั้น

“ถนนแฉะแฉะหน่อยนะ คุณคงทำงานลำบาก” ฉันเปรย

“ผมทำงานนี้มาหลายปีหลาย” เขาตอบฉันอย่างไม่แยแส

“คุณไม่เบื่อหรือ”

“เบื่อ....” เขามองหน้าฉันอย่างสงสัย “เบื่อผมก็อดตายเท่านั้น”

คำตอบของเขาทำให้ฉันตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเรา เขาและฉันกำลังเดินไปสู่จุดหมายที่ต่างกัน ฉันกำลังหนไม่ไ้ แต่เขาไม่รู้สึอะไร ฉันต้องการที่จะไป แต่เขาต้องการที่จะอยู่ ฉันนั่งเฉยไม่พูดอะไรอีก เพราะ

ฉันต้องใช้อารมณ์พูด ซึ่งนั่นเป็นสิ่งที่เขาไม่เข้าใจ เขาไม่อาจที่จะรับรู้ความเบื่อหน่ายที่ถึงขีดสุด เขาไม่อาจรับรู้อาการทรมานที่ฉันทนไม่ได้ และเขามองเห็นสิ่งที่ฉันเห็นไม่เหมือนกัน เขาอาจจะมองเห็นโลกที่ฉันเห็นแต่ความสกปรกเป็นความสะอาดทั้งดงาม เขาอาจจะเห็นและรู้มาบ้างว่าขณะนี้อากาศเป็นพิษและน้ำเน่าจากคำบอกเล่าแต่ฉันเห็นน้ำใจเน่าเน่า ไหลอยู่ตามท้องถนนชอกชอยและตามวคู่นกริต

เขาเป้าวันบุนหรือออกมาเป็นทางยาว รู้สึกเขาจะสบายใจที่ได้ทำเช่นนั้น เขาคงไม่ได้คิดหาความหมายอะไรจากมัน แต่ฉันก็ไม่เชื่อทีเดียวว่าเขาไม่เคยคิดอะไร เขาไม่ใช่เครื่องจักร หากเขาคิด เขาจะคิดถึงอะไร คิดเหมือนฉันหรือเปล่า เขาเคยคิดที่จะไปที่ไหนสักแห่งบ้างไหม ที่ไหนก็ได้ที่เขาเองก็ไม่รู้ เหมือนที่ฉันกำลังเป็นอยู่ขณะนี้ ไปเพื่อให้พ้นจากสิ่งที่ไม่ต้องการ เพื่อไม่ต้องพบเห็น เพื่อไม่ต้องแบกความรู้สึกที่ขยะแฉง เหมือนกับที่ฉันต้องวิ่งออกมาจากบ้านในตอนนี เมื่อทนความบีบคั้นของความรู้สึกไม่ไหว แล้วฉันก็มายืนคอยรถเมล์ รถเมล์ที่จะพาฉันไปที่ไหนก็ได้ ฉันไม่รู้สึกลัวอีกที่ฉันจะต้องไปอยู่ที่ไหน การมีชีวิตอยู่ทุกวันนี้ไม่จำเป็นต้องมีเหตุผล คัมภีร์ศาสนาควรจะโยนเข้ากองไฟได้แล้ว ฉันไม่อยากเห็นใครมานั่งหัวเราะเยาะ

“คุณกำลังรอรอดหรือ” เขาเอ่ยถามฉันเป็นครั้งแรกหลังจากที่ฉันนั่งเงียบ

“ควิบ รอดเมล” ฉันตอบ

“รอดเมลคงหมดแล้วละ” เขาบอกเป็นเชิงเตือน ฉันเองก็มีความรู้สึกเหมือนเขา เพราะฉันยืนคอยอยู่ที่นั่นมาก่อนสองชั่วโมง แต่ฉันก็ยังนึกเข้าข้างตัวเองอย่างลมลมแล้ง บางครั้งการหลอกตัวเองก็เป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ “บ้านคุณอยู่ที่ไหน” เขาถามฉันเหมือนจะเป็นห่วง

“อยู่ตรงข้างหน้าที่คุณเดินผ่านมานั่นแหละ” ฉันบอกเขาด้วยอาการปกติ เขาเหลียวไปมองตอรถที่มีแสงไฟสลัว แล้วหันกลับมามองฉันอย่างสงสัย สีหน้าเขาเหมือนอยากจะถามอะไรอีกมากมาย เขาคงคิดอะไรต่างต่างนานาเกี่ยวกับตัวฉันขณะนี้ เขาอาจจะเข้าใจว่าฉันเป็นพวกย่องเบาจากเสื้อผ้าใสมมที่ฉันสวมใส่ หากฉันจะบอกเขาว่าฉันยังเรียนหนังสือ เขาก็คงยิ่งแปลกใจมากขึ้น หากฉันจะบอกเขาว่าฉันอยู่มหาวิทยาลัยด้วยแล้ว เขาจะรู้สึกอย่างไร แต่ฉันนั่งเงียบ และฉันก็นิ่งเงียบ เขาโยนกันบูทให้ทั้ง ฉันคลื่นหนังสือพิมพ์ที่ค้างอยู่ยกอ่าน

เมื่อวันอังคารทหารอเมริกาหลายร้อยคน ได้ถูกล่าเลียดโดยทางเครื่องบินไปยังภาคเหนือของเวียดนามใต้ เพื่อเสริมสร้างกำลังป้องกันสหรัฐฯ ในขณะที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เป็นฝ่ายรุก

ชายผู้พิโอ. จากไซ่ง่อนรายงานว่า ฝูงเครื่องบินขนส่ง ซี. ๑๓๐ ได้นำทหารราบอเมริกันจากเมืองคานัง ซึ่งอยู่ฝั่งทะเลด้านเหนือไปยังฐานทัพดูไบห่างไปทางเหนืออีก ๘๐ กิโลเมตร ทหารเหล่านั้นสังกัดกรมทหารราบที่ ๑๖๐ จุดประสงค์การเคลื่อนกำลัง เพื่อป้องกันทหารอเมริกันในเมืองเว้และดูไบ และสถานีเรดาร์กองทัพเรือสหรัฐฯที่หุ้มมีเกลเมืองเว้ ห่างจากไซ่ง่อนไปทางเหนือ ๖๕๐ กิโลเมตร

ทางอากาศฝูงบินบี.๕๒ ได้บุกเข้าโจมตีลึกเข้าไปในเวียดนามเหนือมากยิ่งขึ้น และกลับมาโจมตีทางใต้เพื่อขับไล่คอมมิวนิสต์หมื่นคนซึ่งบีคัล้อมจังหวัดอันด็อกอยู่ นักบินอเมริกันรายงานว่า มองเห็นศพคอมมิวนิสต์อย่างน้อย ๓๐๐ ศพรอบอันด็อก แต่ยังมีรอดถึงข้าศึกอยู่ใกล้เมือง ๒๐ คับ

ฉันโยนหนังสือลงตรงหน้าคนกวาดขยะ แล้วบอกเขาอย่างจริงใจ “คุณช่วยกวาดมันทิ้งลงถังขยะให้ผมด้วยนะ คินนี่รอดเมลคงไม่มีแล้ว คินนี่พุ่มนี้เราอาจจะเจอกันอีกก็ได้ ขอขอบคุณครับขอบคุณ” เขามองหน้าฉัน ขณะที่ฉันเดินออกไปตามทางเก่าที่ฉันมา๑

ธงษ์ สรรสาร นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีงานเขียนทางเรื่องสั้นปรากฏในหนังสือและวารสารต่าง ๆ ทั้งที่ออกในเชียงใหม่และนิตยสารต่าง ๆ ทั่วไป เรื่องสั้นที่น่าสนใจ ๓ ชิ้น เป็นเรื่องแรกของเขาที่ส่งมายังสังคมศาสตร์ปริทัศน์

กำแพงลม

ใครคนหนึ่งกล่าวไว้ว่า สัตว์ทั้งปวงที่มีชีวิตอยู่ในโลกีย์ อุปมาดังคนลอยคอกกลางกระแสน้ำ ต้องอาศัยมือและเท้าพยุงตัวอยู่เรื่อย ๆ เพื่อมิให้จมน้ำ ครั้นมาในระหว่างทาง มาถึงฝั่งมีเมฆเข้า ก็เลยว่ายไปด้วยกัน มีลูกออกมาก็ยังให้ลูกเกาะไปด้วย ต้องหัดให้ลูกว่ายน้ำจนกว่าลูกจะว่ายน้ำเป็น ไม่มีใครจะหยุดกระตือรือร้นให้ได้เลย ลงท้ายก็สิ้นแรงสิ้นกำลัง จมหายไปในห้องมหาสมุทรด้วยกันทุกคน

เราเองก็ได้กระเสือกกระสน ในสายธารแห่งโลกีย์มาเป็นเวลาเกือบศตวรรษ บางครั้งแทบจะหมดเรี่ยวแรง จมหายไปกลางมหาสมุทรก่อนเวลาอันสมควร หากแต่ “ความอยากอยู่รอด” ช่วยเป็นกำลังให้พยุงตัวอยู่ได้ ถ้าพึ่งตัวคนเดียว ก็ไม่แน่ว่าจะไม่ปล่อยให้กระแสน้ำ

เส้นผมบังภูเขา

พดกสินหายไปเสียนานแล้ว แต่ใครเล่าจะทำเช่นนั้นได้ ในเมื่อลูกน้อยตาต้า ๆ มันยังเกาะบ่าอยู่ทั้งคน ความสงสาร มโนธรรม (หรือจะเรียกอะไรก็ได้ที่มันโก้ ๆ) มันคอยกระซิบเตือนอยู่ทุกลมหายใจว่า... ช่วยต่อไปสิ กระเสือกกระสนต่อไปสิ เพื่อ... เพื่อยืดเวลาจนน้ำออกไปให้นานอีกหน่อย พอให้ลูกน้อยมันมีแรงโผล่อกบ่า แหกว่ายไปด้วยตัวของมันเอง....

ไม่ผิดหรอกที่พระท่านว่า มีลูกมีเมีย เหมือนติดคุก หากอิสระแก่ตัวได้ยาก เอาเวลาไปทุ่มแก่การทำมาหาเลี้ยงชีพเสียหมดสิ้น ไม่อยากห่างวัดห่างวา ก็จำต้องห่าง ท่านสมุห์อยู่วัดข้างบ้านนี้เอง รู้จักคุ้นเคยกันมานานปี ตั้งใจว่าจะไปกราบนมัสการท่านครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่สำเร็จสักที สัปดาห์ที่แล้ว บังเอิญโอกาสเหมาะ เวลาหยุดงานติดต่อกันสามวัน (ด้วยวันที่ ๑๒ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ตรงกับเสาร์ ทางราชการจึงให้หยุดงานวันจันทร์ เป็นการชดเชยหนึ่งวัน) จึงถือโอกาสไปเยี่ยมท่านสมุห์ ในเช้าวันเสาร์ ท่านสมุห์ทันทีที่ได้พบหน้าเรา แสดงสีหน้ายินดีมาก ถึงกับบอกรักนิมนต์อย่างอื่นในเช้าวันนั้น เป็นกรณีพิเศษ บอกกับเราว่า

“นาน ๆ พบกันที จะต้องมีเวลาคุยกันเต็มที่ หน่อย เพราะนี่จะไม่ว่าง ชุระมันแยะเหลือ เกินโยมเชีย”

เราอดสงสัยไม่ได้ พระท่านสละทุกอย่าง แล้ว ยังมีธุระอะไรอีก จึงเรียนถามท่านว่า “ผมนึกว่าจะยุ่งแต่ฆราวาส พระสงฆ์ก็ยุ่งด้วย หรือ ขอรับ”

“โยมไม่รู้อะไร พระนี่แหละยุ่งที่สุด ไทน์ จะแขกไปไทยมา ไทน์จะกิจนิมนต์ ไทน์จะภารกิจด้านการปกครอง วัน ๆ แทบไม่มีเวลาพักผ่อนเลย”

“ปกครองอะไรครับ ท่าน” หลุดปากออกไปแล้ว รู้สึกอายนที่ถามคำถาม เชย อะไรเช่นนั้น

ท่านสมุห์มองหน้าเราแวบหนึ่ง คงคิดว่า โยมนี่ช่างเชื่อจริง ความจริงก็เชื่อจริง ๆ นั้นแหละ ก็เราประสปีประสาอะไรเสียเมื่อไหร่เล่าในเรื่องของพระสงฆ์องค์เจ้า

“ก็การปกครองพระสงฆ์นี้แหละ ตั้งแต่รวมพระนครธนบุรี มาเป็นนครหลวง หลวงพ่อเจ้าคุณได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ว่านครหลวง ค่องวางแผนการปกครองคณะสงฆ์เป็นการใหญ่ เพื่อพัฒนาการทางด้านศาสนา อาตมาเองก็บังเอิญได้รับแต่งตั้งเป็น *สรวัตถ์พระ* คอยปราบปรามพระรูดงค์เสียด้วย บ่ายนี้ก็จะไปไล่อีถองค์ เขารวยงานมาว่า มาบังกกกลตอยู่แถววงเวียนใหญ่”

คำพังเพยว่า “เบ้าบีได้หูควาย” เห็นจะสมที่สุด สำหรับบรรยายสภาพของตัวเราเองในขณะนั้น ฟังท่านสมุห์อธิบายแล้ว ยิ่งงงเหมือนไก่ตาฟาง จึงเรียนถามท่านว่า ทำไมการปรับปรุงการปกครองจึงต้องไล่พระรูดงค์ด้วย

ท่านสมุห์อธิบายว่า

“พระรูดงค์ ตามพุทธบัญญัติหมายถึงพระที่ปฏิบัติเพื่อชดถลกกิเลส คือถือสันโดษ อยู่ตามโคนไม้ ในป่าเขา หรือป่าช้า เพื่อฝึกอบรมจิตใจให้ลดความโลภ ความโกรธ ความหลง พุดง่าย ๆ พระรูดงค์ต้องอยู่ป่า ไม่ใช่อยู่บ้าน แต่ไม่ยั้งนั้น กลับมาบังกกกลตอยู่กลางเมืองหลวง บอกไว้ให้หวยบ้าง หลอกขายพระเครื่องรางของขลังบ้าง มันหลอกหลวงประชาชนชาติ ๆ ท่านผู้ว่านครหลวงจึงมีเดรบัญญัติให้อาตมาคอยตรวจตราจับไล่พวกพระนี่ออกจากกรุงเสียให้หมด”

“มีไหมครับที่ชัดขึ้น”

“มีเหมือนกัน” ท่านสมุห์กล่าวขรม ๆ “สัปดาหที่แล้ว มีอยู่องค์หนึ่ง ไปบังกอยู่แถวคลองหลอด อาตมาไปนิมนต์ให้ย้ายหนีไปที่อื่น แกคือไม่ยอมไป แดบยังพุดจันกเลงเสียด้วย จนในที่สุดต้องขออารักขาตำรวจ ควบคุมตัวไปหาหลวง พ่อเจ้าคุณ หลวงพ่อเสยเทศนาเสียยาวยืตว่า อุปัชฌาย์อาจารย์ไม่อบรมไม่สั่งสอนปล่อยให้เพ่นพ่านเป็นพระจรจัดอยู่ได้ เห็นจะต้องถอดอุปัชฌาย์กันเสียบ้าง....”

“แล้วยังไงต่อไป” เราซัก เมื่อเห็นว่าท่าน สมุห์หยุตจิบน้ำชาแล้ว นั่งนิ่ง เหมือนหนึ่งไม่เต็มใจจะเล่าต่อ

“จะยังไง? มันก็เลยย้อนหลวงพ่อบอกให้หะ สิบ มันว่าถ้ายังงั้นพระเดชพระคุณก็ถอดตัวเองเสีย ก็พระเดชพระคุณเป็นอุปัชฌาย์บวชผมเองเมื่อ สามปีที่แล้ว.... ฟังมันว่าสิ โยม พระอะไร จัญไรแท้ ย้อนพระผู้หลักผู้ใหญ่”

เหลือบศุนาพิกา อีกท่านที่จะเพล เราจึง กราบลาท่านกลับ ท่านสมุห์เดินออกมาส่งถึง บันไดกุฎิ กล่าววอยพรอวยชัย แล้วลุกขึ้นว่า “ว่าง ๆ มาเยี่ยมอีกนะ โยม”

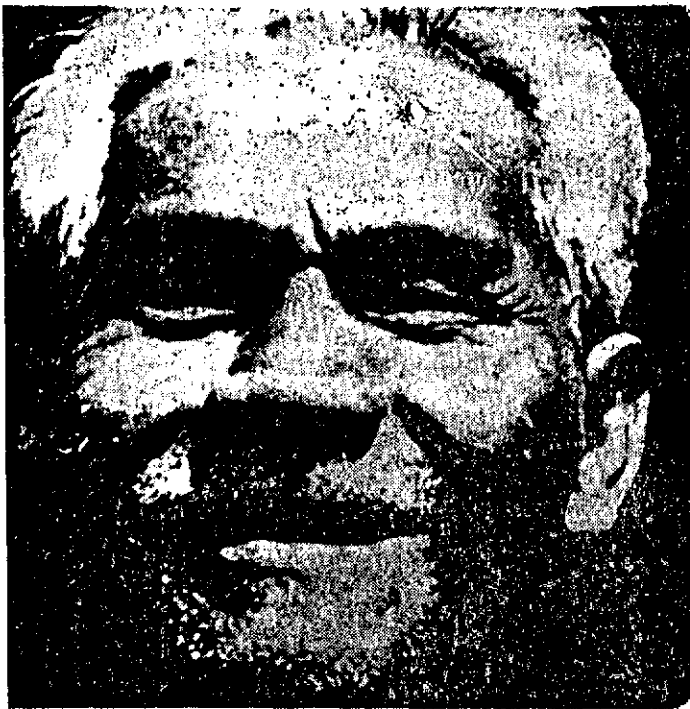
“ครับ คราวนี้ถ้าไม่ใช่วันเฉลิมของสมเด็จพระเจ้า ก็คงไม่มีโอกาสมานมัสการท่าน”

“วันเฉลิมมีความหมายสำหรับพสกนิกรทุกคน โดยเฉพาะวันที่ ๕ ธันวาคม ปีนี้ มีความหมายแก่อาตมาเป็นพิเศษ” ท่านสมุห์กล่าว เป็นนัย

“หมายความว่า....”

“ถูกแล้วโยม พระผู้ใหญ่ท่านบอกว่าเฉลิม ปีนี้ จะขอสมณศักดิ์ให้ ท่านตกปากตกคำว่า ต้องได้แน่คราวนี้เลย ค่อยมีกำลังใจทำงานเพื่อ พระศาสนาหน่อย” ©

ภทร พจนินทร

ลุงคำ ใจดี

เมื่อก่อนนี้ลุงคำมิได้เบิกบานอย่างนี้

เมื่อไม่นานมานี้ ลุงคำเช่นเดียวกับอีกหลายคน บานในตำบลตารกี้ ต้องหาเลี้ยงชีพจากคั้นคินที่แห้งแห้งรอบ ๆ บ้าน ที่ขมกที่ปลูกได้ก็มักเสื่อหอบ เพราะดินแห้งแล้ง หรือถูกน้ำท่วม หรือถูกศัตรูพืชเข้าทำลาย เกือบมือและวิธีการเพาะปลูกก็ล้มเหลว

ต้น พ.ศ. ๒๕๐๘ บริษัทเซลล์แห่งประเทศไทย ร่วมกับกรมพัฒนาชุมชน ได้วางโครงการพัฒนาชนบทขึ้นที่ตำบลตารกี้ มีการส่งผู้เชี่ยวชาญเกษตรไปให้คำแนะนำวิธีใหม่ ๆ ในการปลูกพืช เพื่อเพิ่มผลผลิต ผลปรากฏว่าเกษตรกรหลายคน ได้ช่วยตนเองให้อยู่ดีกินดีเงินกว่าเดิม

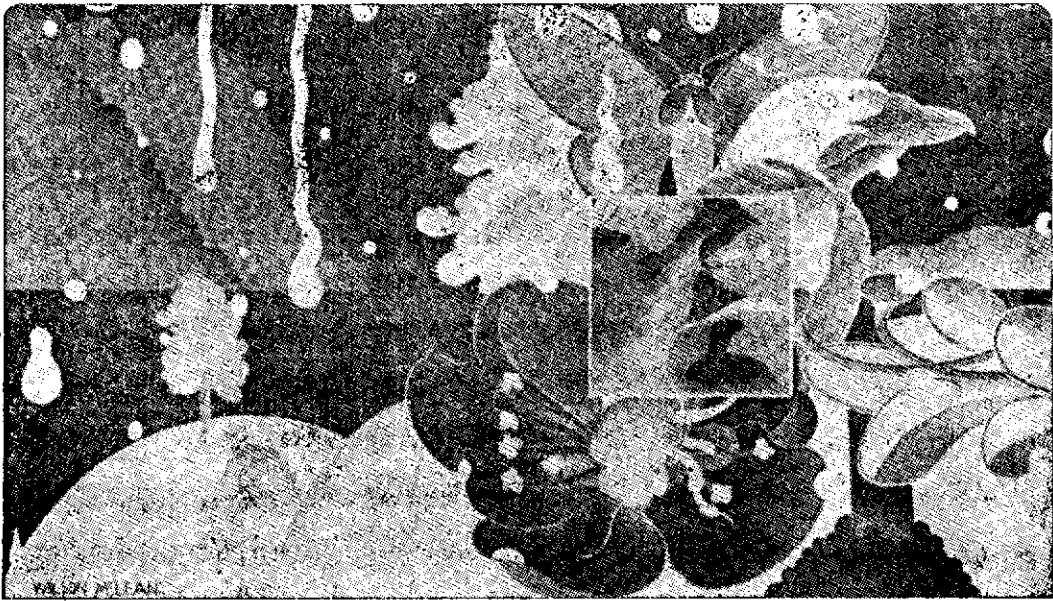
ลุงคำในปัจจุบัน เป็นนักปลูกข้าว อนาคตของลุงคำเต็มไปด้วยความหมาย มีหวังที่จะเจริญรุ่งเรืองต่อไป

บริษัทเซลล์จะยังคงปฏิบัติงานร่วมกับกรมพัฒนาชุมชนสืบไปอีกนาน เพื่อปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของชาวไทยเป็นพัน ๆ คนในตำบลตารกี้

บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย

ประเทศไทย จำกัด

อัตราการเกิดเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีทีท่าจะชะลอ
ลง ผู้คนอยู่กันอย่างเบียดเสียดเขียดยัด ต้องอดมือ
กินมือ เพราะอาหารไม่พอกับจำนวนปากท้อง
อาหารที่กินเข้าไปนั้นเล่าก็มี คีตทิ์ และกัมมันต
ภาพรังสีปนอยู่อย่างเหลือเฟือ อากาศร้อนอบอ้าว
ด้วยพลังงานทิ้งแล้วของเครื่องจักร เต็มไปด้วย
เขม่าควัน และคาร์บอนมอนอกไซด์ที่ทำลาย
เลือด ในท้องถนนระงมไปด้วยเสียงแตรและเสียง
คำทอของคนขับรถยนต์ ซึ่งไม่สามารถไปไหนได้
เพราะจราจรติดขัด บ้าที่เคยเขี้ยวข่มกลายเป็น
ทะเลทรายอันแห้งแล้ง สัตว์ป่าสูญพันธุ์ไปจน
หมดสิ้น มองไปรอบด้านพบแต่ถุงพลาสติกใช้แล้ว
เกลื่อนกลาดไปทั่ว เหตุการณ์นับวันมีแต่จะเลว
ร้ายลง ชยะและของเสียจากอุตสาหกรรมพอกพูน

ขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่น้ำมันเชื้อเพลิงและถ่านหิน
ร่อยหรอไปจนหมด คาร์บอนไดออกไซด์จากการ
เผาไหม้เพิ่มขึ้นในบรรยากาศ จนถึงขีดซึ่งความ
ร้อนจากดวงอาทิตย์ถูกดูดไว้มากพอที่จะทำให้น้ำ
แข็งที่ขั้วโลกละลาย เกิดน้ำท่วมโลก มนุษย์หัน
มาประหัตประหารกันเอง เพื่อแย่งที่อยู่และ
อาหารที่กำลังจะหมด ผู้นำประเทศมหาอำนาจ
สั่งจุดระนาวระเบิดนิวเคลียร์.....

สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จริงละหรือ เท่าที่ผ่าน
มานับล้านปี มนุษย์อยู่กันได้อย่างไม่มีปัญหา
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากนัก มนุษย์คิดค้นเทคโนโลยี
ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีพ
เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง ทุกคนชื่นชมกับความสำเร็จ
ของวิทยาการแผนใหม่ ประเทศต่าง ๆ ที่สามารถ

พัฒนาอุตสาหกรรมได้สำเร็จรวดเร็วขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ประเทศคือพัฒนาทางทะเลเยือกหยาบที่จะเปลี่ยนสังคมของตน จากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม แต่แล้วในทันทีราวกับไฟไหม้ป่า มีคนตะโกนร้องว่า พอลลูซัน แล้วต่างก็ตระหนกตกใจกัน มีผู้ประณามยาม่าแมลงว่าทำให้คนพันธุ์ที่หายากต้องสาบสูญไป โดยลืมประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ยาเหล่านี้ที่เพิ่มผลผลิตทางเกษตร และลดโรคภัยไข้เจ็บที่มีแมลงเป็นสื่อไปชั่วขณะ บางคนทิ้งผงซักฟอกหันกลับไปใช้สบู่ บ้างก็เลิกกินผงชูรส บ้างก็โทษเครื่องปรับอากาศว่าทำให้อากาศในกรุงร้อนขึ้น หลายคนวิเคราะห์ว่าสังคมอุตสาหกรรมเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา และเป็นห่วงสิ่งแวดล้อมในประเทศอุตสาหกรรม หลายคนเสนอว่าวิธีเดียวที่จะให้มนุษยชาติรอดอยู่ได้ คือต้องหันกลับไปทำนาอีกใหม่ กลับไปสู่สังคมเกษตรกรรมกันดังเดิม มิฉะนั้นมนุษย์จะต้องประสบภัยพิบัติน่าพิศวงไม่มีทางแก้ไขจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในสังคมอุตสาหกรรม

ข้อขัดแย้งระหว่างปรัชญาของการพัฒนาประเทศในแนวของอุตสาหกรรม กับการหวงแหนรักษาสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามธรรมชาติ ทำให้ผู้ที่อยู่ในสังคมที่กำลังพัฒนารู้สึกอึดอัด ถ้าต้องการจะใช้ไฟฟ้าก็ต้องยอมให้น้ำท่วมป่าเวลาสร้างเขื่อน แต่ใครเล่าจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าระหว่างไฟฟ้ากับป่าไม้ อะไรจะสำคัญกว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ในสังคมอุตสาหกรรมเป็นปัญหาที่น่าวิตก แต่มันจะเลวร้าย จนกระทั่งทำให้ไม่สมควรจะมีสังคมอุตสาหกรรมเลยละหรือ

เรื่องสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาก่อนจะตัดสินใจลงไปว่าสังคมอุตสาหกรรมเป็นที่พึงประสงค์หรือไม่ นั่นคืออันตรายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแวดล้อมว่าจะมีมากแค่ไหน และจะคงทนถาวรเพียงใด หรือจะเป็นอันตรายซึ่งจะแก้ไขโดยอาศัยการพัฒนาทางอุตสาหกรรมนั่นเอง อันตรายที่มองเห็นได้ชัดมีอยู่มากมาย บางอย่างพอจะคาดได้ว่าเป็นอันตรายที่แก้ไขได้ หากสามารถพัฒนาสังคมให้เจริญถึงขั้นหนึ่งอย่างรวดเร็วทันการ เช่นปัญหาการเพิ่มของประชากร นำจะลดความน่ากลัวลง ถ้าเทคโนโลยีพัฒนาถึงขั้นที่จะทำให้ประชาชนทุกคนจะมีความรู้และความสามารถที่จะควบคุมขนาดของครอบครัวได้ เห็นได้ชัดว่าประเทศที่พัฒนาด้านอุตสาหกรรมแล้ว จะประสบปัญหาประชากรน้อยกว่าประเทศที่ค่อยพัฒนา อันตรายต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เชื้อเพลิงในบางด้านก็อาจจะไม่น่าวิตกมากนัก เช่น อากาศเสียจากรถยนต์ในอนาคต อาจจะน้อยลงไปเมื่อสามารถผลิตเครื่องยนต์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้ ดังที่ขณะนี้บริษัทรถยนต์ทั้งหลายในสหรัฐ ฯ กำลังทำการวิจัยอยู่แล้ว ปัญหาว่าแหล่งน้ำมันเชื้อเพลิงในโลกจะทยอยหรือลงไปยังรวดเร็วในปัจจุบัน ก็อาจจะไม่น่าวิตกมากไปกว่าปัญหาด้าน

หินร่อยหรอไปเมื่อครั้งศตวรรษมาแล้ว เป็นที่
คาดกันว่าในอนาคตแหล่งพลังงานที่สำคัญที่สุด
จะต้องเป็นเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู ปัญหาการทำ
ลายแหล่งน้ำโดยโรงงานอุตสาหกรรมก็อาจจะแก้
ได้ถ้ามีเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ประ
กอบกับกฎหมายที่เคร่งครัด ตัวอย่างเช่น การที่
อังกฤษสามารถแก้ปัญหาแม่น้ำเทมส์สกปรกได้ใน
ศตวรรษที่แล้ว โดยการออกกฎหมายควบคุมโรง
งานอุตสาหกรรมไม่ให้ทิ้งน้ำเสียลงแม่น้ำ ยา
หรือกรรมวิธีใหม่ๆ ที่จะควบคุมแมลงที่ไม่ต้อง
การได้โดยไม่กระทบกระเทือน สิ่งมีชีวิตอื่นๆ จน
เกินไป คงจะมาแทนที่ คีตีสี และยาฆ่าแมลง
อื่นๆ ที่เป็นอันตราย ผงซักฟอกแบบใหม่ซึ่งสลาย
ตัวได้หลังจากใช้แล้ว กำลังเข้าแทนที่ผงซักฟอก
แบบเก่าซึ่งทำให้น้ำเสียอย่างไรก็ดี การจะแก้
ปัญหาที่เกิดจากเทคโนโลยีได้นั้น ต้องมีการร่วม
มือจากทุกฝ่าย ทั้งจากนายทุน วิศวกร นักวิทยา
ศาสตร์และผู้บริหาร และปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง
คือ แรงกระตุ้นจากมวลชน ดังนั้น ถึงแม้ว่าโลก
จะไม่สลายลงภายในศตวรรษนี้ ดั่งที่นักอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมบ่นว่าประกาศ การที่เขาเหล่านั้นนั่งเดียว
ดั่งก็อาจจะได้ผลดี ในทางอ้อม ตรงที่ทำให้มหา
ชนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องรับแก้ปัญหา
ที่แก้ได้เหล่านี้ อย่างไรก็ตามที่นักอนุรักษ์สิ่ง

แวดล้อมหลายคนฉวยโอกาสเรียกเสียงสนับสนุน
จากประชาชน โดยชี้ว่าวันโลกาวินาศใกล้เข้า
มาเต็มที่แล้วนั้น อาจก่อให้เกิดความระส่ำระสาย
และ ปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์ได้ ประชาชนหัว
ไปหรือแม้ผู้นำสังคมหลายคนเริ่มประณามเทคโนโลยี
ทั้งหมดว่าเป็นตัวก่อความวุ่นวายขึ้น แทนที่
จะก้าวไปข้างหน้า โดยการสนับสนุนเทคโนโลยี
ด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเพิ่งกำลังจะเริ่ม นักอนุรักษ์
เหล่านี้กลับพยายามหยุดความเปลี่ยนแปลงไว้
แล้วชักชวนให้ประชาชนวิ่งทวนเวลากลับไปหา
ยุคซึ่งผ่านพ้นไปแล้ว

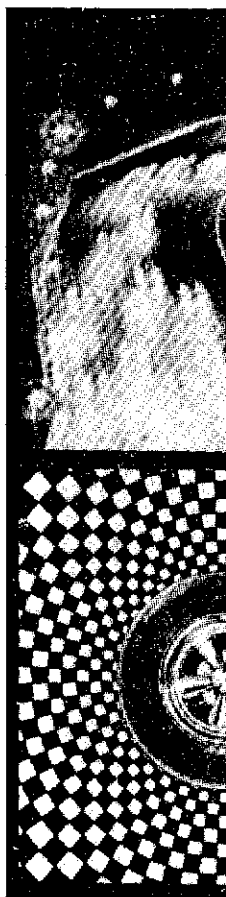
แต่เมื่อพิจารณาอย่างสุขุมแล้ว ยังเห็นได้ว่า
มีอันตรายจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมบาง
อย่างที่ไม่ไม่มีใครรู้ว่าร้ายแรงแค่ไหน และแก้
ได้หรือไม่ การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศของ
โลกที่เกิดจากกิจกรรมอุตสาหกรรมมีมากน้อยแค่
ใด คาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้จะกลายเป็น
เป็นเสมือนผ้าห่มดูดความร้อนจากดวงอาทิตย์ไว้
จนโลกร้อนขึ้นมากเกินไปจริงหรือ กัมมันตภาพ
รังสีที่เกิดจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่มนุษย์ก่อขึ้นจะ
มากจนเกิดอันตรายหรือไม่ และมีทางใดที่จะขจัด
ให้พ้นไปจากโลกของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด เหล่านี้
เป็นตัวอย่างของแหล่งอันตรายบางอย่างซึ่งจะ
ต้องหาทางแก้ไขให้ได้ หรือถึงแก้ไขไม่ได้ก็ต้อง

ศึกษาให้รู้ชัดถึงธรรมชาติของอันตรายเหล่านี้ เพื่อหาทางหลีกเลี่ยง อันตรายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม ต้องการการศึกษาอย่างใกล้ชิดและเป็นเวลานาน ผู้ที่มีความห่วงใยในสิ่งแวดล้อมน่าจะเข้าใจได้แล้วว่าการจะอนุรักษ์ให้สิ่งแวดล้อมคงเดิมอยู่ หรือกลับไปเหมือนกับสมัยก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรมนั้น ย่อมเป็น

ไปไม่ได้และไม่ใช่ว่าสิ่งที่พึงปรารถนาด้วย สิ่งที่จะทำได้และพึงปรารถนา คือ การรักษาสมดุลระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากเทคโนโลยีในขณะเดียวกันด้วย ©

ขงสุทธ สุทรวงศ์

การทำลายตัวเองของมนุษย์ชาติ

เสียงในระดับ ๘๐ เดซิเบล (decibels) สามารถทำลายระบบประสาทระดับเสียงที่สัมพันธ์กัน ๘๐ เดซิเบล การจรวดร่อนคืบคั้งและเครื่องบินเจ็ทบนอากาศ ๑๐๐ เดซิเบล เครื่องบินกำลังขึ้น ๑๒๐ เดซิเบล น้ำในทะเลสาบหรือแม่น้ำบางแห่งในปัจจุบันสกปรกเกินไปเกินกว่าที่จะทำให้เป็นน้ำบริสุทธิ์ด้วยการต้มหรือการใส่คลอรีน แม้แต่ปลาที่ตาย อุตสาหกรรมหนัก และท่อระบายน้ำโสโครกคือแหล่งที่ก่อให้เกิดเชื้อโรคและความสกปรก

ถ้าหากร่างกายหายใจเอาอากาศซึ่ง ๘๐ ส่วนในล้านส่วนเป็นคาร์บอนมอนอกไซด์ (จากท่อไอเสียรถยนต์) การสูดสูดออกซิเจนไปจำนวนเท่านี้จะเท่ากับเสียเลือดไปมากกว่า หนึ่งพินท์ (pint) ผิวคนสีกร่อน มีเหตุเนื่องมาจากการเผาปลุกมากเกินไป การตัดถางทำลายป่า ข่าน่าแมตง นักเคมีสามารถสร้างเงินมาจากใน ๑ ปี เพื่อก่อให้เป็นปัญหาในทางชีววิทยาอันสลับซับซ้อน และอาจจะต้องใช้เวลาราว ๑๐ ปี ในการแก้ไขปัญหานี้

บ้านเมืองกับแผ่นดิน

ในปี ค.ศ. ๑๘๐๐ โลก
เราจะมีเมืองใหญ่ ๕๐
เมือง และประชาชน
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน
แต่ในปัจจุบันมีเมืองอยู่
ถึง ๕๐๐ เมือง ทุกๆปี
เราได้สูญเสียที่ดินใน
การเพาะปลูกไปปีละ
๑๒๐,๐๐๐ ตารางไมล์
ปัจจุบันโลกเหลือพื้นที่
ครึ่งหนึ่งคือ ๒๕ ล้านตา
รางไมล์สำหรับอยู่อาศัย
และเพาะปลูก ๔๔% ได้
ทำการเพาะปลูกไปแล้ว
และเหลือเพียงอีกครึ่ง
หนึ่งที่จะให้สำหรับเพาะ
ปลูกในน้ำต่อไป
ในปี ๑๙๐๐ ๖% ของประ
ชากรในสหรัฐ ฯ อาศัย
อยู่ในเมือง แต่ในปัจจุ
บันตัวเลขขึ้นถึง ๗๐%

การหลงไหลเข้าสู่ตัว
เมืองในประเทศที่กำลัง
พัฒนามีอัตราสูงกว่า ๒
เท่าของประเทศที่พัฒนา
แล้ว

มนุษย์ต้องการผลผลิต
จากที่ดิน ๒ เอเคอร์
เพื่อเลี้ยงชีวิต จำนวนที่
ดินในปัจจุบันมีอยู่ค่า
กว่าระดับการเลี้ยงชีวิต
กล่าวคือ อาฟริกา ๑.๓/
เอเชีย ๐.๑/ออสเตรเลีย
๒.๘/ยุโรป ๐.๘ อเมริกา
เหนือ ๒.๓ อเมริกาใต้
๑.๐/รัสเซีย ๒.๔ [อัตรา
เฉลี่ย ๑ คนคือ ๑
เอเคอร์]

กอง บ.ธ. รวบรวมจาก
เอกสารประกอบการสัม
มนาเรื่องนิเวศวิทยา ที่กรัง
สตัดอกโฮมส์ ประเทศสวี
เดน

อนาคต ฉบับที่ ๔ วางตลาดแล้ว อ่าน

บทนำ: คุณค่าและความสัมพันธ์ทางค่านิยมธรรม
อริยสัจสี่ของชีวิตเมื่อ / อนาคตกับสิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรมสำหรับอนาคต
ไปสังเกตการประชุมนิเวศวิทยาที่สต็อกโฮม / บ้านบาตร

และคอลัมน์ประจำครบวัน

สมาชิกปีละ ๕๐ บาท ขยายปีถัดมาปีละ ๑๐ บาท นิสิตนักศึกษาซื้อได้ราคาพิเศษ ในสถาบันของ
ท่าน สมัครเป็นสมาชิกได้ที่สำนักพิมพ์ธรรม ๑๗๑๔ ถนนสุขุมวิท โทร. ๕๐๐๖๐๐

เวทีต่างแดน

生机

พลังแห่งชีวิต (生机) เป็นกวีนิพนธ์เรื่องหนึ่งในหนังสือ คนหนุ่มรุ่นใหม่ (新青年) ซึ่งเขียนโดย เซ็นอีเมะ เป็นชาวอุซุง มณฑลจีเจียง เคยเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยไผ่ผิง ผลงานที่เด่นๆ มี ชิวหมิงจิ (ความเจิดจ้าในคิมหันต์) เมื่อสมัยปฏิวัติทางวรรณกรรม เคยเขียนกวีนิพนธ์ไว้มากมาย โดยรวมไว้ในหนังสือชื่อ “คนหนุ่มรุ่นใหม่”

ปกิกริยา

ผลการสำรวจทัศนคติ
ของชาวเอเชียหมต่อญี่ปุ่น

บทความต่อไปนี้เป็นผลงานชิ้นที่สองของสมาคมชื่อ *Connecting Council of Asian Youth* ชื่อย่อคือ C.C.A.Y. การสำรวจความเห็นครั้งนี้ได้จัดทำในรูป *paper interview* ซึ่ง

ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด ๒๘ คำถาม และได้จัดแปลเป็นภาษาต่างๆ ด้วยกัน ๘ ภาษา และได้จัดส่งให้แก่ผู้ตอบในประเทศดังนี้ คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีฮ่องกง สิงคโปร์ และเวียดนาม เริ่มทำการสำรวจตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ถึง ๑๕ เมษายน ศกนี้

ผลงใหม่แห่งชีวิต

หิมะบนกิ่งไม้อันเขียวแห่ง

ก้อยค้อยละลายไป

ลม หิมะอันหฤโหดที่หนาวเหน็บ

ประหนึ่งความทานความอ่อนละมุนของไออุ่นแห่งฤดูชุนไม้ไหว

เชอร์รี่ในสวน

มันอวบอมไปด้วยความหวังแห่งชีวิต

บานสะพรั่งไปทุกกิ่งก้าน

ไม่เพียงแต่ดอกเชอร์รี่ ณ แห่งนี้เท่านั้นที่น่าดู

ในสวนทุกแห่งหนก็เป็นดังนี้

เซ็นสึเมะ
(กวีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน)
วิทิต แปล

ลมหนาวกระโชก สอง วัน

หิมะตกลงมาอีกหลายระลอก

แม่เชอร์รี่จะบานสะพรั่ง

แต่ความหนาวเหน็บก็ไล่ทำลายใบยี่โถ

หน่ออ่อนอ่อนแดงระเรื่อ

แจ่มจนมีอาจออก

กล่าวกันว่าอากาศหนาวปานฉะนี้

พดิ่งแห่งชีวิตทุกขชาติหวนเกรงว่าจะถูกทำลาย

โคจรหนอจะรู้เจ้าหลวน้อยน้อยข้างริมทาง

มันเหล่านั้นเริ่มแตกหน่อโผล่ขึ้นมาอย่างเงิบเงียบ

เชอร์รี่ ยี่ โถ - เป็นต้นไม้ชั้นสูง มักปลูกกันในหมู่ผู้ดี
ชุน - ฤดูใบไม้ผลิ

คันหลว - เป็นไม้ที่ไม่มีค่าขึ้นตามริมถนน

ผลของการสำรวจความเห็นครั้งนี้ได้ถูกตีพิมพ์เป็นบทความลงในวารสารชื่อ *The Asahi Asia Review* ฉบับที่ ๑๐ ประจำฤดูร้อนในประเทศญี่ปุ่น งานสำรวจความเห็นครั้งนี้สืบเนื่องคิดต่อมาจากงานสำรวจครั้งแรกของสมาคมนี้ ซึ่งเป็นการสำรวจเกี่ยวกับภาพพจน์ของชาวญี่ปุ่นในเอเชียอาคเนย์ และได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ *Fat Japanese* ซึ่งมีผลทำให้ญี่ปุ่นตื่นตัวเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์พอสมควร

สรุปโดยย่อของบทความที่ลงพิมพ์ในวารสาร *Asia Review* กล่าวคือหลังจากที่ญี่ปุ่นได้พ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นเวลา ๒๐ กว่าปีที่ญี่ปุ่นสร้างประเทศขึ้นมา จนบัดนี้ได้ชื่อว่าประเทศที่มีกำลังและอิทธิพลมากประเทศหนึ่งในด้านเศรษฐกิจ และกำลังจะมีแนวโน้มไปในทางเป็นมหาอำนาจทางกำลังทหารอีกด้วย แต่พฤติการณ์เหล่านี้ก็เป็นที่พึงเล็งจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกด้วยสายตาที่ไม่พอใจ ส่วนประชาชนญี่ปุ่นเองนั้นก็พอจะพูดได้ว่าไม่ค่อยรู้ข้อเท็จ

จริงต่อสภาพของตนเองในสังคมของโลกเท่าใดนัก เราจึงหวังว่าการสำรวจเอาความจริงที่ว่าชาวเอเชียซึ่งกำลังไม่พอใจในการกระทำของกลุ่มชนบางกลุ่มที่เป็นตัวแทนของญี่ปุ่นในประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย นั้น นำมาเผยแพร่ให้รู้กันในประเทศญี่ปุ่นจะช่วยกันระงับพฤติกรรมที่ไม่น่าพอใจลงได้บ้าง

ภาพพจน์ของคำว่าคนญี่ปุ่น เกาหลี ซึ่งเคยมีภาพเกี่ยวกับคนญี่ปุ่นที่ว่า “ชื่อตรงใจดีมีเมตตา” นั้น จากการสำรวจครั้งนี้พบว่าไม่มีคำดังกล่าวอีกต่อไปแล้ว คำที่เข้ามาแทนที่คือ “เห็นแก่ได้” “สัตว์เศรษฐกิจ” ฯลฯ

เวียดนาม ปรากฏว่าผู้ตอบคำถามมาให้เพียงหนึ่งคนเท่านั้นและเป็นสตรีด้วยได้เขียนไว้อย่างน่าสนใจมากดังนี้ “แผนการส่งอาวุธยุทโธปกรณ์ทางการรบให้กับประเทศอื่นนั้น ขอให้ส่งดอกซากุระยังจะดีกว่า”

ไทย เคยมีคำว่า “ขยันขันแข็ง” “สุภาพ” ได้กลายมาเป็น “เห็นแก่ตัว” “เอาแค่นี้” “ชาตินิยม” และ “การรุกรานทางเศรษฐกิจ” ฯลฯ ตัวอย่าง เช่น มีคนไทยคนหนึ่งกล่าวว่า “ด้านเศรษฐกิจญี่ปุ่นมาลงทุนทางอุตสาหกรรมบางอย่างในไทยจริง แต่ผลประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นของชาวญี่ปุ่น ญี่ปุ่นเป็นชาติที่ เห็นแก่ตัวที่สุด ไทยต้องเสียเปรียบดุลการค้า ไม่ใช่เพราะไอยู่นหรือ”

สิงคโปร์ ความเห็นเหมือนไทยแต่ต้นตัวเกี่ยวกับการรุกรานทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นมากกว่า มีผู้ตอบรายหนึ่งที่เขียนอย่างรุนแรงว่า “ญี่ปุ่นคือฆาตกรที่โหดร้าย”

ฟิลิปปินส์ ในทัศนะของชาวฟิลิปปินส์นั้น คำว่า “คนญี่ปุ่น” กับ “สงคราม” มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดเช่นเดียวกับสิงคโปร์ ถึงขนาดมีผู้เขียนว่า “คนญี่ปุ่นเป็นฆาตกรที่โหดเหี้ยม”

อินโดนีเซีย ปรากฏว่าภาพเหตุการณ์ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สองยังไม่ได้เลือนไปจากความทรงจำของชาวอินโดนีเซียเลย คำว่า “คนญี่ปุ่น” ในทัศนะของชาวอินโดนีเซียคือ “ลัทธินิยมทหาร”

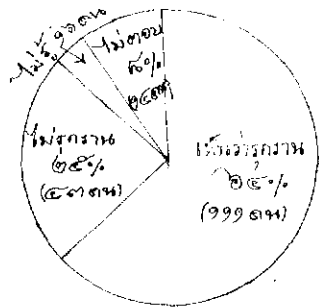
ฮ่องกง ให้ความรู้สึกอย่างรุนแรงกับคำว่า “คนญี่ปุ่น” เป็นอย่างมาก ผู้ตอบคนหนึ่งถึงกับเขียนว่า “ไปลงนรกเสียเถอะไอยู่น”

มาเลเซีย เป็นเรื่องแปลกที่ว่าไม่รู้สึกว่ “กำลังถูกรุกรานทางด้านเศรษฐกิจ” เท่าไรนัก และเป็นประเทศเดียวที่ไม่ค่อยมีความพอใจต่อคนญี่ปุ่นมากนัก

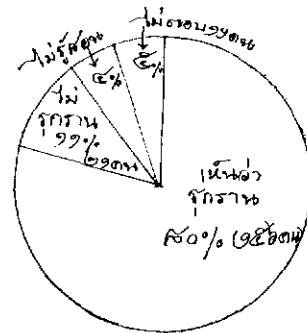
ท่านรู้สึกว่ญี่ปุ่นกำลังรุกรานประเทศของท่านในทางเศรษฐกิจหรือไม่

คำถามอันเดียวกันนี้ได้เคยทำการสำรวจมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อสองปีก่อน ครั้งที่จัดพิมพ์หนังสือ

ญี่ปุ่นรุกรานทางเศรษฐกิจ

การสำรวจเมื่อสองปีก่อน
ผู้ตอบทั้งหมด ๑๖๔ คน

การสำรวจครั้งนี้
ผู้ตอบทั้งหมด ๑๕๖ คน

Fat Japanese จากผู้ตอบทั้งหมด ๑๖๔ คน มีผู้ที่ตอบว่า “รู้สึกกำลังถูกรุกราน” ๑๑๑ คน คิดเฉลี่ยเป็น ๖๔ เปอร์เซ็นต์ แต่จากการสำรวจครั้งที่สองนี้ปรากฏว่าจากผู้ตอบคำถามทั้งหมด ๑๕๖ มีผู้ตอบว่า “รู้สึกกำลังถูกรุกราน” จำนวน ๑๕๖ คน คิดเฉลี่ยเป็น ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในจำนวนผู้ตอบทั้งหมด ๑๕๖ คนเป็นของไทยเสีย ๘๑ คนไทยที่ตอบว่า “รู้สึก” เป็น ๗๗ คน คิดเฉลี่ยเป็น ๙๕ เปอร์เซ็นต์ อินโดนีเซีย ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ที่น่าสนใจอีกประเทศหนึ่งคือเกาหลี จากการสำรวจครั้งแรกเมื่อสองปีก่อนปรากฏว่าชาวเกาหลีที่รู้สึกว่าตนเองกำลังถูกรุกรานทางเศรษฐกิจจากญี่ปุ่นมีอยู่เพียง ๒๗ เปอร์เซ็นต์ แต่ผลจากการสำรวจครั้งที่สอง จำนวนเปอร์เซ็นต์ได้สูงขึ้นถึง ๙๓ เปอร์เซ็นต์

ญี่ปุ่นกับลัทธินิยมทหาร

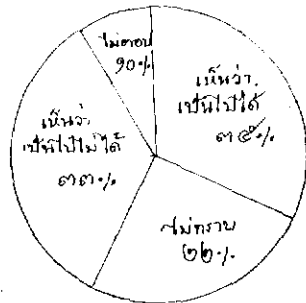
จากผู้ตอบ ๑๕๖ คนมีอยู่เพียง ๘ คนเท่านั้นที่มีความเห็นว่าประเทศญี่ปุ่นจะกลับเข้าสู่ลัทธินิยมทหาร และเป็นมหาอำนาจทางทหารอีกครั้ง

หนึ่ง ซึ่งมีข้อมูลพอจะพูดได้ว่า ภาพของญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกยังไม่ถูกดลิมในหมู่ชาติอาเซียน และขณะเดียวกันการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วได้ทำให้ชาวอาเซียนเชื่อกันว่าจะต้องตามมาด้วยอิทธิพลทางการทหาร และเมื่อถามว่า “ในอนาคตท่านคิดว่าญี่ปุ่นจะรุกรานประเทศของท่านในทางการทหารหรือไม่” เฉลี่ยคำตอบว่า “เป็นไปได้” ถึง ๖๔ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งก็เป็นความจริงอยู่มากที่ว่าญี่ปุ่นปัจจุบันกำลังสะสมอาวุธเป็นจำนวนมากและผลประโยชน์จากการค้าอาวุธเป็นรายได้เข้าสู่ประเทศญี่ปุ่นเป็นอันดับหนึ่ง และเป็นผู้ซึ่งมีส่วนร่วมทางอ้อมในสงครามเวียดนามด้วย

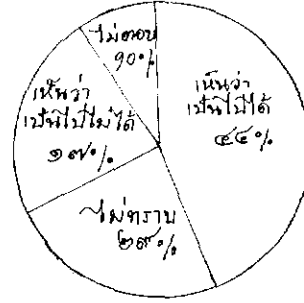
คนญี่ปุ่น “คบเพื่อนง่ายหรือยาก” และ “ท่านเชื่อถือได้หรือไม่”

การสำรวจในด้านจิตโดยการนี้เปรียบเทียบลำดับของ “การคบเพื่อน” กับคนจากประเทศ

แนวโน้มว่าญี่ปุ่นจะกลับไปสู่ทัศนียภาพหรือไม

การสำรวจเมื่อสองปีก่อน

การสำรวจครั้งนี้

อเมริกาและยุโรป ปรากฏว่าชาติที่ชาวเอเชียอาคเนย์จะคบค้าได้ง่ายที่สุดคืออเมริกันและญี่ปุ่นมาเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับคำถามที่ว่า “คนญี่ปุ่นเชื่อถือได้หรือไม่” ปรากฏว่าผู้ที่ตอบว่าเชื่อถือได้มีเพียง ๐.๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น พอจะทำให้มองเห็นว่าชาวเอเชียไม่มีความไว้วางใจให้แก่ชาวญี่ปุ่นทั้งในด้านส่วนตัวหรือส่วนรวมเหลืออยู่อีกเลย

ท่านคิดว่าการที่มีบริษัทของประเทศญี่ปุ่นเข้ามาดำเนินงานในประเทศของท่านนั้น เป็นประโยชน์หรือไม่

แทบไม่มีผู้ตอบว่าการกระทำดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติของตนเลย แต่ก็มีประมาณ ๔๔ เปอร์เซ็นต์ (จากไทย) ที่ตอบว่า “หลีกเลี่ยงไม่ได้” โดยทั้งหมดแล้วที่ตอบว่าไม่อยากจะให้ญี่ปุ่นเข้ามาดำเนินการนั้นมี ๗๔ คน จากผู้ตอบทั้งหมด ๑๔๖ คน ขณะเดียวกันได้มีการถามถึงความนิยมของชาวเอเชียอาคเนย์ที่มี

ต่อบริษัทญี่ปุ่นเมื่อเทียบกับบริษัทของชาติอื่น ปรากฏว่าบริษัทของชาวอเมริกันได้รับความนิยมมาเป็นอันดับหนึ่ง ดังมีผู้ตอบว่า “อยากเข้าทำงานมากที่สุด อันดับสุดท้ายเป็นบริษัทญี่ปุ่น มีประเทศมาเลเซียเท่านั้นที่บริษัทญี่ปุ่นได้รับความนิยมมากพอสมควร ชาวอินโดนีเซียผู้หนึ่งซึ่งไม่พอใจวิธีการดำเนินงานของบริษัทญี่ปุ่นได้เขียนมาว่า “ถ้าฉันเป็นใหญ่มาเมื่อไหร่ ก็จะได้บริษัทญี่ปุ่นให้ออกจากอินโดนีเซียของฉันให้หมด” คนไทยคนหนึ่งได้เขียนถึงบริษัทญี่ปุ่นดังนี้ “บริษัทญี่ปุ่นไม่เคยให้ความเป็นธรรมแก่คนงานไทยเลย ให้ค่าจ้างแรงงานถูก สวัสดิการก็แย่” พอจะเห็นได้ว่าชาวเอเชียอาคเนย์นั้นไปเคารพยกย่องชาวยุโรปและอเมริกา แต่กลับไปโลเบียดูถูกเหยียดหยามชาวเอเชียด้วยกันเอง

เสียงตะโกนที่เปลี่ยนจาก “แขกโกโฮม” มาเป็น “เขปโกโฮม”

เท่าที่สำรวจถึงตอนนี้จะเห็นได้ว่า ขณะนี้ชาวเอเชียอาคเนย์กำลังเฟื่องเสียงมายังประเทศ

ญี่ปุ่นด้วยสายตาที่เต็มไปด้วยความระมัดระวัง และไม่ไว้วางใจต่อพฤติกรรมของญี่ปุ่นทุกระยะ จากผลการสำรวจครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจเมื่อสองปีที่แล้ว เราจะเห็นได้ว่าภาพของ คนญี่ปุ่นในสายตาของชาวอาเซียนเปลี่ยนแปลง ไปในทางเลวลง ทุกประเทศกำลังตื่นตัว ไม่ไว้วางใจ และโกรธแค้นการกระทำญี่ปุ่นต่ออาเซียน

อย่างไรก็ตามยังมีชาวอาเซียนอยู่มากที่ยังฝาก ความหวังให้ญี่ปุ่นทำอะไรให้แก่ประเทศของตน ซึ่งเป็นความขัดแย้งที่น่าสนใจ เมื่อถูกถาม “ท่าน หวังให้คนญี่ปุ่นทำประโยชน์ให้ประเทศของ ท่านในด้านไหนมาก ” คำตอบมีตั้งแต่อยาก ให้ ญี่ปุ่นช่วยเหลือตั้งแต่ด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี จนถึงการศึกษาและวัฒนธรรม ฯลฯ

จริงอยู่ญี่ปุ่นเป็นชาติเดียวในอาเซียนที่ทำการ พัฒนาอุตสาหกรรมได้เท่าเทียมตะวันตกและได้ พิสูจน์ให้โลกเห็นว่า ในเรื่องการปรับปรุงประเทศแล้ว ไม่มีอะไรที่ญี่ปุ่นจะทำได้ ถ้าตั้งใจ จริงเพียงประการเดียว แต่ข้อเท็จจริงประการ หนึ่งที่ญี่ปุ่น จะมองข้ามไม่ได้คือตนเองจะอยู่โดย ลำพังไม่ได้ โดยเฉพาะที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ญี่ปุ่น ต้องมีสัมพันธ์อันดีกับอาเซียน ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบ ที่ช่วยญี่ปุ่นไม่น้อย

ความเจริญที่เป็นไปในอัตรารวดเร็วอย่างไม่ น่าเชื่อ ทำให้ญี่ปุ่นเปลี่ยนแปลงไปทุกด้านจน

ปัจจุบันอยู่ฐานะของมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ประเทศที่ ๓ ของโลก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับอาเซียน เป็นปัญหาขึ้น ประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนไม่อาจ ปรับตัวกับประเทศที่เป็นเกาะประเทศนี้ได้ และ ญี่ปุ่นเองก็ปรับตัวกับประเทศในอาเซียนได้ลำบาก ไม่แน่ใจในบทบาทที่จะดำเนินต่ออาเซียน

ถ้าจะพิจารณาการสำรวจของ “ซีซีเอวาย ” เป็นตัวอย่างหนึ่งที่เราจะพบได้ว่าคนอาเซียนมอง ญี่ปุ่นด้วยสายตารังเกียปนความทิ้ง ความนับ ถือฝีมือของญี่ปุ่นปรากฏทั่วไป แต่ควบคู่ไปกับ ความรู้สึกเช่นนี้ ความไม่ชอบใจที่ญี่ปุ่นเอาประโยชน์เข้าตัวโดยไม่คำนึงถึงชาติอื่น ๆ ที่ด้อย พัฒนาการกว่า...นั้นก็บังเกิดขึ้นมา มีคนอาเซียนไม่น้อยที่ไม่ไว้วางใจเจตนาของญี่ปุ่นซึ่งมีต่อเพื่อน บ้าน

แต่มีความจริงอันขมขื่นอยู่อย่างหนึ่ง คืออาเซียนยังเผชิญกับความยากจนและความด้อยพัฒนา ในรูปต่างๆ ถ้าหากประเทศเหล่านี้พัฒนาการ เกษตรและอุตสาหกรรมรวมทั้งเทคนิควิทยาการ ต่าง ๆ ได้โดยลำดับแล้ว ปัญหาความด้อยพัฒนา ความยากจนคนแค่นก็จะแก้ไขได้ส่วนหนึ่ง ซึ่ง ในการนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากชาติที่ พัฒนาแล้วด้วย โลกจะสงบสุขไม่ได้ ถ้ายังมี การเอารัดเอาเปรียบระหว่างชาติ โดยนัยนี้

ปัญหาของอาเซียนก็คือปัญหาของญี่ปุ่นส่วนหนึ่ง ญี่ปุ่นจะต้องช่วยเหลือประเทศเหล่านั้นทั้งในด้าน เทคนิควิทยาการ อย่างเห็นแก่อนาคตของ อาเซียนไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ของตนแต่อย่างเดียว ความช่วยเหลือจากต่างประเทศจำเป็นเพียงใด และมีผลดีเพียงใดต่ออนาคตของชาติ รัฐบาลที่รับผิดชอบต่อประชาชน จะต้องพิจารณาถึงหลักการ อย่างจริงจังโดยเห็นแก่อนาคตของคนรุ่นต่อไป

ในกรณีของไทยเรา รัฐบาลทหารได้กู้เงินจาก ต่างชาติมากมายเช่นนี้ ทหารก็เพิ่งเกิดใหม่ทุกคน จึงมีฐานะเป็นพลเมืองไทยพร้อม ๆ กับฐานะที่เป็นลูกหนี้ของสหรัฐและญี่ปุ่นด้วย เราไม่สามารถป้องกันหลีกเลี่ยงเรื่องนี้ได้แน่แล้วหรือ ๑
เก่งกาจ งานจรวิวัฒน์

ผู้เขียนศึกษาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าคอนโทรล ชั้น
ปีที่ ๓ ในมหาวิทยาลัยโตเกียวโตเกียว และเป็นผู้
หนึ่งร่วมในงานสำรวจครั้งนี้

ตาคลีในทัศนะหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่น

หลายวันมาแล้ว มีเพื่อนนักเรียนชาวญี่ปุ่น คนหนึ่งนำข่าววิจารณ์จากหนังสือพิมพ์ *Asahi Shimbun* ที่ลงเกี่ยวกับประเทศไทยไปให้อ่าน แล้วจึงถามความคิดเห็นของผม ผมเองในขณะ นั้นบอกตรง ๆ ว่าละเอียดใจเหลือเกิน จนไม่นึก อยากจะพูดอะไรออกไปทั้งสิ้น แม้แต่คำแก้ตัว เพราะมองไม่ออกว่าจะแก้ตัวได้อย่างไร ผมอยาก จะขอถ่ายทอดข้อความเหล่านั้นออกมาเป็นภาษาไทย เพื่อให้เราคนไทยได้รับรู้กันเสียบ้างว่า เรา กำลังทำอะไรอยู่ และสิ่งที่เราทำไปนั้นมีความ เป็นมนุษยธรรมเพียงไร เพื่อว่าบางทีเหตุการณ์ ต่อไปจะได้ดีขึ้นบ้าง บทความชิ้นนั้นมีชื่อว่า
“โฉมหน้าพระเจ้าแห่งเมืองธุรกิจ
ไทย....เมืองฐานทัพที่คืนชีพขึ้นมาอีก”
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เมื่อไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ทหารสหรัฐฯ ได้พากัน หลังไหลเข้าสู่เมืองไทยเป็นจำนวนมาก ฐาน ทัพเดิมหลายแห่งที่เคยซบเซาไปกลับถูกฟื้นคืน ขึ้นมาใหม่ รวมทั้งฐานทัพใหม่อีก ๒-๓ แห่ง เมื่อเดือนพฤษภาคมศกนี้ ผู้เขียน (บทความ) ได้เดินทางไปสังเกตการณ์การคืนชีพของฐานทัพ สหรัฐฯ ในเมืองตาคลี ซึ่งอยู่ทางเหนือของ กรุงเทพฯ ห่างไปประมาณ ๒๐๐ กม. ได้พบ เห็นความไม่น่าเชื่อและความน่าสังเวชในจิตใจ ของคนไทย ซึ่งครั้งหนึ่งผู้เขียนเคยคิดว่าอินโดจีน และเมตตาปรานี หรือจะเป็นว่าเขาเหล่านั้น ไร้เดียงสา ไม่รู้แม้กระทั่งว่าเขากำลังทำอะไรลง ไป เดิมตาคลีเคยถูกใช้เป็นฐานทัพสำหรับของ สหรัฐฯ ใจมตีเวียตนามมาก่อน เนื่องจากนโยบาย ลดกำลังทหารของนิคสัน สหรัฐฯ จึงได้ถอนทหาร กลับไปประมาณ ๕ พันคนในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งเป็นเหตุให้ตาคลีกลายเป็นเมืองตายไป

ชั่วระยะหนึ่ง ครั้นแล้ว เมื่อเดือนพฤษภาคม เป็นต้นมานั้นเอง ได้เริ่มมีการโจมตีเวียดนาม อย่างหนักขึ้นอีก สหรัฐฯ จึงได้ส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดเอฟ ๔ พร้อมด้วยลำเลียงกำลังทหารประมาณ ๒-๓ พันคน กลับเข้าไปประจำการอีก

เช้าของวันที่ ๑๕ (พฤษภาคม) ที่ประตูใหญ่ หน้าฐานทัพ ชาวบ้านบริเวณนั้น รวมทั้งคน ภายนอกที่มาทำงานทำต่างมายืนออกันแน่น

ร้านอาหารประมาณ ๑๐ กว่าร้าน ที่ตั้งขึ้น เพื่อคนงานในฐานทัพ หลังจากที่ได้ปีติมาเป็น ระยะเวลาหนึ่ง เกือบจะทั้งหมดเริ่มดำเนินกิจการ ต่อไป นอกจากนั้นร้านอาหารใหม่อีกหลายร้าน ได้ถูกสร้างเพิ่มเติมขึ้นอย่างฉับพลันและลวก ๆ โดยเพียงแต่มุ่งหลังคาด้วยไม้กระดานเท่านั้นภายในตัวเมือง โรงแรม ๕ โรงเต็มแน่นไปด้วยทหารสหรัฐฯ บางโรงแรมซึ่งมีสภาพคล้ายกับว่าได้เลิกกิจการไปแล้วก็ถูกลูกกลนประกาศหาพนักงานโรงแรมกันอีกเป็นการไกลลาหล บาริ อย่างค้วนบางแห่งติดป้ายอันมีข้อความ *โปรดรอ คอยวันเปิดร้านในเร็ว ๆ นี้* ที่หน้าประตูก็มี เหล่าผู้หญิงกลางคืนไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ คน ผละจาก กรุงเทพฯฯ และจังหวัดข้างเคียงมุ่งสู่ตาคัดกันเป็นที่อีกทีก

จากปากคำบอกเล่าของข้าราชการอำเภอว่า พอฐานทัพสหรัฐฯ ถูกฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ หันที่หัน ไคบรรดานักทากิน พ่อค้าจากตำบล หรืออำเภอ

จังหวัดต่าง ๆ ก็พากันหลังไหลเข้ามา จำนวน ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจถึงหลายพันคน บริเวณย่านการค้าจะเห็นมีแต่พวกทหารสหรัฐฯฯ ซึ่งเปรียบได้กับ *พระเจ้าแห่งเมืองธุรกิจตาคิลี* เดินซื้อของกันชวักไชวี่ หน้าตาของผู้คนอึมเอิบ ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มไปด้วยความสุข ที่หวังจาก คอลลารอันจะถ่ายเทเข้าสู่กระเป๋าค้น ที่มีความ วิตกกังวลว่าต่อไปนี่คิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทหาร สหรัฐฯฯ จะมีเพิ่มขึ้นอีก ก็เห็นมีแต่ตำรวจเท่านั้น สิ่งทีคนในเมืองหวังโยกันนั้นอยู่ที่ว่า ทหาร สหรัฐฯฯ จะอยู่เป็นเวลานานสักเท่าไร ตั้งแต่เจ้า ของบ้านเช่าซึ่งได้พูดว่า “แต่ก่อนทหารสหรัฐฯฯ เคยทำสัญญาเช่าถึง ๑ ปีก็มีมาแล้ว ฉะนั้น แม้จะ อยู่เพียงปีเดียวก็พอแล้ว” จนกระทั่งนักธุรกิจผู้ ดำเนินกิจการโรงแรม ก็ได้กล่าวด้วยความวิตก เต็มเปี่ยมว่า “ภายในเบสกำลังสร้างที่พักกันเป็น การใหญ่ ความรุ่งเรืองของโรงแรมที่มีอยู่ในขณะ นี้ จะดำเนินไปได้ถึงเมื่อไรนะ....”

ความหวังโยของพวกเขาที่มีอยู่เพียงแค่นั้น เहां นั้นเอง

แต่ทว่าปัญหาที่ทำไมกองทัพอสหรัฐฯฯ จึงกลับมาฟื้นฐานทัพขึ้นอีก และผลของมันได้สร้างความ กระทบกระเทือน ความเดือดร้อนแก่ประเทศ เพื่อนบ้านใกล้เคียงเพียงไรนั้น คนไทยไม่ทราบ กันเลยหรือ หรือว่าทราบแต่ไม่เอาใจใส่ ไม่ ห่วงใยต่อผลของมัน ดังคดีอันหนึ่งของคนไทยที่มี

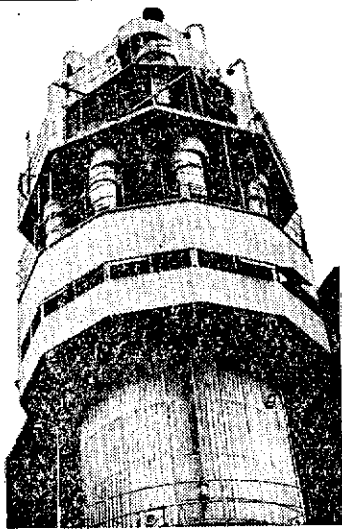
ว่า “รัฐรักษาตัวรอดเป็นยอดดี” ที่สอนให้คิดถึง
แต่ผลดีของตัวเองเท่านั้น โดยหวังกรอบโดยเงิน
เท่านั้นเป็นจุดประสงค์สำคัญ

สงครามให้ความยากจน ความทุกข์แสนสา
หัสแก่คนกลุ่มหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันที่ให้ความร่ำ
รวยความสุขแก่คนอีกกลุ่มหนึ่ง ลักษณะพิเศษ
ของสงครามอันแฝงไว้ด้วยความหฤโหดที่สุดครั้งนี้
เรารับรู้ไว้ด้วยความปวดร้าวเป็นอย่างยิ่ง

บัดนี้ เรากำลังถูกเข้าใจว่า เป็นส่วนหนึ่ง
ของอาชญากรรมสงครามในการทำสงครามที่แทบ

ทั้งโลกประณามกันว่า โหดเหี้ยมที่สุด ไร้ศีลธรรม
และมนุษยธรรมที่สุด แล้วเราจะปล่อยให้ถูก
เข้าใจเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ หรือ เราจะยอมตัวเป็น
เครื่องมือของอเมริกันผิวขาว จากดินแดนไกล
โพ้น เพื่อเช่นฆ่าคนผิวเหลืองเพื่อนบ้านใกล้
เคียงด้วยกันหรือ ผลของการกระทำครั้งนี้ เรา
คนไทยทั้งมวลจะต้องรับผิดชอบ นี่เป็นสิ่งที่พวก
เราทุกคนควรตระหนัก ๑

อนุศักดิ์ เชียงพุกชาวลัย

เริ่มแต่ 2475

ผลิตภัณฑ์เข้าเป้าด้วยคุณภาพ

อภัยภูเบศร

ลักส์
ไลฟ์บอย
ริบเซ่
ซันซิล

ซันไลต์
บรีส
กิบีส์
รอยโค

ผลิตภัณฑ์ประเทศไทย โดย
บริษัท ลีโวลูชั่นบราเธอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด

วิจารณ์หนังสือ

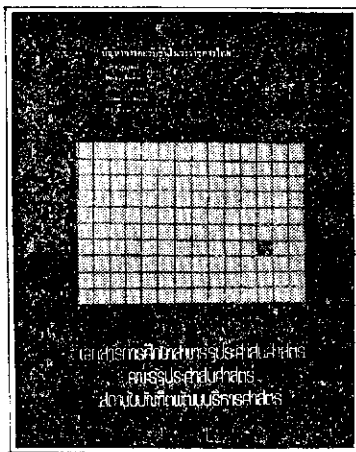
ปัญหาคอร์รัปชันในวงราชการไทย

เอกสารประกอบการศึกษา

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

โดย จำหุต กองสาร และคณะ

๑๑๗ หน้า ราคา ๑๓ บาท

หนังสือเล่มนี้เป็นผลงานของนักศึกษาระดับปริญญาโท แห่งสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ พิมพ์เผยแพร่โดยคณะกรรมการจัดทำเอกสารประกอบการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖ มีทั้งหมด ๕ บท บทสุดท้ายเป็นข้อยุติและข้อเสนอแนะ

บทแรก ของหนังสือกล่าวถึงความหมายและลักษณะทั่วไปของคอร์รัปชัน โดยผู้เรียบเรียงได้ค้นคว้าจากตำราและพจนานุกรมทั้งไทยและต่างประเทศหลายเล่ม เนื่องจากหนังสือเล่มนี้มุ่งแต่วิเคราะห์การคอร์รัปชันในวงราชการไทยเท่านั้น ศัพท์ภาษาไทยที่น่าจะตรงกับความหมายนี้มีหลายคำ เช่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง การให้สินบน อามิส การโกง ฯลฯ แต่ที่น่าจะใกล้เคียงกับประเด็นของหนังสือ น่าจะได้แก่ คำว่า “การทุจริต” ซึ่งประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ กล่าวว่า “โดยทุจริต” หมายความว่า

“เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น” กล่าวคือ ผู้แสวงหาประโยชน์ไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับประโยชน์นั้นตามกฎหมาย (หน้า ๕)

การคอร์รัปชันของข้าราชการ ในหนังสือเล่มนี้ได้ศึกษาคลุม ไปถึงการทุจริตของการฉ้อราษฎร์บังหลวงของข้าราชการที่สังกัดอยู่ตามกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตลอดจนองค์การหรือหน่วยงานของรัฐด้วย จากการศึกษาถึงระเบียบกฎหมายของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลทำให้ผู้เรียบเรียงได้พบข้อบกพร่องหลายประการ ของกฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการ เช่นการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการ (หน้า ๑๐๐) กฎหมายนี้จำกัดความผิดฐานทุจริตเฉพาะบางกรณีและในส่วนราชการก็เฉพาะผู้เป็นเจ้าของพนักงานเท่านั้น ซึ่งหมายรวมเฉพาะบุคคลที่กฎหมายระบุไว้ เช่นผู้ใหญ่ในบ้าน กำนัน และบุคคลที่เป็นข้าราชการเท่านั้น (มาตรา ๑๔๔-๑๔๖) กฎหมายดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงบุคคลอื่นเช่น เจ้าหน้าที่บางตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ และในด้านกฎหมายที่จะเอาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการมาลงโทษ ประเทศไทยก็ยังไม่มีความเฉพาะ ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและความแพ่งเช่นคดีอาญาทั่วไป

ในทางวินัยสำหรับข้าราชการพลเรือน ผู้เรียบเรียงได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า “กฎหมายในทางวินัยนั้นไม่มีระดับโทษวางไว้เป็นมาตรฐานอย่างโทษในคดีอาญา จึงอาจเกิดความไม่เสมอภาคกันในการลงโทษ

ทางวินัยและตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน มาตรา ๕๓ วรรค ๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้บังคับบัญชาคนใดไม่จัดการลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำผิดวินัยหรือจัดการลงโทษไม่เป็นการสุจริต ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นทำผิดวินัย” ผู้เรียบเรียงให้ความเห็นว่า “ในทางปฏิบัติยังหะหลวมไม่จริงจังเพราะไม่มีพิธีการปฏิบัติที่แน่ชัดว่า ใครจะเป็นผู้ดำเนินการกับผู้บังคับบัญชานั้น โดยวิธีใด และโทษที่จะได้รับนั้นเป็นอย่างไร หนักหรือเบาเพียงใด กฎหมายมาตรานี้จึงน่าจะเป็นเพียง “เสือกระดาษ” เท่านั้น (หน้า ๑๐๒)

เกี่ยวกับด้านกฎหมายซึ่งผู้เรียบเรียงได้กล่าวถึงอย่างละเอียด ในบทที่ ๒ ว่าด้วยกฎหมายการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชันนั้น มีตัวเลขสถิติและข้อคิดเห็นที่น่าสนใจกล่าวคือ สถิติของกองคดี สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ราชการระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ มีทั้งสิ้น ๖๑ ราย ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ทั้งปี มีทั้งสิ้น ๑๕๖ ราย เป็นที่น่าสังเกตว่าคดีประเภทนี้ชั้นสู่ศาลมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับความผิดกฎหมายในเรื่องอื่นๆ เหตุผลที่คดีประเภทนี้เป็นจำนวนมากมิได้ขึ้นศาล เพราะ

๑. ลักษณะความผิดส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ประชาชนยินยอมพร้อมใจ
 ๒. ประชาชนที่เสียหายไม่กล้าแจ้งความโดยการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
 ๓. ผู้รู้เหตุการณ์อันอ้างมาเป็นพยานได้ไม่กล้าแสดงตัวเพราะกลัวอิทธิพลของข้าราชการ
 ๔. ข้าราชการที่กระทำความผิดมักจะเป็นคนที่มีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดีข้อมูรูวิธีกลบเกลื่อนพยานหลักฐาน รูปคดี จึงมีหลักฐานอ่อนไม่พอฟ้อง
- มีข้อที่น่าสังเกตว่าถ้าคดีถึงศาลแล้ว น้อยรายนักที่ปราศจากความผิดและได้รับการลงโทษ ส่วนมากจะได้รับการพิพากษาลงโทษไปตามลักษณะความ

ผิดที่ก่อไว้ ตัวอย่างการลงโทษดังกล่าวมิใช่เฉพาะแต่ข้าราชการชั้นผู้น้อยเท่านั้น แม้แต่ข้าราชการการเมืองชั้นรัฐมนตรีก็ยังคงต้องรับโทษตามกฎหมายด้วย ดังปรากฏมาแล้วในเมืองไทย

บทที่ ๓ เป็นบทที่ผู้เรียบเรียงวิเคราะห์เกี่ยวกับข้าราชการกับระบบการบริหารของไทย โดยผู้เรียบเรียงได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนในการบริหารงานของราชการโดยทั่วไปว่า มีข้อบกพร่องอย่างไรบ้างและการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการมีหลักเกณฑ์รัดกุมแค่ไหนเพียงไร มีช่องทางให้เล่นพรรคเล่นพวกได้อย่างไรหรือไม่ ในหัวข้อเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการนี้ ผู้เรียบเรียงได้สรุปว่า “สำหรับการคัดเลือกนั้นยังมีช่องทางให้เกิดการคอร์รัปชันได้มากที่สุดเพราะการคัดเลือกนั้นเป็นวิธีการที่จะเลือกเฟ้นเอาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการเข้ารับราชการแต่ก็ไม่มีกฎเกณฑ์อันใดกำหนดไว้ตายตัวว่าจะต้องทำอย่างไร คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้คัดเลือกมีสิทธิอำนาจเด็ดขาดในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ซึ่งจะใช้วิธีการสอบก็ได้ ไม่ต้องสอบก็ได้ และไม่จำเป็นต้องประกาศรับสมัครจะคัดเลือกเอาเฉพาะคนใดคนหนึ่งหรือเฉพาะคนในส่วนราชการนั้น ๆ ก็ได้” (หน้า ๑๖)

บทที่ ๔ กล่าวถึงข้อบกพร่องที่ส่งเสริมให้มีการคอร์รัปชันและผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ซึ่งกล่าวถึงข้อบกพร่องที่ส่งเสริมให้มีการคอร์รัปชันในวงราชการ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ ๆ กันอยู่แล้ว เช่น คนไทยคุ้นเคยกับระบบเจ้าขุนมูลนายคอยรับฟังแต่ผู้ใหญ่มากกว่าเห็นอกว่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ซึ่งจะเป็นผู้ป้องกันกลับเป็นผู้คอร์รัปชันเสียเอง ฯลฯ

บทนี้ได้กล่าวถึงการวิจัยสาเหตุของการคอร์รัปชันโดยสภาวิจัยแห่งชาติ (หน้า ๑๔) ซึ่งผลของการวิจัยปรากฏออกมา ๕ ประการ คือ

๑. เกี่ยวกับค่าครองชีพและภาวะเศรษฐกิจสูงชัน

๒. ระบบและวิถีทางการเมือง ไม่อยู่ในระดับ
และมาตรฐานที่ถูกต้องสมบูรณ์

๓. ระเบียบการบริหารทั้งทางทฤษฎีและทาง
ปฏิบัติบกพร่อง

๔. สังคม วัฒนธรรม และศีลธรรม ของประ
ชาชนเสื่อม

๕. ควบคุมกฎหมายและวิธีการพิจารณาไม่รัดกุม
เมื่อสภาวิจัยนำผลการวิจัยเสนอต่อรัฐบาล
รัฐบาลยอมรับเพียงข้อ ๑. เท่านั้น ส่วนอีก ๔ ข้อที่
เหลือไม่ยอมรับ เพราะได้ส่งกลับไปให้ทำการวิจัย
ใหม่ นำเสียดายที่เกิดการปฏิบัติขึ้นเสียก่อน ทำให้
ไม่ทราบว่าสภาวิจัยได้วิจัยขั้นต้นออกมาเหมือนเดิม
หรือไม่ แต่ดูเหมือนคณะปฏิวัติจะยอมรับทุกข้อที่
รัฐบาลชุดก่อนไม่ยอมรับเช่น ข้อ ๒. เพราะถ้าคณะ
ปฏิวัติปฏิเสธผลการวิจัยข้อนี้ของสภาวิจัยเหมือน
รัฐบาลก่อนการปฏิวัติแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องทำการ
ปฏิวัติให้เสียเวลา สำหรับข้อ ๔. เกี่ยวกับวัฒนธรรม
และศีลธรรมของประชาชนเสื่อมนั้น คณะปฏิวัติคง
เห็นด้วยเต็มที่ สังเกตได้จากคำสั่งคณะปฏิวัติที่ส่ง
ไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ เกี่ยวกับการแต่งกาย
และการไว้ผมยาว สำหรับข้ออื่นๆ ที่เช่นกัน เพราะ
ถึงกับมีการปรับปรุงส่วนราชการกันใหม่

สำหรับ บทสรุปและข้อเสนอแนะ ผู้เรียบเรียงได้
เสนอให้แก้ปัญหาคอร์รัปชัน ในวงราชการ ไทยด้วย
วิธี "การดำเนินการสายกลาง" โดยผู้เรียบเรียง

เสนอ ๓ วิธี คือ วิธีดำเนินการโดยเด็ดขาด ดำเนิน
การสายกลางและวิธีค่อยเป็นค่อยไป ข้อเสนอให้ใช้
ทางสายกลางคงจะถูกใจคนไทยโดยทั่วไป ทั้งผู้ที่
กำลังคอร์รัปชัน ผู้ปราบปรามคอร์รัปชัน และผู้เฝ้า
ดูการคอร์รัปชัน เพราะปรัชญา "ทางสายกลาง"
เป็นวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านานแล้ว เราสร้างสังคม
สร้างชาติด้วยความคิดดังกล่าวมาตลอด แต่ในความ
เป็นจริงแล้ว ทั้งผู้คอร์รัปชันและผู้ปราบปราม
คอร์รัปชันไม่มีวันพบกันเลยในทางสายกลาง บางที่
ทางสายกลางในความรู้สึกรู้สึกของคนไทยอาจหมายความว่า
เพียงว่ายังไม่รู้จะเดินทางไหนเท่านั้น

อย่างไรก็ดี หนังสือเล่มนี้มีค่าควรที่จะอ่าน ควร
ที่จะพิมพ์เป็นเล่มแทนที่จะเป็นเอกสาร เพื่อจะได้
อ่านกันแพร่หลายในวงการต่างๆ ข้อดีอีกอย่างของ
หนังสือเล่มนี้คือ ได้ทำบรรณานุกรมไว้ด้วย ทำให้
ผู้อ่านที่สนใจสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้

จุดเด่นอีกข้อหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ก็คือมี
ตัวอย่างเฉพาะกรณีของการคอร์รัปชันไว้อย่างพอ
เพียงที่จะศึกษา ผู้เรียบเรียงได้แยกกรณีของคอร์รัป
ชันไว้อย่างละเอียด โดยบอกถึงวิธีคอร์รัปชันไว้ด้วย
เช่น กรณีของการฝ่าฝืนหรือบิดเบือนแบบแผนหรือ
กฎข้อบังคับ จะมีตัวอย่างแสดงให้เห็นหลายตัวอย่าง
ซึ่งแต่ละตัวอย่างจะบอกถึงวิธีคอร์รัปชันอื่นๆ ไว้ด้วย

ธนศักดิ์ จริยะโสภิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

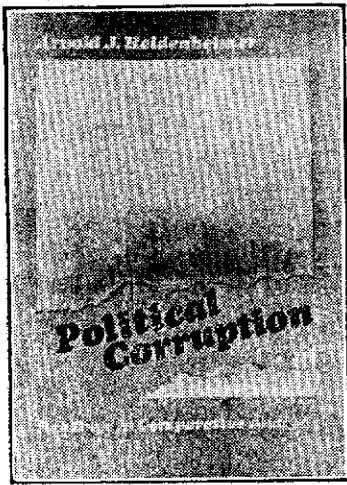
Political Corruption,

by Arnold J. Heidenheimer,
Holt, Rinehart and Winston, Inc,
New York, N.Y. 1970, 528 Pages.

หนังสือว่าด้วยคอร์รัปชันทางการเมืองเล่มนี้เป็น
หนังสือเล่มแรกที่ได้มีการจัดทำขึ้นเพื่ออธิบายและ
วิเคราะห์คอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในวงการเมืองของสหรัฐ
อเมริกาและของประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ๓
ภูมิภาค คือ ยุโรปตะวันตก ออฟริกา เอเชียใต้และ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผู้เขียนได้แบ่งแยกคอร์รัปชันในวงการเมืองออก
เป็น ๓ เรื่อง คือ คอร์รัปชันในวงการบริหาร คอร์รัปชัน
ในการเลือกตั้ง และคอร์รัปชันในวงการนิติบัญญัติ
โดยได้แยกพิจารณาคอร์รัปชันในเรื่องต่างๆ ที่เป็นอยู่
ในประเทศต่างๆ ออกเป็นตอนๆ แล้วจบลงด้วย
การค้นหาคำว่าคอร์รัปชันมีส่วนส่งเสริม หรือเป็น
อุปสรรคต่อการทำให้บ้านเมืองทันสมัยมากขึ้นเพียง
ใด

ในการเปรียบเทียบคอร์รัปชันในวงการเมือง ของ
ประเทศต่างๆ นี้ ผู้เขียนมิได้ทำการศึกษาหาข้อมูล

ในประเทศต่าง ๆ เอาเองอย่างละเอียดละออ แต่ไขว้ว้างถึงบทความและข้อความบางตอนในหนังสืออื่นที่นักสังคมศาสตร์ผู้สนใจในเรื่องคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ได้เขียนขึ้นไว้ และนำบทความนั้น ๆ มาพิมพ์รวมไว้ด้วยโดยไม่ได้ตัดทอนบทความนั้นเลย จึงทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านบทความนั้น ๆ ซึ่งมีส่วนร่วมทั้งหมดถึง ๔๘ บทความได้ในที่เดียวกันในเวลาอันไม่นานนัก ซึ่งนับว่าให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านที่อยากศึกษาเปรียบเทียบเรื่องคอร์รัปชันในประเทศต่าง ๆ ด้วยตนเอง

นอกจากผู้อ่านจะได้ประโยชน์จากข้อมูลที่บทความต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว ผู้อ่านยังจะได้ทราบถึงความพยายามของผู้เขียนแต่ละคนที่พยายามจะให้ความหมายของคอร์รัปชันตามสภาพที่ผู้เขียนแต่ละคนได้พบเห็นในวงการเมืองของประเทศของตน พูดสั้น ๆ ก็คือว่า ผู้เขียนบทความแต่ละคนพยายามจะให้ความหมายของคอร์รัปชันให้ครอบคลุมถึงการกระทำหรือการปฏิบัติของนักการเมือง นักบริหาร นักนิติบัญญัติ และประชาชนที่ผู้เขียนบทความแต่ละคนถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ชอบไม่ควร ตามแนวคิดหรือหลักการที่ผู้เขียนแต่ละคนยึดถืออยู่ ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏว่าคอร์รัปชันมีความ

หมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งที่กินความกว้างที่สุดและที่แคบที่สุด กล่าวคือคอร์รัปชันในความหมายที่กว้างที่สุด หมายถึงการใช้อำนาจราชการเพื่อหาประโยชน์ให้กับตนเอง ถ้าข้าราชการผู้ใดใช้อำนาจหน้าที่ของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตนแล้วก็คือว่าข้าราชการผู้นั้นคอร์รัปชัน ส่วนในความหมายที่แคบที่สุด หมายถึงการรับสินบนหรือการรับสินจ้างรางวัลเพื่อกระทำการใด ๆ หรือจเว้นกระทำการใดเพื่อประโยชน์ของผู้ที่ให้สินบนหรือให้สินจ้างรางวัลนั้น

นอกจากผู้เขียนจะได้พยายามหาความหมายต่าง ๆ ของคอร์รัปชันมาให้ผู้อ่านได้อ่านอย่างเต็มที่แล้ว ผู้เขียนยังได้พยายามเปรียบเทียบทัศนะของคนในสังคมต่าง ๆ ที่มีต่อการกระทำของข้าราชการที่ถือว่าเป็นคอร์รัปชัน ๓ ประเภท คือ คอร์รัปชันเล็กๆ น้อยๆ เช่นช่วยเหลือเพื่อนฝูงให้พ้นจากความผิดเล็กๆ น้อยๆ คอร์รัปชันที่เกิดขึ้นเป็นปกติ เช่นรับของขวัญจากผู้ที่มาหาให้ด้วยไมตรีจิต และคอร์รัปชันรายใหญ่เช่นรับเงินเปอร์เซ็นต์จากการช่วยเหลือให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้สัญญาจ้างทำงานของรัฐ หรือขายสินค้าให้กับองค์การของรัฐ ปรากฏว่าสังคมของประเทศที่กำลังพัฒนาบางประเทศในเอเชียและแอฟริกาซึ่งมีคอร์รัปชันดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นประจำ ต่างยอมรับต่อคอร์รัปชันเหล่านั้น ซึ่งต่างกับสังคมของประเทศยุโรปหรือสหรัฐอเมริกาที่มีกจะคัดค้าน หรือไม่ก็พยายามขจัดคอร์รัปชันเหล่านั้นให้หมดไป ความแตกต่างดังกล่าวนี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความจริงอย่างหนึ่งว่า เรื่องคอร์รัปชันในวงการเมืองนี้ไม่เป็นปัญหาของทุกสังคมเหมือนกัน หมายความว่าบางสังคมอาจถือว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรง แต่บางสังคมอาจไม่ถือว่าเป็นปัญหาเลยก็ได้

นอกจากเรื่องน่าสนใจที่กล่าวมาแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังได้นำข้อโต้แย้งที่น่าสนใจของนักสังคมศาสตร์ ว่าด้วยผลของคอร์รัปชันที่มีต่อการพัฒนาประเทศมาเสนอให้อ่านอย่างเต็มที่ถึง ๑๐ บทความ

ซึ่งก็ปรากฏว่ามีทั้งของผู้ที่อ้างว่าคอร์รัปชันเป็นผลดี ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ และผู้ที่แย้งว่าคอร์รัปชันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ ฝ่ายที่อ้างถึงผลดีนั้นให้เหตุผล ว่าถ้าไม่มีคอร์รัปชันเสียแล้ว ข้าราชการอาจทำให้ การพัฒนาเศรษฐกิจช้าลงโดยการใช้ระเบียบแบบบขำ ราชการที่แสนจะขี้ขลาด ปฏิบัติต่อผู้ที่มาขออนุญาต ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งข้อมจะทำให้ผู้ที่อยากลงทุน ทั้งชาวพื้นเมืองและต่างประเทศ ไม่อยากลงทุน ประ กอบกิจการก็ได้ ส่วนผู้อ้างถึงผลร้ายก็ให้เหตุผลว่า ข้อสมมุติฐานที่ยัง ไม่ได้พิสูจน์ของพวกที่กล่าวถึง ผลดีของคอร์รัปชันผิดทั้งสิ้น และแย้งว่าคอร์รัปชัน เป็นผลร้ายต่อการพัฒนาอย่างมากเมื่อคำนึงถึงอุดม กติของการพัฒนา ซึ่งต้องการทำความสมบูรณ์พูนสุข มาสู่คนส่วนใหญ่

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ก็คงพอจะเห็นได้แล้ ว่า หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องคอร์รัปชัน จากทัศนะของนักสังคมศาสตร์อย่างรอบด้าน จึง เป็นหนังสือที่น่าอ่านอย่างมากสำหรับคนไทยเราที่ ประสงค์จะทำความเข้าใจคอร์รัปชันในต่างประเทศ ซึ่งก็คงไม่แตกต่างไปจากคอร์รัปชันในประเทศไทย เท่าใดนัก นอกจากนั้นหนังสือเล่มนี้ยังจะช่วยให้ คนไทยเรา ใช้เครื่องวัดที่หนังสือเล่มนี้ได้สร้างขึ้น ไว้ทำการวัดดูว่าสังคมไทยมีลักษณะคือคอร์รัปชัน ๓ ชนิดที่กล่าวไว้ในแบบใดคือ ถือว่าเป็นประเภทที่ถือว่า ไม่เสียหาย (white corruption) หรือเป็นประเภทที่ ถือว่าพอขอมกันได้ (grey corruption) หรือเป็น ประเภทที่ไม่สามารถยอมรับได้ และต้องขจัดให้ หหมดไป (black corruption)

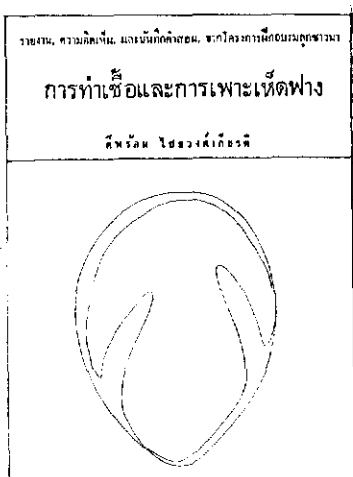
กระมล ทองธรรมชาติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นและบันทึกคำสอน

จากโครงการฝึกอบรมลูกชวานา

ตีพิมพ์ ไชยวงศ์เกียรติ

๒๐๔ หน้า : ๖ บาท

“ นิดหนึ่งนุ้ก็ศแต่ชวานา
ผู้คำค้อยน้อยหน้าเหลือแสน
ล้ำนากยากจนชั้นแค้น
ไม่แมนชวพ้ามทานคร ”

นี่คือคำอุทิศของหนังสือเล่มนี้ ซึ่งต่างกับเล่ม อื่น ๆ ที่นิยมอุทิศ (ตามฝรั่ง) ให้ภรรยาคนรักหรือ คนอื่น ๆ ผู้เขียนได้เขียนคำอุทิศด้วยความรู้สึกขม ขื่นและน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนาของชวานา นำเห็นใจ ง่าย

การทำเชื้อและการเพาะเห็ดฟาง มิใช่เป็นหนังสือ คำวชิชาชีพ และมีใช้หนังสือที่เขียนจากความคิด อย่างเดียว แต่เขียนขึ้นจากความคิดและการนำ ความคิดนั้นมาลงมือทำด้วยตัวเอง พบข้อบกพร่อง อุปสรรค ความสำเร็จ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ จึงเขียน ขึ้นเป็นรายงานเสนอต่อสาธารณะ นับว่าน่าสนใจ กว่าหนังสือธรรมดา ๆ

คงได้กล่าวแล้วว่าหนังสือเล่มนี้เป็นรายงานการ ดำเนินโครงการฝึกอบรมลูกชวานาเกี่ยวกับการทำ เชื้อและเพาะเห็ดฟาง ประกอบด้วยข้อคิดเห็น หนังสือจึงประกอบด้วยเหตุผลของการฝึกอบรม การ วางแผนการอบรมและการหาทุน การดำเนินงาน อุปสรรค ความสำเร็จและความล้มเหลว โครงการ สำหรับอนาคตและบันทึกคำสอน

ผู้เขียนเห็นว่าฟองที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวข้าว แล้วถูกเผาทิ้งเสียมีเยอะมาก ๆ มีมูลค่านับได้กว่า ๓,๐๐๐ ล้านบาท จึงคิดที่จะหาวิธีช่วยให้ชาวนาได้นำฟองที่เคยสูญเปล่านี้มาใช้ประโยชน์ โดยการนำมาเป็นวัตถุดิบสำหรับการเพาะเห็ดฟาง แต่การที่จะทำให้ชาวนานับจำนวนมากรู้จักเพาะเห็ดฟางได้ก็ต้องใช้กำลังคน (พนักงานส่งเสริม) มาก ซึ่งผู้เขียนคิดว่าทางราชการไม่มีทั้งปัญญาและความรู้ที่จะทำ เขาจึงคิดวิธีของเขาขึ้นเอง คือ “ให้ชาวนาส่งเสริมชาวนากันเอง” โดยสอนให้ชาวนาสามารถทำเชื้อเห็ดฟางได้เอง โดยให้ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนอย่างดีแล้วออกไปเผยแพร่ความรู้กันเอง ซึ่งโครงการนี้ได้รับความอุปการะจาก มูลนิธิ ม.จ. สัทธิพร กฤดากร และจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ในการวางแผนการทำงาน ผู้เขียนตระหนักถึงปัญหาความล้มเหลวของโครงการอบรมลูกชาวนาปี ๒๕๑๔ อันเป็นความล้มเหลวครั้งสุดท้ายในชีวิตของนักต่อสู้ของ ม.จ. สัทธิพร กฤดากร ซึ่งผู้เขียนเองบอกว่า “ข้อบกพร่องของโครงการอบรมลูกชาวนาปี ๒๕๑๔ น่าจะเป็นที่ผู้เข้ารับการอบรมมีจำนวนมากเกินไป ทำให้การควบคุมดูแลเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ชาวนาที่ได้เข้ารับการอบรมมีความรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้งได้เข้ามาเที่ยวกรุงเทพฯ ผู้เข้าอบรมมีทั้งเด็กและแก่เกินไป บางคนไม่ได้มีความปรารถนาอย่างแท้จริงที่จะมารับความรู้ ผู้เข้าอบรมหลายคนจึงมิได้ตั้งใจมั่นคงจนถึงกับลงทุนเข้ามาอบรมแต่มาเหมือนกับได้ลาภลอย” (หน้า ๑๕-๑๐) นี่เป็นข้อเท็จจริงเบื้องต้นของเกษตรกรตัวอย่างในความล้มเหลวครั้งสุดท้ายในชีวิตของ ม.จ. สัทธิพร กฤดากร

ผู้วิจารณ์ข้อชี้แจงเพิ่มเติมว่า โครงการอบรมลูกชาวนาปี ๒๕๑๔ วิวัฒนาการและผลกักตุนโดย ม.จ. สัทธิพร กฤดากร (ซึ่งน่าจะเป็นหน้าที่โดยตรงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มากกว่า) การอบรมดำเนินมาโดย ม.จ. สัทธิพร ได้ทรงขอให้มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์และมูลนิธิต่อต้านการขาดแคลนอาหารช่วยบริหารจัดการ และทุนส่วนหนึ่งซึ่งได้รับจากนิสิตนักศึกษาในการจัดพิมพ์ “สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับชาวนา” และจากแหล่งอื่น ๆ ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ผู้เข้ารับการอบรมประมาณ ๖๐๐ คน อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกันว่า โครงการอบรมลูกชาวนาของ ม.จ. สัทธิพร ครั้งนั้นล้มเหลว โดยสิ้นเชิง การที่ผู้เขียนนำมาพูดถึงไว้ก็ทำให้เราได้เรียนรู้ถึงชีวิตและงานของ ม.จ. สัทธิพร อีกแง่หนึ่ง ที่ยังไม่มีใครได้พูดถึง

ในการวางแผนงาน ผู้เขียนได้พบอุปสรรคง่าย ๆ ที่ไม่น่าเป็นปัญหาแต่เขาก็ได้นำมาพูดถึงด้วยความคับแค้นใจ กล่าวคือ

ในประการแรกก็คือ (จากหน้า ๑๓) เป็นความล้มเหลวอย่างน่าละอายของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเกษตรระดับชาติ คือเมื่อ ๔-๕ ปีมาแล้ว มหาวิทยาลัยเกษตรฯ ดำริจะจัดตั้งโรงเรียนสำหรับลูกชาวนาในมหาวิทยาลัยฯ โดยให้ชื่อว่า “โรงเรียนบุตรเกษตรกร” แต่ทำได้เพียง ๒ ปีก็เลิกกิจการเสีย ไล่ลูกชาวนาไปพบชะตากรรมที่โหดอย่างไรไม่รู้ เหลือตัวอาคาร สถานที่เรียนก็กลายเป็นหอพักของลูกชาวนนคร คือนิสิตมหาวิทยาลัยไป และอีก ๒ ปีต่อมา ก็เปลี่ยนเป็นหอพักของอาจารย์ชายโสด แต่ทั้งนี้ผู้เขียน ไม่ได้บอกว่าทำไมโรงเรียนลูกชาวนาของมหาวิทยาลัยเกษตรระดับชาติจึงล้มเหลว แม้กระทั่งการจัดสอน เด็กชาวนาคาด ๆ เพียง ๒๐๐-๓๐๐ คน แต่การเปิดโรงเรียนสาธิต (ชั้นหนึ่ง) ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเดียวกันเพื่อให้ลูกผู้คิ อาจารย์และคนว่าววย (เท่านั้นที่จะเข้าเรียนได้) จึงไม่ล้มเหลวแต่กลับมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ตีกรรมใหญ่โตหลายชิ้นดีกว่าโรงเรียนธรรมดาสามัญ นี่เป็นความสงสัยของผู้เขียนแทนลูกชาวนาซึ่งไม่มีปากเสียงหรือแม้แต่โอกาสจะรู้เรื่องเหล่านี้

วกกลับมาถึง โครงการอบรมลูกชาวนาทำเชื้อ และเพาะเห็ดฟางใหม่ ผู้เขียนได้วางวัตถุประสงค์

ของการอบรมไว้ ๒ ประการ คือ ๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วม การอบรมทำเชื้อเห็ดฟางและเพาะเห็ดได้อย่างแน่นอน (โดยกาวยกอบรมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติอย่างเข้มข้น) ๒. เพื่อให้มีเชื้อเห็ดขายในต่างจังหวัดใน ราคาถูก

การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างเข้มข้นจริงจังตาม โครงการและแผนงานที่เตรียมไว้ ผู้เขียนสรุปผล ของการอบรมครั้งนี้ว่า “... ตั้งนัยงานทุกอย่างที่ ข้าพเจ้าทำขึ้นคราวนี้ย่อมมีแต่ความสำเร็จทั้งสิ้น เมื่อ พร้อมที่จะทำเชื้อเห็ดออกขาย ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนที่ ข้าพเจ้าฝึกมากับมือตนเอง สามารถจะทำเชื้อเห็ด ขายได้อย่างแน่นอนทุกคน” (หน้า ๕๕) และ “เมื่อเงินสักเท่าใดก็ไม่มีความน้อยเกินไปสำหรับขอทาน แล้ว ก็ถือได้ว่าการทำงานครั้งนี้มีแต่ความสำเร็จ” (หน้า ๖๒)

นอกจากนี้ผู้เขียนยังเสนอโครงการสำหรับ อนาคตที่น่าสนใจมาก ๓ โครงการ คือ ๑. จัดการ อบรมทำนองนี้ขึ้นอีกในปี ๒๕๑๖ โดยขยายงานออกไป ๒. จัดตั้งโรงเรียนหรือฟาร์มสอนการเพาะเห็ด ๓. ให้ฝึกนักเรียนนักศึกษาอาสาพัฒนาที่สนใจให้เรียน วิชาวิธีการเพาะเห็ดทำเชื้ออย่างชำนาญ แล้วออกไป ทำการส่งเสริมโดยตั้งค่ายสอนการทำเชื้อและเพาะ เห็ดขนาดเล็ก ๆ ๔-๕ คน เพื่อสอนให้แก่ชาวบ้าน และร่วมกันทำจริง ๆ จัง ๆ กับชาวบ้านตามชนบท ซึ่ง น่าจะเป็นไปได้มาก ดีกว่าพวกที่ทำค่ายสร้างโรง เรียนสร้างศาลาให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงๆ เสริ้งแล้ว ก็พัง ชาวบ้านไม่ได้อะไรคิดตัวเลข กลุ่มนิสิตนัก ศึกษาอาสาพัฒนาต่าง ๆ ที่มีมากมายในเมืองไทยน่า จะเก็บไปคิดดูบ้าง

ยังมีข้อเท็จจริงที่น่ารู้อีกประการหนึ่งในหนังสือ เล่มนี้ คือ “เมื่อข้าพเจ้าท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ ได้ เห็นอุปกรณ์เครื่องมือเกษตรจำพวกหมอนึ่ง ตู้เขี่ย เชื้อ ถังกลิ้งชุดที่สั้นอย่างดี งานเพาะเห็ด เครื่องวัด PH ฯลฯ เก็บงำไว้ตามห้องเก็บของ ห้องวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนมหาวิทยาลัยเกษตรกรรมศิลป์ หรือ

โรงเรียนเกษตรกรรมบางแห่ง ขณะเดียวกันชาวมา ในที่ใกล้เคียงก็ยังคงเผาฟางทิ้งเปล่า ๆ ปีละหลาย พันล้านบาท ย่อมเป็นความปวดร้าวอยู่ในใจ มีอะไร จะนำเสนอเพียงไปกว่าประเทศชกเอไร้ทำลายทรัพย์สินของ ตนเองโดยเปล่าประโยชน์ไปเสียอีกเล่า” (หน้า ๕๘) ซึ่งนำคิดว่านี่เป็นความผิดของใครกัน

ครั้งหนึ่งของหนังสือเล่มนี้เป็นการบันทึกคำ บรรยายการสอนวิธีการทำเชื้อและเพาะเห็ด ฟางใน ระหว่างการอบรม ซึ่งได้บันทึกอย่างสั้น ๆ ละเอียด และเข้าใจได้ง่ายถ้าจะอ่านเพื่อเป็นแนวทางการเรียน วิชาหรือลงมือทำเอง

ข้อบกพร่องข้อหนึ่งในโครงการของผู้เขียน ก็ คือเขามิได้คิดถึงทางเรื่องปัญหาการตลาด ประเทศ เราประสบปัญหาการตลาด ผลผลิตทางการเกษตร คลอดมา การส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเพาะปลูกโดย มิได้คิดหาทางให้เขาขายได้ก็นับว่าเสียอันควายอยู่ แต่สำหรับโครงการนี้ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ปัญหา การตลาดยังคงไม่มีมากนัก คือเมื่อขยายใหญ่ขึ้นชาวบ้าน ย่อมเพาะเห็ดฟางมากขึ้นก็ต้องเอาใจใส่ปัญหาให้ มาก โดยคิดและวางแผนให้รอบคอบ และฝ่าย ที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือบ้างตามสมควร เรา มีบทเรียนมากมายพอแล้วสำหรับเรื่องนี้ ก็หวังว่าคง จะไม่ถูกละเลยเสียอีก

ลักษณะเด่นของหนังสือเล่มนี้ที่ไม่เหมือนใครก็คือ ข้อความประโยคเดียวที่พิมพ์ตัวโต ๆ ไว้หน้า แรกว่า “ห้ามแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น” (Translation into Japanese is forbidden)

ดีพร้อมคงกลัวสัตว์เศรษฐกิจ “ญี่ปุ่น” จะมา ลอกคำของเขาไปทำมาขายเราอีกกรรมจึงได้เขียน ห้ามไว้เช่นนั้น ควรถือเป็นความรอบคอบอย่างหนึ่ง ที่เราคนไทยควรช่วยกัน

สุภาพ พัสถ้อง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข่าวในวงการหนังสือ

ทอง บ.ก. สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ยินดีรับหนังสือจากผู้เขียนหรือจากสำนักพิมพ์ทุกแห่งที่ส่งมา ทั้งประเภทวิชาการ กึ่งวิชาการ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ ฯลฯ โดยหนังสือแต่ละประเภทดังกล่าวมีข้อแม้ว่า ต้องเป็นหนังสือที่เสนอต่อสาธารณชนภายในรอบเดือนที่ผ่านมา เรายินดีที่จะพิจารณาหนังสือที่ส่งมาให้ปรากฏ โดยการแนะนำหรือวิจารณ์ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหนังสือที่จขกคเลือกนำเสนอต่อผู้อ่านภายในรอบเดือน หนังสือทุกเล่มที่ส่งมาขอให้ส่งโดยตรงถึงบรรณาธิการแค่เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ข่าวในประเทศ

ในระยะนี้เรื่องเกี่ยวกับการเงินไม่ว่าจะเป็นระดับชาวบ้าน หรือระดับคณะปฏิวัติ หรือระดับโลก กำลังเป็นปัญหาและเป็นที่น่าสนใจ แต่โดยปกติแล้วคนทั่วไปไม่ค่อยจะเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเงิน หรือที่เราเรียกกันว่าการคลังนั้นมากนัก จึงมักไม่ค่อยจะมีปฏิริยาต่อนโยบายการใช้จ่ายเงินของประเทศ คงปล่อยให้ให้นักวิชาการชั้นสูงกับผู้บริหารประเทศว่ากันไปตามเหตุการณ์ จึงน่าจะได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับการคลังอ่านเพิ่มความรู้ เล่มที่น่าสนใจที่ตีพิมพ์ออกมาล่าสุดคือ *การคลังของประเทศไทย* ซึ่งเขียนแบบเชิงวิเคราะห์ในเรื่องเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย การก่อหนี้ การงบประมาณแผ่นดิน และนโยบายการคลัง ประกอบไปด้วยผู้เขียนรายคน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในสาขาเฉพาะเรื่องนั้นอยู่แล้ว การวิเคราะห์ก็พยายามใช้ข้อมูลประกอบข้อเท็จจริงที่พอจะเปิดเผยได้ ถึงกระนั้นก็พอจะให้ผู้อ่านเห็นภาพฐานะทางการคลังของประเทศเราพอเป็นพื้นฐานได้ชัดเจนพอสมควร คณะผู้จัดทำชุดนี้ประกอบไปด้วยนายสมนึก แดงเจริญ นายโมสิต บั้นเปี่ยมรัษฎ์ และนายไพศาล ชัยมงคล

ส่วนอีกเล่มหนึ่ง ชื่อ *นโยบายการเงินการคลัง และการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย* ของนาย เสนาะ อุณาภูล เป็นการรวบรวมบทความตั้งแต่เมื่อแรกที่ผู้เขียนได้เข้าทำงานในกรมบัญชีกลาง และจากคำบรรยายในการประชุมทางวิชาการจนถึงสมัยปัจจุบัน โดยอาศัยประสบการณ์และหลักวิชาประกอบกัน ซึ่งจะช่วยให้เห็นวิวัฒนาการทางความคิดในเรื่องนี้ของผู้เขียน เข้าใจปัญหาและนโยบายในเรื่องนี้ของรัฐบาลได้พอสมควร หนังสือชุดนี้พิมพ์ออกมาถึง ๓ เล่มใหญ่ เสียขายที่พิมพ์ออกมาในรูปแบบอัดสำเนา และบทความภาษาอังกฤษหลายบทก็น่าจะได้มีการแปลเป็นภาษาไทยประกอบไว้ก็จะดีไม่น้อย คนทั่วไปจะได้พออ่านเข้าใจบ้าง

ในเรื่องเกี่ยวกับแรงงานที่มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐๓ ออกมาเป็นกฎหมายรับรองผู้ใช้แรงงานทั้งหลาย ซึ่งเราท่านที่ไม่ได้เรียนทางกฎหมายมาอาจจะอ่านแล้วไม่เข้าใจในภาษาแบบนี้ จึงมีการปล่อยให้นายจ้างตีความเอาเปรียบอยู่ข้างเดียว ก็น่าจะลองหา *คำอธิบายกฎหมายแรงงาน* ของนายเกษมสันต์ วิลาวรรณ มาอ่าน ด้วยเป็นหนังสือที่พยายามเขียนอธิบายกฎหมายฉบับนี้ให้ง่ายที่สุด จึงเหมาะสำหรับคนทั่วไปที่ไม่ได้เรียนมาทางนี้ แต่มีกิจต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ ควรที่จะหาอ่านเป็นอย่างมาก

ในเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ทางคณะอักษรศาสตร์ให้ตีพิมพ์ผลงานของคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย มีนายรอง คยามานนท์ พลตรี ตันเนิร เลชะกุล และ น.ส. วิลาสว่างค์ นพรัตน์ ได้เขียนค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง *ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ถึงแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช* ไว้แต่ละเอ็ดตอนสมควร ทั้งในแง่หลักฐานที่ใช้อ้างอิงประกอบ ตีพิมพ์ออกมาด้วยกระดาษอย่างดี และอีกเล่มหนึ่ง ซึ่งเป็นผลงานของกรรมการคณะเดียวกัน แต่ผู้เขียนคนละชุด คือ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี และ นางวิมล พงศ์พิพัฒน์ ได้รวบรวมงานเขียนเรื่อง *ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓)* มาพิมพ์เป็นเล่มซึ่งเรื่องนี้เคยได้ตีพิมพ์ติดต่อกันเป็นตอนๆ ในวารสาร *แถลงงานประวัติศาสตร์เอกสารโบราณคดี* ตั้งแต่ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔ มาแล้วทั้งสองเล่มจึงเหมาะสำหรับผู้สนใจในทางนี้ และก็คงจะเป็นที่รับรองได้ในด้านคุณภาพ

นอกจากนี้ก็มีหนังสือเล่มเล็กๆ แต่น่าสนใจอีก เช่นหนังสือชุด *ไพบัวหน้าใส* ชื่อ *ชีวิตตัวอย่าง* อันเป็นชีวิตของหมอมชิวโกมารักจี พระมหาเสฐียรพงษ์ ปุณณวณโณ เป็นผู้เขียน อีกเล่มหนึ่งก็เป็นประวัติบุคคลเช่นกัน แต่เป็นนักหนังสือพิมพ์ชื่อ *โจเซฟ พูลิเชอร์ บรรณาธิการหัวเห็ด* สุกจิต ภูญโญยัง เป็นผู้แปล พิมพ์ในโครงการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับประชาชนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย น่าอ่านทั้งสองเล่ม สำหรับหนังสือตีพิมพ์ขึ้นใหม่ ก็มี *พื้นความหลัง* เล่ม ๑ ของเสฐียรโกเศศ และ *ศรีมหกวีศักดิ์* ที่นายแสง มนวิฑูร แปลร่วมกับนายจางงค์ ทองประเสริฐ

ข่าวต่างประเทศ

ข่าวน่าสลดใจซึ่งดูเหมือนจะเป็นเรื่องธรรมดาเสียแล้วสำหรับนักเขียนที่ไม่ลงรอยกับรัฐบาลในภูมิภาคแถบนี้ คือข่าวที่รัฐบาลเกาหลีใต้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นรัฐบาลประชาธิปไตยสังคมนิยม คิม ชีฮา (Kim Chi Ha) กวีหนุ่มชาวเกาหลีมาสอบสวน ในข้อหาว่าตีพิมพ์บทกวี ซึ่งวิพากษ์วิจารณ์การคอร์รัปชันในวงการรัฐบาลเมื่อเดือนเมษายน ศกนี้ ภายหลังที่คิมได้ตีพิมพ์บทกวีบทใหม่ โจมตีรัฐบาลซึ่งไม่เอาใจใส่ความเป็นอยู่ของคนยากคนจน

พร้อมกันนั้นก็วิจารณ์ชีวิตของคนชั้นสูงเป็นการเปรียบเทียบ ซีไอเอ. ได้บงการจับเอาเขามวกกักขังไว้พร้อมกับทำการสอบสวนและทรมานต่าง ๆ นานา ข่าวที่คิมถูกเก็บตัวไว้นี้ ทำให้บรรดานักเขียนและปัญญาชนผู้ป็นได้ร่วมกันส่งคำวิงวอนไปยังนักคิดอิสระทั่วโลกเพื่อต่อต้านการกระทำครั้งนี้ เมื่อผู้แทนสามคนของคณะกรรมการช่วยเหลือ คิม ชีฮา จะเดินทางมาเกาหลีใต้เมื่อเดือนที่แล้ว ทางสถานทูตเกาหลีใต้ในโตเกียวได้ปฏิเสธที่จะออกหนังสือเดินทางให้ และที่ไซครายยิ่งกว่านั้นก็คือ กระเป๋าเดินทางของคณะผู้แทนได้หายไปขณะเดินทางบนสายการบินเกาหลี กระเป๋าเดินทางใบนั้นบรรจุลายเซ็นของนักเขียนและบุคคลสำคัญหลายคนเช่น ทซุรุมิ ชันซุต ฉาง-ปอล ชาร์ต ซิมโมน เดอ โบวัวร์ มาการิต คูราร์ เฮอเบ็ต มาคิสส์ โนม ซอมสกี และผู้มีชื่อเสียงของญี่ปุ่นอีกหลายคน

เมื่อมีผู้ไปเยี่ยมคิมที่สถานกักกัน เขากล่าวว่ามีไซไซเขาคนเดียวเท่านั้นที่ถูกกักขังและทรมาน และมีเพื่อนๆ ของเขา ๑๗๐ คน ได้กักขังและถูกทรมานมาแล้ว นี่จึงไม่ใช่เรื่องใหม่ “ผมเป็นสุขอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นอย่างไร ในสถานการณ์ใด แต่โอกาสที่จะเขียนอย่างอิสระ เป็นสิ่งเดียวที่ผมหวังในสถานการณ์เช่นนี้ นี่ก็สิ่งเดียวที่ผมหวัง” เขากล่าวในที่สุด ๑

ผู้สื่อข่าววรรณกรรม

รัฐประหาร ๒๕๓๐

สุบิน คันติกุล

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่จะออกใหม่ของ สำนักพิมพ์สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ๗ ตึกชาติถาวรรัฐประหารของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่เปลี่ยนรูปโฉมทางการเมืองบ้านเรา ทำให้คำอาหารเข้ามาสู่สังคมกับการเมือง และนั่นผู้ดำเนินงานค้าผลเรือน คงแน่นอนมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ท่านจะอ่านรายละเอียดได้ทั้งเรื่องหน้าและหลัง ภาพควางดลกในเร็ว ๆ นี้

บรรณาธิการ

ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับนิสิตนักศึกษา เดิมเราเคยให้นิสิตนักศึกษา จากสถาบันต่างๆ ตั้งคณะบรรณากรขึ้นเพื่อพิจารณาจัดทำฉบับนิสิตนักศึกษา ปีละ ๒ ฉบับ บัณฑิตอีก ๑ ฉบับ ต่อมาเมื่อเราจัดทำออกเป็นรายเดือน ลักษณะและวิธีปฏิบัติจึงเปลี่ยนไป แต่เพื่อให้นิสิตนักศึกษารุ่นหลัง ได้มีโอกาสใช้ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* เป็นเวทีแสดงทัศนะของตนให้ปรากฏเช่นรุ่นก่อนๆ เราจึงยังคงเนื้อหาไว้ให้แก่ฉบับนิสิตนักศึกษา โดยให้บรรณากรและกองบรรณากรฝ่ายนิสิตนักศึกษา ทั้งจาก ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีอิสระที่จะเสนอความคิดเห็นผ่านทาง *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ได้เช่นเดิม โดยถือเป็นบรรณาธิการร่วมจัดทำเรื่องและใช้สิทธิทางบรรณาธิการในเนื้อที่ ๘๐% ของทั้งเล่ม ยกเว้นคอลัมน์ประจำซึ่งเรายังคงไว้ให้ครบตามแบบเดิม ตั้งแต่เป็นรายเดือนเป็นต้นมา *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ซึ่งถือเป็นส่วนของฉบับนิสิตนักศึกษา ที่ผ่านมา คือฉบับ *ที่มีขยชะชาย* (เล่มที่ ๑๒) โดยมีนายพิชิต จงสถิตย์วัฒนา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นบรรณากร สำหรับฉบับนี้ถือเป็นฉบับนิสิตนักศึกษาเล่มที่ ๑๓ แนวเรื่องเกี่ยวกับ *คอร์รัปชัน* ที่ปรากฏอยู่ในเล่มทั้งหมด ถือเป็นฝีมือของนายสุภาพ พัสส่อง จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งเป็นบรรณากร และได้ตั้งกองบรรณากร ประกอบด้วย นายธนศักดิ์ จริยโสภิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายวิชัย บำรุงฤทธิ์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนายนิสิต จีโรโสภณ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มาร่วมงาน แม้ *ขทน่า* ภายในเล่มก็เขียนขึ้นโดยฝ่ายนิสิตนักศึกษาเองเราจึงขอแถลงแจ้งให้ท่านผู้อ่านทราบว่า *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับนิสิตนักศึกษา และฉบับบัณฑิต นั้นยังมีได้เลิกล้มไปแต่ประการใด หากแต่เปลี่ยนรูปของการทำงาน ไปในลักษณะที่กล่าวมาเท่านั้น เราเองยินดีที่จะรับฟังทัศนะของนิสิตนักศึกษารุ่นใหม่ที่เสนอเรื่องมาให้พิจารณาเสมอ และถ้ามีใจรักที่จะทำงานด้านหนังสือพิมพ์ เราก็จะสละเนื้อหาให้เป็นฉบับนิสิตนักศึกษา เหมือนอย่างที่เคยทำมา เราหวังว่าในโอกาสต่อไป จะได้ให้นักศึกษาทางมหาวิทยาลัยมหิดล เสนอเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการแพทย์และการสาธารณสุข เพื่อเป็นสาระประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านต่อไป

เมื่อฉบับนี้ออกวางตลาด คณะปึงปองไทยที่ได้รับเชิญให้เข้าแข่งขัน ณ กรุงปักกิ่ง คงออกเดินทางไปแล้ว แม้จะมีเสียงกล่าวขานทำนองว่าการไปครั้งนี้เป็นเรื่องของการกีฬา การเมืองไม่เกี่ยว เราก็ออกคิดไม่ได้ว่า ปึงปองลุ่มนกลม ในฉบับนี้ เราจึงได้เก็บความเกี่ยวกับ *ทูตปึงปอง* ในทัศนะของหนังสือพิมพ์ *นิวยอร์กไทมส์* มาลงไว้ด้วย โอกาสต่อไป เราอาจจะมองดูสาธารณรัฐประชาชนจีน อีกครั้งหนึ่งในสายตาใหม่ก็ได้

มีผู้อ่านหลายท่านต่อว่ามา ว่าตัวพิมพ์ต่างๆ และรูปที่ปรากฏภายในเล่ม มีตัวทักและรูปไม่ชัด ข้อนี้เป็นปัญหาที่เราจะแก้ไขให้ดีขึ้น อย่างช้าที่สุดภายในอีก ๒ เดือน เราอาจต้องเปลี่ยนระบบพิมพ์ให้รวดเร็วขึ้น เพื่อให้ทันกับจำนวนจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น เมื่อถึงเวลานั้น เราจะแจ้งให้ท่านทราบ ส่วนสมาชิกที่ต่อว่ามาเรื่องเกี่ยวกับไม่ได้รับหนังสือตามกำหนดนั้น ถ้าเป็นข้อผิดพลาดอันเนื่องมาจากฝ่ายจัดการ ท่านที่แจ้งมาให้เราทราบภายใน ๗ วัน หลังจากทีหนังสือออก โดยมีหลักฐานแน่นอน เราก็ยินดีที่จะส่งหนังสือไปให้ท่านใหม่ สำหรับสมาชิกทั้งในและนอกประเทศ หากท่านจำเป็นต้องย้ายที่อยู่ ก็โปรดแจ้งให้ทางกองจัดการของเราทราบด้วย เพราะไม่เช่นนั้น เราก็คงส่งหนังสือถึงท่านให้ได้

ปริทัศน์ ฉบับหน้า เราจัดทำว่าด้วย “อาชญากรรมและสังคมไทย” มีเรื่องน่าสนใจต่างๆ คงที่ท่านได้อ่านแล้วในหน้า ๓ ส่วนฉบับของเดือนถัดไป เราจะทำฉบับว่าด้วย “กามารมณ์และสังคมไทย” บางที่ท่านอาจจะนึกสนุก เขียนเรื่องส่งมาให้กองบรรณาธิการของเราได้พิจารณา ก็เขียนส่งมาให้เราเลย เราอยากเป็นส่วนหนึ่งของท่าน ท่านเล่า....ท่านคิดถึงเราอย่างไรบ้าง ๑

ปาฐการยสาร

ฉบับที่ ๕

ว่าด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแบบใหม่

เรื่องเด่น ๆ มี

จุดเริ่มต้นของการศึกษาแผนใหม่ในเมืองไทย เควิก เต วัลธาส

ทางเลือกของระบบโรงเรียน ลิวาน อิลลิช

ทางเลือกในการลงทุนในด้านการศึกษา อพิชัย คุลชเกษม

วรรณกรรมนอกโรงเรียน สษชาติ สวัสดิ์ศรี

การปฏิรูปการศึกษา วิรัชชิต วิเชียรโยคี

ปัญหาการศึกษาในชนบท พงศ์ศักดิ์ วรรณระภาติ แปล

พลังพัฒนาชุมชนในลึงกา จิตรกร ตั้งเกษมสุข แปล

ความต้องการของเด็กวัยรุ่น ประมวล คิคลินสัน

ระบบการปกครองภายในของจีน เซียน ชีระวัช

พร้อมด้วยคอลัมน์ใหม่ อาทิ *สังเขปคณบดีการศึกษา*

ควาอาเซีย *เรื่องสั้น* *วรรณกรรมกับชีวิต*

ส่งชื่อได้ทั้งกองบรรณาธิการ *สังคมนำสตรีปริทัศน์*

วางตลาดแล้ว ราคา ๕ บาท

สมาชิกในต่างประเทศสมัครและชำระค่าบำรุงได้ที่ผู้แทนของเรา
 ตามรายนามดังกล่าว โดยใช้เงินตราในประเทศนั้น ๆ

ค่าสมาชิก	กระดาษปอนด์	ปีละ ๑๕๐ บาท
	กระดาษปรีฟมัน	บละ ๑๒๐ บาท
ขายปลีก	กระดาษปอนด์	เล่มละ ๑๖ บาท
	กระดาษปรีฟมัน	เล่มละ ๑๒ บาท

หนังสือ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ รายเดือน
 มีจำหน่ายตามตัวแทนและร้านหนังสือ
 ต่างประเทศต่อไปนี้

Our Agents

BRITAIN

The Treasurer Wat Thai, 99 Christ Church
 Road, East Sheen, S.W. 14.
 Prayote Mankongdee C/O Samaggi Sara
 28 Princes Gate London S.W. 7 U.K.
 Rungsun Thanapornpun Churchill College
 Cambridge, CB 3 ODS.

FRANCE

Dhawatchai Dhanabatara, Ambassade Royale
 de Thaïlande 8, rue Greuze, Paris XVI ème.

GERMANY

Chanai Kongchum 53 Bonn/Bad Godesberg
 Friedrich Ebert STR, 69, a.

AUSTRIA

V. Jayanama Royal Thai Embassy Renngasse
 4, Vienna 1010

CANADA

Mrs. S. Usher 3959 West 36 Avenue
 Vancouver 13, B.C.

INDIA

Rainan Arunrungsi 17 Mumtaz Hostel Aligarh
 Muslim University (U.P.)
 Wiboon Shamsheun 2128 Sector 15-C
 Chandigarh

JAPAN

Tanya Phonanan, C/O M.r. Hideo Higushi 1-
 16-11 Naka, Kunitachi-Shi 186
 Prayoon Shiowatana G/O Kansoi foreign
 Student House 20-73, 3-Chome. Tsugume-
 dui, Osaka-fu,

LOAS

(1800 KIPs)

Leo S. Sudham, Suchinda, 64, Sihom Rd.
 Vientiane.

PHILIPPINES

Chanchai Ungpakorn, Student Department
 Royal Thai Embassy, Commercial Center,
 P.O. Box 49, Makati, Rizal, D-708

U.S.A.

S. Ramitanond 56 C, Hasbrouck Aps. Ithaca,
 N.Y. 14850

Chattip Nartsupha 406 Tropicna Apt. Hotel,
 1680 L.M. Guerrero St., Maalte, Manila.

Boonchoo Kulvarayudha, 308 E 18 th St.
 N.Y.C. (Apt 4 A).

Banlue Xanthadisai Graduate School of Busi-
 ness Univ. of Chicaga, Ghicago, Ill. 60637

Aran Patanothai, Agronomy Dept. College
 of Agricultnres Iowa State University, Ames
 Iowa 50010

Vanich Pluwangkun, Box 60116 N.W.
 Station, Oklahoma City, Okla 73106

Apichai Puntasen C/O Graduate Program in
 Economic Development, Garland Ave., Vander-
 bilt University, Nashville, Tennessee 37203
 Chai-Siri Samuthawanich 914 A Egle Heigh
 Apartment Madison, Wisconsin 53705

T. Aphornsuwan, River Station, Box. 5264,
 Rochester, N.Y. 14627

Phorani Nathadeja, 38-204 N., Mc. Kinley
 Avenue, Athens, Ohio 45701

Vichai Tantradhuvudh, Perkins Hall, Room
 No. 50, Harvard University, Cambridge
 Massachusetts 02138

สำนักพิมพ์สหประชาชาติ

ได้ตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับโลกตะวันตกโบราณออกมาเรียบร้อยแล้ว คือ
ตำนานของเฮโรโดตัส

ซึ่งนายยี่.ซี. แมคคอปเลย์ แปลจากภาษากรีกโบราณเป็นภาษาอังกฤษ

แล้วนายชำนาญ อินทุโศภน ได้แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

นอกจากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับโลกตะวันตกโบราณแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังได้แสดงถึงหลักสำคัญ ๆ ใน

วิธีการของประวัติศาสตร์ ซึ่งนักประวัติศาสตร์ได้ใช้อย่างยิ่งมาทราบเท่าทุกวันนี้ด้วย

ราคาเล่มละ ๒๔ บาท

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

THE SOCIAL SCIENCE REVIEW, MONTHLY : THE STUDENT EDITION NO. 13

No. 9 Vol. 10 September 1972

	4	About this issue
	5	Letter to the Editor
	10	Leading Article
		Cover Story
		Interview/SEATO Seceatary
		Corruption Problem : A Buddhist Approach
		Corruption in Thai University
		Thai Law and Corruption
		Interview/Corruption in Thai Society
		A Case Study on Thai Corruption
		Thai Ping - Pong and Peking (tr.)
		Letter From the Mountain
		A Poem/The People
		A Poem/Our Oath
		A Poem/Poor Citizen
		A Poem/New Force
		Short Story/The Scum
		The Wind - Wall/Obvious yet unseen
		Man and Environment/When is doomday ?
		Note and Comment
		Asian Attitude on Japan
		Takli : A Japanese View
		Book Review
		Book-shelf News
		Editor
<i>Our Correspondent</i>	12	
<i>Krirksak Kongsilp</i>	20	
<i>Piroon Chatwanichkul</i>	40	
<i>Viboon Auengcakul</i>	50	
<i>Kamol Kamoltakul</i>	60	
<i>Student Editorial</i>	66	
<i>Editorial Staff</i>	72	
<i>Sathaporn Srisatjang</i>	74	
<i>Visa Kuantap</i>	59	
<i>Tanech Kongphrasert</i>	64	
<i>Vera Siriarechawatana</i>	81	
<i>Sern E - Mou</i>	98	
<i>Tongchai Surakarn</i>	82	
<i>Path Pochanind</i>	89	
<i>Yongyuth Yuthawong</i>	91	
<i>Kengkarg Keamkajornviwat</i>	98	
<i>Anusak Yengphugsawan</i>	104	
	107	
	114	
	117	

President Puay Ungphakorn
Advisory-Board: Sulak Sivarakse, Yongyuth Yuthavong,
Editor in Chief: Suchart Sawadri

The Social Science Review
OFFICE: Chula Soi, 2, Phya Thai Rd., Bangkok Thailand.
Tel. 57622
Printed by Sivaphorn Limited Partnership
74 Soi Rajabatphan, Makkesan,
Bangkok, Thailand.
Tel. 515752, 522639

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ศิริพร นายจรัส วันทนทวี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๔
๑๔ ซอยรัชฎาภิเศก ๒ ถนนวิภาวดีรังสิต นครหลวงฯ โทร. ๕๑๕๕๒๒, ๕๒๒๖๓๙

รอยยิ้ม...

เป็นเงาแห่งความสุข -ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใด กับบุคคลใด
เอสโซ่ ถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะสร้างเงาแห่งความสุขนี้

อาจจะสร้างโดยทางตรง อาจจะสร้างโดยทางอ้อม

อาจจะเป็นการสนับสนุนในด้านการศึกษาและการวิจัยของสถาบันต่าง ๆ
อาจจะเป็นการร่วมมือช่วยเหลือทางด้านสาธารณประโยชน์
อาจจะเป็นการช่วยในด้านเทคนิคพัฒนา... ฯลฯ

เอสโซ่มีความปิติ-หากภารกิจดังกล่าวจะเป็นส่วน
เล็กๆน้อยๆที่ช่วยเพิ่มความผาสุกในดินแดนไทยแห่งนี้

ทำมากกว่ามาก